Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.
Titel | Title:	Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark
Bindbetegnelse | Volume Statement:	1824; Vol. 24
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Aarhuus, 1818-1833
Fysiske størrelse | Physical extent:	60 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-9.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°
1 1 57 0 8 00094 3

+Rex

Det Kgl. Bibliotek
130025464037

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Læsefrugter,

samlede paa Literaturens Mark

af

A. F. Elmquist.

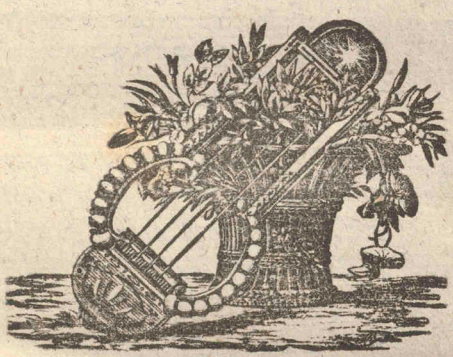

Fire og tyvende Bind.

Trykt i Aarhuus Stiftsbogtrykkerie.

1824.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Side

Orlowerne. En Fortælling fra Revolutionen i Rusland 1762, i van der Veldes Smag.....1
Den sorte Død i det fjortende Aarhundrede.....53
Vielsen. Et sjellandsk Folkesagn, af H. Steffens.....65
Anelse og Drøm.....73
Kjærligheds-Offerne. En sand Tildragelse.....85
Hovedvandsægget.....95
Den berømte Maler Andreas Meßis's Kjærlighedshistorie.....106
Den snurrige Feiltagelse.....111
Ansøgningen. En Anecdote af Keiserinde Josephines Levnet.....115
Kjærlighed og Whist.....117
Wormskjolds Minde.....119
Arabesker.....122

Skattegraveren. Et tydsk Folkesagn af Apel.....129
Else Sandberg.....155
Carl den Tolvte og hans qvindelige Page.....165
Meli og Lisa. En afrikansk Fortælling.....173
Orlowerne. (sluttet).....185
Nelsons sidste Øieblikke i Slaget ved Trafalgar....237
Synet i Naumburgs Kirke.....239
En fangen Tyrkindes mærkværdige Drøm.....242

Side
Pudseerligt Tidsfordriv for et kronet Hoved.....243
Kongen og Studenten.....244
Brudstykke af en mærkværdig Dom om Napoleon..249
Samtale i Charader.....252
Fresco-Anecdoter af Castelli.....254
Epilog i Anledning af en Tragoedies Opførelse.....256

Lystleiren. Fortælling af Frue de la Motte Fouqué..257
Hertuginden af Amalfi.....270
Den lange Michael.....276
Pesten i Noja.....307
Henrik den Fjerdes Dødsanelse.....317
En mærkværdig Drøm om Luther.....319
Bryllupsskikke i en russisk Landsby.....323
Tvekampen paa Møen.....326
Skjebnens Dom. En sand Begivenhed.....339
Den store Leir ved Zeithain.....344
Sommerfuglen. En Paramythe.....345
Morgenrøden.....347
Stjerneskud.....354
Brevdue.....355
Prindsesse Wilhelmines Confirmation.....358
Konge og Folk.....359
Nationalsang for Jyderne af A. Oehlenschläger.....361
Da Kongen kom til Aarhuus.....363

Orlowerne.

En Fortælling fra Revolutionen i Rusland 1762, i van der Veldes Smag.

Den nedgaaende Sol kastede sine sidste Guldstraaler paa det nysopbygte stolte Sanct Petersborgs utallige forgyldte og forsølvede Kirkespiir og Kupler, yndigt belysende den majestætiske Neva, der med sin speilklare Jisflade favnede en Skov af Master, og paa hvis Bredder den russiske Adels stolte Palladser kneisende syntes, i Aftenrødens Purpurskin, med deres iisdækte Vinduer at svømme i et Diamanthav; da den unge Iwan, en Søn af den under den store Peter berømte Strelitzer-Oberstlieutenant Gregorius Orlow, paa sin vilde ukrainske Hingst red ind af den collossale Stads-port. Just vilde Ynglingen til den udtrædende vagthavende Officeer gjøre det Spørgsmaal: „Hvor finder jeg Storfyrstens Generaladjutant Ghudowitsch?" da Officeren ved en Ordonnants af den ismailowske Garde hurtigen blev kaldet tilside, idet den kæmpestore Skildvagt i dybeste Bas tilraabte den Dvælende sit „Passeer!"

Adlydende Tilraabet red Iwan videre gjennem Gaderne, hvor stolte Palladser hævede deres Tinde mod Skyerne der, hvor for tredsindstyve Aar siden et stinkende Morads syntes at byde Konsten Trods.

Dybt hensunken i sig selv, beundrede Iwan i Tankerne den store Mand, hvis jernstærke Villie lod denne Europas Krone fremstaae af sit Intet; da tonede dumpt og huult gjennem den stille Aftenskumring St. Peters og Poulskirkens Klokker høitideligt over fra den anden Side af den haardtfrosne Neva. Forbauset standsede Ynglingen sin Hest, for at spørge om Aarsagen til denne usædvanlige Ringen, men paa eengang lød over hele Kæmpestaden alle Klokkerne, underligt blandende deres Toner mellem hverandre, og, overdøvende selv denne eensformige sørgelige Klang, hørtes af tusinde Munde det Smertensudraab: „Vor Moder er død!"

Muntert og klart gnistrede Luen i den varmende Kamin, ved hvilken den yndige nittenaarige Natalia, Generaladjutant Ghudowitsch's eneste Søster, sad, mekanisk strikkende, idet hendes Tanker paa Phantasiens Vinger henfløi til det fjerne Ukraine, hendes elskede Fødeland. Da hørte hun faste og mandige Trin at gjenlyde i det tomme Forgemak, og, beskedent aabnende Døren, indtreen en høi Ynglingsskikkelse, af hvis ædle Ansigt fremlyste Mod og Hjertensgodhed. „Tilgiv, ædle Frøken! stammede den Indtrædende, idet hans Øie, truffet af Natalias Blik, sænkede sig mod Jorden: Tilgiv, at jeg saa uventet forstyrrer

Eder ved Eders eensomme Arbeide! Eller er dette maaskee ikke Generaladjutant Shudowitsch's Bopæl?" — „J er ikke gaaet feil, svarede Pigen i henrivende Tone: men min Broder blev i dette Øieblik kaldet til Storfyrsten, da Keiserinde Elisabeth for nogle Timer siden er død!" — Ynglingen traadte nærmere, og, betragtende med veemodig Inderlighed den huldе Pige, udbrød han: „J er altsaa Natalia, min Vens Søster? Hvor glæder det mig ikke, at skue den udsprungne Rose saa skjøn, der for fire Aar siden som en yndig Knop lovede saameget!" — „Ak, Iwan! min gode Iwan! er det Dig, min Barndoms Legekammerat? udbrød glad den overraskede Mø: Velkommen til Petersborg! Hvorledes lever min gode Moder? Det er alt længe siden jeg hørte fra hende." — „Hun lever vel, svarede Iwan: saa vel, som det er hende muligt uden hendes kjære Natalia, som hun vel aldrig mere faaer at see; thi hun er nu for svag til saa lang en Reise som fra Ukraine til Petersborg, og ikke var det vel at forlange, at den nittenaarige Datter, der har været fire Aar ved Keiserinde Elisabeths Hof, kunde overtale sig til at forlade det muntre Hofliv, der aldrig mangler paa Forlystelser." — „Iwan! Iwan! kan Du virkelig tiltroe mig en saadan Letsindighed? sagde Pigen, og en Taare zittrede i det skjønne Øie: Nei, gid jeg var igjen i mit Fødeland ved Donetz's Bredder, hvor min Barndom henrandt saa munter og sorgfri; o, saa gandske det Modsatte af dette vilde og usædelige Liv, der føres her ved dette Hof!" — „Huldе Skabning! jublede Iwan, gribende hendes Haand og trykkende den med Inderlig-

hed til sit Hjerte: hvor glæder det mig ikke, at finde Dig saaledes igjen!"

Da floi Døren op paa viden Væg, og ind styrtede Generaladjutanten, der uden at mærke den Fremmede kastede Hat og Kaarde fra sig, og skred med store Skridt op og ned i Salen. Men Natalia traadte Broderen i Veien med de Ord: „Kjender Du da ikke Din Ungdomsven Iwan Orlow igjen?" — „See, er Du her, min gode Iwan? hilsede ham nu Ghudowitsch med synlig Glæde: Nu, hjertelig velkommen! Men Du er kommen hertil i en skjebnesvanger Tid. Dog, Du var altid en god og brav Yngling, derfor haaber jeg ogsaa Du mener det godt med Storfyrsten, min Herre, og af det Slags Folk gives her kun faa ved dette Hof. Sørg Du for Aftensmaden, Natalia! Og Du, Iwan, følg mig ind i mit Gemak, jeg har vigtige Ting at aabenbare Dig!"

Da de vare ene saae Ghudowitch længe og forskende paa Iwan, og udbrød derpaa: „Tilgiv mig, Ven, om jeg maaskee nærer nogen Mistanke imod Dig, formedelst Din saa uventede Nærværelse her i Hovedstaden. Mit Hjerte siger mig, at jeg feiler, men min Pligt som Undersaat, og den Troskab, jeg skylder Storfyrsten min Herre, der imorgen skal udraabes til Keiser, byder mig Forsigtighed paa en Tid, der synes at gaae svanger med uventede og, gid jeg maatte ane feil, ræddselfulde Begivenheder, ved et Hof, hvor den Ene seer mistroisk paa den Anden, og hvor man sniger sig sammen i Midnattens Mulm og Mørke, for at oplægge Raad til Skændselsgjerninger; hvor den tro og redelige Mand er en Sjeldenhed, men hvor der ere desto flere

Skurke, der, glemmende beviste Velgjerninger, forraade deres Herre. Altsaa, Haanden paa Hjertet, Iwan! er Du ikke kommet hertil efter Din Broder Gregorius's Anmodning?" — „Jo, Ghudowitsch! jo, det er jeg, men mig synes Du ei bør miskjende mit Sindelag, da Du er den første, jeg har henvendt mig til her i Hovedstaden, førend til nogen af mine Brødre!" — „Hvad, Du har ikke talt med Dine Brødre Gregorius og Alexis endnu? udraabte Ghudowitsch i glad Forundring: Nu, saa vær mig nok engang hjertelig velkommen. Nei, nu kan jeg ikke miskjende Dit Hjerte, ikke heller troer jeg at feile, naar jeg haaber, i Dig at finde det, jeg forgjeves har ledet om blandt denne Ogleæt: en Mand, der kjæk og tro vil offre Liv og Blod for sin Herre!"

„Din Tale bliver mig alt mere og mere gaadefuld, svarte Iwan: jeg vil oprigtig sige Dig Aarsagen til min Hidkomst, saa forventer jeg igjen den samme Oprigtighed af Dig, og Du skal ei heller tage feil af Din Mand. Du veed jeg er den yngste af os fem Brødre. Aldrig har jeg havt Lyst til det stoiende Hoftiv, eller til at krybe op paa den raadne Stige, hvis Trin, jo længere man stiger opad, ere desto svagere; der paa Midten eller mod Toppen dog engang maa briste, og berede den Opstigende et sørgeligt Fald, hvorpaa, fremfor alle Hoffer, dette især giver saamange afskrækkende Exempler; hvor man sover ind i sit prægtige Gemak, og vaagner op paa den usle Kibitka i en Faareskindspels, paa Veien til den aldrig optøede Oby; ja, hvor selv det øverste Trin paa Stigen er det brøstfældigste. Derfor har jeg hidtil befundet mig saa lykkelig paa vort lille

Landgods ved Donetz's Bredder, indtil jeg for kort siden fra min Broder Gregorius modtog en Skrivelse, om saa hurtigt som muligt at komme til Petersborg, da Veien til en sjelden Lykke nu stod aaben for mig, som den allerede var beredt for ham og mine øvrige Brødre. Ogsaa, skrev han, regnede han paa mig i et vist vigtigt Anliggende, han nok nærmere skulde aabenbare mig mundtlig. Gud bevare mig fra den Lykke, de russiske Stormænd have gjort siden den store Peter lagde sine Been til Hvile! Den er vel begyndt i Petersborg, men ei sjelden endt i Siberien; ogsaa er ei heller dette alene Aarsagen til min Hidkomst; jeg har ikke seet Dig i fire Aar, saa længtes jeg efter engang igjen at trykke Dig, min første og eneste Ven, til mit Bryst. Ei heller kan jeg nægte, vedblev Iwan, og en glødende Rødme overtrak hans Kinder: at Din Søster, at den huldе Natalia, hvis Billed evigt er indtrykt i min Sjæl, at —" — „Nu, gjensvarede Ghudowitsch: Gud styre Alting til det bedste, saa kan jeg maaskee endnu see et af mine kjæreste Ønsker opfyldt. Men det er nu silde, Iwan! Gaae imorgen hen til Dine Brødre, og kom saa til mig, saa skal Du faae Oplysning om det, der endnu er Dig dunkelt, ifald Du ikke forinden erfarer det, Du vilde have ønsket evigt at hvile under Forglemmelsens Taageslør.

Den 6te Januar 1762 var hele Petersborg i usædvanlig Bevægelse. Alt bølgede Folkets uoverskuelige Masse i broget Vrimmel mellem hinanden henimod det

majestætiske Vinterpallads, og ventede nysgjerrig efter sin nye Keiser, der førstegang offentlig vilde vise sig for sine Russer, som Peter den tredie. Ogsaa Iwan havde, da han ingen af sine Brødre kunde træffe hjemme, blandet sig i det bølgende Menneskehav. Da lød pludseligt det Glædesraab: „Han kommer!" og, omgivet af sin Generalstab og Stabsofficererne af den ismailowske, preobatschinskyske og simonowske Garde, samt de fornemste militaire og civile Embedsmænd, lod en høi mager Mand, hæsligt tilredet af Kopperne, sig see, mildt og huldsaligt hilsende til det ham omgivende Folk. Nu trængte med uimodstaaelig Magt Garnisonens Soldater, og i Spidsen for disse Garderne, gjennem det modstræbende Folk, raabende overlydt: „Naar Du mener det vel med os, da ville vi tjene Dig med urokkelig Troskab, som vi have gjort ved vor gode Moder, og gladelig udgyde den sidste Blodsdraabe for Dig!" — Da vilde Keiseren over alle Russer hæve sin Stemme, at takke det elskede Folk, men nu lød det i høien Sky af de paa hinanden pakkede Tusinder: „Længe leve vor elskede Keiser Peter den tredie!" Og mod det hvælvede Blaa fløi Hatte og Huer i tusindviis, bekræftende det velmeente Hurra, der tordnende henrullede gjennem Keiserstadens Gader. Derpaa satte Toget sig videre i Bevægelse gjennem alle de øvrige Gader, ledsaget af det jublende Folk, til hvilket nogle af Keiserens Følge idelig udkastede Penge. Alt vilde Iwan begive sig hen til den Gade, i hvilken Ghudowitsch boede, da han bagved sig hørte neppe lydeligt siges: „Den Pibe vil snart faae en anden Lyd!" Rask vendte han sig om, og hans søgende Blik traf paa en høi skjøn Helteskikkelse, den livagtige

Apollo, i Artillerie-Adjutants glimrende Uniform. Et Øieblik saae de paa hinanden, og med det Udraab: „Gregorius! Iwan!“ laae begge Brødrene i hinandens Arme.

I sit Qvarteer i den keiserlige Artilleriecaserne sad nu Lieutenant Gregorius Orlow, Adjutant hos Generalfeltøimester Peter Schuwalow, med sin Broder Iwan, som han længe med en Slags pinlig Forlegenhed betragtede, men endelig, overvindende sin indvortes Følelse, greb han Iwans Haand, saaledes talende: „Din hurtige Opfyldelse af min skriftlige Anmodning til Dig, om Din Nærværelse her i Hovedstaden, lader mig ingen Tvivl om, at Du jo vil udvise, at Du er af Orlowernes berømte Slægt, vil, naar Leilighed dertil gives, hæve denne op til en Glands, som saamangen Bondeson i den henfarne skjebnesvangre Tid har opsvunget sig til, med ringere Naturgaver og Fortrin, end de Allerren har skjenket Dig og mig. At her ved Hoffet, vedblev han: i denne spændte Stemning mellem Peter og Keiserinde Catharina et Partie maa vælges, vil Du snart indsee; men hvilket der skal vælges, vil beroe paa hvem af disse To der beholder Overmagten, thi Een af dem maa gaae tilgrunde! At jeg har bestemt mig for Catharina vil Du billige, naar Du lærer Peters magelose letsindige Fremgangsmaade at kjende, der tidlig eller silde vil oprøre Russerne saaledes, at det vil vorde den skjønne og kloge Catharina let, at fravirke hendes Gemal det Herredømme, hvortil han gjør sig saa uvær-

dig. Ogsaa vil, haaber jeg, blot et Blik, et Ord af Catharina være istand til at vinde Dig, som hun alt har vundet mig og os Alle, uden at jeg behøver at paaminde Dig om, ei at tillukke Dine Øren for Blodets Stemme, der sikkert tilraaber Dig, at staae Din Broder bi med Liv og Blod!" Gregorius tav, og saae forskende paa Iwan, der smerteligt udraabte: „Arme Peter! saa est Du da forraadt i den samme Stund, Dit Folks skingrende Fryderaab endnu lyder i Dine Øren! O! Fyrstelykke, Fyrsteskjebne! See her, det øverste Trin er jo det brøstfældigste! Er det saaledes jeg skal træffe Dig igjen, Gregorius? O! hvor var Du en herlig ufordærvet Yngling da vi endnu legede sammen i vor Barndoms lykkelige Dage. Dine venlige blaae Øine tiltrak Dig alle Dine Søskendes Kjærlighed, og jeg havde Dig saa kjær fremfor alle de Andre. Saa tænkte jeg da i Dig at finde ret en kjæk og tro Kriger, en Støttestav for den vaklende Throne! Men neppe har jeg sluppet Dig af mit Favntag, neppe ere Glædestaarerne over vort Gjensyn tørrede paa min Kind, før Du aabner Munden for at forføre mig til at forraade Din Keiser og Herre, Du idag paa Krucifixet har svoret Troskab til Døden. O, gid jeg dog var blevet i vort stille landlige Hjem, saa var jeg ikke nu Vidne til Din Skændsel!"

„Af Din lange pathetiske Tale mærker jeg vel, gjensvarede Gregorius ganske koldsindig: at Du er ligesaa stor en Nar, som jeg var da jeg kom hertil, og har ligesaadanne flaue Begreber om Troskab og Pligt, som jeg nu er saa fornuftig at anse for det, det virkelig er: en Bussemand, de store Herrer bruge, for dermed at [illegible]

os til blindt hen at adlyde, hvad de finde forgodt at befale os. Dog frygter jeg ingenlunde for, Du jo snart vil aflægge denne Din gammeldags Ærlighed, der, det forsikkrer jeg Dig til, ikke hjelper Dig andetsteds hen, end til Siberien."

Nu glødede Iwans Kinder af Vrede, og alt for han op, at svare den uværdige Broder efter Fortjeneste, da stak pludseligt Keiserindens Kammerjomfru, Catharina Iwanowna, det guldlokkede Hoved ind ad Døren, vinkende Gregorius med Øinene. Strax forlod Denne Stuen. Hovedrystende saae Iwan efter ham, og, bekæmpende en hurtigt opstigende Beslutning, bortfjernede han sig ilsomt gjennem den modsatte Dør.

Med Hoved og Hjerte fuldt af det Passerede skyndte han sig hjem til Ghudowitsch, at aabenbare ham den med Broderen havte Samtale, men mødte ham just i Porten. Et Øieblik betragtede Ghudowitsch ham, derpaa udbrød han: „Kjære Iwan! jeg seer af Dit Aasyn, at Dit Sind er i heftigt Oprør; ogsaa aner det mig, at Du allerede har faaet nogen Oplysning om det, der igaar forekom Dig saa gaadefuldt. Jeg havde tænkt, idag at præsentere Dig for Keiseren, men i den Sindsstemning, Du er i, er det vel ikke gjørligt. Gaae imidlertid ind til Natalia, hun er ene hjemme; maaskee lykkes det hende at opklare Dit Sind lidet, til jeg kommer hjem, da skal Du erfare Alt hvad der endnu er Dig dunkelt!" — „O! jeg har desværre allerede erfaret altfor meget!" udraabte Iwan, og styrtede afsted.

Kun faa Skridt havde den Bortilende tilbagelagt, da han følte sig greben i Skulderen af en kraftig Næve, der, ledsaget af et vældigt „Stop Kammerat!" bragte

Ynglingen til at vende sig om; og for ham stod en kæmpestor Mand i Preobratschinskys Gardeuniform, hvis af et kulsort Skjæg næsten gandske bedækkede Ansigt, et stort Ar fra det venstre Øie ned til Hagespidsen gjorde aldeles ukjendeligt for Iwan, der, ærgerlig over den kraftige Hilsen, opfarende spurgte: „Nu, hvad godt min Ven?" — „For Djævelen og alle hans Engle, tordnede Kæmpen: kan Du da ikke kjende Din Broder Alexis igjen? Eller skammer Du Dig maaskee ved mig, fordi jeg kun er simpel Underofficeer?" — „Naa, gjentog Iwan: da er Du ogsaa bleven meget ukjendelig i de fire Aar, jeg ikke har seet Dig! Imidlertid glæder det mig, at Du bærer saa hæderligt et Mærke paa det Mod, Du udentvivl har udviist mod Fædrelandets Fjender, som jeg seer Du ikke har vendt Ryggen idet Du blev saaret."

„Hvad Djævelen! vil Du gjøre Nar af mig, Iwan? brølte Alexis: Veed Du da ikke, at Garden aldrig maa marschere fra Petersborg, uden i den allerhøieste Nød, og den har vi just ikke følt noget til endnu. Tilmed fik jeg denne fordømte Smøre af en af mine Kammerater en Aften paa et Vertshuus, da vi begge vare fulde. Men Krabaten skal ei heller rose sig af Gildet!" — „Naa, saa! svarede Iwan foragteligt: saa beder jeg om Forladelse for de gode Tanker jeg havde om Dit Mod!" vendte ham derpaa Ryggen, og gik bort. — „Nu, synderlig kjærligt er Gjensynet ikke, sagde Alexis ved sig selv: men han har altid været en Halunk, og Stort bliver der vel ei heller af ham." Med disse Ord tumlede han ind i det nærliggende Vertshuus.

Med opklaret Aasyn og synlig Tilfredshed vendte Ghudowitsch tilbage fra Keiseren, og rakte den ventende Iwan Haanden med disse Ord: „Lykkens Solglimt synes nu at ville tilsmile mig, for mine ufortrødne Bestræbelser til Keiserens min Herres Bedste. Vil kun Peter saaledes vedblive, som han har begyndt disse faa Dage af sin Regjering, da vil hans Navn vorde hædret og velsignet ligt hans udødelige Morfaders, den store Peters. Men jeg frygter storlig, at Opdragelsen og Vanen, denne anden Natur, igjen vil hævde sit frygtelige Herredømme, og da vee mig, vee enhver Retsindig!" Derpaa hensank den brave tro Tjener i stille og mørk Grublen.

Med korslagte Arme betragtede Iwan ham længe, og udbrød omsider: „Af den Tale jeg har fornummet i de faa Dage, jeg har været her, vilde jeg ikke blevet synderlig klog, ifald den første Samtale med min Broder Gregorius ikke havde givet mig et Lys i Begivenhederne her, der opklarede Alt for mig ligt Lynet i den beegsorte Nat for den eensomme Vandrer." Og nu fortalte han sin eneste Ven den med hans Broder Gregorius havte Samtale. Med spændt Opmærksomhed hørte Ghudowitsch til, og sagde endelig, da Iwan ophørte: „Ja det vidste jeg vel, hvad Du her fortæller mig, og nu er min Adfærd ved Din Ankomst Dig vel ikke længer ubegribelig. Men Du veed maaskee ikke, i hvad Forhold Gregorius staaer til Keiserinden?"

„O, forskaan mig for at nævne det, jeg aner! raabte Iwan smerteligt: denne Skændselsplet paa min Broders Ære, og som engang tidlig eller silde vil for-

aarsage ham Selvforagt og en martret Sambittigheds rædsomme Qvaler!"

„Saa vil jeg da, tog Ghudowitsch Ordet: lægge Dig dette Skændselens og Trolsheds Væv for Dagen, at Du kan see, hvorledes min arme Herre er faren, med Verdens første Krone paa Hovedet, midt iblandt dem, der burde være hans troeste Tjenere." Og, rykkende sin Stol nærmere til Iwan, vedblev Ghudowitsch med stigende Alvor: „Aldrig har vel noget Fyrstepar elsket hinanden inderligere og oprigtigere end Peter og Catharina før deres høitidelige Formæling; men heller aldrig hadede noget Ægtepar hinanden bittrere, end da Naturens og Religionens Bud bød dem at elske hinanden. Som den første Aarsag kan jeg fra Catharinas Side nævne den, at Peter, der førend han fik Kopperne var en skjøn Mand med et saare interessant Ansigt, ved denne frygtelige Sygdom blev saa hæsligt tilredt, at Catharina, ved førstegang derefter at see ham, faldt i Afmagt, men dog besluttede at ægte ham. Thi hvad gjør ei et Fruentimmer for en Throne? Hertil kom en besynderlig Naturfeil hos Peter, som høviske Øren forbyde mig at nævne, men som Catharina troede fuldkommen at kunne retfærdiggjøre hendes Utroskabshandlinger mod hendes Gemal, og valgte sig derfor blandt Hoffets Ynglinger hendes Herres egen Kammerherre, Grev Soltikoff, og, da Overmaal af sandselig Nydelse mætter indtil Væmmelse, efter ham den unge Polak, Grev Poniatowsky, der igjen afløstes af Din Broder Gregorius. Vel var Storfyrsten vidende derom, men en ubegribelig Ligegyldighed bragte ham til at bære sin Skjebne med Taalmodighed. For at gjøre

Gjengjeld, valgte Peter Senator Woronzows Datter, Grevinde Elisabeth Romanowna, som Faderen var Skurk nok til selv at tilbyde, paatrykkende derved sig og hele sin Familie Skændselens uudslettelige Stempel. Saa var da Bruddet skeet mellem dette Par, af hvis Forening man havde spaaet sig saameget Held. Uovereensstemmelse i Begges Characteer, Opdragelse og Tilbøieligheder, gjorde enhver oprigtig Udsoning umulig, og saa er det da endelig kommen saavidt, at Catharina alt hemmelig forbereder Alting paa at styrte hendes Gemal, og tilegne sig Herredømmet. Alt holdes lønlige Sammenkomster, og de Sammensvornes Antal, som jeg er paa Spor efter at opdage, voxer dagligt. Deres Navne og Forsamlingssteder skal Du lære at kjende, naar jeg selv har fuldkommen Vished; og da jeg veed Du er for ædel til at ville svige Din Keiser, som Dit Liv og Blod tilhører, saa ville vi Begge af alle Kræfter søge at forstyrre dette Ondskabens Væv, og naar vi have fuldkommen Vished, opdage vi Keiseren Alt."

Ja, det ville vi! udraabte Iwan med Kjækhed: derpaa har Du min Haand. Og sviger jeg min Keiser og Herre, eller skændig forraader ham, da forlade mig den Almægtige, naar jeg engang skal stedes for hans Dommerthrone. Vel er jeg fader- og moderløs, vedblev Iwan med synkende Stemme, tilbageholdende en frembrydende Taare: og har ingen Slægt eller Frænde, uden mine Brødre; ogsaa deres Kjærlighed vil min Troskab for Keiseren for evigt berøve mig, og jeg vil da staae ene og forladt paa min tunge Bane, uden nogen trøstende Ven i Livets Uveirsstorme. Dog skal Bevidstheden om at have været min Keiser tro, vorde min

Trøst her i Livet, som den paa mit Dødsleie skal styrke mit Haab om Naade hisset!" Og ned over det skjønne kjække Ansigt nedrullede langsomt to store tunge Taarer.

Med kraftig Arm favnede Ghudowitsch sin ædle, sin eneste Ven, og med himmelvendt Aasyn, trykkende Iwan til sit trofaste Hjerte, udraabte han: „Om end Alverden svigter Dig, skal jeg dog blive Dig tro, og Intet uden den kolde mørke Grav skal adskille vore Hjerter!"

„Det give Gud!" lød det i smeltende Tone, og bag ved det favnende Par stod den huldе Natalia, fra hvis sorte Øinepar nedrullede to Perledraaber over Rosenkinden, og forsvandt i den bølgende Barm.

I Keiserens Forgemak bevægede Hoffolkenes og de Audientssøgendes brogede Vrimmel sig op og ned, eller stod stille i enkelte Grupper, og en munter Snurren hørtes gjennem hele Salen af de Samtalendes lydelige Hvisken. Da aabnede Generaladjutanten Døren for den ventende Iwan. Fri og utvungen treen Ynglingen sin Monark imøde, bukkende sig med ærbødig Anstand for Keiseren, der lod sit Blik med Velbehag dvæle paa den velvoxne Yngling. Nu kastede Iwan sit Øie paa Ruslands Behersker, men kunde neppe tilbageholde et Smiil, ved at skue en overordentlig høi, mager Mand, iført en simpel preussisk Infanterieuniform, der sad saa snævert, at Armene stode stive, som paa et Træbillede, hvilket passede ret godt til de lange sorte Grenadeerstrømper, der forhindrede Knæerne fra at bøie sig,

tvingende deres Eiermand at spadsere med stive Skridt. Dog snart gjenvandt Iwan den Alvorlighed, han var sin Fyrste skyldig, der nu tiltalte Iwan saaledes:

„Ved min Generaladjutants særdeles Anbefaling for Eder, samt formedelst de gode Tanker, Eders aabne og ærlige Ansigt i dette Øieblik indgyder mig for Eder, har jeg besluttet. at ansætte Eder indtil videre som Lieutenant ved det Cavallerieregiment, hvis Oberst jeg alt var som Storfyrste, og som jeg idag har indlemmet i min Garde, som dens første Regiment; og forventer jeg, I tjener mig med Troskab og Hengivenhed, da skal Eders videre Forfremmelse ei heller udeblive."

„Mit Liv og Blod skal stedse tilhøre Eders keiserlige Majestæt!" raabte Iwan med Begeistring. — „Nu, det ville vi see!" svarte Keiseren mildt, nikkede naadigt til Ghudowitsch, og Audientsen var tilende.

Som ved et Trylleslag syntes Peter den tredie at være forvandlet. Retfærdighed, Fornuft og Mildhed ledede nu den Mands Handlinger, der for kort siden, selv for hans Venner, gjorde sig foragtet ved en magelos Letsindighed og Ligegyldighed mod sin egen Ære. Særdeles paafaldende og uventet var den Værdighed, hvormed Peter selv bestyrede sine Statsanliggender. Hans ædle Hjerte lagde sig tydeligen for Dagen, ved Tilbagekaldelsen af 17000 Forviste, der haabløse hensmægtede deres ulykkelige Liv i Siberiens uhyre Ørkener; og den russiske Adel, hvis Fortrin og Rettigheder Peter udvidede, vilde reise den elskede Fyrste en Støtte af massivt

Guld — den samme Fyrste, de sex Maaneder derefter saa skændigen svege. Selv Catharina syntes atter at gjenvinde hendes Herres Kjærlighed, hun ved sin Utroskab mod ham havde forskærtset. Dog ulmede Ilden under Asken, og snart skulde det skrækkelige Stød ramme, der bersvede Peter Krone og Liv, og satte hele Europa i Skræk og Forbauselse.

I sit eensomme Gemak, i den afsides Fløi af Vinterpalladset, sad i Aftenskumringen Keiserinde Catharina med sin Fortrolige, Fyrstinde Datschkow, Keiserens Maitresses, Elisabeth Worontzows Søster, hemmeligt samtalende indenfor den tillaasede Dør, udenfor hvilken Kammerjomfruen Catharina Iwanowna gik speidende op og ned ad den lange mørke Gang.

„Jeg siger nok engang, vedblev Catharina, gribende den afbrudte Samtales Traad: at Peters tilbagevendende Kjærlighed er ikke andet end blot Forstillelse. Jeg kjender ham bedre; mig kan han aldrig tilgive. Han gaaer skjult med Noget, hvad det saa er. Næsten troer jeg han har isinde, at forskyde mig, og hæve Eders uværdige Søster paa den Throne, fra hvilken jeg sandsynligviis skal vandre i evigt Fængsel. Derfor søger han at skuffe mig med forstilt Venlighed. Jo nu! kan min Hr. Gemal forstille sig, da kan jeg ogsaa, og vi ville see, hvem af os der vinder Seier. Kun beder jeg Dig, gode Datschkow! at være taus og forsigtig, og ikke forglemme at udfritte Din Søster." — „Ja,

denne Søster, svarede Fyrstinden: som sætter en evig uudslettelig Plet paa Ruslands første Families Ære; hende hader jeg, som den lede Død; og var hun end min Søster tigange, hun maatte dog gaae tilgrunde! Derfor kan Eders Majestæt regne paa min allerydersie Bistand i ethvert paakommende Tilfælde."

„Det er jeg alt overbeviist om, gode Datschkow! sagde Catharina, med den hjertevindende Huldsalighed, der var hende saa egen: derfor er Du ogsaa den af mine Fortrolige, jeg har den største Tillid til."

„Kammerherre, Grev Panin kommer! hviskede Iwanowna nu ind ad Døren: skal jeg lade ham komme ind?" — „Ja, det forstaaer sig!" svarede Catharina. Og rask traadte nu en smuk midaldrende Mand ind i det hemmelige Gemak, ærbødigt og ziirligt bukkende for Catharina, og kastede derpaa sine brændende Øine længe og med Betydning paa Fyrstinden, der rødmende saae mod Jorden.

„Nu, hvad Nyt bringer I, Hr. Kammerherre?" spurgte Catharina. — „Som jeg formodede, gjelder Peters forestaaende Reise til Schlüsselburg til den fangne Prinds Iwan. Noget ligger der skjult under denne Reise, da den skal gaae for sig i største Incognito; og saa veed jeg vist, at Keiseren har isinde at lade opføre et nyt Fængsel ved Siden af Iwans. Til hvem dette skal være, maa Eders Majestæt selv gjette." — „O, det er let at gjette! raabte Catharina harmfuld: alt længe har Peter havt Mistanke om Storfyrstens Fødsel. Iwan af Fængselet og Storfyrste i hans Sted — og jeg i Iwans Sted! Kan I ikke stave og lægge sammen, Panin?" — Truffen stod Panin et Øieblik, og udbrød

derpaa: „Ja, ved Gud! Eders Majestæt har gjettet rigtigt. O, nu synes Alting klart. Men det forbyde Gud!" — „Ak, ja! men hvorledes skal jeg forebygge det? gjentog Catharina: jeg svage Qvinde, med de faa Fortrolige jeg har? Hvorledes møde denne Strøm, nu, da Keiseren har forandret sig saa frappant, at han hver Dag vinder flere Venner og Beundrere?" — „O, lad mig sørge for det, svarede Panin: jeg kjender Peters ustadige Characteer, og han skal snart blive langt mere forhadt og foragtet end nogensinde før, og saa har vi Spillet vundet. Men jeg maa forlade Eders Majestæt, for skjult at virke til Eders Vel; og skal jeg ikke undlade at lade Eders Majestæt vide, saasnart jeg erfarer Noget." — Med et let Buk for Catharina, og et talende Blik paa Fyrstinden, bortfjernede Panin sig.

„Denne tro Ven i Nøden kan jeg takke Dig for, kjære Datschkow, sagde da Keiserinden: thi kun Du ene formaaede at vinde ham for mig." — „Ja, min Keiserinde, udbrød den unge skjønne Fyrstinde: med min Ære, min Dyds og min gode Samvittigheds uerstattelige Tab!" og høitgrædende sank hun til Catharinas Barm.

Trinitatis-Kirkens Taarnuhr slog tolv, da Iwan, førstegang i sin nye Uniform, med en lille Ruus vendte hjem fra det Velkomstgilde, han havde bivaanet med sine nye Regimentskammerater, Arm i Arm med sin i det muntre Selskab blevne Dusbroder, Premierlieute-

nant Fedor Golovin. Just vilde de, standsende ved Kirkens Kæmpebygning, med et kraftigt Haandtryk sige hinanden Godnat, da et sagte „Pst, pst!" lød frem bag en af Taarnets uhyre Piller. „Aha, raabte Golovin skjelmsk: kun otte Dage i Petersborg, og allerede en Kjærlighedshandel! naa, god Lykke! jeg vil ikke forstyrre Dig." Med disse Ord tumlede den Halvbeskjenkede afsted. Ogsaa Iwan vilde, ei agtende det neppe ham gjeldende Signal, fortsætte sin Gang, da en vever lille Pige hurtig sprang frem imod ham med disse Ord: „Jh, men hvad gaaer der da af Eder iaften, Lieutenant Orlow, at I ei kan agte det sædvanlige Tegn?"

„Det maa gjelde Dig eller Din Broder Gregorius!" tænkte Iwan, og en Tanke foer klar og hurtigt som et Lyn gjennem hans Sjæl, idet han villig lod sig lede af den Ubekjendte, i hvem han, ved et pludseligt Glimt af Maanen, troede at gjenkjende den samme Pige, der saa ubeleiligt afbrød hans første Samtale med Gregorius. Skarpt og bidende blæste Nordostvinden langsmed den bundfrosne Neva, med iilsom Fart drivende de sneetyngte Skyer forbi den sparsomt lysende Nymaane. „Hu! hvor det er koldt i denne Nat! sagde tænderklaprende hans ilende Ledsagerske, idet hun trak den varmende Zobelpalatin tættere sammen om Halsen: Men saa skal I ogsaa ret faae en varm Nat derfor." Og med disse Ord dreiede hun hurtigt forbi Admiralitetets majestætiske Bygning, hvis Kæmpetaarn syntes med sit lueforgyldte Spiir at forsvinde i Skyerne, og stod nu med sin forbausede Ledsager ved en afsides liggende Fløi af Vinterpalladset.

En lille Dør viste sig nu for den hovedrystende Iwan. Hurtigt blev den aabnet, og iilsomt trak Pigen den halvt om halvt Modstræbende op ad en lang steil Bagtrappe. Derpaa gik det paa Tæerne gjennem en lang mørk Gang, ved hvis Ende en Dør gandske sagte blev lukket op. Hurtigt skød den lille fiffige Ting ham ind, og — smæk! var Døren ilaas bag den forstenede Iwan.

Nu følte han sig pludseligt omslynget af et Par bløde Arme, der trykkede ham omt til en fyldig bølgende Barm, og et Kys, der iisnende foer ham gjennem Marv og Been, brændte Ynglingen paa de iiskolde Læber. Da lød det i henrivende Fløitetoner: „Hvorfor lader Du Din elskende Catharina vente saalænge? Eller elsker Du mig ikke længere, Gregorius?" Og nok engang hængte hendes Læber sig fast ved hans, i et langt inderligt Kys, saa den gode Iwan nær havde tabt baade Sands og Samling.

„Men hvad gaaer der da af Dig iaften, min Elskte? lød det atter: Hvortil denne Taushed?" — „Jeg er ikke vel!" stammede Iwan, sig selv ubevidst. — „Stakkels Gregorius!" klagede den Ubekjendte, og ringede. Iwans Ledsagerinde kom derpaa ind af den hemmelige Tapetdør med Lys.

Et Forfærdelsesskrig undslap ved Opdagelsen af denne Feiltagelse begge Fruentimmerne. Bleg sank Iwan ned paa en Stol. „Gaae ud, Iwanowna!" sagde pludseligt fattende sig den Ene. Iwan vovede at see op, og hans studsende Øie faldt paa en høi ædel Qvindeskikkelse, den sammenstøbte Venus og Juno, der med stolt Værdighed nærmede sig Iwan, som forfærdet reiste sig op. Et Øieblik dvælede hendes Øie

med inderligt Velbehag paa den skjønne Yngling, derpaa sagde Qvindeskikkelsen:

„Ubekjendte! Hvo Du end er, saa siger mig dog Dit ædle Ansigt, at Du ikke vil forraade denne sælsomme Hændelse for nogen Dødelig, om endogsaa Dit Hjerte dunkelt aner, ved hvis Barm Du har hvilet. Dig skal intet Ondt vederfares, hvis Du tier; og gjør Du det, saa har Du her et Tegn, som maaskee engang skal redde Dig af en stor Fare, hvis Du aner hvem jeg er, og kan kjende mig igjen."

Med disse Ord rev hun en rosenrød Sløife fra den bølgende Svanebarm, trykte den forbausede Iwan den i Haanden, kaldte paa Iwanowna, og skød ham sagtelig ud af Døren. Først da den hylende Storm jog Sneen i stivende Hvirvelvinds omkring den drømmende Iwan, vaagnede han op som af en tung Søvn, og med de Ord: „Leed os ikke i Fristelse!" styrtede han afsted.

Sidst i Februar 1762 vendte den 82aarige Olding, Generalfeltmarskalk Christopher Münnich tilbage fra sit 20aarige Fangenskab i Pelims rædsomme Ørken, hvorhen den nysafdøde Keiserinde Elisabeth havde sendt den tro Krieger til Belønning for det Blod, han i Ruslands Tjeneste havde udgydet paa Bessarabiens Sandsletter. Alt udfoldede Keiserstaden, han i saa lang Tid ikke havde skuet, sig for den rørte Oldings Øie; alt opvaktes forlængst slummrende Fortidsbilleder i den Tilbagevendendes Sjæl, ved dette længe savnede Syn; da nærmede sig

langsomt og høitideligt et Tog fra den Port, der vender mod Moskau. En glad Anelse opsteg i Oldingens Bryst. Alt nærmere og nærmere skred den lange Række. Nu var Toget tæt ved den lette, med Bjørneskind betrukne Slæde. Og pludseligt omgave hans eneste endnu levende Søn og 32 Sønnesønner og Sønnesøns Sønner den af Glæde grædende Helt, Fader, Bedstefader og Oldefader, kysende hans Hænder med det Udraab: „Velkommen tilbage, elskte Fader! O, med hvormegen Omhu ville vi ikke pleie Dig i Din Alderdom, for alt det, Du saa uforskyldt har lidt, i Din uretfærdige Forvisning!"

„Hav Tak, mine Børn, for Eders Kjærlighed! gjensvarte den rørte Gubbe: derfor lønne Eder Gud! See her, mine Børn, Dyden kan vel fristes, men aldrig gandske ligge under, naar vi kun sætte vor Liid til ham, uden hvis Villie ei en Spurv falder til Jorden! Ledsager mig saa til vor ædle Keiser, som gjengav mig et nyt Liv, idet han ved denne sin store Velgjerning end mere hævede min Tro paa Forsynet, som tyve Aars Kummer og Elendighed i Siberiens Jiisørken ikke har formaaet at svække!"

I den samme usle Faareskindspels, Oldingen havde baaret i sin Ulykkesbolig, stod han nu for sin Keiser, og Graad qvalte den sølvhaarede Gubbes Stemme. — „Jeg veed hvad I vil sige, udbrød den ædle Monark: I er mig ingen Tak skyldig. Det var min Pligt at hæve Eders uforskyldte Elendighed, og gjengive Fædrelandet en Mand, det skylder saameget, og som jeg haaber I endnu vil være istand til at tjene." Med disse Ord tog Keiseren den glimrende St. Andreasorden fra

sit Bryst, og heftede den paa den sindsende Olding, der med Ynglingsild i det taareblændte Øie udbrød: „Eders Majestæt har beviist mig en Velgjerning, som jeg kun svagt er istand til at gjengjelde med at hellige Fædrelandet de faa Dage, jeg endnu kan have tilbage af mit, vel snart udrundne Liv. Og ikke har Siberiens rædsomme Kulde formaaet at stjone den varme Iver, jeg for 30 Aar udviste at føle for Rusiands sande Vel og dets Drots Hæder og Ære!“

Og omgivet af sin talrige Familie begav den trætte Olding sig atter til det Pallads, hans Keisers Godhed nu gjenskjenkte ham, og som han med veemodige Følelser paany betraadte, erindrende sig den sidste Gang han forlod det, paa den for ham mærkværdige 27de Januar 1742, da han blev ført til Døden paa Skafottet, som Keiserindens Naade forvandlede til Forviisningens tusindfoldige Død.

Freden med Preussen var sluttet, og dets Heltekonge frelst fra den uundgaaelige Fordærvelse, der truede ham. Peter, Frederik den stores ivrigste Beundrer og varmeste Ven, havde befalet, at denne for ham saa glædefulde Begivenhed skulle festligholdes ved Fyrværkerie og Bal ved Hoffet.

Paa den store Plads bag Vinterpalladset sad Rusiands Keiser i det preussiske von siebenburgske Regiments Uniform, prydet med den preussiske sorte Ørns Orden, ved Siden af den som Keiserinde pragtfuldt smykkede Catharina, omgivet af Hoffets prægtige Følge, paa

den med en uvurdeerlig Skat af Guld og Ædelstene be-klædte Throne. Lidt længere tilbage stod Ghudowitsch, Iwan og den yndige Natalia i nysgjerrig Forventning efter det Skuespil, som nu skulde begynde, og som et ravnsort Mørke herligt forskjønnede. Taushed herskede overalt, som i den søvntyngte Nat. Da steeg med eet to hundrede store Raketter, majestætisk hævende dem, paa deres sprudende Ildvei, op i det umaalelige Him-melrum, klart oplysende den hele uhyre Plads, der iaften var for trang for de tætpakkede Tusinder. Nu blev det med eet bælmørkt igjen. Men liigt Tordenen paa Lynet dundrede det skjulte Knald fra de udbrændte Raketter, og ned iblandt de tætsaaede Hoveder foer de smækkre Raketstænger, til skingrende Latter for de Utrufne.

„Et herligt og majestætisk Syn!" sagde Natalia dybtaandende til hendes henrykte Sidemand. — „Ja, et majestætisk Syn, svarede Iwan: stolt i sin Fødsel, men endnu stoltere ved sin tordnende Død." — „Jeg har stedse, vedblev Natalia: anseet Raketten for det Skjønneste ved Fyrværkeriet; dog nægter jeg ikke: den Stirrendes Øie bliver næsten ubehageligt skuffet, naar den herligt Opfarende, paa sin majestætiske Ildbanes høieste Punct, er sin Død nærmest." — „Et Billed paa den forsængelige Verdens indbildte Storhed!" hvi-skede Iwan, dog saa høit, at Ghudowisch, der hørte det, hurtigt udbrød: „Maaskee et Billed paa min ulyk-kelige Keiser."

Nu begyndte Ildhjulene og Sværmerne susende at omdreie sig i gloende Hvirvelbands, afbrudte ved idelige Knald, der bleve større og større, for reent at overdø-

ves af det sidste, der jog den udbrændte Sværmer om-kring, længe efterat den var slukket. Alt var hele Skuepladsen ved de hurtigt knaldende Ildpotter og det klarbrændende blaagule romanske Lys bleven oplyst, som af Dagens straalende Dronning, da blev Peter Grevinde Elisabeth Worontzow vaer mellem Hoffets Damer, og udraabende: „Kom og sæt Dig her, Ro-manowna!" bød han hende at tage Plads ved sin høire Side. Uden Sky nærmede den Frække sig, at indtage den Plads, hvortil hun var saalidet værdig; da reiste Catharina sig, og med et majestætisk Vredesblik paa den al Velanstændighed tilsidesættende Peter, og et for-agteligt Blik paa Frillen, forlod hun med rolig Værdig-hed den ligegyldige Keiser, der ei engang sendte et Blik efter den dybt Krænkede.

Alt aabnede Peter Munden, at fjase med den efter Keiserinden haanligt seende Grevinde; da peeb det tæt over hans Hoved, og med Lynets Fart nedfoer en ud-brændt Raket lige ned for den forbausede Keisers Fødder. En iisnende Anelse gjennemfoer Ghudowitsch. Taus greb han Iwans Haand, og, glemmende sig selv, ud-raabte denne gandske høit: „O, at den strenge Skjebne ei maa sande dette ulykkespaaende Varsel!"

Atter udbredte den sorte Nat sine Vinger over Plad-sen. Alt vilde Mange, i den Tanke hele Høitidelig-heden allerede var tilende, søge det kjære Hjem: da brændte pludseligt i Baggrunden, i afvexlende Farvespil, Peter den tredies og Frederik den andens Navnetræk, omgivet af en rødguul straalende Laurbærkrands.

Men gjennem det sig adskillende Menneskehav hør-tes en sagte Brusen, der alt blev lydeligere, som det

ved Zorndorff og Torgau udgydte Blod randt de krænkede Russer i Minde.

I Palladsets pragtfulde af halvthundrede straalende Lysekroner herligt oplyste Sal svingede Keiserstadens adelige Ynglinger og Møer sig i den muntre livfulde Polonaise. Iwan stod, lænende sig til en Pille, hensunken i Beskuelsen af den henrykkende Natalia, hvis yndige Former udviklede deres hele Skjønhed i den lette Dands. De tre Garderegimenters henrivende skjønne Musik tang, og Dandsen var tilende. Da nærmede sig den elskelige Mø den drømmende Iwan, og spurgte i smigrende Tone: „Dandser Du ikke?" Da foer Iwan op, og med et Ildblik paa den rødmende Pige bød han hende Haanden til den muntre Valts, der uimodstaaelig hendrog den raske Ungdom paa det gyngende Gulv. Alles Øine hviilte med Velbehag paa det skjønne Par, hvis Fødder neppe syntes at berøre Gulvet i den hvirvlende Valts. Alt tættere og tættere omslyngede de hinanden, og Natalia følte Iwans bankende Hjerte at storme mod sin bølgende Barm. „Natalia!" sukkede Iwan, og et sagte Tryk gjennembævede hans Inderste. Nu taug Musikken, og overvældet af sine Følelser sank Iwan ned paa den nærmeste Stol.

Ved Siden af Dandsesalen, i det tomme Gemak, sad Iwan, støttende Hovedet dybsindig paa Armen, og en endnu ukjendt navnløs smerteligsød Følelse drev Blodet raskt gjennem de fulde Aarer. Høit bankede hans Hjerte, og dog overgav han sig saa gjerne til de

yndige Billeder, hans Phantasie foregjøglede ham. Da lød lette Fjed bag den Drømmende, og som en Engel i det straalende Maanelys, svævede Natalia henimod Jwan, og lagde sin Haand blidelig paa hans Skuldre med disse Ord: „Hvorfor bortfjerner Du Dig fra den muntre Dandsevrimmel, for at sidde her saa eensomt i dette øde Værelse?"

„Jeg var ikke alene! hviskede Jwan: Dit Billede ledsagede mig her, som det stedse vil ledsage mig til mit Livs Ende." — „Du har hurtigt lært den smigrende Hoftone, sagde Natalia rødmende: men den synes jeg ei burde finde Sted imellem os." — „Nei, Natalia! svarede Jwan med Inderlighed, og favnede omt den elskede Mø: Hvad jeg sagde, kom fra mit Hjertes Inderste, hvori Dit Billede staaer evig udsletteligt indprøget; og jeg føler, at det aldrig vil forsvinde derfra, saalænge dette Hjerte slaaer, der kun slaaer for Dig. Ja, Natalia! jeg elsker Dig med min Sjæls hele Kraft! Lad mig nyde min Jordelykkes høieste Maal, og skjenk mig Dit Hjerte!" — „Min Jwan!" sukkede den henrykte Mø ved Ynglingens Barm, og et langt inderligt Kys lod de Elskende føle Jordelivets høieste Lyksalighed, der dog saa ofte forvandles til den bitreste Qval.

Da den lykkelige Jwan, med den Salighed i hver Mine, som gjengjeldt Kjærlighed kun kan skjenke, næste Morgen tidlig traadte ind til sin Ven, til hvem nu et end skjønnere og helligere Baand bandt ham, fandt han Ghudowitsch mørk og grublende at spadsere op og

ned ad Gulvet. Iwan traadte hen til ham, og greb hans Haand med disse Ord: „Det gjør mig ondt, at finde Dig saa forstemt, just i det Øieblik jeg vilde aabenbare Dig, hvor usigelig lykkelig jeg er blevet, ved at erholde Natalias Kjærlighed, og at kunne nævne Dig med et endnu ømmere Navn end Vennens.“

Ghudowitsch's Aasyn opklaredes kjendeligen ved disse Ord, og trykkende Iwan til sit Bryst udbrød han: „Saa er da et af mine kjæreste Ønsker opfyldt, da jeg veed den Søster, jeg elsker over Alt i Verden, at tilhøre min eneste Ven. Men Sorg og Glæde vandre tilhobe, Iwan! Du maa nu løsrive Dine Tanker fra Kjærligheds søde Drømme, at fæste dem paa alvorligere og vigtigere Gjenstande. Min Frygt, jeg ved Czarens Thronbestigelse yttrede, er desværre altfor grundet. Stedse har jeg kjendt Peter, vel som et svagt og letsindigt, men dog som et godt Menneske; som jeg troede kun behøvede gode Raadgivere, for at vorde en god Regent; men nu mistvivler jeg gandske derom. Jeg har Peter at takke for Alt, idet han udnævnte mig til sin Generaladjutant, da jeg endnu var et gandske ungt Menneske; derfor kan jeg ikke forlade ham nu, da de, der skylde ham meest, ere rede til at forraade ham. Ogsaa er det enhver trofast Tjeners Pligt, at staae sin Herre bi til sidste Blodsdraabe, naar han engang har svoret ham Troskab: Herren være saa, hvorledes han vil. Derfor gav jeg Peter de Raad ved hans Thronbestigelse, som, idet han fulgte dem, erhvervede ham sit Folks Kjærlighed i enhver af dets Klasser. Men nu er Alt igjen ved det Gamle. Fem hele Dage har Peter bortsviret i Selskab med sin Maitresse og nogle liderlige

Mennesker, der smigre hans Forfængelighed med Lovtaler over Dyder, han ikke besidder. Jeg har foreslilt ham det Uværdige i hans Opførsel, og talt til ham, mere som Ven end som Undersaat. Han syntes bevæget, og spurgte mig tilraads, hvad han da skulde gjøre. Jeg foreslog ham da, at forelægge Senatet tvende af Storkantsleren Woronzow forfattede Anordninger, som vist vil erhverve ham Manges Kjærlighed og taknemmelige Hengivenhed. Han lovede at gjøre det. Men da jeg, for at bestyrke ham i hans gode Forsætter, aabenbarede ham den Mistanke, jeg havde om en Sammensværgelse fra Keiserindens Side, loe han mig ud, og sagde reent ud, at jeg var gal, og tilsvoede derhos, at med hende skulde han snart blive færdig. Da jeg spurgte ham, hvad han meente dermed, sagde han, det skulde jeg snart erfare. Du seer altsaa, gode Iwan, hvorledes Sagerne staae. Jeg skal gjøre Alt, hvad jeg formaaer, for at holde Peter fra at begaae Skridt, der kunne berøve ham Folkets Kjærlighed, og give hans Fjender Vaaben ihænde mod ham. Om det vil lykkes, maa Tiden vise; dog tvivler jeg storligen derpaa."

„Hvorledes vil det ende? klagede Iwan: O, gid jeg, Du, Natalia, vi Alle igjen vare hjemme i det kjære Ukraine! Der kunne vi leve saa lykkelige i Venskabs og Kjærligheds Favn, langt fra Hoffets falske Glimmer, der er saa aldeles et Intet mod Landlivets stille og uskyldige Glæder i en elsket Mages Arme!"

„Ja didhen ville vi drage, Iwan, svarte Ghudowitsch med Varme: naar, som jeg aner, vi Intet her kunne udrette med vor gode Villie. Men til den Tid byde Pligt og Troskab mod Keiseren, ei at vende ham

Ryggen. Og naar disse byde, maa ethvert andet Ønske forstumme."

Skildvagten af Regimentet Ingermanlands Grenadeercompagnie raabte i Gevær paa Fæstningen Schlüsselburg, og hurtig traadte Mandskabet ud i Fourschetterne og gjorde Honneur, da Keiseren, ledsaget af Fyrst Leon Alexandrowitsch Naritskin, Generaladjutant Ghudowitsch, Overstaldmester Baron Ungern Sternberg, Politiedirecteuren i Petersborg, Baron Korff, og Senator Wolkoff, rede forbi hen til det Fængsel, hvori den ulykkelige Prinds Iwan, som Keiserinde Elisabeth havde berøvet Thronen, sad indsluttet i haardt og grusomt Fangenskab. Den ved Prindsen vagthavende Officeer traadte de Indtrængende imøde med de Ord: at han ikke maatte indlade Nogensomhelst til den fangne Prinds, uden Keiserens egenhændige Ordre. Fyrst Naritskin overleverede Officeren denne, og nu oplod han Døren til et lidet mørkt Hul, hvorned Lysstraalerne sparsomt trængte sig gjennem et lidet Vindue med Jernstænger, der sad høit oppe i Loftet.

Gysende traadte Keiseren og hans Følge ind i dette for Ruslands retmæssige Thronarving saa ufortjente og skændige Fængsel. I en simpel Overkjole, der skjulte alle hans Værdigheds glimrende Kjendetegn, holdt Peter sig allerbagest, medens Fyrsten, som Baand og Stjerne samt hans høie og ædle Vært udmærkede fremfor de Øvrige, traadte frem, forestillende Keiserens Person. Et Øieblik studsede Iwan over den indtræ-

bende Mængde. Forskende lod han sit Øie dvæle snart paa En, snart paa en Anden, derpaa styrtede han forbi den glimrende Fyrste, ned for Keiserens Fødder med disse Ord: „Mit Hjerte siger mig, dette er min Czar, og ikke heller troer jeg at feile. Befrielse fra dette mørke Hul veed jeg, aldrig at kunne vente; det har een og tyve Aars haarde Fængsel overbeviist mig om. Kuns beder jeg, som den eneste Naade, lad mig undertiden nyde den friske Luft. Det nægter man jo ikke engang den groveste Forbryder: hvorfor skal jeg da savne dette uskyldige Gode, jeg, hvis hele Brøde kun er, engang at have været bestemt til Ruslands Throne; en Brøde, der var stor nok, for at lade mig omskifte Vuggen med et rædsomt Fængsel."

Taarerne stode den blødhjertede Peter i Øinene ved disse Ord. Alle de Tilstedeværende vare særdeles rørte ved denne hjerteryslende Scene. „Staae op, min Prinds! sagde Czaren, klappende ham kjærligt paa Skulderen: Jeg veed hvor uretfærdigt I hidtil er bleven behandlet. Jeg skal gjøre, hvad jeg formaaer, for at lindre Eders haarde ufortjente Skjebne, og maaskee —" Dog hurtigt tilbageholdende den Yttring, der svævede ham paa Tungen, vedblev Keiseren: „Kan I vel, min Prinds, gjøre Eder nogen tydelig Forestilling om de Lidelser, I siden Eders spædeste Barndom har maattet gjennemgaae?"

„Da man rev mig lige fra Vuggen, svarede den ulykkelige Thronarving: og kastede mig tilligemed mine Forældre og Sødskende i Fængsel, kan jeg naturligviis ikke erindre mig min første Skjebne; men med desto uudslettetligere Spor er Mindet om den skændige Behand-

ling indgravet i min Sjæl, som jeg, og mine stakkels uskyldige Forældre og Søskende for min Skyld, har maattet lide af de Barbarer, der saa ubarmhjertigen slæbte os fra en Fæstning til en anden."

„Skrækkeligt! udraabte den medlidende Peter: skrækkeligt, at J aldrig fandt et eneste ædelt Menneske, der vilde lindre Eders haarde Skjebne!" — „O jo! udraabte Iwan med Følelse: Een mindes jeg vel, skjøndt som en Drøm fra min spædeste Barndom; men Mindet om den ædelmodige Omhu, han viste mod os Ulykkelige, skal aldrig forsvinde af mit Hjerte."

„Husker J endnu denne Ædles Navn?" spurgte Peter med spændt Nysgjerrighed. — „O, det kan jeg aldrig glemme! udraabte Iwan fyrigt, og Taknemmelighedens Taare glindsede i hans store blaa Øie: Han hedte Korff, og han var, saavidt jeg veed, Baron!"

Taarerne stode Politiedirecteuren i Øinene ved denne Dydens og Menneskelighedens Triumph. Keiseren, ligeledes paa det dybeste bevæget, tog Baron Korff ret trohjertig ved Haanden med disse Ord: „See her, Baron! en ædel Handling glemmes aldrig; dens Belønning udebliver ei heller!"

Keiseren og hans Ledsagere bortfjernede sig derpaa, og gik omkring i Fæstningen, at besee denne, ledsaget af Commandanten, Generalmajor Berednikow. Paa en skjøn jævn Plads blev Peter staaende, og efterat have betragtet den et Øieblik, talte han saaledes til Commandanten: „Paa denne Plads skal J ufortøvet lade opføre en Bygning paa ni Fag i Fronten. Det øvrige af Pladsen skal anlægges til Have, hvori Prindsen daglig

kan nyde den friske Luft, da jeg har bestemt denne Bygning for ham. Pengene dertil skal jeg strax lade Eder anvise; og Bygningen ønsker jeg I driver paa at faae færdig saasnart muligt, og da lade mig dette vide."

Keiseren stod nu atter i Iwans skumle Fængsel; da tog han Commandanten ved Haanden, førte ham tæt hen til Prindsen, og bød saaledes med alvorsfuld Bestemthed: „Det er min alvorlige Villie, Commandant! at I herefter søger at lindre denne ulykkelige Fanges Skjebne saameget muligt, og lade ham spadsere, dog under Opsigt, saa ofte han ønsker det, inden Fæstningens Volde. En skriftlig Ordre angaaende den Maade, I for Fremtiden har at behandle ham paa, skal I erholde imorgen den Dag; og jeg haaber at I, ved troelig at følge den, viser hans høie Person den Agt, I skylder en Prinds af Ruslands Keiserfamilie, ifald I ellers ønsker for Fremtiden at beholde min keiserlige Naade."

Peter og hans Følge bortfjernede sig. Commandanten lukkede den ulykkelige Fanges Dør langsomt i; og, idet den knirkende sprang ilaas, sagde han med indædt Harme, skottende efter de Bortilende: „Det var en ret streng Ordre; men strenge Herrer regjere sjelden længe."

Dagen efter denne mærkværdige Reise, om Morgenen gandske tidlig, lod Keiseren Ghudowitsch kalde, og tiltalte ham ved Indtrædelsen saaledes: „Jeg har stedse viist Eder en Tiltro og Hengivenhed, som ingen

Anden af mine Omgivende kunne rose sig af. Ogsaa er jeg desaarsag overbeviist om, at J mener det oprigtigt med mig. Det er derfor jeg har ladet Eder kalde, at raadføre mig med Eder i et Anliggende, paa hvis Udførelse jeg i lang Tid har været betænkt. J veed, hvad Mistanke jeg længe har næret mod Keiserinden, angaaende Storfyrstens ægte Fødsel. Jeg har anseet det som gyldig Grund til for stedse at nedstøde hende fra den Throne, hun saaledes har besmittet. Desaarsag foretog jeg mig denne Reise i Eders Følgeskab til Schlüsselburg, at see den fangne Prinds, og ved at tale med ham overbevise mig om, at han har de Naturgaver, der, uagtet hans yderst forsømte Opdragelse, kan opfylde det Ønske jeg nærer, at han maa være værdig til at erkjendes for Ruslands retmæssige Thronarving. Jeg har da besluttet, at erklære Storfyrst Paul for et Slegfredbarn, og straffe den uværdige Moder med evigt Fængsel i Schlüsselburg i den fangne Prindses Sted; og hvortil, som J selv var Vidne, Begyndelsen blev gjort med at befale Commandanten, at lade opføre et nyt Fængsel, hvorind Catharina skal vandre, naar Prinds Iwans Forløsningstime slaaer."

Keiseren taug, og saae forskende paa Ghudowitsch, der, bestyrtset over det Hørte, længe ikke formaaede at svare. „Nu, hvad synes J derom?" udbrød endelig Keiseren utaalmodig.

„Jeg vil retfærdiggjøre de gode Tanker, Eders Majestæt nylig yttrede at have om mig, svarte Ghudowitsch, fattende sig: og derfor svare efter min Overbeviisning, om det end ikke stemmer overeens med Eders

Majestæts Ønsker. Hvorledes vil Eders Majestæt kunne overbevise Verden om, at den Mistanke, Eders Majestæt, vel maaskee medrette, har angaaende Storfyrstens Fødsel, har en gyldig Grund? Thi uden saadan vil jeg aldrig tilraade Eder at forskyde en Gemalinde, der alt er saameget elsket af Folket. Ikke vil jeg derfor fraraade at forskyde hende; thi hun er ei Eders Majestæts Throne værdig, saafremt den Mistanke er grundet, der hviler paa hende. Kun vil jeg, at en beviisligere, og om muligt gyldigere Aarsag skal fremskynde dette; og den have vi alt desværre i de hemmelige Sammenkomster, der holdes under Keiserindens Beskyttelse, uden al Tvivl til Eders Majestæts Fordærvelse. Endnu veed jeg Intet med Vished, men min Formodning grændser nær dertil. Ogsaa har jeg før gjort Eders Majestæt opmærksom derpaa, men det har aldrig fundet Gehør. Derfor beder og besværger jeg Eders Majestæt ved Alt hvad helligt er, ifald Eders fremtidige Skjebne ikke er Eders Majestæt ligegyldig, foragt ikke dennegang min tro og velmeente Advarsel; den kommer fra et redeligt Hjerte, fra Eders Majestæts troeste og oprigtigste Undersaat. Alt kjender jeg nogle af de Sammensvorne, og jeg skal ikke hvile, før jeg kjender dem Alle. Da have vi Vidner nok paa Keiserindens Forbrydelse, og Frygten vil tvinge selv hendes troeste Tilhængere til at vorde Forrædere."

„Altfor længe, svarede Keiseren: har jeg hørt paa Eders dumme Snak, Ghudowitsch. Troer I da for Alvor, at Keiserinden er istand dertil? Nei aldrig skal I eller Nogen faae mig til at troe denne Urimelighed. Kan den Regent, jeg agter og elsker over alle kronede

Hoveder i Europa, ikke overtale mig til at troe det, da kan J end mindre, Ghudowitsch! Og jeg forbyder Eder herved, nogensinde at nævne et Ord mere herom."

„Hvad! raabte Ghudowitsch forfærdet: har Kongen af Preussen alt Mistanke herom, og advaret Eders Majestæt, da synes mig ikke den Mands Advarsel saaledes burde foragtes, som Eders Majestæt selv siger at bære den største Agtelse for."

„Ja, der kan J selv see, Ghudowitsch, hvor sikker jeg er i min Sag, svarede Keiseren: og hvor urimelig derfor en saadan nyttig Advarsel maa forekomme mig."

„O, gid Eders Majestæt aldrig maa fortryde, udraabte den tro Tjener smerteligt: at Eders Majestæt ikke har agtet paa denne Advarsel endnu mens Tid var. Jeg har nu gjort hvad min Pligt var, men mit Raad er ikke bleven hørt. Maaskee vil Eders Majestæt engang beklage, ikke at have troet mig. Gud forbyde, det nogensinde skulde komme saa vidt! Men selv da skal min Troskab ikke vakle, og med Glæde vil jeg udgyde mit Blod for Eders Majestæt, ifald dette gjøres Behov!" Og med disse Ord bortfjernede Generaladjutanten sig, efterladende Keiseren stille og eftertænksom.

Huult lød i den gravstille bælmørke Nat Klokkeslaget ned fra Alexander-Newskyklosterets Taarnuhr, forkyndende Midnatstimens Begyndelse, og hele Petersborg hviilte rolig i Søvnens Arme. Da snege efterhaanden enkelte omhyggeligt tilhyllede Skikkelser sig ind af den tilsyneladende lukkede Port paa Fyrstinde Daisch-

kows Pallads. Ikke een Lysstraale formaaede at trænge igjennem de tæt tilhyllede Vinduer i Fyrstindens Gemak, hvori Catharina sad, omgivet af sine svorne Tilhængere: den gamle Erkebisp af Novgorod, Geistlighedens Overhoved, med det hvide, til Beltestedet nedhængende Skjæg; Generallieutenant og Commandeur over den siemonowske Garde, Fedor Watkowskoi; Rigsfyrste Wolkonsky, Generalmajor og Commandeur af Garden Preobratschinsky; Cosakhetmann Cyrillus Ratzumoffsky, Oberst og Commandeur over det ismailowske Garderegiment; Storfyrstens Overhofmester, Kammerherre Grev Panin; Lieutenant Passick af Garden Preobratschinsky; Lieutenant Bibikoff af samme Regiment; Generalprocureur Wasilius Gleboff, der havde Keiseren at takke for dette Ruslands første Civilembede, og nu til Tak derfor udgjorde et Medlem af denne Sammensværgelse. Ved Døren stod Piemonteseren Odart, en trædsk Italiener med et lumsk Judasansigt, der for Penge solgte selv sin Salighed, om Nogen vilde have kjøbt den af ham. Hans værdige Dont i denne værdige Forsamling var Spionens, desaarsag han speidende stod ved Døren. Ved Catharinas venstre Side sad hendes Fortroligste af Qvindekjønnet, Fyrstinde Datschkow, og ved hendes høire Side hendes første, troeste og modigste Tilhænger, samt Hjertes Yndling, Gregorius Orlow.

Da de Alle vare samlede, reiste Catharina sig, og tiltalte Forsamlingen med hjertevindende Huldsalighed og den Værdighed, der betegnede Fyrstinden, saaledes:

„Jeg takker Eder Alle, Alle uden Undtagelse, for den Beredvilligbed, hvormed I efter mit Ønske have

indfundet Eder her. Aarsagen til at jeg, mine Venner! har ladet Eder saa pludseligt sammenkalde, er den Vished, Kammerherre Grev Panin har forskaffet mig om, at Keiseren ved sin sidste Reise til Schlüsselburg har befalet Commandanten der, at lade opføre et nyt Fængsel, samt talt længe og særdeles venligen med den der siddende fangne Prinds. Ogsaa har Greven nu med Vished udforsket, at dette Fængsel er bestemt mig, ligesom Thronen, der skal berøves min Paul, for Prinds Iwan. Den nu forestaaende St. Peters og Pauls Fest er bestemt til Udførelsen heraf, og hvorfra kun Eders Anstrengelse, som jeg Alle anseer for mine Venner og troe Tilhængere, formaaer at redde mig. Men ikke frygter jeg Keiserens Vrede, thi jeg stoler trygt paa mine Venner og troe Tilhængere: saa trygt, som jeg ønsker I Alle skulle stole paa, at jeg fyrsteligen skal belønne Eder med taknemmeligt Hjerte, naar I formaae at paasætte mig den Krone, som Peter nu agter at berøve mig, maaskee tilligemed Livet."

Her taug Catharina, og ikke forfeilede denne veludtænkte Tale og de Taarer, hun ved dens Ende konstigen fremtvang, sin Virkning paa de Forsamlede.

Den gamle Erkebiskop oplod derpaa først Munden, og talede med hykkelsk Forstillelse: „Vel ville I maaskee synes det lidet overeensstemmende med min Stand og Værdighed, at indlade mig i denne Sammensværgelse mod Keiserens hellige Person, da jeg først for fem Maaneder siden i hele Geistlighedens Navn svor ham Troskabseeden. Men ved sin Opførsel mod Guds Ords Tjenere har Peter selv løst os fra vor Troskabseed. Ingenlunde mener jeg dermed vore Indskrænkninger. Thi

Guds Tjenere maae ingen syndig Kjærlighed have til timeligt Gods; ogsaa gaaer al vor Bestræbelse ud paa at neddæmpe denne. Men han har formastelig vovet at angribe vort Skjæg: dette vor hellige Stands værdige Kjendetegn; og med endnu frækkere Haand har han af vore Altere nedrevet de Helgenes Billeder, som skjenke os Held og Lykke til vore Foretagender, og afbede Guds Straffedomme for vore Synder. Paa Grund heraf troer jeg mig løst fra min Troskabseed, thi man maa lyde Gud mere end Menneskene. Og tilbyder jeg mig her selv, samt den hele russiske Geistlighed, der staaer under min Hyrdestav, til Eders Majestæts Tjeneste. Vi forlange Intet herfor, da vi kun heri troe at opfylde Guds Villie. Men for ei at fortørne Eders Majestæt, ville vi med Taknemmelighed modtage de Gaver, Eders Ædelmodighed maatte finde forgodt at skjenke os, for igjen at uddele dem til fattige og nødlidende Mennesker, at vi derved kunne fortjene os Plads i Guds Rige."

Med hykkelsk Fromhed i Ansigtet, og et ydmygt Buk for Keiserinden, satte denne Guds Ords værdige Tjener sig atter ned, og saae med speidende Øie paa den andægtigt tilhørende Forsamling.

Gregorius Orlow reiste sig nu, og talte med høi og eftertrykkelig Stemme saaledes: „Det er lykkedes Hendes Majestæt gjennem Grev Panin at forskaffe mig Regimentsqvarteermester-Tjenesten ved Artilleriecorpset, hvorved jeg er sat istand til, ved Hjelp af Corpsets velfyldte Kasse, at vinde endeel af mine gamle Kammerater af den ismailowske Garde, der have lovet at staae mig bi med Liv og Blod. Ved Peters og Pauls Fester

skal just dette Regiment have Vagt paa Petershoff, hvor Keiseren har isinde at helligholde Festen. Som sædvanligt vil han vel blive beruset om Aftenen, og da holder jeg Øieblikket bequemmest at bemægtige sig Keiserens Person, og strax lade Keiserinden udraabe til Regentinde i hans Sted."

„Ja vel, til Regentinde! faldt Panin ham ind i Talen: thi paa anden Maade deeltager jeg ikke i Revolutionen. Det kan jeg ikke forsvare for Storfyrsten, hvis Tarv jeg, som hans Overhofmester, bør at iagttage!"

„Hvad snakker I der, Hr. Kammerherre! fnyste Gregorius: Hendes Majestæt skal selv bære Kronen, og ikke hendes umyndige Søn! Det skal jeg være Eder Mand for, Hr. Kammerherre! saasandt jeg haaber, naar Alt kommer til Alt, at udrette mere med et Garderegiment, end I med Eders lange Sludder!"

„Som I behager, Hr. Regimentsqvarteermester! sagde Panin spydigt: kuns frygter jeg det, I her kalder Sludder, vil, naar det er gaaet gjennem Keiserens Øre, spare Jer Umagen, baade for at bruge Artillerikassen, og det Garderegiment, I stoler saameget paa." — Og med disse Ord bortfjernede den Fortornede sig hurtigt.

Ilsomt fulgte Fyrstinde Datschkow ham udenfor; Piemonteseren lukkede Døren efter dem, og sagde saa, lumsk smilende: „Hun bringer vel Deserteuren til Raison, ifald ellers Nogen kan."

Da foer den vilde fortfjæggede Cosakhetmann op, og brølte: „For Satan! Naar Panin forlader os, saa gaaer jeg, Djævelen annamme mig, ogsaa min

Vei! for saa er der hverken Lykke eller Velsignelse ved hele Stadsen."

Og hurtigt foer han ud efter Greven; men Piemonteseren holdt ham tilbage med disse Ord: „Saa sagte, saa sagte, Herr Hetmann! gjør Eder ingen Uleilighed; I kommer ellers til at gaae ind igien efter Greven." — „Hvad gjør jeg?" fnyste Cosakken. — „Der seer I selv!" smilte Judas; og i det samme traadte Grev Panin atter ind, ledsaget af den blussende Fyrstinde, og tiltalte Catharina ydmygt med disse Ord: „Jeg beder Eders Majestæt allerunderdanigst om Tilgivelse for min uoverlagte Adfærd. Fyrstinden har nu overbeviist mig om det urigtige i min Mening; og jeg lover herved høitideligt, blindt hen at underkaste mig Eders Majestæts Villie."

„Jeg vidste vel, tog Catharina Ordet, gjennemskuende Greven, hvis egentlige Mening var, som den umyndige Storfyrstes Hofmester, at ville føre Roret: Jeg vidste vel, at I ikke, gode Greve! vilde modsætte Eder min Villie, end sige, fordi I ikke fik Eders, vorde Forræder."

„Fyrstinden maa have nogle bandsatkraftige Grunde i Baghaanden, siden hun fik ham saa gesvindt til at stryge Seil!" hviskede Bibikoff til Passick. Men denne raa blodtørstige Russer udbrød, utaalmodig over den lange Samtale, der intet Maal førte til: „Hvortil alle disse Omstændigheder? lad os uden videre gjennembore Keiseren, saa er Visen med eet ude!"

Da reiste begge Gardecommandeurerne sig, og erklærede: de vilde staae inde for deres Regimenters Troskab, naar Hendes Majestæt forlangte det, men aldrig

tillade, at slig uhørt Grusomhed blev udøvet. Catharina takkede dem for denne deres Troskab, og sagde, hun vel vidste, hun intet kunde udrette, uden at Garden var hende tro, og derfor ogsaa i Særdeleshed stolede paa den. „Men, tilføiede hun: det er derfor nødvendigt, at vi Alle ere enige. Jeg forlader mig paa Eder Alle, og paa, at Enhver i Særdeleshed, i den Stand og Stilling I ere i, ville bidrage hvad I formaae til min Hjelp og Frelse; og Belønningen skal ikke udeblive, hvis, som jeg haaber, Alt vil gaae godt."

„Hvortil vi anraabe af Hjertet den hellige Nicolaus om hans mægtige Beskyttelse! Amen!" sukkede Erkebispen ret andægtigt; og de Sammensvorne skiltes ad, just som Morgenrøden kastede sine første Straaler over den i Taage indhyllede Keiserstad.

Nedsunken i Kjærligheds søde Drømme, sad i Aftenskumringen Iwan i sit eensomme Qvarteer, og hans Tanker henfløi paa Elskovs Vinger til hans Sjæls Liv, den yndige Natalia. Da blev Døren sagte aabnet, og langsomt indtraadte Gregorius, forsigtigt tillukkende Døren efter sig. Iwan reiste sig, og gik ham imøde. Begge Brødrene bleve saaledes staaende en Stund tause ligefor hinanden. Omsider brød Iwan Tausheden, og sagde: „Mit Hjerte aner, at dette ei vil vorde nogen god Samtale. Ogsaa kan jeg vel gjette, hvad Dit Ærende er. Du har vel ei, haaber jeg, glemt vor sidste Samtale endnu. Du veed altsaa min Mening; derved bliver det. Fat Dig derfor kort; men vogt Dig

vel for at nævne Ting, jeg ei som tro Undersaat bør høre, ei engang af min Broder!"

„Du er altsaa virkelig ligesaa taabelig endnu, Iwan! begyndte Gregorius, idet han drog Broderen ned paa en Stol ved Siden af sig: Jeg har med Villie ikke besøgt Dig i denne lange Tid, for at Du kunde blive overbeviist om, at hvad jeg dengang sagde var Sandhed. Vel kjender jeg Dit Forhold til Ghudowitsch og hans Søster, og veed, at Peter ingen troere Tilhænger har end han. Desaarsag kan jeg heelt vel forklare Din overdrevne Troskab for en Tyrste, der er den saalidet værd."

„Nei, nu bliver det altfor galt! udraabte Iwan i ædel Vrede: Aldrig skal det lykkes Dig, at faae min Troskab mod Keiseren til at vakle, endogsaa et Øieblik; og jeg beder Dig ret alvorligt om, ei mere at tale et Ord om denne Sag, saafremt Du ei vil bringe mig til at glemme, Du er min Broder."

Med disse Ord vilde Iwan hurtig forlade Værelset, men Gregorius drog ham atter lempelig ned paa Stolen, greb hans Haand, og talte med alt mere og mere stigende Stemme saaledes:

„Du har altfor god en Forstand, Iwan, til at Du ei skulde have bemærket, hvorlidet Peter fortjener den Throne, han beklæder; ja at han er aldeles uduelig til Regent, og sikkerligen vil, ifald Statens Roer længere skal betroes i hans Haand, gjøre Rusland ulykkeligt, og ved sin ubesindige og fremfusende Adfærd nedrive det, hans store Morfader saa mesterligt har bygget op. Vel have vi Alle svoret Peter Troskab; men der kan gives Tilfælde, hvor denne Dyd kan vorde overdreven,

at dermed udrettes mere Ondt end Godt. Du har svoret Keiseren Troskab; men hvad er Keiseren andet, end Statens første Tjener? Staten tilhører altsaa Din Troskab, og ikke Keiseren, naar denne ved sine overlagte Handlinger viser sig, som Statens første Fjende. Thi hvad andet kan Du vel kalde den Regent, der ved en lang og blodig Krigs Slutning, som kostede Rusland over 100,000 Mennesker, for privat Fjendskab og Hevn atter vil indblande Riget i en ny Krig, der maaskee kan koste flere Mennesker Livet? Eller anseer Du maaskee den med Danmark forestaaende Krig for retfærdig? Naar Du, som vi Alle, have svoret Keiseren Troskabseden, da har Du Pligter mod ham, det nægter jeg ikke. Men Du har ogsaa Pligter mod Staten og Dine Medborgere. Og naar Millioner skulle lide for et halvgalt, halsstarrigt Menneskes Skyld, da troer jeg ikke, Du behøver ret længe at betænke Dig paa, om overspændt Troskab bør være Een til Gavn, og Millioner til, maaskee uoprettelig Skade."

„Hvad Du har sagt, Gregorius! svarede Iwan, idet han drog et ret dybt Suk: gjør Dine Talegaver Ære, men Dit Hjerte og Din Tænkemaade Skam. Anseer Du da ikke Meeneed for Synd? Grib i Din Barm, Gregorius! Siger Din Samvittighed Dig ikke, at det er Uret, hvad Du har ifinde? Det er formasteligt af en Undersaat, at bedomme sin Regents Handlinger; og det formaaer Du ei heller. Kjender Du de Bevæggrunde, der lede dem? Kan Du forudsee deres Følger i Tiden. Vover Du maaskee at paastaae, at alle Peters Handlinger ere skadelige for Staten? Vilde da vel Ruslands Adel reise ham en Guld-

stotte? At Peter er en vidunderlig Blanding af Godt og Ondt, det nægter jeg ikke. Men hvo siger Dig, at han ikke ved gode Raadgivere kan vorde en god Regent? Har Du saa udrettet noget Godt ved at vorde Meeneder og Forræder? O, Gregorius! vedblev Iwan med Inderlighed: fornægt ikke Dit Hjertes Følelser; saa fordærvet kan Du ikke være blevet i den korte Tid. Dys ikke Din Samvittighed i Søvn, der sikkert tilraaber Dig: „Det er Synd, hvad Du har ifinde!" Den evige Dommer kan idag eller imorgen kalde Dig for sin Dommerthrone, og hvorledes vil Du da der bestaae, som Meeneder og Din Herres Forræder? Hør min Røst, Gregorius! vedblev Iwan, og favnede ømt sin Broder: Det er Din Broders Røst; hør den! at vi engang med Glæde kunne samles hisset, hvor vi skulle gjøre Regnskab for hvert Ord, vi her have talet. Jeg slipper Dig ikke, min Ven, min Broder! for jeg har draget Dig tilbage fra den Afgrund, Du er ifærd med at nedstyrte Dig i."

Da rev Gregorius sig stormende af Iwans Favn, trykkende krampagtigt hans Haand, og udraabte i en Tone, der bragte Iwan til at skjælve: „Beklag mig, det er forsilde!" — Og ud styrtede han, efterladende Iwan med det knuste Broderhjerte i smertelig Bedrøvelse.

Under tung Kamp mellem Broderkjærlighed og undersaatlig Troskab, traadte Iwan ind i Ghudowitsch's Bopæl, men traf, istedetfor ham, sin elskte Natalia. „Hvad bringer Dig saa silde hid, min Elskte? spurgte

omt den huldе Pige: Seer jeg ret paa Dig, har Du kæmpet en tung Kamp, eller er just iſærd dermed. Aabn Dit Hjerte for mig. Hav Fortrolighed til Din elſkte Pige, at hun kan hjelpe Dig at bære den Smerte, jeg af Dit Aaſyn seer at ſønderrive Dit Inderſte!" — „O, min Natalia! raabte Iwan med ſmertefuld Stemme: jeg ſtaaer nu just paa Korsveien, og ſkal enten vorde min Keiſers Forræder, eller min Broders Angiver, og da — hans Morder."

„Nei, det forbyde Gud! ſvarte den trofaſte Mø: Vel forſtaaer jeg ikke Meningen af Dine Ord, men fra ſaa haard en Friſtelſe vil jeg ret af Hjertet bede den Almægtige, at befrie Dig."

Da blev Døren ſtormende revet op, og ind ſtyrtede Ghudowitſch, med et Aaſyn, hvori heftig Lidenſkab, krænket Stolthed og bitter Forurettelſe i hurtig Afvexling bebudede den indvortes Sjælekamp, der uroligt drev ham op og ned ad Gulvet. Nu blev han Iwan vaer, og, ſtandſende for ham, udbrød han i Utaalmodighedens allerheftigſte Tone: „Nei, hvo ſom ikke her taber Taalmodigheden, han er ſandeligen et reent Træbillede. Det gaaer ogſaa altfor vidt. Med allerſtørſte Anſtrengelſe har jeg endeligen udſpioneret de Sammenſvornes Forſamlingsſted, Navne og Plan, og for et Øieblik ſiden overleveret Keiſeren en Fortegnelſe derover, i den gode Mening, endelig engang at udrive ham af hans uforſvarlige Ligegyldighed. Men der fattedes kun Lidet i, at han havde ſlængt mig Papiret lige i Anſigtet; ſagde mig reent ud, at jeg var en taabelig Nar, der ikke fortjente al den Naade, han viſte mig, ſaaſom jeg kunde fæſte Liid til ſlig en Urimelighed, og endte med, at hvis

jeg nok engang vovede at foruleilige ham med lignende Polsesnak, vilde han aldrig værdige mig, at see mig mere for sine Øine. Det er altsaa Takken jeg skal have for min Troskab og Hengivenhed mod ham, at hvis, som jeg aner, Revolutionen snart bryder ud, jeg maaskee da kan falde, som et Offer for min gode Villie!"

Her taug Ghudowitsch; men Iwan saae en Tid forbauset paa ham, og udbrød da: „Saa nytter det vel ikke, at jeg beder Dig at melde mig hos Keiseren imorgen?" — „Hvad vil Du der, Iwan?" spurgte Ghudowitsch overrasket. — „Aabenbare Keiseren, svarte Iwan, voldsomt fattende sig: at min Broder Gregorius for nogle Timer siden var hjemme hos mig, for atter at overtale mig til at deeltage i Revolutionen. Jeg anvendte al min Overtalelseskonst for at fraraade ham det, men forgjeves!"

Dybt rystet betragtede Ghudowitsch Iwan længe med sælsom Mine, endelig udbrød han: „Du vil altsaa forraade Din Broder, for at redde Din Fyrste?" Og med disse Ord trykkede han ham voldsomt til sit Bryst. „Men spar Din Umage, min Ven! vedblev Ghudowitsch: Du vil have samme Skjebne som jeg. Saa magelos slig en Troskab end er, saa vil den dog her være spildt. Vi have nu gjort vor Pligt. Lad nu den Almægtige sørge for Resten. Jeg skal dog blive ham tro, skal jeg end gaae tilgrunde derved."

„Gud være lovet! hviskede Natalia, omfavnende Iwan: at han hørte min Bøn, og tog denne Kalk fra Dig, thi den var for bitter!"

Fra alle Ruslands Egne marscherede de grønne Regimenter til Preussens Grændse, for under Peters Anførsel at hevne paa det uskyldige Danmark de Forurettelser, han meente at være tilføiede sig og sine Forfædre. Kuns vilde Keiseren endnu helligholde St. Peters og Pauls Fester paa Lystslottet Petershoff, og da ufortøvet bryde op i Spidsen for sin russiske og holsteenske Garde. Til den Ende havde han med hele Hoffet begivet sig til sit kjæreste Lystslot Oranienbaum, for derfra paa Festdagens Morgen at drage til Petershoff, hvor Keiserinden i sørgelig Eensomhed ventede ham.

I sit prægtige Pallads sad den 8de Juli 1762 Prinds Georg Ludvig af Holsteen, Keiserens Onkel og Generalfeltmarskalk over den russiske Armee, omgiven af sin lille Hofstat, i munter Aftenunderholdning, og Samtalen faldt snart paa de Glæder, Enhver ventede sig paa den forestaaende Fest. Da meldte den tjenstgjørende Ordonantsofficeer Major Tschaploff af Garden Preobratschinsky, der ønskede uopholdeligt at tale med Prindsen i Eenrum. Hurtigt gik Prindsen udenfor, og førte Majoren ind i det tomme Forgemak, spørgende med ængstelig Nysgjerrighed efter Aarsagen til hans uformodentlige Ankomst.

„I dette Øieblik, begyndte Majoren: meldte mig Capitainen af det 5te Compagnie, at en af Garderne havde spurgt ham om, naar der skulde gribes til Vaaben imod Keiseren, tilføiende, at Lieutenant Pasfick

havde bedet ham, at holde Alt i Beredskab, da det snart vilde bryde løs. Jeg har desaarsag ladet Lieutenant Passick arrestere, og melder nu dette, i Keiserens Fraværelse, til Eders Durchlauchtighed!"

„Godt, Herr Major! svarte Prindsen, skjulende sin Forbauselse: Jeg takker Eder i Keiserens Navn for denne Eders udviste Troskab; den skal ei heller blive ubelønnet. Som det lader, er der Noget i Gjære, som jeg alt længe har anet. Jeg vil strax melde Keiseren det, og beder Eder, Herr Major, at give nøie Agt paa Gardernes Bevægelser, og melde mig, naar I opdager noget Mistænkeligt." Og med disse Ord bortfjernede Prindsen sig hurtigt.

Fyrstinde Datschkow og Grev Panin sadde just i Fyrstindens hemmelige Gemak, og overlagde, hvorledes Revolutionen vel bedst kunde lade sig udføre; da fløi Døren op paa viid Væg, og aandeløs indstyrtede en Sergeant af Garden Preobratschinsky, kastede en uforseglet Seddel for den forbausede Fyrstindes Fødder, og fløi derpaa, som halvgal, ud af Døren igjen, uden at mæle et Ord. Fyrstinden tog bestyrtset Seddelen op, og læste:

„Jeg er arresteret. Alt er opdaget. Skrid strax til Værket, ellers ere vi forlorne!

Passick."

Frygtens Liigbleghed overtrak Grevens Ansigt ved disse Ord. Ogsaa Fyrstinden stod som naglet til Gulvet. Dog snart gjenvandt hun sin vante sjeldne Fatning.

og sagde til Panin: „Der er nu intet Andet for, end at vi strax maae sætte alle de Sammensvorne i Bevægelse, for at forekomme Keiseren, ellers ere vi om en Hals." — „Dertil vil jeg dog ikke raade, svarede Greven tænderklapprende: Lad os oppebie Morgenen. Nu er det allerede mørkt, og vanskeligt at samle alle vore Tilhængere." — Derpaa rendte Greven ud, uden at høre den efter ham kaldende Fyrstinde.

Et Øieblik stod Denne eftertænksom; derpaa ilte hun hen til Skriverbordet, og skrev i største Hast en Billet; sprang saa ind i Garderoben, iførte sig en Gardeuniform, som dertil længe havde hængt i Beredskab, spændte Kaarden ved Siden, satte Hatten med den vaiende røde Fjæderbusk paa Venushovedet, og ilte med snarlige Fjed hen til den grønne Bro, der fører over den sig i Neva styrtende Fontanka.

Kuns kort havde hun ventet paa denne, de Sammensvornes aftalte Forsamlingssted, da hun hørte hurtige Fjed at gjenlyde paa Broens jernbeslagne Egeplanker. De Kommende standsede ved Broens Ende; Fyrstinden lyttede, gav det aftalte Tegn, det blev besvaret, og nu nærmede sig Gregorius og Alexis Orlow, samt Lieutenant Bibikoff. Saasnart man kjendte hverandre, hviskede Fyrstinden: „Vi ere forraadte: Lieutenant Passick er arresteret!"

„Det vide vi alt, svarte Gregorius: men her er ingen Tid at spilde. Jeg troer, at vi lettere i Nattens Mørke kunne samle de Sammensvorne, end imorgen tidlig, saa veed Keiseren det alt, thi Prindsen af Holsteen har sendt en Ordonants til Oranienbaum. Havde vi blot Keiserinden her."

„Hende skal jeg hente, svarte Alexis: ifald Du Gregorius og Bibikoff imidlertid ville gaae hen til de ismailowske Gardecaserner, og forberede Soldaterne paa hendes Ankomst."

„Det var bravt, Alexis! sagde Gregorius hurtigt: Men gaae for Guds Skyld ikke ind af Slotsporten. Gaae til den nordlige Fløi af Slottet. Ligeoverfor den Balkon, der hænger ud over Kanalen, ligger en Baad, fastgjort med Lænke og Laas; her har Du Nøglen dertil. Og her er en anden Nøgle, som lukker den Dør op, der er lige tæt under Balkonen. Gjennem den kommer Du op ad en Trappe, over en lang Gang. Første Dør paa venstre Haand er Keiserindens Værelse. Skynd Dig nu, Alexis, og Lykke paa Reisen!" — Alt vilde den barske Kæmpe ile bort, da Fyrstinden raabte: „Bi lidt, her har Du en Billet til Keiserinden; naar Du har vækket hende, iil da, medens hun gjør sig færdig, til den Gaard, der ligger tæt derved paa høire Haand af Veien, til Krasnoe Kropak. Der har alt i flere Dage staaet en Vogn i Beredskab."

Som en Piil foer Kæmpen afsted. Uden Ophold iilte Gregorius Orlow og Ltn. Bibikoff til Casernerne, og Fyrstinden hjem til sit Pallads. Alle i ængstelig Forventning, og uvisse om den følgende Dags nedgaaende Sol bestraalede dem i deres oprindende Lykkes Storhed, eller sparsomt kastede sine Straaler ind af det usle Fængsels Jerngitter, der indesluttede de Døden ventende Statsforrædere.

(Sluttes i næste Hefte.)

Den sorte Død i det fjortende Aarhundrede.

(Af Wiener Zeitschrift für Kunst, Literatur, ꝛc.)

Blandt alle de Rædsler, om hvilke Historien fortæller, at de engang hjemsøgte Jordens Slægter, gives der vel ingen, som kunne udholde Sammenligning med den frygtelige Pest, der i Begyndelsen af det fjortende Aarhundrede lagde hele den da bekjendte Overflade af Jorden øde, bortrev den tiende, i mange Egne endog den tredie Deel af Menneskene, udbredte Skræk og Forfærdelse i alle Riger, og gjorde hele Jorden til en uhyre Grav. Besynderligt nok er det, at denne mageløse Begivenhed er gaaet saameget i Forglemmelse blandt os, at man selv i meget omstændelige Historiebøger fra de nyere Tider forgjeves søger den omtalt, medens andre, som dog langtfra ei kunne maale sig med den, som f. Ex. Folkevandringen, Korstogene, ꝛc., beskrives med den ordrigeste Vidtløftighed.

En saa mærkelig Epoke fortjener vistnok, at vi atter kalde os den tilbage i Erindringen, og for et Øieblik sætte os ind i hine Tider, da en almindelig Sorg besøgte Jorden, og Skræk og Fortvivlelse raste i vore Forfædres Hjerter.

De Fleste kjende sikkert den i Sandhed klassiske Beskrivelse over Pesten, som i den 27:aarige peloponnesiske Krig drog Athenens Fald efter sig, og alt i sammes andet Aar rev de gamle Tiders største Statsmand, Perikles, med i sin Strøm. Thucydides, dette dannede Folks, og maaskee alle efterfølgende Nationers, første Historieskriver, udkastede med sin kraftfulde, majestætiske

Veltalenhed et gyseligt Maleri af denne Pest, som man endnu ei kan læse uden Forfærdelse, endskjøndt den kun raſede blandt en efter sin Folkemængde liden Nation, eller rettere, kun i een eneſte beleiret By. Længere udbredt var den epidemiſke Sygdom, der i Aaret 542 i Conſtantinopel, dette Peſtens Leie, offrede meer end Halvdelen af denne folkerige Stads Indbaanere til Døden, derfra trængte frem mod Occidenten, iſær yttrede ſit Raſeri i Italien, togange gjorde Rom øde, og bragte Angeſt og Rædſel blandt alle Folkeſærd. Men saa ſtore end de Ødelæggelſer have været, der ledſagede den paa alle dens Tog, der næſten varede i ſamfulde tredive Aar, saa kan den dog ikke ſammenlignes med hiin almindelige Peſt i det fjortende Aarhundrede, med den ſorte Død, en Benævnelſe, ſom den fik i Europas nordlige Riger: Sverrig, Norge og Danmark, efterat den alt havde raſet i adſkillige Aar, og ſom kom deraf, at de Angrebnes Liig alt faa Timer efter deres ſidſte ſmertefulde Kamp bleve gandſke ſorte. Dengang var Sorg og Taarer, Angeſt og Fortvivlelſe, Sygdom og Død ikke blot enkelte Familiers eller nogle faa Folkeſærds, men næſten hele den vide Jords Skjebne. Alle tre dengang bekjendte Verdensdele frembøde os ei andet, end en uhyre, aaben Grav. Intet Rige, ingen Provinds, neppe nogen Stad eller Landsby blev forſkaanet for denne Peſts Ødelæggelſer; over Fjerdeparten af de dengang levende Mennesker blev et Rov for ſamme, og hvad der endnu blev levnet, martredes af Frygt og Angeſt for den truende Fremtid, der var ſaameget mere grundet, ſom denne forfærdelige Sygdom raſede henimod tredſindstyve Aar, fra 1350 til 1406, i forſkjellige Lande, efterhaanden

drog igjennem alle Riger, og besøgte flere af dem tre og flere Gange, saa at man medrette kan sige, at Ødelæggelsens Aand, siden Noahs Tider, ei har hærjet saa grusomt, som i hiin skrækkelige Periode, i hvilken det syntes gandske lagt an paa at gjøre en Ende paa hele Menneskeslægten, og at forvandle den hele vide Jord til eet eneste Gravsted, til en menneskelig Ørken. Da den almindelige Nød naaede sin høieste Spidse, qvaltes i de ængstede, hvert Øieblik Døden ventende Ulykkelige gandske al moralsk Følelse, al Sands for Medlidenhed og Humanitet i alle Henseender, og Enhver, kun beskjeftiget med sin egen Frelse, brød sig ikke mere om alle Øvrige, hvor nær de end kunde være knyttede til ham ved Venskabets, Blodets, Religionens eller Fædrelandets Baand. Naar Faderen for en talrig og lykkelig Familie blev angreben af Sygdommen, naar man kun saae de første Tegn til en Pestkarfunkel, det visse Varsel om en nærforestaaende Død, saa blev han øieblikligen uden Skaansel og Medlidenhed, men vel med Afsky og Forfærdelse, ad den korteste Vei, gjennem Vinduet kastet ud paa Gaden; og da Gaderne vare bedækkede med Liig, og der var Mangel paa Mennesker, der selv for de høieste Priser vilde lade sig bruge til Graverkarle, saa bleve de liggende der indtil de gik i Forraadnelse, og derved endnu mere forgiftede Atmosphæren. Saalunde fandt Syge og Døende, ikke engang blandt deres nærmeste Slægtninge, hverken Pleie eller Hjelp, da Frygten for den store og kun altfor nære Fare aldeles undertrykte Naturens og Menneskelighedens Stemme. Skik og Vedtægt, gamle fra Oldtiden hidtil med Omhu vedligeholdte Indretninger, Love og Forordninger,

selv kirkelige Forskrifter og religiøse Øvelser, Alt hørte op, og kun den vildeste Selvopholdelsesdrift, selv om den beroede paa Tilintetgjørelsen af Alt, hvad der omgav den, ledte Menneskenes Handlinger. De Rige og Adelige, de saakaldte Store paa denne Jord, der ligesaavel som den usleste Tigger bleve grebne af den almindelige, ødelæggende Strøm, troede ved Nedladenhed, ved milde Gaver at afvende Himlens Vrede fra dem; men de samme Betlere, der nylig med ydmyg Anraabelse havde staaet ved deres Dørre, eller med misundelig Beundring havde beskuet deres Herligheds Glands, og priist sig lykkelige, naar de kun havde Tusindedelen af det, der i Herrens Pallads blev anvendt til een Dags Velleynet, de selvsamme Betlere, som man nu med rundelig Haand tilbød, hvad de for forgieves med deres hedeste Taarer havde anraabt om, disse modtog nu ei længere Noget, da den almindelige Tro havde udbredt sig, at Døden fulgte med de Stores Gaver; en Mening, som kom deraf, at Pesten især pleiede at angribe de Fornemme, der, vante til vellystigere Nydelser, hængte mere ved Livet og havde mere Frygt for Døden. Offrene i de høiere Stænder især vare saa mange, at de fleste adelige Familer gandske døde ud, andre tabte sig i Hobens Masse, saa at næsten ingen af de nærværende Huse med nogen Sikkerhed kan opregne sine Aner ud over denne Nødselstid.

Selv Regenterne i hine Tiders forskjellige Riger bleve styrtede ned med i den almindelige Afgrund. I Aaret 1353, da Pesten fornemmeligen rasede i Rusland, døde Czar Simeon Iwanowitsch i Moskwa, og faa Dage efter fulgte hans Broder Andreas og alle hans

syv Børn ham. I Constantinopel bortreves Andronikus, Keiser Johan IV og Irenes Søn. Dronning Johanna af Portugal døde ligeviis af Pesten, Kongen af Spanien, Alfons XI, fik under Beleiringen af Gibraltar en Pestkarfunkel, og døde Dagen efter, den 26de Mai 1350. o. s. v.

Men for bedre at kunne bedømme de Ødelæggelser, denne forfærdelige Pest anrettede, ville vi noget nøiere betragte enkelte Landes Tilstand, og blandt disse især vælge Rusland, ei fordi hiin Sygdom fortrinligen rasede i dette Land, men fordi dets Krønikeskrivere fra hiin Periode iærdeleshed omstændelig omtale denne Sygdom. Dette store Rige begyndte i det tolvte Aarhundrede at giøre en Ende paa sine indvortes Uroligheder. Paa Freden fulgte Velstand, og denne vakte efterhaanden Sands for Konster og Videnskaber. Beboerne af dette store Jordstrøg begyndte just at betræde Kulturens første Trin, da i Begyndelsen af det trettende Aarhundrede en Katastrophe indtraf i Østen, der frygteligen rystede Tingenes Orden i disse og mange andre Riger. Ved Selingas Bredder reiste Temudschin sig, der er bekjendt under Navnet Dschingischan (Overherren), og i Spidsen for en talløs Hær af Mongoler, med hvilke senere Mellemasiens tatariske Folkeslag blandede sig, væltede han sig uimodstaaelig som en Bjergstrøm over China, Den Korea, Tibet, Hindostan og Persien, styrtede Alt ned for sig, og naaede omsider Ruslands Grændser. Med en mægtig Hær drog Czaren Verdensstormeren imøde, traf ham ved Kalka, styrtede imod ham, blev overvunden, og frelste sit eget

Liv kun ved en hurtig Flugt. Duschi, Temudschins Søn, fortsatte Faderens Erobringer, ham mødte med en anden Hær, Czar Alexander Newski, men ogsaa denne blev slagen. Czarens Efterfølger flygtede til Litthauen og Polen, og Rusland, Nordens største Rige, blev Mongolerne skatkyldig. Over 200 Aar maatte Ruslands Czarer aarligen i ydmyg Underkastelse lægge deres Skatter for Fødderne af den gyldne Hordes Chan og erkjende hans Herredømme over deres Ære, Liv og Gods. Dette Slaverie under et vildt Folk, for hvilket Konster og Videnskaber vare aldeles fremmede, nedtraadte Nationalkulturens endnu spæde Spirer, og ødelagte den neppe begyndte Dannelses unge Blomster, der først atter kunde fremspire efter mange Aarhundreder, hjemsøgte af alskens Plager og Ulykker. — Neppe havde den gyldne Hordes tunge Tryk, svækket ved egne indbyrdes Uroligheder, holdt noget op i Midten af det fjortende Aarhundrede, før i Aaret 1350 de første Tegn til hiin ødelæggende Pest viste sig, Forvarslet om en ny større Ulykke, som truede at bryde løs over det nedkuede Folk. Dog omtale dette Aars Krøniker den kun flygtigen. Men i Aaret 1351 bliver den alt omstændeligere omtalt. Plesgows Chronograph siger: „I dette Aar kom en skrækkelig Sygdom over Landet, der bortrev Mange. Saasnart Menneskene spyttede Blod, døde de ogsaa gandske vist Dagen efter." Aaret efter hedder det sammesteds: „Sygdommen greb stedse videre om sig, saare mange døde, og de Geistlige havde ikke Tid nok til at begrave Alle. Imod Enden af Aaret beløb sig blot i Staden Ples-

gow Antallet af Døde udenfor hver Kirkedør, efter hver Nat, sig til Tredive, som derpaa om Morgenenalle tilhobe kastedes ned i een Grav." — „I Aaret 1354 skikkede de faa Indvaanere, der endnu vare tilovers i Plesgow, et Gesandtskab til Erkebiskop Wasili i Nowgorod, for at udbede sig hans Velsignelse. Den værdige Archimandrit kom selv til Plesgow, velsignede Hoben for Alteret, men blev samme Dag selv angreben af Pesten, og døde Dagen efter, den 3die Junii."

Paa denne Maade bliver det ved i denne og andre Ruslands store Stæders Krøniker, indtil Aaret 1406. Saaledes kom den 1360 andengang til Plesgow, hvor den atter ophørte om Vinteren, men ogsaa atter kom tilbage i Aaret 1363 for trediegang, i hvilket sidste Aar den især gjorde Nowgorod, Kasan, Twer, Wolodimir og Moskwa øde. I de samme ulykkelige Aar beholdt den meget folkerige Stad Smolensk, kun ti Mennesker Livet, Gluchow og Belosora døde gandske ud. Henimod Enden af det fjortende Aarhundrede vare hele Strækninger menneskетomme. Kornet blev staaende paa Markerne, da der ingen Arbeidere vare, og en uhyre Mængde Rovdyr oversvømmede det øde Land.

Men lad os ogsaa kaste nogle Blikke paa de os nærmere liggende Egne. Boccacio fortæller, at der allene i Staden Florenz havde fra Slutningen af Marts til ultimo Juli 1348, altsaa i fire Maaneder, henved 80,000 Mennesker fundet deres Grav. Efter Barnes History of Eduard III døde i Tydskland i to Aar over en Million og togange hundredetu-

finde Mennesker. Efter samme Autor skal den i Tyrkiet, dette Pestens Hovedsæde, have bortrevet det utrolige Antal af 23 Millioner. — I Wien skulle paa den Tid, da Pesten rasede værst, i mere end et halvt Aar dagligen være døde 900 til 1000 Mennesker. I Staden Lübeck døde paa samme Tid fra en Vesper til en anden 1700 Mennesker. I Straßborg fandt i al den Tid Sygdommen hærjede, 26000 Mennesker deres Grav. I Erfurt bleve Ligene kun lagviis kastede i Grave, af hvilke enhver næsten rummede tusinde Døde. I Münster og Osnabrück bleve der sluttelig ikke Indvaanere nok til at begrave de Døde, som derfor bleve liggende ujordede paa Gaderne. I Frankrig, hvor denne Pest især rasede, skal efter den berømte Læges, Guy de Chaulines Forsikkring, neppe Fjerdedelen af Indvaanerne være blevne tilbage. I Marseille beholdt næsten Ingen Livet; i Paris døde dagligen over 500 Mennesker, og da den store Kirkegaard des Innocens, alt var gandske opfyldt, saa bleve Ligene kastede i store Grave. — Til Engelland kom denne Pest først i Aaret 1348, hvor den i Begyndelsen kun yttrede sig i Søhavnene. Den 1ste Novbr. s. A. naaede den London, hvor den huserede saaledes, at efter to Aars Forløb kun Sjettedelen af Indvaanerne var tilovers. Efter at alle Kirkegaarde vare fyldte, og man begyndte som paa andre Steder, med at grave store Grave, kjøbte den rige Lord Walther Manny en særegen stor Mark, som han lod indvie af Londons Biskop til en Kirkegaard. Paa denne Mark blev imellem Kyndelmisse og Paaske i Aaret 1349 daglig begravede over tohun-

drede Liig, og i de første Aar bleve der jordede halvtredsindstyvetusinde af Londons Indvaanere. — Fra Engelland gik Pesten i Aaret 1350 over til Norge, Sverrig og Danmark, hvor den heller ikke efterlod sig ringere Spor af Ødelæggelse. I Vestgothland døde alt i det første Aar allene 466 Præster. — Ei mindre skrækkelig raste den ogsaa udenfor Europa. I Ægypten og det nordlige Afrika skal den have lagt hele store Strækninger øde; i Asien, fornemmelig i China, hvor denne Pest begyndte, var den især voldsom. China skal have mistet henved en Million Indbyggere. Kort sagt, den gruelige Ødelæggelse var almindelig, og kun med Gysen kan man beskrive og betragte den.

Besynderlig er den Vei den tog over de tre, dengang bekjendte Verdensdele. Fra det østligste Asien, hvor den, saavidt man veed, begyndte, drog den igjennem det saakaldte store Tartari til det nuværende Tyrki og det nordlige Afrika. Fra Levanten skulle genuesiske Kjøbmænd have bragt den til Italien, hvor den tog Veien til Tydskland, Frankrige og Engelland, hvorfra den kom til Europas nordlige Lande, og endelig først til Rusland, saa at den syntes i en uhyre Bue fra China gjennem Mellemasien, Nordafrika og Midten af Europa, atter at gaae tilbage over Rusland til det Sted, hvor den havde begyndt. Mezeray fortæller i sit Abrégé chronol. de l'histoire, Vol. II, at i Aaret 1340 en meget stinkende, tyk Røg laae over hele China, og at umiddelbar derpaa denne Pest tog sin Begyndelse. De chinesiske

Annaler skulle, efter Jesuiternes Udsagn almindeligen stadfæste dette.

Iøvrigt skjelnede denne Sygdom sig characteristisk fra den sædvanlige Pest derved, at den var af en inflammerende Natur, medens den egentlige Pest for det meste har Characteren af en typhøs Forraadnelsesfeber. Sin Begyndelse tog den sædvanligviis med afvexlende Hede og Kulde, hvorpaa snart fulgte en stikkende Smerte i Skuldrene og Ryggen. Alt den anden Dag spyttede de Syge Blod, og den tredie sank de hen som Offere for den. Strax efter Døden blev Ligets Hud sort som et Kul, hvoraf Navnet: den sorte Død, hidrører.

Dog synes Sygdommens Tegn at have vexlet efter de forskjellige Tider af den lange Periode, hvori den varede, og selv de forskjellige Egne, som den hjemsøgte paa sin Vei. Som saadanne omtales: Brystsmerter, en ildelugtende Aande, en tør, tilsidst gandske sort Tunge, og isærdeleshed Kjertelbylder paa Halsen og flere Steder. En fuldkommen Søvnløshed og en ofte til Raseri stigende Aandsforvirring, synes at have været denne Sots bestandige Ledsagere.

Og hvilke vare de Midler, man anvendte mod denne skrækkelige Sygdom? — Konsterne og Videnskaberne, altsaa ogsaa Medicinen, sov dengang de, efter deres almindelige Uvidenhed saakaldte barbariske Aarhundreders Søvn, i hvilke Sekler det gjaldt for sjelden Lærdom, at kunne læse og skrive noget. Idetmindste var dette Tilfældet i vort Fædreland og i Europas nordlige Egne, for slet ikke at tale om de øvrige Verdensdele. Paa egentlig lægevidenskabelig

Hjelp var slet ikke at tænke. Man finder ei engang nogensteds Politianstalter mod den almindelige Ødelæggelse omtalte, thi ogsaa disse hørte endnu dengang til de gandske ubekjendte Ting. Det gik dengang overalt, som det endnu gaaer i Tyrkiet — man lader det Onde have frit Løb, uden at standse det med noget, ja Mange vilde have anseet dette, om det end havde staaet i Menneskenes Magt, for Synd, da man ansaae det for Indgreb i Himmelens Rettigheder, der betjente sig af denne Svøbe til at tugte den fordærvede Menneskeslægt, og som man ikke maatte holde tilbage, men kun med Hænderne i Skjødet torde søge at afvende ved fromme Bønner. I denne Hensigt uddeelte Pave Clemens IV en almindelig Aflad, anordnede Processioner og utallige Valfarter til langtbortliggende Lande, hvorved Smittens Gift først ret blev udbredt; nye Festdage bleve stiftede, af hvilke adskillige endnu have vedligeholdt sig indtil vore Tider, og især troede man derved at forsone Guds Vrede, at man byggede nye Kirker og utallige Klostre, der indtil Ødselhed bleve overlæssede med jordiske Kostbarheder.

Til Slutningen være det mig endnu tilladt at anføre et Brev af den berømte Petrarca, hvis bedste Leveaar faldt i denne Rædselsperiode, og som ved samme Pest ogsaa mistede sin elskede Laura, som han ved sine Sange har gjort udødelig. Man finder dette Brev iblandt hans Epistolæ de rebus familiaribus Lib. VIII, hvor han skriver til sin Ven Socrates:

„Min Broder, o min Broder! Vee mig, min høit-elskede Broder, hvor skal jeg begynde? Hvorhen skal jeg vende mig? Allevegne Skræk og Sorg! I mig allene seer Du forenet, hvad Du hos Virgil har læst om en heel, stor Stad: „crudelis undique luctus, ubique Mavor et plurima mortis imago.“ Ak min Broder, gid jeg dog enten aldrig var fød, eller idet mindste død før denne Nødsel. Dette Aar har ikke blot røvet os vore Venner, men hele Jorden sine Beboere. Og om end Nogle endnu ere tilovers, saa vil sikkert det følgende afmeie de faa Levninger, og med Dødens Sværd forfølge hvad der hidtil skaantes. Hvorledes kan Fremtiden troe, at der var en Tid, da, uden at der faldt Ild fra Himlen, uden Krige eller andre synlige Nederlag, ikke blot denne eller hiin Deel af Jorden, men næsten hele dens Overflade blev gjort til en øde, menneskefotom Ørken! Naar har man nogensinde i Menneskehedens Aarbøger læst, at alle Husene vare tomme, Stæderne forladte, Markerne besaaede med Liig, og allevegne kun en uoverskuelig, rædsom Ørken? Spørg Historieskriverne, de tie; gaae til Lægerne, de studse; tal med alle Tiders Vise, de forstumme. O, du vore Forfædres lykkelige Slægt, du som ei har skuet denne Jammer. O I, vor fjerneste Afkoms meer end lykkelige Slægter, som maaskee ville regne Efterretningerne om vor Angst og Fortvivlelse blandt de utrolige Eventyr.“

(Dr. J. Littrow.)

Vielsen.

Den Sjelland er mod Nordvest, ved en smal, øde, sandig Landstrækning, forbunden med en Halvø, som er meget frugtbar, riig paa Landsbyer, og udgjør et eneste Herred (Odsherred). Men paa hiin Side af den eneste lille Kjøbstæd, som findes paa Halvøen, rager en Deel af denne ud i det vilde Kattegat, og har et frygteligt øde Udseende. Sandflugten qvæler al Vegetation. Bevægelige Sandhøie opstaae, henveires af Stormen, og optaarnes atter paa et andet Sted. Jeg har, idet jeg gjennemreiste denne Egn, tilbragt en Time her, der efterlod mig et uforglemmeligt Billed af den vildeste Forstyrrelse, og ikke var uden Fare. Idet jeg eensom gjennemreed den øde, sandige Egn, reiste sig fra Havet en mægtig Uveirsstorm. Bølgerne stege, Skyerne fløi, Himlen blev stedse sortere, Sandet begyndte at bevæge sig i stedse større Masser under Hestens Fødder, hvirvlende opfyldte det Luften. Veien blev ukjendelig; Hesten sank dybt ned i det løse Sand; Himmel, Jord og Hav bleve sammenblandede, og alle Gjenstande indhyllede i en Støvsky. Intet Spor af Liv; Stormen suste gjennem Luften; det nære Havs Bølger brødes mod Kysten; Tordenen drønede fjernt, og gjennem Sandhvirvlen brød med Møie det mørkrøde Lynglimt. Faren var sienfynlig, da en pludselig Tordenregn bragte Sandet til Rolighed, og lod mig, gandske gjennemblødt, finde Veien til den lille Kjøbstæd.

I denne sørgelige Egn laae fordum en Landsby, Rørvig, omtrent en Fjerdingvei fra Kysten. Flyvesandet har begravet den; Indbyggerne, meest Skippere og Fiskere, have nedsat sig tæt ved Havet; kun den faste Kirke, bygget paa en Høi, stander endnu eensom, omgiven af den vilde, bevægelige Ørk. Den er Skuepladsen for denne gaadefulde Fortælling.

I sit eensomme Kammer sad, i den første Halvdeel af forrige Aarhundred, den gamle ærværdige Præst paa Stedet, fordybet i fromme Betragtninger. Det var ikke langt fra Midnat. Præstegaarden laae ved Enden af Landsbyen, og Indbyggernes enfoldige Sæder kjendte saalidet til gjensidig Mistro, at Laas og Skode vare dem fremmede Ting, og hver Dør blev staaende aaben, Nat som Dag. Den natlige Lampe brændte dunkelt; den høitidelige Stilhed afbrødes kun af Havets Brusen, og den blege Maane speilede sig i dets Bølger. Da hørte han, hvorlunde Døren nedentil blev aabnet. Stærke, mandige Trin lode paa Trappen, og Præsten meente ikke Andet, end at han vilde vorde afhentet til en Døende, som ønskede den sidste Trøst. To fremmede Mænd trene rask ind, hyllede i hvide Kapper. Den Ene nærmede sig ham høfligt. „Min Herre! sagde han: De maa følge os ufortøvet. De maa forrette en Vielse; Brudeparret venter allerede i Kirken. Denne Sum, vedblev han, og viste Oldingen en fuld Guldbørs: vil holde Dem tilstrækkeligen skadesløs for den

Skræk, en saa uventet Opfordring maaskee volder Dem." Stum og forfærdet stirrede Gubben paa de fremmede Skikkelser, der syntes ham at have noget Frygteligt, ja Spøgelseagtigt ved sig. Den Fremmede gjentog sin Tale i bydende Tone. Da Præsten havde fattet sig, begyndte han i al Mildhed at forestille den Fremmede, hvorledes hans Embed ikke tillod ham, at fuldbyrde en saa høitidelig Handling, uden Kjendskab til vedkommende Personer, og uden de i Loven foreskrevne Formaliteter. Da traen den Anden truende frem. „Min Herre, De har Valget: enten følger De os og tager den Dem tilbudne Sum, eller De bliver her, og faaer en Kugle for Panden!" Han holdt en Pistol mod ham, og ventede paa Svar. Den gamle Præst blegnede, stod frygtsom op, uden at sige et Ord, klædte sig paa, og sagde: „Jeg er færdig." De Fremmede havde vel talt Dansk, men saaledes, at man strax hørte, de vare Udlændinger. De gaadefulde Mænd ginge tause i den natlige Stilhed gjennem Landsbyen; Præsten fulgte. Det var en gandske mørk Efteraarsnat, thi Maanen havde allerede forladt Himlen. Da de traadte ud af Landsbyen, saae den af Skræk og Forundring bedøvede Olding den fjerne Kirke klartoplyst, og, lig maallose Væsener, skrede de Fremmede, indhyllede i deres hvide Kapper, med raske Fjed henad den sandige Vei, medens han, ikke uden stor Anstrængelse og tunge Tanker, stræbte at følge dem. Da de havde naaet Kirken, bandt de for hans Øine. Den Præsten velbekjendte Sidedør gik knirkende op, og han blev med

Magt stødt ind i en Trængsel af Mennesker. Trindt omkring sig i hele Kirken hørte han en forunderlig Mumlen, og tæt ved sig Samtaler i et Sprog, han ikke kjendte. Dog formodede han, at det maatte være Russisk. Og da han nu, trykket fra alle Sider, stod der med tilbundne Øine, raadvild og forvirret, følte han sig greben af en Haand, og blev med Magt dragen gjennem Trængslen. Endeligen var Folket, som det syntes, tilbagevegen; man tog Bindselet fra hans Øine, han gjenkjendte den Ene af sine natlige Ledsagere, og fandt sig staaende for Alteret. En Række store brændende Voxkjerter, i prægtige Sølvstager, prydede Alteret; Kirken selv var ved mange Lys saa klart illumineret, at man skjelnede de fjerneste Gjenstande. En frygtelig Stilhed herskede nu i hele Huset. Skjøndt Sidegangene og Stolene vare tætbesatte med Mennesker, var dog den midterste Gang aldeles tom, og Præsten sinede nederst i den en nyligen opkastet Grav. Stenen, som før havde bedækket den, stod lænet op mod en Stol. Han saae lutter Mænd; kun i en fjern Stol troede han at see et Fruentimmer. Stilheden varede nogle Minuter, uden at Nogen rørte sig.

Endeligen reiste sig en Mand, hvis prægtige Paaklædning udmærkede ham fra de Øvrige, og aabenbarede hans høie Stand. Han skred rask over den tomme Gang, medens Mængden fulgte ham med Øinene, og hans Trin gave Gjenlyd i Kirken. Han var af maadelig Vext, bredskuldret, hans Gang var trodsig, hans Ansigt gulbrunt, Haarene ravnsorte, hans Træk strænge, hans Læber ligesom sammenknebne

i biſter Harme, en kjæk, krum Næſe forøgede det Bydende i hans Udſeende, mørke, lange og buſkede Bryn overſkyggede de ſmaae ſorte Øine, hvori brændte en vild Lue. Han bar en grøn Kjole, beſat med ſvære Guldtreſſer, og paa hans Bryſt funkiede en Stjerne. Bruden, ſom knælede ved hans Side, var pragtfuld paaklædt. En himmelblaa Robe, rigt beſat med Sølv, tilhyllede den ranke Skikkelſe, og kaſtede ſig i ſtore Folder over de ſkjønne Former. Et af Ædelſtene luende Diadem ſmykkede de blonde Haar. Den høieſte Ynde aabenbarede ſig i Anſigtstrækkene, ſkjøndt de vare forvirrede og fordreiede paa en ſælſom Maade. De dødsblege Kinder vare ſom Vox, ingen Mine bevægede ſig, de blaae Læber vare ſom et Liigs, Øinene vare halvbruſtne og de ſlappe Arme hang ligeneð ad det ſammenſunkne Legeme. Saaledes knælede hun, et Tilintetgjørelſens Billed, og en græsſelig Forfærdelſe ſyntes at fængſle hendes Liv og Bevidſthed i en velgjørende Slummer.

Nu først bemærkede Præſten en gammel hæslig Qvinde, i en underlig, broget Dragt, Hovedet bedækket med en blodrød Turbæn. Arrig, ja haanlig ſaae hun hen over den knælende Brud. Bag Brudgommen havde ſtillet ſig en kæmpehøi Mand, af mørkt Udſeende. Stiv, alvorlig og ubevægelig ſtirrede han hen for ſig.

Stum af Skræk taug Præſten en Stund; da mindede Brudgommen ham med et vildt Blik om Vielſens Fuldbyrdelſe. Hvad der bragte ham i ny Forvirring, var den Uvished, om Brudeparret forſtod hans Sprog. Det var ham ikke ſandſynligt.

Dog fattede han sig, og vovede at spørge Brudgommen om Brudeparrets Navn. „Neander, Feodora," svarte Denne med barsk Stemme.

Præsten begyndte nu, at fremsige Vielsesformularen. Da han spurgte: „Neander, vil Du have denne Brud, Feodora, til Din Ægtehustru?" svarte Brudgommen gandske lydeligt „Ja," men i en hvinende Tone, der klang gjennem hele Kirken. Dybe Suk, der lode fra Tilhørernes Bryst, ledsagede dette forfærdelige Ja, og en stille Krampe satte Brudens døde Træk i en forbigaaende Bevægelse. Han vendte sig derpaa til hende, idet han sagde: „Feodora, vil Du have denne Brudgom, Neander, til Din Ægtehusbond?" Da vaagnede den afsjelede Brud, en dyb Rædsel bevægede de voxblege Kinder, de blaae Læber bævede, en flyvende Ild lynte af hendes Øine, hendes Bryst steg voldsomt, en mægtig Taarestrøm slukte Øinenes Ild, og der hørtes et „Ja", ligt en Dødendes Angstskrig. Bruden sank derpaa i den hæslige Gamles Arme. Nogle Minuter hengik i frygtelig Taushed. Da saae Præsten Bruden knæle som før i dyb Bedsvelse, og endte Vielsen. Brudgommen reiste sig, og førte den vaklende Brud til sin forrige Plads; den Gamle og den kæmpehøie Mand fulgte. Præstens Ledsagere fremtraadte, bandt for hans Øine, førte ham gjennem Kirken, stødte ham ud af Døren, lukkede denne indvendig, og overlod ham til sig selv.

Her stod han nu eensom og uvis, om ikke den gyselige Tildragelse var en Drøm, som ængstede ham. Men da han havde taget Bindselet fra sine Øine, da han saae den klartoplyste Kirke for sig, og hørte

Mængdens Mumlen derinde, maatte han vel overbevise sig om Virkeligheden af den gaadefulde Begivenhed. For, saavidt muligt at erfare, hvad der nu videre vilde skee, skjulte han sig i en Krog ved Kirkemuren, og idet han lyttede her, hørte han, hvorledes Tummelen stedse blev stærkere. Det var, som om der begyndte en heftig Strid; han troede at gjenkjende Brudgommens barske Stemme, som bød Taushed. Derpaa fulgte en lang Pause. Der faldt et Skud, en qvindelig Stemmes Skrig lod sig høre. Derpaa atter en Pause; endelig en Tumlen og Arbeiden, som varede over et Qvarteer. Lysene bleve slukte, hele Mængden styrtede ud af Kirken, og ilte larmende ad Havet til.

Nu skyndte den gamle Præst sig til sin Landsby. Her vakte han Naboer og Venner, og fortalte dem det Utrolige, der var hændet ham. Han overtalte dem til, at forsyne sig med Brækjern og Spader, og følge med ham til Kirken.

Imidlertid var Natten forsvunden, Solen viste sig allerede, og da Præsten med sine Ledsagere steg op ad Høien til Kirken, saae de et Krigsskib, som for fulde Seil bortfjernede sig fra Kysten og styrede nordpaa. Da de kom til Kirken, fandt de Sidedøren opbrudt med Magt. Fulde af Forventning traadte de ind. Præsten viste dem nu den Grav, han om Natten havde seet opkastet. Men han saae let, at Stenen var afvæltet, og atter lagt derover. Man aabnede Graven og fandt i den en ny, rigtudsmykket Kiste. Med næsten ungdommelig Utaalmodighed steg Oldingen selv derned, Andre fulgte ham;

Laaget løftedes af, og Bruden laae myrdet i Kisten. Det prægtige Diadem var forsvunden. Kuglen var gaaet lige gjennem Brystet. Den dybe Græmmelses Træk vare forsvundne af hendes Aasyn, en himmelsk Fred havde forklaret det deilige Ansigt, og hun laae der ret som en sovende Engel.

Præsten fandt sig forpligtet til, ufortsvet at indberette Alt til Biskoppen; imidlertid tog han en Eed af sine Venner, at de vilde tie med Alt. Kort efter kom en fornem Herre fra Kjøbenhavn, erkyndigede sig nøie om Alt, lod sig vise Graven, roste den Taushed, man havde iagttaget, og truede hver den, som herefter vovede at tale derom, med den haardeste Straf.

Efter Præstens Død fandt man en skriftlig Beretning om Tildragelsen vedsiet Kirkebogen. Nogle mene, at den staaer i hemmelig Forbindelse med de hurtige og voldsomme Regjeringsforandringer efter Peter den Førstes og Catharina's Død. At løse denne vædselfulde Gjernings mørke Gaade, vil være vanskeligt, om ikke umuligt.

(Henrich Steffens.)

Anelse og Drøm.

Paa det irlandske Landgods Finagle levede for en Snees Aar siden en flittig Forpagter med sin Familie. Af sin talrige Børneflok havde han kun en Søn og en Datter tilbage, desforuden havde han endnu en Slægtning i Huset, et fader- og moderløst Barn, som han havde taget til sig; hun hedte Mathilde, men blev af hele Huset kaldt: Cousine Mattie.

Paa den Tid, vor Historie begynder, var Sønnen: Alexander, otte Aar, Mattie syv og Flora, den eneste Datter, tolv Aar gammel. Hun besad et ømt, dybtfølende Hjerte, og en saa skarp Hukommelse, at hun troligen bevarede ethvert forlængst modtaget Indtryk. — En Morgen, da hendes Moder tidligt syslede i Børnenes Sovekammer, hørte Flora, næsten halv i Søvne, følgende Samtale mellem de tvende andre Børn, som sov i samme Værelse. „Drømmer Du vel nogensinde, kjære Sandy?" — „Hvad vil Du sige dermed, Cousine Mattie? Sandy forstaaer ikke ret hvad det vil sige: at drømme." — „Det vil sige, Du foretager Dig noget, endog med fast tillukte Øine." — „O ja, paa den Maade drømmer jeg nok!" — „Fortæl mig, hvad Du drømmer, kjære Sandy, saa vil jeg ogsaa fortælle Dig en Drøm, som jeg nyligen har drømt, og det om Dig." — „Nu, saa hør da: Sandy drømte, at han fægtede med en stor Engelænder, det var den vældige Kæmpe: Robin Hood. Sandy slog ham

Sværdet af Haanden og hug ham i Ansigtet og paa Ryggen, indtil han blev liggende. Derpaa fremtreen atter en opblæst Engellænder, ogsaa ham slog Sandy til han blev liggende død, hvorpaa Sandy besteg en stor Hest og galloperede derfra," — „Havde Du nu ogsaa Øinene gandske tæt tillukte, da Du drømte dette?" — „Nei, Cousine Mattie, ikke gandske tæt; men jeg var dog meget træt." — O, Sandy er en lille Skjelm, han har vaaget, det er ingen rigtig Drøm; jeg vil fortælle Dig en, som er sand, giv kun vel Agt: Det syntes mig, at der kom en smuk Kone til mig og bød mig to Roser, en rød og en hvid, mellem hvilke jeg skulde vælge. Jeg tog den Hvide, og hun bad mig indstændig at passe vel paa den, og ikke at lade den komme fra mig, thi mistede jeg den, skulde jeg dø. Strax efter kom Du hen til mig og forlangte min Rose, jeg vægrede mig; men Du fordrede den med Heftighed og sagde, at jeg ikke elskede Dig, da kunde jeg ei længer nægte Dig den, jeg gav Dig den under Taarer. Da lod Konen sig atter tilsyne og tiltalte mig vredt: Havde jeg ikke paalagt Dig at gjemme Din Rose? Du har ikke adlydt; den Dreng, som Du har givet den, vil blive Din Morder. Inden fjorten Dage ligger Du paa Baaren, den hvide Rose paa Dit Bryst. Derpaa fortalte jeg hende, hvorledes jeg ikke havde kunnet bære det over mit Hjerte, at nægte Dig Blomsten; men Ioe kun ad det, hun havde sagt, at Du skulde blive min Morder, og forsikkrede hende, at dertil var Du meget for god." — Men den Lille hulkede, slyngede sin Arm om Sandy, som

ogsaa græd bitterlig og udbrød: „Din Dame er en Løgnerske, Sandy vil ikke dræbe Cousine Mattie. Naar Sandy bliver stor og faaer et stort Huus, saa skal Cousine Mattie boe hos ham, saa vil han holde af hende saa længe han lever, og aldrig lade hende komme fra sig." Og herpaa slyngede de tvende Børn atter Armene om hverandre, sukkede og græd, indtil de omsider udmattede slumrede ind.

Denne konsiløse Samtale gjorde et dybt Indtryk paa Flora's følsomme Hjerte. Flora havde arvet den Svaghed, at troe paa Drømme, fra sin Moder, hun ængstede sig derfor meget over det, Mattie havde sagt, at hendes Fætter skulde blive hendes Morder, og at hun skulde døe inden fjorten Dage. Uden at lade sin Moder Noget vide, besluttede hun, om muligt, at afværge Ulykken. Men en Søndagmorgen hørte Flora til sin store Forfærdelse, at Sandy, medens han blev klædt paa, fortalte Moderen Cousine Matties Drøm, men saa forvirret, at den blev gandske uforstaaelig, og at Moderen slet ikke gav Agt paa den; men kun bød ham at tie. Den næste Uge udbad Flora sig Tilladelse, at aflægge et Besøg hos sin Tante i Southy, og at tage Mattie med. Det kostede megen Møie at overtale Moderen til at samtykke. „Hvad montro, stikker Pigen, udbrød hun: hun er som forhexet. Ellers kunde jeg aldrig overtale hende til, at gaae til Tanten, og nu vil hun absolut afsted, og ingen Modgrunde lade gjelde. Ja, med Fornøielse! besøg Tanten længe nok, men den lille Cousine bliver hjemme, hun hindrer Eder kun i at snakke; desuden

er det Søndag, og jeg kan ikke undvære Eder Begge." — „Men Moder, ellers vil Du jo saa gjerne være allene; nei, gaaer Cousine Mattie ikke med, saa bliver jeg ogsaa hjemme, allene gaaer jeg ikke." — Saa bliv og lad os ikke tale mere derom." Nu tog Flora sin Tilflugt til et Middel, som sjelden forlader sin Virkning paa det ømme Moderhjerte, hun brast i Graad. Strax udbrød den gode Kone: „Har man seet Mage til egensindig Pige. Gaae i Guds Navn, og tag for mig hele Bondebyen med Dig! Vidste jeg kun, hvad der driver Dig afsted!" — „Nei Moder, naar Du bliver vred, bliver jeg heller hjemme; jeg tænkte kun, at Du nok kunde unde mig en Frihedsdag, naar jeg arbeider hele Aaret; men. som Du vil, jeg vil slet ikke gaae ud, saalænge jeg er hos Dig!" — „Stille, mit Barn, det er sandt, Du har altid været en god, flittig Pige. Troe mig, naar jeg nægter Dig noget, saa skeer det til Dit Bedste. Men gaae nu Flora, det er mig hjertelig kjært, at Du besøger Din Tante; bliv kun nogle Dage hos hende, om Du lyster og, det falder mig ind, da Du saa nødig vil gaae allene, saa tag Sandy med Dig, den lille Mattie vilde jeg gjerne beholde, hun begynder alt at kunne være mig til Selskab." — Saaledes opløstes denne lille Tvist til begge Parters Tilfredshed, og de toge en meget venlig Afsked fra hinanden. — Ved næste Daggry tiltraadte de Reisen; men allerede paa Halvveien blev Sandy træt. Flora bar ham et Stykke, men da hun ikke længer kunde udholde dette, søgte hun ved Bønner at bevæge ham til at gaae frem, men forgjeves, han var ikke til at

overtale. Omsider udfandt Flora et Middel. Hun brød en lang Pidsk af et Træ, og rakte ham den som en Ridehest, strax svang den lille egensindige Person sig paa Hesten, og galopperede afsted, snart til Høire, snart til Venstre, i saadan Fart, at Flora neppe kunde følge ham.

Hun havde, efter Forventning, kun liden Opmuntring af Besøget, kun den indre Tilfredshed over at have afvendt den Ulykke, der, efter hendes Formening, svævede over hendes Elskedes Hoveder. Jo meer hun nærmede sig Hjemmet, desto ængstligere bankede hendes Hjerte. Da hun øinede Huset, standsede hun, for at see om Mattie ikke stod i Døren; men den Lille var ikke at see, og det forekom hendes ophidsede Indbildningskraft, som om der herskede en usædvanlig Stilhed omkring Huset. Hendes Knæ nægtede hende deres Tjeneste, hun satte sig et Øieblik, idet hun sagde til sin Broder: „See Sandy, Alt tykkes mig saa stille og dødt her hjemme, kun at Alt staaer vel til, at Ingen er død." — „Hvad vil det egentlig sige: død? Sandy forstaaer det endnu ikke ret." — „Du vil kun altfor tidlig lære at forstaae det! Døden, kjære Sandy, berøver os gjerne, det vi have kjærest, og Den som den berører, er kold, stum og ubevægelig." — „Ak, ligesom den lille Flue nylig, den kunde ikke flyve mere, den laae gandske stille. Uh, Døden er ret hæslig. Ikke sandt, Søster Flora, tilføiede han efter et Ophold: den kjære Gud har skabt Alt?" — „Det forstaaer sig!" — „Hvorfor har han da skabt Døden? Var Sandy i den gode Guds Sted, han vilde ikke lide ham." —

„Stille, stille Sandy! Du veed ikke, hvad Du taler, Du forstaaer Dig ikke derpaa!" — „Nu, Sandy tier; men naar Døden kommer til Cousine Mattie, saa skal den ogsaa tage Sandy med." — „Altsaa, Cousine Mattie er Dig det Kjæreste paa Jorden?" — „Nei, nei, Søster Flora!" — „Lille Smigrer! ja, hvis jeg ikke nylig havde staaet bagved Døren, da Du forsikrede Mattie, hun var Dig det Kjæreste." — „Men Sandy kunde ikke andet, Cousine Mattie siger det Samme."

Flora reiste sig nu igjen og nærmede sig med stor Hjertebanken Husets Dør, som Mattie med et høit Glædesskrig aabnede. Fra Vinduet havde hun seet dem komme, og uden at meddele Nogen i Huset sin Opdagelse, styrtede hun sine Kjære imøde, gav Flora i al Hast et Kys, og kastede sig derpaa om Sandys Hals, med de Ord: „Sandy, lille Mand, er Du igjen der?" og heldede ømt sin Kind op til hans. Han udkrammede nu hvad han havde bragt med til sin Cousine: en Billedbog og en vild Rose, som han selv havde plukket underveis, og disse Gaver belønnedes ved et nyt, hjerteligt Favntag

Mattie havde faaet en meget omhyggelig Opdragelse af sin Moder, en fattig Landsbypræsts Datter. Skjøndt ubemidlede, havde begge Forældrene dog tilstrækkelige Kundskaber til at bibringe hende den fornødne Dannelse. Saa ung hun var, kunde hun dog læse, synge, ja endog ret net spille til Sangen paa en lille Cithar; det havde været hendes Faders Yndlingssyssel, at undervise hende heri; men Forældrenes tidlige Død havde bragt hende til det afsides Finagle, hvor den lille, fromme

Gratie nu levede, elsket af Alle. I eet Aandedrag fortalte den Lille sin kjære Flora Alt, hvad der var forefalden hjemme. Til Floras Glæde var der intet Usædvanligt hændet, dog var hun ikke rigtig rolig, før hun havde trykket begge de kjære Forældres Hænder. Fra den Dag af fattede hun Mistro til Drømme; thi de fjorten Dage vare forløbne, uden at der var tilstødt Mathilde noget Ondt; det Hele var altsaa gandske betydningsløst. Hun søgte ogsaa lidt efter lidt at rokke sin Moders Tro paa slige Ting; men her stødte hun paa en Klippe. Hendes Moder paastod, at den Almægtige Intet havde gjort omsonst; vare altsaa Drømmene betydningsløse og Menneskene uvigtige, saa vilde han ikke tilskikke Menneskene dem; vi læse desuden, vedblev hun: i den hellige Skrift, at Pharao og andre Folk i Oldtiden ikke drømte forgjeves; men at tvertimod Alt gik i Opfyldelse; hvi skulde der nu ligge mindre Betydning i dem? Tilforn havde man desuden Mirakler og Propheter til at varsle Menneskene, nu er det Drømmene paa hvilke vi skulle agte; de ere en Røst fra Gud, derom er jeg overbeviist." — Den arme Flora, der saa gjerne vilde tvivle, havde Intet at sætte mod disse vægtige Grunde; hun taug derfor betænksom stille.

Aarene svandt. Aldrig saae man de twende Børn adskilte; de læste, legede og bad sammen, de lagde intet Skjul over deres gjensidige Ømhed, de syntes kun at leve for hinanden. Da leed Familien et stort Skaar i sin Lykke, Døden bortrev deres ømme Moder. Flora, som just fyldte sit attende Aar, overtog nu Husbestyrelsen, og saaledes blev dette Savn vel erstattet; men

Kummeren over Husmoderens Død levede endnu længe i deres Hjerter. Isvrigt blev Alt, som det havde været; Kjærlighed og Venskab, som havde opslaaet sin Bolig i denne Hytte, vedblev at huse her, selv efter Moderens Bortgang. De tvende Yngre vedblev som tilforn at leve aldeles for hverandre, Ingen lagde denne Tilbøielighed noget i Veien, Flora fremmede den endog, thi endnu nærede hun en lønlig Frygt for at hiint natlige Syn skulde gaae i Opfyldelse; at Kjærlighed kan dræbe, derom havde den uskyldige Flora endnu intet Begreb.

Mathilde og hun, som nu sov hos hinanden, undlod aldrig nogen Morgen at meddele hinanden deres Drømme, uskyldige, rene Drømme, Fosfere af rene Sjele. Men en Morgen blev Flora ikke lidet forfærdet, da hun hørte Mathilde med kummerfuld Mine fortælle Følgende:

Ak, hvilken skrækkelig Drøm har jeg ikke havt denne Nat! Det forekom mig, at jeg saae Din Moder, skjønnere end nogensinde, mildt og kjærligt at bøie sig ned til mig. Hun sluttede mig i sine Arme og græd over mig, idet hun tillige paalagde mig, strax at forlade dette Huus, og fornemmelig at skye hendes Søn; thi ellers vilde han sikkert blive min Morder, og inden syv Dage vilde det være ude med mig. Hun viste mig derpaa Noget, som jeg hverken kan beskrive eller navngive, kun veed jeg, at nogle Skikkelser med blodige Hænder skilte os ad, og at jeg for Angest og Gysen, intet mere saae." — Flora, rystet i sit Inderste, forstummede længe. „Naadige Himmel! udbrød hun omsider: hvad kan

det betyde? Erindrer Du ikke, kjæreste Mattie, at have drømt noget Lignende for lang Tid siden?" Mattie havde gandske glemt det; men Flora mindedes kun altfor vel den første Drøm; dog trøstede hun sig ved den Tanke, at hun maaskee af Himlen var udseet til at forebygge Ulaaden, og hun besluttede strax at gaae forsigtig tilværks, saa at hendes første Beskjæftigelse, da hun var staaet op, var, at bevæge sin Cousine til at forlade Huset i de skjebnesvangre otte Dage. „Vor Skjebne, sagde hun: ligger ofte i vore egne Hænder, vi kunne lede den til det Gode og Onde, undvig derfor Faren, kjære Mattie." Mattie samtykkede vel, men kun for at føie Flora; thi hun frygtede ligesaalidet for Sandy, som for den uskyldigste Blomst paa Marken. Hun gik altsaa til Southy, blev der hele Ugen, kom sund hjem igjen, og begge Pigerne loe hjerteligt over deres daarlige Frygt. Mattie tænkte slet ikke mere paa Drømmen, men Flora mindedes den imod sin Villie; thi det, at begge Drømme vare drømte paa samme Aarstid, paa samme Søndag, kun med et Mellemrum af 7 Aar, var hende heelt paafaldende og sælsomt.

I sit to og tyvende Aar rakte Flora en ung Landmand sin Haand. Hun blev vel i samme Sogn, men var dog for langt borte til at hun ofte kunde besøge sit Fædrenehjem, hvilket ogsaa hendes tilvoxende Familie forbød hende.

Mattie overtog nu Huusholdningen, og forestod den meget vel, ved Hjelp af en Pige. Fader og

Søn besørgede Arbeidet paa Mark og Eng, og Aftenen samlede den lille Kreds, der nu, end meré indskrænket, sluttede sig tættere sammen. Flora saae og hørte, som sagt, lidet fra dem. En Dag, da hendes Mand var gaaet til Kirke, saae han Bedemanden staae ved Kirkedøren og uddele Sørgebreve til Flere af de Indtrædende. Der blev ogsaa snart rakt ham Et, hvori han til sin Forfærdelse læste:

„Sir! Undertegnede udbeder sig Eders Nærværelse Kl. 12 næste Søndag: min Pleiedatters, Mathildes, Begravelsesdag.

Fignale, d. 22de April.

hengivenst
James A — n.“

Man tænke sig Flora's Smerte, da hendes Mand kom hjem med dette Brev. Hun maatte strax gaae tilsengs, og de mange Taarer, hun offrede sin Ungdomsveninde, paadrog hende en heftig Feber. Hendes Mand var yderst bekymret for hende; thi Sygdommen antog strax en farlig Characteer, hvilket ofte er Tilfældet ved heftige Gemytter. Imidlertid blev det allerede næste Dag bedre og hun var snart istand til at forlade Sengen, og fra nu af var hun uophørlig beskjæftiget med at udforske enhver lille Omstændighed ved Mathildes Død. Hun erfoer imidlertid kun Lidet, thi hendes Mand vidste kun, at hendes Cousine var død en Søndag. Denne Omstændighed tilbagekaldte strax begge de tidligere Drømme i Flora's Erindring. Hun regnede tilbage, ænkte efter og overbeviste sig om, at der paa hen-

des Cousines Dødsdag just var forløben fjorten Aar siden hendes første Drøm. En Søndag havde hun fornummet den første Varselsrøst, syv Aar efter ligeledes en Søndag, den anden, og nu, da de sidste syv Aar vare forløbne, laae hun død i Kisten. Alt hængte virkelig saa godt sammen, at hun gyste, men Blodet stivnede næsten i hendes Aarer, naar hun tænkte over Aarsagen til hendes Død. Hun var fast overbeviist om, at hendes Broder havde forgivet Mattie, eller havt nogensomhelst umiddelbar Indflydelse paa hendes tidlige Endeligt, thi Drømmen, som hidtil var gaaet saa troligen i Opfyldelse i alle Biomstændighederne, kunde ei heller skuffe heri. Hun vovede nu ikke mere at forske efter de nærmere Omstændigheder ved hendes Død, af Frygt for at høre det Skrækkeligste; men denne Kamp gjorde hende saa tungsindig, at hendes Mand frygtede for hendes Forstand. Han maatte nu til Begravelsen; men Bekymring for, at lade Flora saa længe være allene, tillod ham ikke at gaae længere end til Kirkegaarden, hvorfra der endnu var temmelig langt fra hans Svigerfaders Bolig. Ved sin Hjemkomst havde han kun lidet at meddele den ængstlig ventende Flora. Han fortalte, at han havde spurgt hendes Fader om Aarsagen til Mathildes Død, men at denne havde givet ham et undvigende Svar. Hvem han ellers havde spurgt, havde været gandske uvidende derom. Omsider fremstammede Flora det Spørgsmaal, om hendes Broder havde været tilstæde ved Liigbegængelsen, men fik til Svar: Nei. Med dette Nei vaagnede

alle hendes slumrende Formodninger, hun faldt tilbage til sin Tungsind og tilbragte hele Ugen i stum Grublen.

Næste Søndag yttrede hun stor Tilbøielighed til at besøge Kirkegaarden, hvori hendes Mand omsider samtykte. Han ledsagede hende selv derhen, men forlod hende ved Indgangen og lod hende allene besøge Graven, at hun kunde give sine Følelser frit Rum. Da hun nærmede sig den friske Gravhøi, som var opkastet ved Siden af hendes Moders, saae hun tvende gandske velbekjendte Folk sidde i en dyb Samtale om den Afdøde. Hun drog Hatten dybere ned i Øinene for ikke at blive kjendt, nærmede sig raask, satte sig paa en Gravhøi og lod som hun afskrev en Indskrift. Her hørte hun følgende Samtale, man kan tænke sig med hvilke Følelser: „Ja, ja, hun var et fromt og godt Barn, venlig og god mod Arme og Rige, ak, og saa ung, saa smuk! mit Hjerte bløder, naar jeg tænker derpaa. Da Laaget blev skruet paa, og jeg læste paa Sølvpladen: 21 Aar gammel, da sneg Taarerne sig ned ad mine gamle brune Kinder, og jeg sagde til mig selv: der ligger en brukken Blomsterknop!" — „Men Janet, var I tilstæde, da Liget blev pyntet?" — „Sæt, jeg havde været tilstæde, hvad gaaer det Jer an." — „Jo, jeg har hørt sige, at der ingen Anden havde været tilstæde end I, og saa en Anden, som I nok kjender, men som jeg ikke gider nævne. Siig mig engang, var Liget smukt, var der Intet at see paa Legemet, ingen blaae Pletter, eller andre onde Tegn?" — „Hvad har I gamle Nar for Formodninger? Slige Ting er

ikke, for Eders Lige at bringe omkring. Hvad der er skeet kan ikke ændres. Den Døde har vunden — men den Levende, hvad vil der blive af ham!" — „Ikke sandt, Janet, det var et sundt, ret fyldigt Legeme? thi hun var dygtig tung, og jeg har sjelden seet en bredere og dybere Grav." — „Saa hold dog Eders gamle, sladderagtige Tunge i Tomme. Hør nu, for at Ingen ved sin Snak skal bringe Jer paa falske Tanker, saa vil jeg sige Eder Sandheden, men vær taus, thi det er let at sige Noget, som bedre var bleven usagt. Tilvisse var Liget svært og Graven bred; thi ved den Dødes Side laae en spæd Dreng, en lille bleg Blomst, som neppe havde udfoldet sig i Morgensolen, før den atter lukkede sig ved det Bryst, under hvilket den havde hvilet."

(Th. Hell.)

Kjærligheds-Offerne.

Frederik K. var en Søn af en fattig, men redelig Skomager, der med fast Tillid til Gud, ved sine Hænders Arbeide ernærede en talrig Familie, og bidrog hvad han formaaede til sine Børns Opdragelse. Den flittige Moder, en vakker Hernhutterinde, søgte omhyggelig at rydde Alt, hvad der kunde besmitte hendes Børns Hjerter og fordærve deres Karacteer, af Veien; men hun begik derved den Feil, at fylde

dem med alt for sværmerske Følelser, og fjerne dem for langt fra det jordiske Livs Virkelighed. I flere Timer efter hinanden fortalte hun de lyttende Smaae om Himlens Saligheder, besvoer hun dem med strømmende Taarer standhaftigen at forsage denne Verdens Fristelser og nærme sig den Korsfæstedes Throne. Paa ingen af Børnene gjorde den Begeistredes Ord saa dybt et Indtryk som paa Frederik, der forenede en levende Indbildningskraft med et for alle blide Følelser aabent Hjerte. Det var hans kjæreste Forretning, at gjennemlæse de Bøger, en af hendes Troesforvandte sendte den gode Moder, og Barnets høieste Ønske var engang at maatte vorde saa lykkelig, at torde fremtræde som den Læres offentlige Forkynder, han havde tilsagt sit Hjertes fulde Bifald. Dag og Nat arbeidede begge Forældre, for at de engang kunde faae at see, hvad de allerede nu i Tankerne saae, deres Yndling paa Stedets hellige Talerstol. Med ubeskrivelig Henrykkelse betraadte Frederik Gymnasiets høie Trapper, og lovede høitidelig, aldrig med Forsæt at afvige fra den Vei, Forløseren havde anviist; aldrig at give det han erkjendte for Synd, sit Bifald. Og han holdt Ord. Med utrættet Iver søgte han at opfylde enhver ham paaliggende Pligt; begjerlig lyttede han til ethvert hans Læreres Ord, og gjemte deres Formaninger dybt i sin Sjel. Men uagtet han næsten arbeidede uophørlig, for ikke at have mindste Skyld, om hiint hans dristige Ønske ei skulde kunne naaes, undlod han dog ikke at mætte sin efter Kundskaber hungrige Sjel med de Bøger, den omhyggelige Moder vedblev

at sende; og disse gjorde hans brændende Indbildningskraft end mere glødende.

Under mange hede Taarer, ledsagede af de fromme Ønsker og de helligste Løfter, var nu Frederik, eller som hans Moder næsten hellere kaldte ham: Johannes, ankommen til Universiteret i K. Og deels ved sin Rectors smigrende Anbefaling, deels formedelst sine musikalske Kundskaber, blev vor Frederik, for hvilken en ny Verden ved hans Ankomst til Høiskolen opgik, med Forekommenhed optagen blandt den Bske Familie, der med betydelige Rigdomme forbandt den fineste Verdenstone, og en næsten uforbrugelig Sum tilstodes ham, for at veilede de unge Sønner af Huset i Musik. Ved utrættelig Opmærksomhed og Nøiagtighed bragte han det saavidt, at hans Elever inden et Aar havde gjort betydelig Fremgang. Dette og hans dadelløse Opførsel banede ham Veien til mangen en betydelig Fordeel, som han ofte, næsten miskjendende sine egne Fortjenester undsaae sig ved at modtage. At imidlertid hverken hans fromme Forældre eller hans theologiske Studeringer bleve forglemte, er af sig selv indlysende.

Uden megen Betænkning anbefaledes derfor Frederik af hans Foresatte til Grev G., der ønskede en duelig Musikus til at akkompagnere sin ældste Datter, den blide, fromme Clara, ved hendes Spil. Den unge Grevinde var bekjendt blandt de fornemste Studerende som et Underværk af Skjønhed og Klogskab; man fortalte tusinde Beviser paa hendes Skarpsindighed, og ligesaamange paa hendes skjønne

Hjerte. Hvad Under, at Frederik allevegne priſtes for ſin Lykke, eller — miſundtes. Den Ulykkelige anede ikke, at hans Lykkes Sol juſt nu begyndte at dale.

Frimodigen indfandt Frederik ſig den faſtſatte Dag. Flere rigtklædte Tjenere modtoge ham ved Indgangen til det grevelige Pallads; men først efter et temmelig langt Ophold kom Hs. Excellence ham med høflig Stolthed imøde, efterat han havde gjennemvandret en betydelig Række af pragtfulde Værelſer.

Endnu manglede Comtesſen. Imedens Frederik forſøgte nogle raſke Akkorder paa det koſtbare Inſtrument, gik Greven ind i Sideværelſet, for at hente hende. Mere og mere henreves hans muſikalſke Øre ved de ſkjønne Akkorder de øvede Hænder frembragte, og allerede ſaare dybt henſunken i Harmoniernes uendelige Hav, hørte han neppe den ſtolte Greve, der kom tilbage med de Ord: „Min Datter Clara!“

Han ſprang i Øieblikket op, men en ubeſkrivelig ſød Vemod gjennembævede den ellers ſaa frimodige Yngling. Det var det Ideal, han havde drømt ſig; det Billede, der i unævnelig Skjønhed overalt havde fulgt ham ſom en uſynlig, og dog tilſtedeværende Engel. Han var ſaa forvirret, at han neppe kunde fremſtamme nogle faa Ord. Med hemmelig Glæde bemærkede Comtesſen den ſkjønne Ynglings Forvirring, og ſpurgte med et Buk om hans Dom over Inſtrumentet. — Hvad han havde ſagt, var han ikke iſtand til at erindre, da han gik hjem — kun at han havde ſeet hende.

Fra nu af fyldte hun hans hele Sjel, og Tanken om hende var hans høieste Glæde paa Jorden. Han forfattede hemmelig de ømmeste Sange til hende; med den reneste Stemme lød hans Følelser i Midnattens Stund, men aldrig kom hendes Navn over hans Læber. Ofte forsøgte han at udslette hendes Billede af sin Sjel, men forgjeves! stærkere end tilforn opblussede Kjærlighedens hellige Glød. „For denne Kjærlighed, raabte han med Vemod: vil min Frelser straffe mig, thi den stræber at forjage hans Billede af min Sjel!"

Den skjønne Clara havde allerede ved første Sammenkomst bemærket Ynglingens Kjærlighed. I Begyndelsen glædede det hende, at hun saa udelukkende havde indtaget en Mand, om hvis skyldfri Vandel hun kun hørte een Stemme. Hun saae gjerne, hvorledes han, naar hans Haand kom til at berøre hendes, bævede tilbage, som truffen af Lynild; hvorledes hans Kinder glødede, og et Suk, der neppe lod sig høre, hævede hans Bryst. Men snart blev den skjønne Yngling med den lidende Mine, fuld af ædel Beskedenhed, hende mere end før.

Hun havde endnu aldrig elsket. Den brogede Sværm af tilbedende Daarer, der hidindtil havde omgjøglet hende, havde stedse været hende imod. Hun længtes efter et Hjerte, der forstod hendes Følelser og var istand til at dele dem. Nu havde hun fundet det; men Tanken om hendes Forældres Stolthed fyldte hende med hemmelig Gysen. Dog — Kjærlighed lader sig ikke tvinge, selv ved de stærkeste Baand.

En Dag spillede Frederik en Arie af Naumans Eora med hende. Allerede ved Begyndelsen af den henrivende skjønne Musik, der i de meest rørende Toner udtrykte den uopfyldte Kjærligheds bange Længsler, var Frederik sig neppe selv mægtig. Men da endelig den belønnede Kjærlighed udbrød i jublende Triumphsang, greb han hendes Haand, trykte den med et langt Kys til sine brændende Læber, og fremstammede den Tilstaaelse, at han elskede hende usigeligt. — Det var hende umuligt at modstaae: hun gav den Elskede hans Kys tilbage, og lovede ham, aldrig at blive nogen Andens end hans.

Snart svandt nu den dybe Græmmelse af Frederiks Ansigt: alle dets Træk forenede sig til den skjønneste Harmonie. Omhyggelig vaagede Clara over at skjule hendes Kjærlighed for sine stolte Forældre; aldrig talede hun med dem om hans Fortjenester. Hendes kjæreste Beskjeftigelse var, at sørge for den Dyrebares fremtidige Uddannelse, og af hans Læber at høre Forsikkringen om hans ubrødelige Troskab.

Paa denne Tid valgte den russiske Fyrste W. det glimrende K. til sit Opholdssted. Han var gammel og vanskabt, men hovedrig, og hans Huus var en Samlingsplads for alt det Pragtfulde, Overdaadighed og Lediggang formaaer at optænke. Ogsaa Grev Gs. Familie blev indbuden til ham.

Dagen, der gik forud for Besøget, var for Frederik fuld af sørgelige Anelser. Han forelagde Clara et elegiskt Digt, med Overskrift: memento mori! og greben af uforklarlige Aengstelser søgte hun at

forjage de mørke Skyer, der svævede over den Elskedes Aasyn, ved fornyede Kjærtegn, uagtet en ubegribelig Vemod gjorde hende dette Arbeide usigelig vanskeligt. Førstegang efter Tilstaaelsen om deres Kjærlighed skiltes Begge sorrigfulde fra hinanden.

Smykket med de kostbareste Prydelser, omgiven af en talrig Skare af Tjenere, kjørte Clara den følgende Dag med sine Forældre til Fyrsten. Til Ære for den overalt Hyldede, om hvem Rygtet havde fortalt ham saameget, havde Fyrsten indbudet et glimrende Selskab. Og han var allerede omgiven af en Mængde lykønskende Gjæster, thi — han vidste ikke selv, hvorfor han havde foregivet, at han den Dag helligholdt sin Fødselsdag — da Clara traadte ind i den pragtfulde Sal.

Fortryllet af hendes Skjønhed traadte den vidtbereiste Hofmand et Skridt tilbage, og kun den gamle Greves Overflødighed af Lykønskninger var istand til at bringe ham til at besinde sig. Næsten mekanisk fulgte han hende overalt. Som en let Zephyr gjennemilede hun de lange Dandserækker ved hans Haand, og undgik kun ved en foregiven Upasselighed hans paatrængende Bøn om endnu flere Dandse.

Fyrstens Bestræbelse for at behage hende var for synlig til at Greven ikke skulde have bemærket den. Alle, hvor fornemme de end vare, der tilforn havde beilet til hende, forekom ham nu ubetydelige, og han søgte kun at henlede Claras Opmærksomhed paa den Tilbeder, hvis Attraae efter hendes Yndest var ham mere smigrende end enhver Andens. Men

neppe afnødte han hende et venligt Smiil, førend Frederiks „memento mori“ overdøvede de jublende Instrumenters Klang — og hun blev stille og vemodig.

Den følgende Morgen lod Fyrsten omhyggelig forespørge om Claras Befindende, og sendte hende en Mængde af de sjeldneste udenlandske Blomster fra sit Orangerie. Hele Dagen maatte hun af de henrykte Forældre høre Fyrsten roses; tusinde nye Fuldkommenheder opdagede de hende hos ham, de endnu ikke selv kjendte. Og da hun ikke stemte i med i deres Lovtaler, kaldte man hende en ubesindig Daare, der var blind for sande Fuldkommenheder. Hun taalte Alt; thi hun trøstede sig ved det Øieblik, da Frederik efter Sædvane skulde komme. Men, kort tilforn lod Fyrsten sig melde, og — Frederik fik Afbud.

Fyrstens Kjærlighed gjorde Kæmpeskridt. Den Gunst, hvori han stod hos hendes Forældre og den Ulykkeliges Lidelser voxede med hinanden. Allerede behandlede man hende med kjendelig Uvillie, fordi hun ikke vilde opfylde opfylde de anestolte Forældres Ønske, at vise den gamle Vanskabning en hende umulig Hylding.

Liig en Skygge sneg Frederik sig omkring. I sex Dage havde han ikke een Gang seet sin Elskede, thi Fyrsten sørgede for en uafbrudt Række af Festligheder, hende til Ære. Endelig meldte Grevens Kammertjener ham, at Hs. Excellence ønskede, at Hr. K. vilde forespille den naadige Comtesse en Opera-Arie, som Fyrsten særdeles yndede, for at overraske

ham dermed paa hendes nær forestaaende Fødselsdag, idet han med det samme betroede ham den Hemmelighed, at Comtesse Clara var den rige Fyrstes Brud.

Maallos sank Frederik, da Tjeneren forlod ham, til Jorden. Først silde opvaagnede han af sin Afmagt. Ingen vederqvægende Søvn lukkede i denne Nat hans Øine; en navnløs Smerte truede hvert Øieblik at afpresse ham det sidste Suk.

Da Timen, i hvilken han igjen skulde see hende, nærmede sig, vendte endelig hans Bevidsthed tilbage. Omhyggelig krøllede han de brune Lokker, og iførte sig sine bedste Klæder, som om han gik til en Brylupsfest. „Endnu idag, Trolløse! udbrød han; skal Du plage mig; imorgen ikke mere!"

Med Heftighed greb han Nodeheftet og ilte til det grevelige Pallads. Da Forældrene vare hos Fyrsten, blev han strax indladt. Som han aabnede Døren til det Værelse, hvorfra saamange salige Erindringer svævede ham imøde, bævede han tilbage. Med Dødens Bleghed paa de før saa skjønne Kinder, sad den Elskede uden Bevægelse for det bekjendte Instrument. Længe laae han uden Ord og uden Taarer ved hendes Fødder; venligt gled hendes Haand ned over hans kolde Kinder; men hendes Hjerte var nærved at briste. Da de endelig havde fattet sig, fortalte hun ham Fyrstens Tilbud, hendes Forældres Samtykke og hendes Jammer. „Gives der da intet Redningsmiddel!" sukkede hun. Og kun de Ord: „Saaledes skille de os ad!" var alt det, Frederik

kunde frembringe, idet han indsluttede den elskede Pige i sine trofaste Arme.

„Elendige!" lød det i samme Øieblik for deres Øren. Et Skud faldt mellem de Ulykkelige, og Clara styrtede med et Skrig til Jorden. Hastig ilede den gamle Greve, der havde beluret dem, ind i Sideværelset, for at hente en anden Pistol. Endnu eet Kys trykkede Frederik paa den Elskedes blege Læber, og skyndte sig derfra med de Ord: „Vi sees igjen!" Uden Hat, som om en Fjende forfulgte ham, uden at bekymre sig om den efter ham paa Gaden gabende Pøbels Udraab, ilte han til Stadsgraven, gjennem hvilken en rivende Flod løber. Forgjeves søgte de vagthavende Soldater at standse ham; førend de naaede ham, legede Bølgerne med hans Liig.

Clara opvaagnede af sin Afmagt, thi Skuddet havde kun saaret Armen, men hun vaagnede til et Liv, skrækkeligere end Døden selv. Hendes Forstand var tabt; hele Timer i Rad smilte hun og udbrød: „memento mori! husk paa, at Du skal døe!"

Paa Frederiks Moder gjorde Efterretningen om den elskede Søns ulykkelige Endeligt, et saa dybt Indtryk, at hun om kort Tid fulgte ham. Faderen var alt et Aar iforveien indgaaet til de Frommes Hvile.

(Carl Grümbach.)

Hovedvandsægget.

„Hvad skal Den gjøres ved, som eier dette Pant?“ — „Er det et Mandfolk, saa skal han — — —.“ — „Ja vist; det er jo det sidste Pant, det tilhører saamæn Hr. Hansen.“ — „Ja saa! ih nu lad mig see: Den som eier dette Pant skal fortælle en Historie.“

Den stakkels Hansen, som havde gjort Regning paa Holmens Kirkegang eller paa at hænge, blev bedrøvet over det feilslagne Haab; men idet han som en god Borger fandt sig i den antagne Lovgivning, sukkede han, rømmede sig og begyndte:

„I Aggershuus Stift, Hedemarkens Amt, Østerdalens Fogderie, ligger Gaarden Gaarder, hvor der i mangfoldige Aar hver Vinter har været holdt et Marked, som kaldes Grundsæt-Marked. Didhen stimler da, som især var Tilfældet i de forrige Tider, imedens Skillingerne vare flere, en heel Mængde Folk sammen fra alle Hjørner: Nogle for at sælge, Nogle for at kjøbe, Nogle for at snyde, Nogle for at spille i Brættet, Nogle af Føielighed, Nogle af Vane, Nogle af ingen Aarsag. Fra Christiania, den nærmeste Stad, er naturligviis Tilløbet størst, og det seer ret underlig broget ud paa den store Markedsplads; og gjør det et eget Indtryk at see midt imellem Fjeldene langt fra Byen en saadan Vrimmel bevæge sig over den sammentraadte Snee. Det forekommer da En som et træffende Modstykke til de sydlige Sommerlandes Badevrimmel.

Fra Aar til Aar staae de tømrede Boder paa Pladsen, og vente paa Kjøbmanden, der for nogle faa Dage tager dem i Besiddelse. Et øde Huus har altid noget Alvorligt, Høitideligt; men især opvækkes et dybt Alvor ved at see disse aabne, uvenlige Skure, der igjennem et Aarhundrede har modtaget hvert Aar en ny Herre. Den stille Markedsplads har derfor det hele Aar igjennem et uvenligt, afskrækkende Udseende; man gaaer derover som over en gammel, uddøet Stads Ruiner. Kirkegaarden frembyder Vandringsmanden en blidere Fornemmelse, thi den minder om de Hengangnes Ro; denne Plads derimod med dens forladte Skure minder om den menneskelige Travlhed og Uro, og i det samme om hvor forfængeligt det Alt er; men see! denne Blanding af Følelser sætter Sjelen i en gysende Tilstand, og man skynder sig derfra.

Men det brogede Liv fortrænger i nogle Dage de alvorlige Erindringer. Den nye Slægt boer i den gamle Bye, ubekymrede om hvad der var og hvad der kommer. Ægte Guld og bredblommede Tørklæder, falske Meerskumshoveder og opsminkede Tøier spille med spraglede Farver fra de opfyldte Boder. Den glade Menneskevrimmel gaaer, opvarmet af Punsch og Caffe, over den bragende, frosne Jord, og Haabet om Binding er malet paa Alles Aasyn.

Jeg fører Dem nu, Høistærede, hen paa Pladsen, et godt halvt Aarhundrede tilbage i Tiden. Det er Aften; den livlige Handel er bleven afbrudt ved et afskyeligt Hundevеir, og alle Stuer paa Gaarder ere propfyldte af Mennesker fra alle Kanter og af

alle Stænder. De saakaldte Honoratiores havde fornemmelig samlet sig i to Værelser. I det ene stod Tærningbrættet midt i Stuen; de rullende smaae Kuber vare uophørligen i Bevægelse, og Dynger af gode gamle blaae Sedler flyttede sig fra Nabo til Nabo. En lystig Støien og Snakken hørtes fra den anden Stue, hvor et stort Selskab sad, indhyllet i en umaadelig Tobaksrog, omkring en uhyre stor rygende Bolle. Dengang, mine ærede Damer og Herrer, havde Folk det i mange Henseender tvertimod os. Blandt Andet havde de endnu dengang i Hjertet baade Troe og Overtroe, og bare hemmelig et Stykke Staal hos sig imod Trolddom, men skammede sig høiligen over at vedkjendes enten Troe eller Overtroe, og talede bestandig om Oplysning. Nuomstunder har Folk derimod, som De selv veed, hverken Troe eller Overtroe, og klipper ei engang sine Regle om Fredagen, men derimod tør Ingen være Andet bekjendt, end at han har begge Dele i anstændig Grad, og man taler altid om Livets hemmelighedsfulde Toner. Eventyr og Underhistorier kunde Folk ret godt lide, da som nu, ligesom vore Bedstemødre gik med Stof saagodt som deres Datterdøttre gjøre det den Dag idag; kun at Eventyrerne nu hedde Sagn eller Noveller, Stoffet derimod Bombasin. Kort at fortælle, Selskabet underholdt sig om Punschebollen med allehaande mærkværdige Spøgelsehistorier og Nisseeventyr, men Alt belyst med Oplysningens Begrands og under lydelig Skoggerlatter. Fouqué har, som De veed, skre-

vet et underholdende Eventyr, som hedder das Galgenmännlein. Den Tid, jeg nu taler om, havde hverken Ohlenschlægers Fader drømt om, at hans tilkommende Søn skulde oversætte, eller den lille Friherre Fouqué, at han engang skulde skrive et saadant Eventyr. Imidlertid — det gjør mig ondt, men Sandheden maa ikke dølges — maa jeg imellem os her underrette Dem om, at denne Galgemand slet ikke er Fouqués egen Opfindelse, men har, i en naturligviis mindre udviklet Skikkelse, været til længe før hans Tid. Netop udgjorde hans curieuse Liv og Levnet Selskabets Underholdning ved den tredie Bolles Slutning, og da den Tid, som forløb imedens man ventede paa en ny, netop syntes skikket til at opvække alvorlige og moralske Betragtninger, tog ogsaa just et Par oplyste Landkræmmere Ordet, og talte om de forrige Tiders Lettroenhed og Overtro.

Længst inde i Kakkelovnskrogen sad en liden, skeelsiet, bredskuldret Mand, som ingen Deel havde taget i den støiende Samtale, og som, da han ikke havde Part med i Punschen eller var kjendt af Nogen, heller ikke var bleven værdiget de Øvriges Opmærksomhed. Hvad man vidste om Personen var, at han hedte Hak, boede i Finland, og for et Par Dage siden havde med et ældgammelt, hæsligt Qvindemenneske indlogeret sig i en Stald paa nærmeste Gaard. Hr. Hak var isvrigt temmelig velklædt og lod til at kunne betale et bedre Logis. Paa engang treen denne Hak frem til Bordet, strøg det tykke Haar tilside over Panden og begyndte med hæs Stemme: „Men hvoraf veed de gode Herrer saa

vist, at der aldrig hændes slige Ting i Verden?" Alle bleve tause og Piberne kom med Eet fra alle Munde. Der var ikke et Smiil at see, mindre en Latter at høre. Thi det forekom Enhver, som om Fanden, eller idetmindste hans Vicarius, i dette Øieblik stod færdig at give dem Troen i Hænderne. „Jeg vil nu ogsaa, vedblev han: fortælle dem noget. Udi Finland, hvor jeg boer, levede i en eensom Stue en gammel Jomfrue, styg som en Hex, fattig og sygelig. I de sidste tredive Aar havde hun været nødt til at opgive Haabet om nogensinde at kapre en Mand; men skjøndt Haabet gik sloiten, fulgte dog ingenlunde Attraaen med. Tvertimod, jo ældre hun blev, desto værre blev hun i saa Maade. I hvor fattig og forladt den arme Pige var, maa hun dog sikkerlig have havt fornemt Slægtskab; thi ellers havde Fanden vel neppe taget sig saa stærkt af hende. Det være nu hvordan det vil, nok, en Dag afbrydes Jomfruens begrædelige Betragtninger over hendes Eenlighed, af en fremmed Person, der meget godmodigen forærer hende en kostelig liden Gave. Det var hverken mere eller mindre end et Hovedvandsæg af Solv, men hvis rare Egenskaber skulde skaffe hende en Mand. Dette Klenodie, maa De vide, mine Herrer, havde og har endnu den synderlige Beskaffenhed, at Enhver der besidder det, kan gjøre et Ønske, om hvilket han vil af Jordens Goder, og det skal strax opfyldes. Jomfruen fik nu den Instruction, at sælge det til den første den bedste Cavaleer, imod en Forskrivning paa hans Haand og Hjerte til evig Tid,

dog saaledes, at han efter opfyldt Ønske kunde overdrage sin Skat tilligemed Forskrivningen paa hvem han vilde, dersom han ikke over et Qvarteer havde Hovedvandsægget i Eie. Thi i saa Fald maatte han med Hud og Haar og Sjel høre Jomfruen til."

Selskabet, som ikke havde ret Lyst til at lee over denne meget alvorlig fortalte Historie, meente, at det maatte være en herlig Ting at erholde dette Hovedvandsæg, da der sagtens altid inden et Qvarteer kunde findes en ny Liebhaber. „Ja, men De maa vide, vedbleo Hr. Hak: at Klenodiet ikke mere end eengang kan opfylde samme Slags Ønske, og til Slutning blive da disse Ønsker udtomte som alt i Verden, saa at Den, der har erholdt den sidste Gave af Klenodiet, ventelig ei bliver af med det igjen." Man fandt det rigtignok slemt, men der vare dog Adskillige af Selskabet, som meente, at dersom ikke Ønskerne vare altfor opbrugte, kunde det være Umagen værd at vove sig paa den glatte Is.

„Siden jeg finder Dem af denne Mening, sagde Hr. Hak: saa vil jeg oprigtig tilstaae, at jeg er i Besiddelse af Skatten, og altsaa for Øieblikket Jomfru Frosches Brudgom, og tillige at jeg er hjertelig keed deraf. Den hele vide Verden er endnu tilbage at ønske; thi jeg var den første, som bed paa hendes Krog, og min beskedne Fordring var allene at faae to Been igjen, da jeg havde mistet mit ene. Dette Forlangende har jeg ogsaa rigtig faaet opfyldt. Vel har jeg nu havt baade Hovedvandsægget og Bruden i flere Dage, og har saaledes forlængst tabt min Ret til at skille mig ved begge Dele; men af særdeles

Fsielighed og formodentlig fordi jeg, urost, er den styggeste Karl i hele Finland, har Jomfruen tilladt mig at tuske med hvem jeg vil." Dermed trak han op af sin Lomme et lidet skinnende Hovedvandsæg og holdt det for Lyset. „Hvo har Lyst?" raabte han. Idet samme gik Døren op og en qvindelig Skabning traadte ind, saa umaneerlig hæslig, at ingen Beskrivelse vil kunne række til at give en fjern Idee om hende. Det ene Øie, der var grønt, laae langt inde i Hovedet og spillede som en Kats i Mørke; det andet var sprængt frem som paa en død Flynder og laae næsten nede paa Kinden. I Munden, der forsvandt imellem Hage og Næse, havde hun een eneste mørkeblaa Tand, og paa de violette Kjæver stod en Rad Svineborster lige i Veiret. Hun krøb ved en Stok frem i Stuen og hostede uophørlig, idet hun spyttede og harkede. Det er umuligt at forestille sig de Tilstedeværendes Forfærdelse ved dette Syn, især da hun med smægtende Kjælenskab kysfede sin smukke Brudgom og med halvlukkede Øine lagde sig ind til hans Bryst. Han stødte hende temmelig umildt fra sig og begyndte igjen: „Hvo har Lyst? — Men det er sandt, jeg maa dog sige dem, at dersom det skulde falde Nogen ind at forære Ægget, efterat han havde faaet det, til Jomfruen, og hun notabene tog derimod, saa var det forbi med alle dets gode Egenskaber; saa mistede jeg igjen mit gode Been og Enhver hvad han havde faaet. Men det har sagtens ingen Fare; thi det giftelystne Bæst (her smilte Jomfru Frosche skjelmsk-kjelent, saa at Munden trak sig hen til

begge Øren) tager sig vel iagt for at løse Nogens Forpligtelse paa den Maade. Nu, hvo har Lyst?"

„Jeg!" sagde endelig en forgjeldet, forloren Søn, der var styrtet ind fra Pasadixbordet, hvor han havde tabt baade Penge og Uhr. Hurtig skjød Hr. Hak med et skadefro Smiil sin Forskrivning hen til ham, han undertegnede den, og modtog meget taalmodig sin nye Bruds fyrige Kys. Alle flode forbausede omkring ham. Men han lod sig ikke forstyrre. „Ja, mit lille Æg, sagde han: du veed nu for en Ulykke vel, hvad jeg vil have. Herhid med Penge!" Men der kom ingen Penge. „Kommer nok, min Engel!" smidskede Jomfru Frosche. Hr. Hak var borte. Lidt betænkelig greb Brudgommen i sin Lomme, og see! een eneste, men splinterny Dalerseddel lod sig see. „Ha ha! Jeg forstaaer det!" raabte Forøderen, og ilede ind med sin Daler til Tærningbordet. Med elskværdig Behændighed hinkede den skjønne Elskerinde efter ham, og det hele Punscheselskab leirede sig omkring. Spillerne, som ikke vidste det Mindste af hvad der var foregaaet i Nabostuen, forbausedes over denne Tummel. Med stedse stigende Held spilte nu den lykkelige Brudgom, og i et Øieblik havde han en Dynge Bancosedler foran sig; men hans Spillelykke skulde bleven ham dyr nok, hvis han ikke ved at see paa sit gjenvundne Uhr, med Forskrækkelse var bleven vaer, at Qvarteret næsten var udløbet. „Hvo har Lyst?" spurgte han og saae sig urolig omkring. — „Jeg!" sagde en vedstaaende Tobakspinder, der var bekjendt for at have en anseelig Portion honet Ambition.

Han skrev under, til den berigede Exbrudgoms Glæde, og nu betroede han, efter at have modtaget Brudgomskysset, til sit Hovedvandsæg og Selskabet, at han i Følelsen af indre Værd og ugemene Talenter, nok ønskede sig hensat paa en vigtig og anseelig Post i Staten, og forlangte i det Allermindste at blive Kammerherre. Dette Ønske lod sig nu ifølge sin Natur, ikke realisere paa Stedet; imidlertid saae Enhver saa tydelig, at Kammerherren allerede sad i Maven paa Manden, og en naadig Protection lyste saa tydeligt frem af hans noble Smiil, at Enhver bukkede uvilkaarlig for ham, og man kappedes om at byde ham en Stol, en Priis Tobak og at stoppe hans Pibe. Med inderlig Veltilfredshed saae den nye Stormand ned paa sine Clienter, og inden Qvarteret var omme, begyndte han alt at klage over Podagra og en svag Mave. Dog — det var paatide at sælge Bruden. „Hvo har Lyst?" — „Jeg!" svarte en elendig Gigtkræmmer, som et nødvendigt Ærinde havde bragt ud af den trange Stue og de Filtes Tøfler, hen paa det stoiende Marked. Misundelig havde han siddet den hele Aften i en Krog og betragtet den kiære forbudne Punsch, hans gamle Yndlingsdrik. „Jeg!" sagde han, skrev under, kysfede sin yndige Brud og tog Hovedvandsægget i Haanden. Hans Ønske var naturligviis at blive frisk og sund; og neppe havde han udtalt det, førend det forekom ham, som om Gigten var reent strøgen bort, og i sin Glæde styrtede han frem imod Punschebollen, og drak af alle Kræfter. Endnu sad han ved denne behagelige Forretning, og enten det nu var Sundhedens

eller en anden Rødme, men han forekom det hele Selskab som en Bacchus, istedetfor han nylig saae ud som en Lazarus. Nær havde han glemt, at Tiden løb hen, og leende forsikkrede han, idet han favnede sin ædle Brud, at dersom ingen Liebhaber meldte sig, kunde det skam være det samme. Just vilde Jomfru Frosche tage ham paa Ordet, da traadte Hr. Flink frem. Han havde lige fra Begyndelsen af siddet i en Krog, og spekulerende tyget fine Regle. Nu havde han endelig fattet sin Beslutning og modtog Ægget. Denne Hr. Flink, velmeriteret Kammerraad, havde, sagde Spottefugle, sit Navn som lucus a non lucendo. Personen havde faaet et temmelig vigtigt Embede, som man sagde, fordi han var forlovet med et Nærsødskendebarn af en Geheimeraads Svogers Fætter; men saa indbringende end hans Embede var, saa ulykkelig befandt dog den lille tydske Kammerraad sig; thi hvad han aldrig havde tænkt før, indtraf, at han høiligen savnede en Smule Hjerne. Han var ved sin Uvidenhed og Dumhed kommen i saa hæslig Knibe, at han hverken vidste ud eller ind. Som sagt, han tog Ægget, og kradsede sit Navn under Forskrivningen. „Nu, hvad ønsker De Dem?" spurgte alle Munde; men Kammerraaden smiilte tilfreds og meente, det var slet ikke nødvendigt at publicere Ønsket. Man gjettede imidlertid overalt, at Kammerraaden havde begjeret et Pund Hjerne; og hans opklarede Blik og sammenhængende Tale syntes virkelig at bevise denne Gjetnings Rigtighed. Men fuldkomment Beviis derpaa fik man inden

Qvarteret forgik. Kammerraaden lod nemlig intet Minut forsvinde, efterat have modtaget det ædle Brudgomskys, førend han raabte: „Hvo har Lyst?" Men Ingen meldte sig, og han raabte sig hæs. Med halv Skadefrohed, halv Medynk, saae Enhver paa sit Uhr, og Gratulationerne begyndte allerede. Endnu var der eet Minut tilbage; da sprang Kammerraaden op, løb ud af Stuen, og kom som et Lyn tilbage med — en lille treaars Dreng, der havde Skatten i sine smaae Hænder. „Underskriften er med paaholden Pen, men han har frivillig taget imod Ægget." Forfærdelse over Menneskets Ondskab afvexlede med Beundring over hans pludselige Forstand. Da styrtede Jomfruen frem som en Furie og holdt saadant Spectakel, at hun døvede det tysende Selskab. „Han kan jo voxe til!" meente Een. „Men hvad vilde Du med det, Dreng?" spurgte en Anden. „Lege dermed!" gav det uskyldige Barn til Svar. „Dig kan jeg ikke gjøre Noget med, hvinede Jomfru Frosche: men skynd Dig, min Dreng, at give det bort, Du brænder Dine Fingre." Men Barnet loe og glædede sig over det blanke Solv, og Ingen af Selskabet havde desuden Lyst til at afsnakke ham det. Da hviskede paa engang Flink til sin Nabo: „Lad os for Guds Skyld faae Barnet ud, for at ikke Hexen, naar hun mærker at Ingen vil bide paa, skal bringe Hovedvandsægget i sine Hænder: thi saa miste vi Alle vore saa farligen tilkjøbte Egenskaber." Naboen fandt, at han havde Ret; men det var for seent; Jomfru Frosche passede paa det første Øieblik, da den Lille var mæt af sit Legetøi, og bad ham

derom. I et Øieblik var hun forsvunden dermed, og Gigtkræmmerens pludselige Ak- og Veraab vakte alle Brudgommene op af deres glade Drømme. Da styrtede ind fra Sidestærelset med rasende Eder den nylig saa lykkelige Spiller. Han havde tabt sine Penge igjen og Mere til. Men den skarpsindige Vert bemærkede, at da Jomfru Frosche forlod Værelset, efterlod hun en afskyelig Stank, som af Svovel og Beeg.

De kan tænke Dem, mine Damer og Herrer, hvor flukøret det hele Selskab sad der. Markedet den følgende Dag var uhørt usselt. Og dermed har jeg indløst mit Pant."

(M. C. Hansen.)

Den berømte Maler Andreas Meßis's Kjærlighedshistorie.

Andreas Quintin Meßis, ogsaa kaldet: Smeden fra Antwerpen, var født i denne Stad, hvor han af sin Moder, der tidligt var bleven Enke, fik en christeligfrom Opdragelse. Han havde lært Grovsmedprofessionen, drev den til sit tyvende Aar, og ernærede sig og sin Moder dermed. Han havde megen naturlig Forstand, og et mildt Hjerte, fuldt af Inderlighed, Fromhed og Fortrøstning til Gud. Hans Sæder

havde den høieste Reenhed, hans Væsen var stille Beskedenhed. Han arbeidede flittigt, havde ingen Omgang med sine Laugsbrødre, men holdt sig hjemme. Ingen Søndag forsømte han Kirken.

Engang kom han hjem fra en Processsion, hans Ansigt var blegt, hans Blik forstyrret, maalløs segnede han om paa en Stol. „Hvad feiler Dig, min Søn? raabte Moderen: Er Du syg?" — „Ak, jeg har seet en Engel!" — „Du, en Engel? Ved Processionen?" — „Ja, Moder, en Jomfru saa huldsalig, som Guds Moder. Ak, var denne Engel min!" — „Vil Du gifte Dig, min Søn, og forlade mig?" — „Nei, Moder, men ved denne Engels Side forsøde Eders Dage. Maaskee vorder hun min. Ak Moder, hvor skal jeg da arbeide for Eder Begge!" — „Du sværmer, min stakkels Andreas. Veed Du da, om hun er fornem eller ringe, riig eller fattig?" — „Nei, jeg kjender hende ikke, men søge hende vil jeg, til jeg finder hende, om jeg skulde søge hele Verden rundt."

Fra denne Tid af forsømte Ungersvenden sit Arbeid, blev tungsindig, søgte Eensomheden, græd tidt i Løndom. Han søgte den Ubekjendte i alle Kirker, paa alle Gader, men fandt hende ikke. Efterhaands blegnede hans Kinder, hans Øines Ild sluktes, som en Drømmende sneg han sig omkring. Moderen begreb ham ikke, Ingen begreb ham.

En Dag omvankede han i en Lund, ikke langt fra Staden. Unge Piger, som lystvandrede ved en Bæk i Nærheden, sang muntre Viser. Men pludseligt forvandledes Sangen til et høit Angstskrig. Meßis iler did, og seer en hvid Skikkelse kæmpe med Bølgerne.

Som et Lyn styrter han i Bækken, griber den Sjunkende, drager hende iland, og synker for hendes Fødder med det Udraab: „Det er hende!“ Susanne, saa hed den Ubekjendte, slog Øinene op, saae den smukke, blege Ungersvend og meente, som han, at see en Engel. Hun trykte venlig hans Haand, og sagde mat: „Jeg var forloren uden Dem!“

Saasnart Pigen var istand til at gaae hjem, vovede Meßis at tilbyde hende sit Følgeskab. Hun tog rødmende derimod. Da de naaede hendes Hjem, takkede hun sin Redningsmand endnu engang, og sagde ham sit Farvel. „Skal jeg da have seet Dem for sidste Gang?“ spurgte han vemodig. — „Nei!“ tog Susanne Ordet gandske sagte, nævnte ham den Kirke, hvori hun pleiede at forrette sin Andagt, og forlod ham hastigt. Strax forskede Meßis efter hendes Faders Navn og Stand, og hørte, at han var en berømt Maler. Denne Opdagelse dæmpede hans overstrømmende Glæde. Thi paa hiin Tid havde Malerne i Nederlandene lige Rang med Adelen. Med de forunderligste Følelser kom han hjem. „O, Moder! raabte han: jeg har seet hende, fundet hende, reddet hendes Liv, hun har takket mig, tilsmilet mig, men ak, hun er en Malers Datter, og kan ikke vorde min!“

Da Meßis nogle Dage efter saae Susanne igjen, vovede han, at aabne sit Hjerte for hende. „Jeg har, stammede han: saare Meget at sige Dem — forstød mig ikke — jeg har Dem saa kjær.“ Susanne blev meget bleg, derpaa meget rød, og

sagde: „Gaae til min Fader. Jeg har sagt ham, at De er min Frelser — giver han sit Minde ...

Mere sagde hun ikke, men det var Alt, hvad Meßis ønskede at høre. Han gik hjem, klædte sig i det Bedste han eiede, og gik til Susannes Fader, som han fandt i Konstværkstedet, omgiven af de herligste Malerier. Han blev høfligt modtagen. Men da han nu fremkom med sit Ærinde, og bad om Datterens Haand, sagde Maleren med haanlig Mine: „I Jeres Person ærer jeg min Datters Redningsmand, men i Jeres Begjering erkjender jeg en Nar, som fortjener Medynk. I, en Smedesvend, vil være min Svigerson? Ha, ha, ha!" — „Jeg har, stammede Ungersvenden: saameget, at jeg kan vorde Mester!" Men Maleren blev derved, at han var gal, og sagde omsider: „En Maler skal være min Svigerson og ingen Anden. Og om der kom en Konge og en Maler paa eengang, saa valgte jeg Maleren. Gaae nu med den Besked!"

Fortvivlet kom Meßis hjem. Drædende Angst piinte Moderen, hun frygtede for hans Forstand. Da bragte Susannes Pige ham et Brev. Han vaagnede af sin Bedøvelse og læste:

„Dyrebare Ven! Mit Livs Frelser fortjener evig Taknemmelighed, og hans gode Hjerte evig Kjærlighed. Denne sværger jeg Dem, og ingen Ed skal være helligere end den, hvorved jeg binder mig til Dem. Vi ville ikke forsage, thi Gud kjender vor Kjærligheds Oprigtighed, og paa ham ville vi bygge og stole. Min Fader vil jeg med fordoblet Lydighed søge at bevæge, at han

ikke tvinger mig til noget Giftermaal. Dem anbefaler jeg Mod, Standhaftighed og Bøn."

Dette Brev gjorde Underværker. Meßis var ligesom forvandlet i sit inderste Væsen. Han arbeidede flittigt som tilforn, men holdt sig inde, søgte Eensomheden og talte sjelden med Nogen.

Saaledes henrandt to Aar. Meßis havde i al den Tid ikke seet sin Susanne, men vel stundom faaet nogle trøstende Linier fra hende. En Dag meldte hun ham med stor Skræk, at hendes Fader nu vilde gifte hende bort, og allerede havde berammet hendes Bryllupsdag. Den af hans Lærlinger, som kunde forevise det fuldkomneste Maleri, skulde have hans Datters Haand. „Haab paa Gud, tie og elsk mig trofast!" var hans korte Svar.

Forgjeves ventede Susanne, at Meßis skulde tage en Beslutning. Han lod ikke høre fra sig videre. Den afgjørende Dag kom, og med den en Række af skjønne Malerier, som kappedes med hverandre om Fortrinet. De unge Malere vare selv tilstede, og Alle havde, begeistrede af Susannes Skjønhed, arbeidet med Flid og Iver. Faderen prøvede som Kjender, og var just i Begreb med, at tilkjende En af sine Yndlinger Prisen, da en Ubekjendt lod sig melde med et Maleri endnu. Det var en Elskovsgud, som hængte Susannes Billed ved en Blomsterkjæde paa en Pyramide. En Pallette, som Amor havde paa sit Livbelte, indeholdt Navnet: „Andreas Quintin Meßis," og nedenunder læste man den Indskrivt: „Hvad formaaer ikke Kjærlighed!"

Saasnart Maleren kastede sine Øine paa det saare veltrufne Billed, udraabte han: „Denne her er min Svigerson!" Og Øieblikket efter laae Meßis for Malerens Fødder. „Hvorledes! Det har J maket? J, en Smedesvend?" raabte den studsende Maler. — „Ja, Kjærligheden har ført min Pensel." — „Og selv opfundet det?" spurgte den Gamle henrykt. — „Ja, Kjærligheden har opfundet det!" — „Men hvorledes kunde J saa gandske træffe min Datter, uden at hun har siddet for Jer?" — „Hendes Billed var i mit Hjerte; derfra har jeg hentet hvert Træk." — Nu kunde den Gamle ikke holde sig længere. Rørt omfavnede han sin Svigerson, og ikke længe efter var Susanne hans Hustru.

Meßis opnaaede efterhaands de største Mesteres Fuldkommenhed. Hans Arbeider bleve agtede høit i hele Europa. Et af hans fortræffeligste Stykker er Christi Nedtagelse af Korset, der engang fandtes i det berømte Gallerie i Düsseldorf; ogsaa i det dresdenske Kabinet findes to fortræffelige Malerier af ham.

Den snurrige Feiltagelse.

Det hændte sig engang i en Flække i Grevskabet Cornwallis, ved Valget af et Parlamentslem, at Ministerial- og Oppositionspartiets Indflydelse stod saa aldeles i Ligevægt, at den sidste Valgherres Stemme, som endnu var tilbage, maatte gjøre Udslaget. Den gjorde

det ogsaa, til stor Glæde for den ved Valget tilstedeværende Hertug af Newkastle, daværende Premierminister, hvis Ven og Tilhænger blev valgt. I glad Taknemlighed for denne uegennyttige og uventede Hjelp, overøste Hertugen Valgherren med Venskabsforsikkringer, og spurgte ham gjentagne Gange: om han ikke kunde tjene ham i noget? Den lykkelige Valgherre, en Landbo fra Nabolavet, takkede Hertugen inderligt for hans store Godhed, og udlod sig saalunde: Tolderen var gammel og svag, og Hans Durchlauchtighed kunde give ham et stort Bevis paa sin Bevaagenhed, hvis han, efter den gamle Mands Død, vilde skaffe hans Svigerson dette Levebrød.

„Kjære Ven, hvi forlanger De saa ubetydelige Ting? udraabte Hertugen: Saasnart Tolderembedet er ledigt, skal Deres Svigerson have det, derpaa giver jeg Dem mit Ord." — „Men hvorledes faaer jeg Adgang til Dem, naadige Herre? Thi som jeg hører, skal det i London holde meget haardt, at faae store Herrer i Tale, hvor artige de end ere mod os herude paa Landet." — „Saasnart den Gamle dør, svarte Premierministeren: iler De strax til London, kjører ligefor min Dør og dundrer dygtigt paa, det være saa Dag eller Nat, om jeg saa var sovende eller vaagen, frisk eller syg. Jeg skal sige min Portner Besked, at han øieblikkeligen fører Dem til mig, og Embedet skal De faae uden Indvending."

Herpaa skiltes Begge ad, og sandsynligviis havde Hertugen af Newkastle faa Timer efter glemt den ærlige Cornwalliser. Men Denne havde en bedre Hukommelse. Tolderen døde kort efter. Valgherren tog

Extrapost til London, kjørte ligefor Ministerens Dør, og dundrede dygtigt derpaa.

Nu skulde det just træffe sig saa forunderligt, at man i London paa selvsamme Tid ventede Efterretningen om Kongen af Spaniens Død, der for Engelland var af yderste Vigtighed. Hertugen af Newkastle var derfor, den Nat, Valgherren kom kjørende for hans Dør, bleven længe oppe, da han i stor Urolighed ventede Depescher fra Madrid. Dog begav han sig omsider, træt efter Dagens Forretninger, til Hvile, efterat han havde befalet sin Portner, at blive oppe, og strax føre det Bud til ham, han hvert Minut ventede med Efterretninger af største Vigtighed. Neppe var Hertugen falden i Søvn, før Cornwalliseren hamrede paa Porten.

Paa Landboens første Spørgsmaal: „Er Hertugen hjemme?" svarte Portneren: „Ja, og iseng, men han har udtrykkelig befalet, øieblikkelig at føre Dem til ham, De maatte komme, naar De vilde." — „Gud velsigne den brave, værdige Herre! raabte Cornwalliseren: hvor punktlig er ikke den gjæve Hertug! Jeg vidste nok, han lod mig ikke løbe efter Næsen, den oprigtige Velynder og Ven! Herefter skal man ikke komme til mig med den Snak, at Lorder og Hertuger ikke holde Ord. De ere, min Tro, ligesaa ærlige som jeg og mine Lige." — Under saadan Monolog gik han op ad Trappen, og førtes ind i Hertugens Sovegemak.

„Er han død?" raabte Denne, der just vaagnede af en Drøm om Kongen af Spanien. „Er

han død?" gjentog han, idet han gned sine Øine. — „Ja, naadige Herre!" svarte Landboen med stor Iver, og kunde ikke nokſom fryde sig over, at Ministeren endnu havde sit Løfte i frisk Minde. — „Naar døde han da?" — „I Forgaars, Klokken halv Et, efter i tre Uger at have holdt Sengen og svælget en stor Hob Medikamenter. Jeg haaber, Deres Durchlauchtighed holder Ord, og skaffer min Svigerſon den Smule Levebrød."

Hertugen, som nu var gandske aarvaagen, studsede ved Umuligheden af, i saa kort Tid at faae Efterretning fra Madrid; ogsaa undredes han storligen over den Urimelighed, at Koureren ønskede, hans Svigerſon maatte faae „den Smule Levebrød" efter den spanske Konge. „Er I fuld, eller er I gal? Hvor ere Eders Depescher?" raabte Hertugen heftigt, og da han samme Øieblik rev Sengeomhænget tilside, saae han, istedetfor Koureren, sin godmodige, stirskaarne Ven fra Cornwallis, som med Hatten i Haanden, gjorde en Compliment efter en anden, og beraabte sig paa Hans Durchlauchtigheds gode Løfte. — Hertugen brast i lydelig Latter over den snurrige Feiltagelse, men sit Løfte holdt han.

(K. Müchler.)

Ansøgningen.

En Anecdote af Keiserinde Josephines Levnet.

Denne for sin blide Hjertensgodhed saa lovpriste Fyrstinde kunde aldrig afslaae noget, og Skatkammeret vilde snart været ruineret, dersom det havde været overladt til hende. Da hun ikke havde synderligt at give af, saa var hun desødslere med sine Løfter, hvilke hun ligesaa hurtig glemte igjen og atter gjentog. Herpaa havdes engang et mærkeligt Exempel, som Enhver ved Hoffet kjendte, undtagen Keiserinden selv. En Officeer af høi Rang, med hvem hun alt havde været bekjendt siden hendes første Giftermaal paa Martinique, og som der havde nydt hendes Families venskabelige Omgang, ønskede nu, da Napoleon var paa sin Lykkes Høide, atter at blive ansat i Armeen, og stolede i denne Henseende paa Josephines Hjelp. Han gjorde hende sin Opvartning, og modtoges med den sædvanlige Venlighed og Godhed. Hun bevidnede ham sin varmeste Deeltagelse i hans Plan, og forlangte hans Ansøgning, som hun da selv vilde overlevere Keiseren. Officeren lod ikke sin Beskytterinde vente længe, thi alt den følgende Dag indfandt han sig med Ansøgningen i Sidelommen af sin Kjole. Denne var just nylig kommet fra Skræderen, der havde stukket sin Regning i den samme Lomme, saa Officeren uheldigviis greb feil, og overrakte Skræderregningen iste-

detfor Ansøgningen. Uden at see derpaa, tog Hendes Majestæt særdeles naadig mod den, og gav Supplikanten vis Forsikkring om det bedste Udfald, da hun ufortovet vilde levere den i Keiserens egen Haand. Henrykt af saamegen Naade, vendte Martissønnen hjem; men neppe var han der, før han opdagede sit Uheld. Det maatte gjøres godt igjen. Dagen efter ilte han igjen til Josephines Pallads, og det første Ord, som Keiserinden sagde til ham, var den Forsikkring, at hendes Gemal havde læst Ansøgningen og lovet hende, at den skulde uopholdeligen vorde bønhørt. Da Keiserinden var omgivet af en Mængde Sollicitantere, saa vendte hun sig til de Øvrige, for at uddele nye Løfter og Forsikkringer, og Audientsen var nu endt for den arme Officeer, der ingen Leilighed fandt mere til at forklare sig. Han gik endnu flereganger did, for at erholde sin ulykkelige Skræderregning tilbage, og omvexle den mod en allerunderdanigst Ansøgning, men det vilde aldrig lykkes ham. Han lod sig derpaa ikke mere see i den glimrende Hofcirkel, fortalte sine Venner Historien, og var den Første som loe over sit Uheld.

Kjærlighed og Whist.

Det første Spil af alle, Whist dog bliver,
Det smukkeste — det sindrigste især;
Til skjønne Tanker det Anledning giver,
Ja minder mig om hvad jeg meest har kjær.
„Og det er?" — Kjærlighed — ja saa! hvorlunde?
Hvad Liighed mellem Whist og Kjærlighed?"
En stor, naar De kun fatter mine Grunde,
De gier mig Ret, jeg gandske sikkert veed.

Hvo Whist og Kjærlighed ret skarpt betragter,
Vil finde Liighed ved det første Blik:
Som Tidsfordriv man dem jo begge agter,
Og i dem begge vindes jo ved Trick,
Til Spillet man sig To og To begiver,
Hinanden hilser fremmed først og tyst;
Lidt efter lidt man meer fortrolig bliver,
Og nærmer sig med en gjensidig Lyst.

„Dyb Taushed" veed man Ordet: Whist! betyder,
Det byder: „stræb i Taushed til Dit Meed!"
„Vent" — siger Elskov og — til Timen lyder"
„Dit Ønskes Maal med taus Forsigtighed!"
Den som for høit sin Følelse afmaler,
Paa ægte Kjærlighed sig ei forstaaer;
En virkelig Forelsket intet taler,
Med Øiet Alt at sige, han formaaer.

I Whist og Kjærlighed man først sonderer,
Hvorlunde Makker sig befinde maae,
Forsigtig derfor og man inviterer,
Og seer om Svaret nu vil følge paa.
Dog inviteres ei paa Svovelstikker,
Hvo vilde saa letsindigt fare frem?

Paa den Maneer man Spillet taber sikker,
Ja godt og vel, om man ei bliver Slem.

Man paa den anden Side og vil finde
Hvad der fortjener ikke mindre Smæk:
At Somme brænde feig med Trumfer inde,
Og lade Fjenden tage Tricket væk.
En Beiler maae ei alt for længe sove,
Ei heller alt for bly og frygtsom fri;
I Spil og Kjærlighed, der maa man vove,
Det med Partiet ellers er forbi.

Med Haabet om Gevinst, Enhver indrømmer,
I Whist og Elskov man indlader sig;
Man i Begyndelsen om Lykke drømmer,
Men ak! den ofte er omskiftelig!
Hvormange har i Forstningen ei vundet,
Som dog tilsidst med Tab af Spillet gaae;
Ei Lykken er til egen Klogskab bundet,
Men Makkerens Fadaiser dele maae.

Ei let i Kortet Makkeren at kige,
Ved Spillet først man mærker, hvad han har:
Saaledes mangen bly, undseelig Pige
Som Kone tapperlig til Pidsken ta'er.
Tit fattig troer Du Makkeren at være,
For han paa sine Forcer gjemme vil;
En anden, som sig viser strax med Ære,
Med Simpleton fordærver Dig Dit Spil.

Staaer Du paa Sang, da syng ei i utide!
Men syng saasnart Du har Raison dertil!
Er Makker snu, og kan Du paa ham lide,
Han kun til fælleds Gavn Dig svare vil.
Saa og i Kjærlighed: syng ei allene!
Derof Du bliver træt — tag Makker med!
Det er ei nok, I Eder strax forene,
Forente maae I stedse gaae afsted.

Hvo fer til syv Atouts i Haanden tager,
Ja har endog Honneurer deriblandt,
Kan spille som en Bonde paa Amager;
Selv fattig Makker hjelper han galant:
Saaledes jevner Rigdom her i Livet
For Ægtefolk saa mangen Anstødssteen,
Og hvo kun nok af Trumferne blev givet,
Kan vinde uden Hovedbrud og Meen.

Hvi skulde jeg nu videre forklare
Hver Liighed mellem Whist og Kjærlighed?
Kun een Uliighed bør jeg aabenbare,
Min Kone ellers blier for Alvor vred:
I Whist man Makker altfor tit omskifter,
I Timen tre man har til Tidsfordriv;
I Elskov derimod, og naar man gift er,
Med een man nøies for det hele Liv.

(Charadr. pluvialis.)

Wormskjolds Minde.

Verum laude dignum Musa vetat mori.

Skjøndt en bedre Skjald og større Digter
Med et Sørgeqvad mig vandred' for i Vei,
Tolked' Wormskjolds Roes og Borgerpligter:
Mine Følelser jeg undertrykker ei;
Nogle Udtryk har min Sjel tilbage
At istemme Almeenhedens Klage;
Blandt de Blomster, som blev paa Hans Gravhøi strøed,
Finder jeg vel og en Myrthe ved Hans Død.

Wormskjold! Du, den danske Adels Ære,
Dannerkongens Ven, Almuens Patriot;
Da man Dig har kunnet mindst undvære,
Du med Hæder er til Dine Fædre gaa't.
Vennerne, som sysled' ved Din Side,
Og paa Din Anførsel kunde lide;
De nu aldrig meer Dig see i Dit Contoir:
Smaae og Store bær' om Armen Sørgeflor.

Dagligdags, indhyllet kun i Kappen,
Mellem Mængden, og foruden Stormands Bram,
Ind ad Porten, op ad Embedstrappen,
Gik Du paa Din Fod, og holdt det ei for Skam.
Naar Du Dig nedlod paa vante Sæde,
Orden kom, og Virksomhed og Glæde;
Aftentimen slog, fra Dagens Byrde fri,
Som Du kom, Du gik til rolig sans souci.

Menneskven! dengang Du sidst var hjemme,
Bød Farvel til Ristrup og til hver en Ven,
Hørtes overalt den samme Stemme:
„Bliv hos os, hvis ei, saa kom dog snart igjen!"
Svaret var: „Jeg nødig Jer forlader,
Men I veed, jeg har til Landets Fader
Bundet mig ved Eed, for Ham at være tro,
Af den Aarsag kan jeg ei blandt Eder boe."

Wormskjold! Jeg Dit Ansigt ei fik skue,
Aldrig saae jeg Din saa kjønne landlig' Borg;
Rygtet dog har sat min Sjel i Lue,
At deeltage i saamange Braves Sorg.
Hvad jeg i min Afkrog fik at høre,
Musen bød mig, offentlig fremføre;
Mine mange Aars, skjønt simple, Poesie,
Aldrig smittet var af Løgn og Hyklerie.

Speiler Eder her, I lade Buge!
Lær Beskedenhed af denne Flidens Søn,

Embedsmænd, som Landets Marv udsuge,
Og for liden Flid forlange grusom Løn!
Ei han var paa Andres Gruus opsteget,
Vist han holdt tilraade med hans Eget;
Hans Velsignelse skal med en dobbelt Vægt
Falde paa hans Sæd og Afkom, Slægt fra Slægt.

Hvo var det, der løsned' Bondens Lænker,
Jog den Dæmon bort, den Hoveriets Trold;
Vornedpligt for Landets Børn indskrænker?
Det Colbjørnsen var, og Vennen Wormskjold.
Ak! til Danmarks Tab de Begge døde,
Og i Evighed hinanden møde;
Engle flette dem Udødeligheds Krands,
For det Gode de udretted' hertillands.

Rosenørn! en Datter af den Døde
Blev Din kaarne Brud, hun dele skal Din Harm;
Naar af Smerte Begges Hjerter bløde,
Tryk da Hustruen op til Din ømme Barm!
Wormskjolds Billed' hæng i bedste Stue,
Haand i Haand træd nær, det at beskue!
For Reliquien, som for et Alter, knæl
Med det Suk: „Gud glæd' i Evighed Din Sjel!"

Ædle! saae I ei den Gjæves Baare,
Ei bivaaned' hans solenne Jordefærd,
Salved Akten ei med Eders Taare,
Som den Sjeldne var saa fuldeligen værd,
Om han synlig ei blandt Eder lever;
Dog hans Genius om Eder svæver.
See til Stjernerne, høit op i en af dem
Fik hans lyse Aand et nyt, et bedre Hjem.

Ørting, den 25de April 1824.

Søren Møller,
Pastor emeritus.

Arabesket.

Som Forklaring af Overskriften anseer Indsenderen det for passende tillige at characterisere denne Samling af Oversættelser og Efterligninger af fremmede, især græske og tydske Digtere, ved følgende Ytringer af Carl Gustav v. Brinckmann, den berømte svenske Statsmand, hvis i det tydske Sprog, deels under eget, deels under det pseudonyme Navn: „Selmar" i Berlin udkomne og Göthe tilegnede Digte, have vundet fortjent Bifald: „Arabesken i Maleriet bestaaer, som bekjendt, af mangfoldigen sammenslyngede Zirater, Løvværk, Dyre- og Menneskeskikkelser, hvormed Raphael endnu forbandt Ideer af den græske Mythologie. Dette Udtryk er her laant for at characterisere en Samling af smaae Digte, hvis Indhold ingenlunde svarer til det moderne Begreb om Sinddigtet eller Epigrammet. De fleste ere kun skizzerede Haandtegninger af en fordringsløs Muse, der har forsøgt at forene Tankebilleder og Følelser, og idetmindste ved lette Omrids at fremstille mangt et flygtigt Phænomen af det indre Liv. Foruden enkelte af den græske Anthologie og nogle faa af Schiller og Göthe findes i denne Samling Oversættelser og frie Efterligninger af Herder, Frederike Brun, Matthison, Franz Horn, Brinckmann og andre, saavelsom nogle metriske Indklædninger af Jean Paulske Ideer.

1) Amor.

Amor! Dig bærer en Vogn af Sommerfugle fremtrukne,
Og Du styrer dem mild, spillende Lyra dertil.
Venlige Gud! Lad dem aldrig, aldrig Lænkerne føle;
Under melodiske Klang flyve de villigt og glad.

2) Søstrene.

Haab og Kjærlighed ere Livets yndige Søstre;
Hiin stedse flyver foran; denne styrer dets Flugt,
Bærer det sødt paa dens Vinger og dufter det lidende Hjerte,
Kjølende Aande til, hæver og qvæger det blidt.
Himmelske trende forenede følger mig, yndige Søstre;
Ak! — Uden Haabet er jo Liv og Kjærlighed dødt!

3) Høiere Natur.

Ligesom Løven i qvælende Hunger ved Græsset sig mætter,
Synker det høie Gemyt aldrig under sig selv.

4) Eros.

Skuer her Eros! han nøgen staaer i blændende Skjønhed!
Vaabenløs er han jo her, uden sin Bue og Pil!
Kun en Blomst han holder i høire, i venstre en Delphin,
Tegn paa, at han saa let tvinger selv Jord og Hav.

5) Ungdommen.

Vinger Naturen gav den lethensvævende Ungdom,
Og med den skjønneste Krands smykker Amor dens Haar.
Ak! men Blomsterne flagre omkring; gjennem Livets Storme
Hæver den skjønne Gestalt seent eller hurtigt sig frem.
Dæmring for Øiet dem skjuler; forvandlet som Stjerner dog gløde
Kjærligheds Roser engang gjennem Erindringens Nat.

6) Nætterne.

Kun Philomela tonrigt besjeler Nattens forstummende Verden,
Ikkun Camoenernes Sang hiin den tiende Grav.

7) Den nærmeste Ven.

Nærmere end jeg er selv mig, er mig Skaberens Godhed;
O hvor kan vi fra ham ofte os føle saa fjern!
Kan jeg begræde den Ven, som mig i Armene holder?
Kan jeg unddrage mig den, der mig har skjenket mig selv.

8) Sjelens Vinger.

Ulykkalige Liv, som uden Kjærlighed leves!
Uden Kjærligheds Løn Intet vil lykkes for mig!
Vanker jeg end sørgmodig omkring, naar Emma jeg skuer,
Flyver jeg salig og let, lig det bevingede Lyn.
Alle jeg raader den himmelske Kjærlighed dristigt at følge;
Sødt den besjeler vort Bryst, blidt den opflammer vor Aand.

9) Aristophanes.

Længe et Tempel, der aldrig forældes, Grazierne søgte,
Og omsider det fandt i Aristophanes Aand.

10) Graven.

Gaae til Din Elskedes Gravhøi, sagde de trøstende Venner:
Græd ved den! maaskee da finder ved Graven Du Trøst!
O forlad mig, gjensvared jeg dem med inderlig Vemod:
Thi kun her i mit Bryst er hendes eneste Grav.

11) Den forenede Smerte.

Turteldver i Lunden! I venligt kurrende Duer!
Hvem bekloge I? Hvem gjelder den sukkende Lyd?
Ogsaa mit Hjerte er saaret og mine Øine i Taarer;
O, thi saa brat, saa brat svandt al min Lykke, min Fryd!
Duer! ak, klager med mig! med Eder jeg ogsaa skal klage;
Hvad er i Smerten saa sødt, som den deeltagende Trøst?

12) Til Morgenstjernen.

Phosphoros! Lysets Forbud! jeg hilser dig! Før mig den Hulde,
Som du bersvet mig har, atter som Hesperos til.

13) Den hellige Klara.

„Græd ei, o Klara! Du mørkner Dit skjønne, fortryllende Øie,
Taarernes heftige Strøm svækker og blænder Dit Syn!"
„O lad mig blændes! jeg kan den Kjærlighed ikke beherske,
Der mig henriver til Gud; den er ei blind, som ham seer!

14) Uddannelse.

Qvinden Du, lüig den skjønne Natur og elskværdige Enfold,
Elske med hele Din Sjel! endløst er Kjærligheds Maal.
Dristig, med grandskende Aand, udtømmende Hjertets Indre,
Luttre det sprudlende Væld helligt forædlet Din Sands.
Da først grønnes Elysions Lund om Din landlige Hytte,
Og Chariternes Krands pryder Din elskede Møe.

15) Drømmetydning.

Sorgfulde Drømme forkynde kun Held. Saa tyder os Haabet
Venligt Tilværelsens Drøm hen paa den kommende Tid.

16) Harpen.

Huldeste Pige, Din Harpe er jo en Kjærlighedsharpe!
Naar Du rører ved den, rører mit Hjerte Du og.
Grusomme! o Du bliver ei selv af Elskov bevæget:
Spiller for Andre Du kun? Hører Du selv ei Dit Spil?

17) Til Maanen.

Venlige, hulde Gudinde, som elsker de Vaagne om Natten,
Straal med forgyldende Glands, straal af mit Vindue ind!
Skjønt Du min elskede Møe i mine Arme bestraale!
O Du saa ofte alt var Vidne til Kjærligheds Fryd!
Og endnu gjerne paa Elskende blidt og kjærligt Du skuer,
Selv Du jo elsked engang Din Endymion og.

18) Den Eneste.

For de Dyder, som er hendes Pryd, min Forstand hende ærer,
Hjertet er hun saa kjær, uden at spørge hvorfor!

19) Den syge Sjel.

Syge Sjel, Du skyer den venlige, tindrende Glemsel,
Som den styrkende Søvn, eller den fredsomme Død:
Ak! som Livets bittre, dog sødere Vane, Du nærer
Gjerne den elskende Qval, der fortærer Dit Bryst.

20) Den dugvædede Krands.

Blomsterkrandse, som over Emilies Seng jeg her hefter,
Hænger, men ryster endnu ikke den Taaredug ned,
Som jeg betroede Eder! Dog naar I tidligt i Morgen
Vaagen den Yndige see, aabnende Øinenes Blaa;
O da neddrypper Draaberne paa hendes guldlokte Tinding!
Lad da det kryllende Blik drikke den elskende Dug!

21) Den langsomme Piil.

Aftryk for hurtig ei Pilen, som aldrig vender tilbage!
Lykke at røve er let, den at gjengive er svært.

22) Den frygtsomme Pige.

See den frygtsomme Bacha! Som om til Cymb'len at spille
Endnu hun uvant var; bly slaaer hun Øinene ned.
Ret som om vilde hun sige: O Venner, forlader dog Templet!
Kun naar allene jeg er, øver jeg klingende Spil.

23) Den nys Ankomne.

Venner, til Rom er nylig en fremmed Pige ankommen;
Cyprias Datter hun er; Barmen er fyldig og hvid,
Arme hun har saa skjønne, saa bløde, saa hvide, saa runde;
Yndigt er hendes Blik, blidt, og som Længselen sødt,
Som Alcyone kom hun for Havets Storme at dæmpe,
Da Bellona forsvandt; hun den — forkjælende Roe.

24) Videnskab uden Anvendelse.

Hvo sig for Viisdom bestræber og Viisdommen aldrig anvender,
Ligner den pløiende Mand, der forglemmer at saae.

25) Vin og Vand.

Da Vinguden engang fremsprang af Jupiters Flammer,
Vaskede Nympherne ham, venligt ved kjølende Bæk.
Endnu han elsker Nympherne, kjærligt omgaaes han med dem,
Uden de Kjølendes Bad er han en brændende Gud.

26) Sophocles's Grav.

Slyng Dig blidt om Graven, Du evigtgrønnende Epheu!
Slyng Dine Lokker blidt, trindt om Sophocles Grav!
Rosenbuske! o plant eder hen; med glødende Druer
Hæve sig Vinstokkens slanktglidende Claser omkring;
Thi den tryllende Digter, der slumrer her, havde megen
Skjønhed og Ynde; ham var Muser og Grazier huld!

27) Videnskab og Dyd.

Kundskab Du søge, som skulde paa Jorden for stedse Du blive;
Dyd, som om Døden Dig holdt ved eet eneste Haar!

28) Til Laura.

Stundom et Glimt af et høiere Liv imøde mig straaler,
Naar jeg skuer en Møe yndig, elskværdig som Du.
O! kun et eneste Blik af en saa engleskjøn Pige
Udbreder Glemsel og Nat over hver Hjertets Qval.

29) Det Ydre og det Indre.

Hænger Tapeter af otte Farver Du op over Døren?
Og Dit indre Huus er med en Maatte belagt!

30) Philosopher og Sværmere.

Viste ei tit Philosopherne Sværmerne Sandhedens Kilde?
Men disse styrtede ned; hine kun øste deraf.

(fortsættes.)

Skattegraveren.

Et tydsk Folkesagn.

Det blev stillere i den lille By, Boderne og Dørrene bleve lukkede, og et Lys slukkedes efter det andet. Kun udenfor Hvedebrødsbagerens, Mester Bernhardts Huus, sadde Grethe og Carl paa Bænken i den lille Have. Ved hvert Qvarteer, Byens Klokke slog, sukkede Carl, og Grethe sagde bedrøvet: „Nu maae vi skilles, Carl. Græm Dig nu ikke udenlands; det skal nu engang ikke være. Hvo veed, hvor Din Lykke blomstrer Dig, tænk kun engang imellem paa mig, og lad mig vide, naar det gaaer Dig vel, at jeg kan glæde mig derover."

„Nei, raabte Carl, og slyngede sine Arme inderligere om den fyrige Pige: hvorledes kunde det gaae mig vel uden min Grethe! Naar jeg skal leve uden Dig, saa synker alt mit Mod, og jeg havde ikke Lyst til at modtage den største Lykke, om den end blev tilbudt mig for Intet og uden at det skulde koste mig nogen Møie. Din Fætter kunde nok lade os blive sammen, han skulde have en trolig Medhjelper i mig; det Brød, jeg spiser hos ham, vilde jeg redeligen hjelpe til at fortjene, og hvad behøvede jeg meer, naar jeg havde Dig, min kjære, lille Grethe?"

„Saaledes taler Du nu, svarte Grethe: Du lever allene, og kommer let igjennem Verden. I den huuslige Stand gaaer det anderledes til; der komme Sorgerne, der er Det nødvendigt og Hiint uund-

værligt, som man neppe tænker paa, naar man er allene. Jeg veed, hvorledes det gaaer min Fætter, uagtet han dog er meget flittig, og tilvisse ret god; men dog klager han ofte, fordi Tiderne ere altfor trange."

Carl havde endnu meget at indvende, hvorledes Elskovsnød dog var langt tungere at kæmpe mod, end Næringssorg, og Afskeden forhaledes under Samtalen, indtil Vægteren stødte i sit Horn, og forkyndte, at Natten vældede ud.

Da traadte Mester Bernhard ud af Døren, og skjændte. „Gjør en Ende paa det, Grethemoer! sagde han: Jeg har nu givet Dig Tid nok til Afsked. Du maa imorgen tidlig op for Dag. Vi have Bryllupskagerne at bage, slig Fortjeneste er nu tildags sjelden." — Grethe klyngede sig indsmigrende op til den Gamle. „Lad mig ikkun blive et lille Qvarteer endnu hos Carl, kjære Fætter! sagde hun: Gud veed jo, om vi nogensinde see hinanden mere i dette Liv; han gaaer jo langt ud over Land og Hav til fremmede Lande, og I kan troe, jeg sover Jer imorgen sikkert ikke fra at gjøre Ild paa. Jeg sætter mig blot paa Sengen, hvor kunde jeg da for Graad komme til at sove ind!"

Mester Bernhard var selv rørt. „Havde jeg blot noget mere, Børnlille, sagde han: end jeg just lige bruger til det Nødtørftige, saa vilde jeg gjerne spare Jer Skilsmissen; men I vide det selv, hvormeget jeg maa knibe paa Skillingen. Det maa nu saa være, finder Jer derfor deri. Gjør Jer ikke Hjerterne endnu tungere med en lang Afsked. Tæn-

ker, det maa vel være godt saaledes, fordi det nu engang er tilskikket Eder saadan. Hvo veed, om det var til Jeres Lykke, hvis det heri gik Eder efter Ønske."

„Ak, Fætter! svarte Grethe: Det er let nok sagt, naar Ulykken ikke rammer En selv. Tænk paa, hvorledes I for to Aar siden var tilmode, da I skulde forlade Jert lille Huus her. Og hvad er et Huus, om det end var af lutter Guld og Ædelstene, imod et Menneske! Lad I os kun sidde en lille Stund sammen endnu, og læg Jer i Guds Navn til at sove." — Den gamle Bernhard indrømmede da et Qvarteerstid endnu, men Midnat var allerede rykket meget nær, førend de Elskende kunde bestemme sig til at tage Afsked med hinanden.

Langsomt sneg nu Grethe sig ind i sit eensomme lille Kammer. Søvnen flyede hendes forgrædte Øine. Hun søgte alle de smaae Foræringer sammen, som hun havde faaet af Carl, og bredte dem ud ved Siden af sig paa Sengen, ved Maanens svage Skin. Enhver af dem kaldte den svundne Tids Billeder tilbage, indtil hun omsider, tabt i disse Erindringens Drømme, slumrede ind.

Pludselig vaagnede hun op af Søvne, forskrækket over, at have forsømt den rette Tid; thi ligeoverfor hos Smeden var det allerede lyst, og travle Hænder syntes at røre sig. Hurtig sloi hun ned

ad den lille Trappe til Kjøkkenet, lagde Brændet sammen, og greb til Staal og Steen, for at slaae Ild; men i den Hast, hvormed hun gjorde det, slukkede hun selv det brændende Tønder. Utaalmodig kastede hun Fyrtøiet ud af Haanden, og tog en Kulpande, for hos sin Gjenbo, Smeden, at fylde den med gloende Kul. Her gik Blæsebælgene allerede dygtig, og Smedesvendene stode ved Ambolten og svingede de tunge Hammere, at Gnisterne sprudede omkring. Grethe bad, uden at see sig meget om, om nogle Kul, fyldte sin Pande, og ilede tilbage, lidt vred paa de grove Smede, som ikke engang havde gjengjeldt hendes venlige Godmorgen. Men da hun rystede Gløderne ud paa Skorstenen, vare de udslukte. Fortrædelig gik Grethe nok engang til Smedeværkstedet; Svendene smedede fort, uden at lægge Mærke til hendes Undskyldning. Hun tog de meest gloende Kul bort fra Blæsebælgene, fyldte rigeligt sin Pande dermed, og ilte endnu hurtigere end før, tilbage til sit Kjøkken. Men neppe havde hun rystet Kullene ud, før de ogsaa laae døde og udslukte for hende, og med den stærkeste Anstrængelse kunde hun ikke faae en Gnist ud af dem. Efter mange Forsøg maatte Grethe dog beslutte sig til, endnu engang at hente friske Kul.

Hun havde allerede under Undskyldninger, fordi hun kom saa ofte, fyldt sin Kulpande, og vilde just til at gaae, da hviilte Svendene et Øieblik med deres Hammere og En raabte med huul Røst til hende: „Lad Dig ikke see tiere, det er Din Ulykke!“ For-

færdet saae Grethe iveiret, og selv Angstskriget, hun vilde udstøde, døde paa hendes Læber. Det vare ingen levende Væsener, der stode her om Amholten. Tre menneskelige Beenrade holdte Hamrene i deres kjødløse Knokkelhænder, og smedede deres natlige, hemmelighedsfulde Arbeide. Grethe saae hvorledes de mulnende Liigklæder slagrede om dem, naar de bevægede Armene, og hvorledes Kullene med deres dunkeltglødende Skin belyste de græsselige Dødningbeen. De griinte med deres mørke Øienhuler, istedetfor Øine, ad den halvdøde Pige; nu syntes de ogsaa at ville forlade deres Arbeide, og at ville gribe den af Skræk stivnede Pige, men Frygten gav hende nye Kræfter; hun flyede, som bevinget, fra dette Rædslens Værksted; men neppe havde hun naaet sit Hjem, før hun sank afmægtig og bevidstløs til Jorden ved sin Skorsteen.

Mester Bernhard havde ikkun slumret let, thi han stolede kun lidet paa Grethes Aarvaagenhed efter den sildige Afsked, og undte hende gjerne, da han tidlig om Morgenen endnu fandt Alting stille i Huset, den velgjørende Søvn. Men han bemærkede snart sin Vildfarelse. Efter længe anvendt Umage lykkedes det ham, at bringe Grethe til Besindelse. Det var endnu mørkt, da hun kom til sig selv, og Smedien og alle Nabohusene vare endnu fast tillukkede. Den Gamle vilde derfor blot holde Grethes hele Fortælling, som forekom ham

gandske utrolig, for en meget levende Drøm. Det var forgjeves, at Grethe gjentog ham de ubetydeligste Omstændigheder, ja endog viste ham de udslukte Smedekul paa Skorstenen og i Kulpanden; han blev ved at paastaae, at Indbildningens og Drømmens Magt havde allerede ofte drevet sovende Mennesker fra deres Leie, og at de omvankende havde drømt, og siden holdt deres natlige Drømmebillede for Virkelighed. Men da den opgaaende Sol med sine første Straaler skinnede gjennem Vinduerne, og rødnede Væggene og Arnestedet, da viste sig et nyt Under. Kullene, der berørtes af Morgenrødens unge Glands, begyndte fælsomt at skinne; det var ligesom om ogsaa de kastede Nattens sorte Kaabe af sig, og viste sig for Dagen i deres sande, egentlige Skikkelse. Mester Bernhard vilde ikke troe sine egne Øine, da han imellem Støv og Aske saae de pure Guldstykker blinke sig imøde. Tvivlende greb han efter dem, og saae nu med Studsen, hvorledes pludselig i hans Haand og paa Ildstedet, saavidt som Morgensolen skinnede, alle Kullene forvandlede sig til gedigent Guld. Dog forvandlede ikkun de Kul sig, som Grethe havde hentet paa sin natlige Gang fra de spøgelseagtige Smedes Værksted, alt Andet forblev dødt og uforandret. „Du er et Lykkens Barn! sagde Mester Bernhard til Grethe: Du har hævet en Skat, der paa eengang gjør Dig riig, naar Du ei tager i Betænkning at tage imod saadan Rigdom."

Grethe kunde neppe fatte sin Lykke. Hun saae sig paa engang i Besiddelse af en Skat, hvis

Værdi forekom hende umaadelig. „Nu behøver Carl ikke at reise til fremmede Lande, ikke sandt, Fætter? spurgte hun glad, og faldt den gamle Bernhard om Halsen: O hurtig, lad mig komme ud af Huset, at jeg kan fortælle ham Alting." Den Gamle havde megen Umage med, at holde den glædedrukne Pige tilbage. Han stod endnu stedse, rystende paa Hovedet, ved det underfulde Guld, og spurgte Grethe, om hun da virkeligen havde isinde, at tilegne sig denne Skat? — „Hvorfor da ikke, kjære Fætter? spurgte hun noget forsagt: Jeg har jo ikke gjort noget Ondt; det er jo som om Himlen havde tilskikket mig denne Skat ret i Nødens Time, for endnu at gjøre mig lykkelig med min Carl." — „Kjære, lille Grethe, svarte den Gamle: jeg indseer nok, at mine Betænkeligheder ikke ville behage Dig, nu, da Du i Ordets egentlige Forstand, har Din Lykke i Haanden. Men overvei dog, om saadan en gyselig Midnatsstund, hvori de Fromme, under de hellige Engles Beskyttelse skulde sove fra Nattens Gys og Gru, er den Tid, paa hvilken den venlige Himmel vil bedaare Menneskene, ved at give dem slige sælsomme Gaver. Have ikke, som Du selv siger, de gruelige Skrækkebilleder indjaget Dig den dødeligste Gysen? og have de ikke, istedetfor Tak og Godmorgen, truet Dig med, at, hvis Du i Din Uskyldighed kom engang igjen, saa skulde det være Din Ulykke? Det er mig ingen gode Aander, der klæde sig i Forraadnelsens Dragt og indjage de Levende Frygt og Forfærdelse. Jeg vil ikke forstyrre Dig i Glæden over Din Lykke,

men man har fra gamle Dage Exempler paa, at den Onde altid kun giver sine Skatte paa haarde og tunge Betingelser, eller idet mindste bedaarer Menneskene, saa Pengene atter blive til Intet. Hav derfor idet mindste Taalmodighed i tre Dage, at vi kunne see, om Din Skat bliver uforandret, og gaae da paa Raad med Din Samvittighed, skjenk en Deel af Din Rigdom til Kirken, og tal til intet Menneske, ikke engang til Din Carl, om Din Lykke og Dit Eventyr: det skal ikke være godt, det vækker ogsaa kun Misundelse og Avind iblandt Folk og giver Anledning til besværlig Udfritten, hvilket heller ikke er godt."

Grethe lovede, at adlyde sin Fætter i Alt. Imidlertid blev Carls Afreise endnu opsat nogle Dage, og da Skatten uforandret blev hvad den var, og Guldet, selv i Præstehaand, ikke forvandlede sig, saa blev den Gamle mere eftergivende i sine Betænkeligheder, gav sig Skin af at være bleven bevæget ved de Elskendes Lidelser under Afskeden, anbefalte Carl Flid og Arbeidsomhed, og overleverede ham til Brylluppet sit Huus, med det stille Forsæt, hemmeligen at understøtte ham af den fundne Skat.

Grethe levede nu saa lykkelig med sin Carl, at det natlige Eventyr i Smedien forekom hende som en Fabel, eller som et dunkelt Drømmebillede. Selv den gamle Bernhard glemte næ-

sten Skatten, han havde i sin Forvaring; thi Carl arbeidede saa travlt med sin unge Kone, at de ikke trængte til nogen Understøttelse fra fremmed Haand. Den lille Hytte blev Carl snart for snever for hans Virksomhed; thi ved Siden af Bageriet forsynede han ogsaa den lille By og Omegnen med mange Slags Vare, og han begyndte at see sig om efter et rummeligt Huus. Han havde Valget blandt flere, og det varede ikke længe, for et anseeligt Huus, der havde den fordeelagtigste Beliggenhed, var tilfals, men Prisen oversteg Carls Kræfter. Han opgav allerede, skjøndt ugjerne, denne Plan, han havde ønsket at udføre; kun Grethe kunde ikke saa let losrive sig fra den behagelige Drøm, at beboe det skjønneste Huus i Byen, og at see sig i Besiddelse af Bequemmeligheder, som hun tilforn undertiden havde misundt sine Naboerster. Nu, troede hun, var det den rette Tid, at gjøre Brug af Skatten, som laae død og ubenyttet. Hun talte med sin Fætter derom, og spurgte: om Guldet vel kunde være tilstrækkeligt til at kjøbe det Huus for, de ønskede? Den Gamle blev forfærdet. Ugjerne hørte han denne Skat omtalt, og havde for længe siden villet overtale Grethe til at opgive den tvetydige Lykke, en saadan kunde føre med sig, og at nedsænke det mistænkelige Guld i Jorden eller Vandet; men han var bange for, atter at lede Grethes Tanker paa denne Rigdom, og holdt det for at være bedre, gandske at tie derom. Nu opbød han paany sin Overtalelseskonst, for at afholde Grethe fra at gjøre Brug af denne Skat. Det

lykkedes ham ogsaa nogleganger, ved Erindringen om hiin Nats Rædsler, og ved Fortællinger om Mennesker, der vare blevne ulykkelige ved Skatte, de havde fundet, at vække en lønlig Gysen hos hende for hiint Guld; men Lysten til det forhaabede, prægtige Liv, fortrængte snart Frygten. Hun glemte Advarslen: at fortie for Enhver, at hun havde fundet hiin Skat, og besluttede, at aabenbare Carl Hemmeligheden. Ham, meente hun, vilde det bedre lykkes, at bekæmpe den gamle Fætters Fordom, og at bevæge ham til at udlevere Skatten.

Carl hørte Grethes Fortælling i Begyndelsen med Forfærdelse, tilsidst med nogen Uvillie. „Hvorfor? raabte han vranten, da Grethe tang: Hvorfor fortæller Du mig først nu denne forunderlige Historie, nu, da jeg har ladet den Lykke, der af sig selv frembød sig, slippe mig af Hænderne? Kun en Maaned før, og Din Fortælling havde gjort mig til den rigeste Mand. Nu, da det er for seent, erfarer jeg først, hvad jeg ved Din utilgivelige Hemmelighedsfuldhed har tabt."

Grethe var forskrækket over den uventede Maade, hendes Fortrolighed var bleven optaget paa. Hun sødede forgjeves sine Kjærtegn, og bad om Forklaring over disse gaadefulde Ord. Carl vedblev at være vranten, og nægtede hende enhver nærmere Forklaring. Han paastod, at den gamle Fætter ikkun gjorde Betænkeligheder, fordi han, efter gamle Folks Skik, gjerne vilde beholde Guldet under sit Lukke, og udlod sig derhos for Grethe med

saa haarde Udtryk mod den gamle Mand, at hun omsider grædende vendte sig fra ham, og overlod den Opbrusende, efter Godtbefindende at give sin Vrede Luft.

Den muntre Morgen syntes at have stemt Carl noget mildere mod sin Hustru. Han tilbagekaldte i hendes Erindring alle de mangehaande Ubequemmeligheder, de Begge, i det første Aar af deres Ægteskab, af Mangel paa de nødvendigste Fornødenheder, havde følt sig udsatte for. „Med disse Penge, vedblev han: som Du med Angst har erhvervet, for at torde benytte dem, havde vi kunnet fjerne mangen Bekymring, mangen søvnløs Nat fra os; nu havde vi kunnet leve som de rigeste Folk i Byen, og jeg havde ikke havt nødig, at bukke mig for Folk, og at give gode Ord, for at faae et Par Dage længere Credit, naar Terminerne vare omme. Men længere skal Skatten heller ikke ligge ledig; mig skal Din Fætter nok faae Lov at udlevere den." Med disse Ord forlod han hende. Grethe vovede ei, at følge ham. Hun hørte snart en heftig Ordstrid inde i Fætterens Værelse, og saae kort efter sin Mand i stærk Sindsbevægelse at forlade Huset.

Angstet ilte hun nu til den Gamle, der sad skjælvende i sin Lænestol, og neppe havde Kræfter nok, til at gjøre hende nogle Bebreidelser for hendes Sladderagtighed. „Seer Du, endte han For-

tællingen om Carls Opførsel mod ham: hvorledes der ikke er nogen Velsignelse ved saadan Rigdom? Vi levede Alle lykkelige og tilfredse, og nu, da Ulykkespengene blot ere bragte paa Bane hos os, har Satan allerede bragt Uenighed derved i vort stille Huus." Grethe søgte at formilde ham, og forestilte ham Nødvendigheden af, at de maatte have et rummeligere Huus; men han blev ved sin Mening og ved det Forsæt, at leve Resten af sine Dage i sit lille Huus, og gjentog, at han holdt det for syndigt, at tage Deel i en Lykke, der hvilede paa en saa farlig og tvivlsom Grund.

Carl gottede sig imidlertid ved sin store Skat. Han fandt, at han, naar han havde kjøbt den ønskede Eiendom, dog vilde beholde en betydelig Summa tilovers til at drive en Plan igjennem, der ved Grethes Fortælling var opstaaet hos ham. Smeden i den underfulde Smedie, hvem hans Bolligs lønlige Rigdom var ubekjendt, ernærede sig kun sparsomt af sit Arbeide, og havde allerede ofte villet sælge sit brøstfældige Huus. Endnu for kort siden havde han gjort Carl et Tilbud, og denne troede nu, at have ladet sin Lykke slippe sig af Hænderne, da han ved Grethes Fortælling erfarede hiint Huses hemmelige Værdi. Nu ilede han med at slutte Handelen, førend maaskee en Lykkeligere kom ham i Forkjøbet.

Henad Aften pleiede Smeden gjerne at sidde i et Vertshuus, og ved et Kruus Øl at slage sine

Sorger i Glemmebogen. Her fandt Carl ham; han satte sig ved Siden af ham, talte med ham om Næring og Haandtering, og skjenkede slittigen i for ham af sin Vinflaske. Huuskjøbet blev snart Gjenstanden for deres Samtale. Smeden var glad ved at finde en Kjøber, og man gjorde paa begge Sider endnu adskillige Betænkeligheder, for smildeligen at skjule sin Tilfredshed. Imidlertid havde Stuen fyldt sig med Gjæster, og der begyndte at mangle Borde og Stole.

Da traadte en Mand af reputeerligt Udseende til Carls Bord, hilste Smeden som en Bekjendter, og bad høfligt om en Plads for sig og sin Flaske. Han syntes ogsaa at ville vise sig taknemmelig for den Plads, man indrømmede ham, vidste at fortælle mange snurrige Ting og lystige Ord om Vin og Drik, saa at Gjæsterne reiste sig fra deres Borde, og traadte om ham, for at høre til, og at Smeden ret vidste at give sig en Mine, fordi den snaksomme Fremmede havde taget Posto ved hans Side, og næsten hele Tiden vendte sin Tale til ham. For Carl, der havde Lyst til at kjøbslaae, var denne midlertidige Afbrydelse i hans Handelstraktater mindre velkommen; han vilde kun sjelden til at lee med, betragtede den Fremmede fra Siden og med mørke Blikke, stødte vel af og til Smeden paa Foden, og gjentog Punkterne i deres Kjøb, og drev det omsider saavidt, at den Fremmede blev opmærksom. Men det lod ikke til, at den Gave: at kunne tie, var ham forundt; thi neppe vare Forhandlingerne komne saavidt paa Glid, at den snakkesyge

Tilhører fornam, hvorom Talen var, før han hen-vendte sig til Carl, og med en betydningsfuld Lat-ter sagde til ham: „Aha, unge Ven, I har vist nok Lyst til den gedigne Grund, siden I saa alvor-ligen kjøbslaaer om den brøstfældige Ronne! Lad mig faae Halvparten, saa skal jeg være Jer be-hjelpelig; I beholder endnu alle Hænder fulde."

Carl vilde spille den Uvidendes Rolle, og an-stillede sig, som om han ikke kunde begribe, hvad den Fremmede vilde sige med disse Ord. Men Smeden og de opmærksomt lyttende, nysgjerrige Gjæster, paastode ivrigen en nærmere Forklaring, og især deles hed vilde Smediens Eiermand endelig-en vide, hvad Sammenhæng det havde med hans Huses gedigne Grund.

„Jeg maa næsten forundre mig, tog den Frem-mede til Orde: at I Herrer Borgere og Indvaa-nere først af en Fremmed ville udfritte Eders Byes Hemmeligheder, da det dog snarere tilkom Eder, selv at give nysgjerrige Fremmede Underretning derom. Men spille I kun de Uvidende, for at have en troskyldig Vandringsmand til Bedste og til Latter, saa er det slet ikke smukt af Jer. — Men hør da nu, hvad der i fremmede Lande fortælles om Eders By." — Efter disse Ord rømmede den Fremmede sig og begyndte at fortælle:

„Hvis mine Herrer ikke ere ubevandrede i de-res thyringske Fædrelands gamle Krøniker, saa har de uden al Tvivl fundet mange eventyrlige Histo-rier om den gamle hedenske Konge, Mervig eller egentligen Meerwicht kaldet. Hans Fru Moder

pleiede gjerne allene at bade sig i Havet, og Sagnet gik, at hun der havde fortrolig Omgang med en Havmand; derfor kaldte man hendes Søn Meerwicht eller Mervig *). Men jeg blev hverken idag eller imorgen færdig, om jeg vilde fortælle mine Herrer alle de vidunderlige Historier, der i gamle Bøger og Krøniker ere optegnede og beskrevne om denne Konge Mervig, og min Nabo her, Smeden, er dog meest begjerlig efter at erfare det, der angaaer ham og hans Smedie. Denne Mervig var, efter sin Fødsel, ikke Konge, men paa mødrene Side en Slægtning til de kongelige Prindser og deres Formyndere. Men da disse kom i Uenighed om Regimentet, og overhovedet ikke vare Regjeringen ret voxne, saa besteg han selv Thronen, og blev en mægtig Potentat, byggede ogsaa, til sit Regimentes Befæstelse, faste Borge i Thyringerlandet, og boede paa det ene, som han kaldte Mervigsburg, ikke langt fra Erfurt, hvor endnu den Dag idag Landsbyen har beholdt Navnet Møbisberg. I dette faste Slot gjemte han en uhyre Skat af Guld og Ædelstene, hvilken hans Fader, Havmanden, havde foræret hans Fru Moder til Brudegave. Senere hen blev Slottet lagt øde, og en lille Kirke bygget paa samme Sted — jeg kan nu ikke huske Navnet paa den."

---

*) For de Enkelte, som ikke maatte vide det, anmærkes: at Havet paa Tydsk hedder: Meer, Havmand: Meermann.

„Det maatte da være St. Dionysius-Kirken!" sagde En af Gjæsterne.

„Kan være, svarte den Fremmede: jeg kan ikke mærke mig alle Navne; men Havmandens Skat blev dog liggende i Grunden. Hvo der nu har seet den omtalte lille Kirke, han har maaskee bemærket tre Menneskehoveder, udhugne i Steen, oppe ved Gesimset, og ved Siden af dem en Hestesko, en Skræddersax og en Hyrdestav. Er det ikke som jeg siger?"

„Jeg har selv seet det, svarte Smeden: men der har Ingen kunnet give mig Underretning om, hvad disse Tegn betyde."

„Deri kan jeg tjene Jer! vedblev den Fremmede beredvillig: De tre Hoveder med Attributerne betyde en Smed, en Skræder og en Hyrde. De havde i gamle Dage forenet sig om, at hæve Skatten, og stiftede deres Minde ved disse Billeder. Hyrden kjøbte sig for sin Andeel Jorder og Eiendomme, den luftige Skræder forlystede sig ved Flasken og hos smukke Piger, men Smeden var en Gnier; han nedgrov sin Skat og glædede sig ikke ved den, døde omsider ogsaa hen derover, og skal, som det hedder, endnu den Dag idag vogte over sin Skat. Det skulde næsten undre mig, kjære Mester, om I ei undertiden skulde have mærket, at det ikke var ret rigtigt i Eders Smedie."

„Hvad? foer Smeden op: I min Smedie skal Skatten ligge? Ei, da var jeg jo paa engang hjulpen ud af al min Nød!" — Den Fremmede bejaede det, og vidste endnu meget at rose om Skat-

tens Størrelse og Kostbarhed, saa at Smeden slog Kjøbet gandske af Hovedet. Carl blev fortrydelig paa den Fremmede herover, som med sin Historie havde forstyrret ham i hans Kjøbmandskab; Gjæsterne toge Parti, det kom fra Skjænderi til Slagsmaal, indtil endelig Rettens Betjente kom til, for at stifte Fred, og toge Carl, som den der havde yppet Klammeriet, med sig paa Raadstuen, hvor han ikke kom fri, før han havde erlagt en Mulct, større end den for Smedien omhandlede Kjøbesum.

Smeden havde imidlertid gjennemrodet sit Værksted, vendt det Øverste ned, og det Nederste op, og ikke ladet Steen paa Steen, uden at finde det ringeste Andet, end hvad han kunde finde under enhver Bygning, nemlig Stene og Gruus. Han angrede nu, ikke at have afsluttet Kjøbet, skjældte den fremmede Vindbeutel og Historiekræmmer ud, og fattede den Beslutning, ved den første, bedste Leilighed paany at indlede Traktaterne med den, efter Skatten gridske, Carl. Leiligheden fandt sig snart, og Carl betalte med Fornøielse til Smeden, som grinte i Skjægget, den største Deel af den hævede Skat, for Rettigheden til, at torde betragte den haabede som sin Ejendom.

Saa glad han var over sin Handel, saa troestede han sig dog ikke til at fortælle Grethe noget om sine

Udsigter. For imidlertid at udgrandske hendes Sindelag, gjentog han engang i hendes og hendes Fætters Nærværelse Historien om Skatten i St. Dionysiuskirken. „Der er Du bleven feil underrettet, sagde den Gamle til Slutningen: jeg har ofte hørt Historien i min Barndom. De tre Skattegravere vare nogle ugudelige Knegte, der engang brøde ind i den hellige Kirke, for med djævelske Konster og Besværgelser at hæve Skatten; men de fik ilde Løn for deres onde Daad, thi Morgenen efter fandt man dem Alle døde i deres Huse, med de sorte Ansigter dreiede om paa Ryggen. Men deres Skatte vare forsvundne. Til Advarsel staae deres Hoveder endnu paa Kirken hugne i Steen, at fromme Mennesker kunne speile sig i deres Exempel, og ikke skulle gaae i deres ugudelige Fodspor."

Paa Carl gjorde den Gamles Fortælling et uventet dybt Indtryk. Medens han i Stilhed overveiede, hvorfor den Fremmede vel havde fortalt denne Historie saa gandske anderledes, var det ham nu først paafaldende, hvorledes Hiin stedse havde skyet at udtale den hellige Dionysius's eller lignende Navne. Han gyste ved den dunkle Anelse, der nu vaagnede i ham, og hans Beslutning, at hæve den i Smedien begravne Skat, forekom ham paa engang meget formastelig og rædsom. Han besluttede, om muligt, at drage sig ud af denne Handel, og, uden at tragte efter mere Rigdom, i Stilhed at nyde hvad Himlen havde beskjæret ham.

Men Smeden var glad ved for en saadan Priis at blive af med sin brøstfældige Ronne, og vilde

ikke vide noget af den Sum, Carl tilbød ham, for at lade Kjøbet gaae tilbage. Derimod fordrede de, der havde solgt Carl det nye Huus, deres Betaling, og da Resten af Grethes Skat ikke var tilstrækkelig, var Carl nødt til at laane Penge, for at tilfredsstille Creditorerne.

Overhovedet syntes den gamle Fætters Mening, at der ved Skattens Benyttelse ikkun vilde komme Forbandelse i Huset, paa en forunderlig Maade at stadfæste sig. Carl var flittig, som før, men han maatte sprede sin Opmærksomhed for meget, og Herrens Øie savnedes i mange Kroge af hans Huusholdning. Den ny, større Indretning gjorde mange, forhen let savnede, Fornødenheder nødvendige, og han maatte borge paany, for at kunne bestride de paaløbende Omkostninger. Smediens undergravede Mure truede med at styrte sammen, og Carl maatte paatage sig et unyttigt, dyrt Byggerie, for at undgaae det af Øvrigheden besluttede offentlige Salg af det faldefærdige Huus. Nu længtes han ofte i sit bequemme og rigt udsmykkede Huus efter at kunne vende tilbage til den gamle Fætters snevre lille Hytte, hvor hans Virksomhed rigeligen ernærede ham, og Tilfredshed belønnede ham efter Arbeidet. Han overlagde sommetider, paa hvad Maade han kunde fornye sin forrige jevne Levemaade, men det var for seent. Creditorerne tvivlede om deres Fordringers Sikkerhed, og begyndte at paastaae Betaling. Carl anstrængede forgjeves alle sine Kræfter, for at tilfredsstille de Paatrængende; han lod sit

Huus offentligen opbyde til Salg, men Ingen vilde kjøbe det til den Priis, der var nødvendig, til at frie ham af den Gjeld, der hviilte paa ham. Allerede var han bleven truet med at blive udpantet ved Rettens Middel, og han saae sig i endnu dybere Armod, end for to Aar siden, da han vilde reise udenlands, for i den vide Verden at prøve sin Lykke. Dengang var han allene, og Verden stod ham aaben; nu leed Kone og Barn med ham, og istedetfor det skjønne Haab om nye Faderglæder, opfyldte Synet af Grethe ham med bange Fortvivlelse.

I de mørke Timer, hvori han overtænkte sin Elendighed i dens hele Fylde, faldt undertiden Grethes Eventyr og hiin Fremmedes Fortælling om Skatten under hans dyrekjøbte Smedie ham ind. I Begyndelsen udmalede han sig blot i Phantasien de skjulte Rigdomme, og deres Besidders Lykke, men snart traadte ogsaa Ønsket, at gjøre sig til Herre over disse Skatte, i sine gamle Rettigheder. Carl besøgte ofte de gamle Mures skjulteste Kroge, han vaagede der til Midnatten kom, i Forventning om, at maaskee Hammerslagene og Blæsebælgenes Susen skulde lyde ham imøde fra de tomme Vægge, men det blev tyst og roligt, ei engang Stormen skuffede den Vaagende med natlig Hylen.

Forladt af enhver Hjelp besluttede Carl at grave efter Skatten indenfor de halvopbyggede Mure. Byggeriet gjorde det nødvendigt at rydde Gruset af Veien, og skjulte herved hans sande Hensigt. Men Arbeiderne

vare dovne, fordi Lønnen udeblev, og tilsidst bleve de borte, den Ene efter den Anden. Den Sidste havde ligeledes allerede sagt op, da han en Morgen viste Carl et Stykke Slakke, som han sagde, han havde gravet ud, hvilket Carl strax erkjendte for at være Guld, og et Stykke af den forhaabede Skat. Arbeidskarlens Ærlighed behagede ham, han belønnede ham rigeligen, og gav ham ved Løfter Lyst til at blive og eftergrave, og blev ogsaa selv ved sit Arbeide, som han nu snart haabede, at høste Frugterne af.

Men der hengik flere Dage, man slog overalt mod Grunden, men hverken Kul eller Slakker eller Guld kom tilsyne. Omsider sagde Arbeideren engang: „Herre, dersom I ikke vil tage det fortrydeligt op, saa havde jeg noget paa Hjertet. Det tykkes mig, at I ikke graver her i Grunden for at kunne komme til at bygge, men I synes at grave efter en Skat. Er det Tilfældet, saa gjør I Eder forgjeves Umage, thi en Skat, sær naar den ligger længe, lader sig ikke hæve ved blot at grave efter den. I har dog ofte hørt, at de nedgravede Skatte rykke dybere ned i Jorden. Det gjøre Jordaanderne, der tage Guldet i deres Besiddelse, thi Skatten i Jorden er deres Lehn, og tilfalder dem, naar Skattens Herre dør. Naar I ikke gjør Eder Smaapuslingerne til Venner, saa er al Eders Graven forgjeves."

Carl vilde gjøre Indvendinger, talte om Skattegravernes Overtro og Bedragerier, men Daglønneren svarte: „I har vel Ret i, at mange Bedragere og Landstrygere give sig af med Skattegraverie, men

I kan let kjende dem, naar de begjere Penge eller Klenodier af Eder. Hvad skulle Jordaanderne med slige Krammeri? Sætte de nogen Priis paa Skatte, saa give de heller ikke den store Skat bort for en mindre, og for den mindre Skat vil I ikke give den større. Derpaa mærker I altsaa letteligen Bedrageriet. Jordaanderne ere Menneskene bevaagne, og give dem gjerne Skattene; man maa ikkun vise sig venlig mod dem, at de kunne fatte Tillid og Kjærlighed til En." — „Hvorledes kan man da være venlig mod dem, spurgte Carl: naar de ikke vise sig?" — „Ja, svarte Dagløneren: der skal gives mange Maader, har jeg lært det mig sige. Lettest gaaer det, men det koster Tid, naar man hver Morgen og hver Aften sætter Melk og Honning hen for dem paa det Sted, hvor man formoder Skatten ligger. Dermed maa man vedblive, til de lade sig tilsyne, men hver Skuddag fordobbler man Gaven. Naar man omhyggeligen har iagttaget det, saa komme de, idet mindste den tredie Skuddag, vise sig for En, og svare En ogsaa, naar man adspørger dem."

„Det er noget vidtløftigt! sagde Carl: Gives der ingen hurtigere Maade?" — „Det gives der nok, vedblev Hiin: men ikke Alle og Enhver har Leilighed dertil. Man fører om Aftenen et uskyldigt Barn, Dreng eller Pige, det er ligemeget, kun maa det være Faderens og Moderens Førstefødte, til Stedet. Thi, eftersom Jordaanderne ere Dværgevæsener og af uskyldig Natur, saa elske de Børn, og lege gjerne med dem, bringe dem ogsaa deres

skjulte Skatte op af Jorden til Legetøi, og lade Barnet tage saameget med deraf, som det har Lyst til. Kan man nu i en Skynding løfte Barnet op, tage et lille Tørklæde af det og kaste paa Skatten, saa blive Puslingerne bange og fare ned i Jorden, men kunne ikke mere tage Skatten med sig, fordi den hører Barnet til. Det forstaaer sig, behændig maa man være, ellers slaaer det feil."

Carl havde været en opmærksom Tilhører. Han fattede den Beslutning, at gjøre Forsøget, som ei tyktes ham vanskeligt, med sin lille Søn, og lod sig af den erfarne Daglønner endnu fortælle mangehaande om Skattegravere og lignende Ting. Til Belønning herfor forærede han ham ved Afskeden en Sølvskuepenge, da han i Øieblikket ei fandt nogen gangbar Mynt i sin Lomme.

Da han seent paa Aftenen kom hjem, traf han sin Kone i usædvanlig Gemytsbevægelse. Hun havde ladet ham søge overalt, og undskyldte sin forvirrede Mine med den Ængstelighed, hun havde været i for ham, og som maaskee hidrørte fra hendes nærforestaaende Forløsning. Carl spurgte efter sin lille Dreng, løftede ham adskilligegange iveiret, og kunde ikke nægte det for sig selv, at han ikkun kjælede for det muntre Barn, for at øve sig i de nødvendige Haandgreb, naar han skulde til at hæve Skatten. Da han atter satte Drengen ned paa Jorden og bukkede sig, faldt Noget ham ud af

Lommen, Barnet greb derefter, og til Carls Forfærdelse tog det den samme Skuepenge op, som Daglønneren for faa Timer siden havde faaet. Et Christushoved og et Bibelsprog var præget derpaa.

De samme Anelser, som hiin ubekjendte Fortæller, der skyede at udtale Helgenernes Navn, havde vakt hos ham, vaagnede ogsaa nu i Carls Sjel. Morgenen efter kom Arbeideren ikke igjen, og Carl gyste ved Tanken om det farlige Selskab.

Grethes Forløsning rykkede nærmere. Men nærmere rykkede ogsaa det frygtede Øieblik, hvori Carls Creditorer truede med at øve deres Ret i sin fulde Strænghed. Forgjeves var enhver Bøn om endnu engang at faae Opsættelse; man forlangte Betaling, eller alt hans Gods og Eiendom. Carl tænkte nu atter med mørk Forbittrelse over sin Skjebne, paa hiin Daglønners Tale. Det Tvetydige ved selve hans Person, gav hans Tale Sandsynlighed. „Der gives Øieblikke, tænkte Carl: hvor det er Menneskket tilladt, at øve et uhyre Spil og at kaste Loddet om Her og Hisset. Er det mere tilladeligt, at indflette min fromme Hustru i min Ulykke, fordi hiin Skat maaskee kunde være onde Magters Eiendom, end at øve et farligt, tvetydigt Skridt, for at redde hende, mine Børn og mig selv? Skjebnens Styrer afgjøre; ham forelægger jeg det store Spørgsmaal."

Carl greb Pennen, og skrev nu med Forsættets første Ild til en fjern, velhavende Ven af den gamle Bernhard. En tro, hjertegribende Skildring af hans sørgelige Forfatning, forberedte Bønnen

om Understøttelse. Slog dette sidste menneskelige Forsøg feil, da, saaledes havde han besluttet, vilde han søge Hjelp hos den ubekjendte Verden.

Brevet var hurtig skrevet. „Et Under forlanger jeg! raabte Carl, da han gjennemlæste det, og gyste: Vil en Riig, der kun agtede mig i min Overflod, mindes mig, vil han ikke kalde mig afsindig, fordi jeg kan anmode ham om et saadant Offer?" Han slog i vild Forbittrelse en høi Latter op, derpaa lagde han Brevet sammen. Uden Haab gav han det til et Bud, anbefalede dette at ile saa meget muligt, og gik derpaa med forstenet Ligegyldighed til sine Forretninger.

Den sidste Aften kom. Den næste Dag skulde sætte Carl ud af Besiddelsen af sine Eiendomme. Grethe trøstede sin Mand; selv den gamle Bernhard talte til ham, om ikke at forsage, thi Begge vare ængstelige for den Ulykkelige, hvis døde Fasleshed, forenet med en umiskjendelig indvortes Kamp, ikke syntes at ryde paa noget Godt. Da kom Budet tilbage. Carl sprang det hastig imøde. „Bringer Du Hjelp?" raabte han. — „Jeg bringer intet Svar! sagde Budet: Herren var bortreist." — „Saa maa jeg da nok finde paa Raad!" sagde Carl og kysede Drengen, der legede paa hans Skjød.

Midnat var forbi, da en heftig Banken vækkede Grethe af Søvne. En Ubekjendt traadte ind,

og undskyldte det natlige Besøg med en uopsættelig Forretning, han havde at afgjøre med Carl. Man søgte Denne forgjeves, hans Seng var tom. „Jeg bringer en glædelig Efterretning!" sagde den Fremmede, i den Tanke, at man nægtede Herren hjemme, af Frygt for nye Fordringer. Grethe raabte nu overalt Carls Navn, da faldt hendes Øine hen paa et Barns Seng. Den var tom; Skrækken slog hendes Lemmer med Lamhed, men Angst og Moderfølelse drev hende iilsomt gjennem Huus og Gaard over Gaden; neppe mægtede den Fremmede at følge hende. En dunkel Anelse drev hende til den frygtelige Smedie. Et mat, rødligt Lys syntes at skinne der, og en huul Jamren klang hende imøde. „Jesus Maria!" skreg hun høit, det dunkeltbrændende Lys sluktes, men Stemmen klagede endnu fort.

Grethe sank i den Fremmedes Arme. Carl laae forbrændt og i Krampetrækninger for hende; død ved Siden af ham, hans knuste Barn. Den græsselige Virkelighed stod, uden at behøve nogen Forklaring, for Grethes Sjel.

„Hvad har Du gjort, Ulykkelige! raabte den Fremmede: Jeg fandt Dit Brev, og iilte hid, at hjelpe Dig." — „Ti, ti! stønnede Carl døende: Denne Hjelp fordømmer mig!" En haanende Latter i Luften ledsagede hans sidste Sukke. Grethe sank afsjelet ned over det grueligt fortrukne Aasyn.

(Dr. A. Apel.)

Elfe Sandberg.

Tre Mile sønden for Viborg, i den Egn, hvor Svend Grathe fordum mistede Liv og Rige, ligger Bondegaarden Revl. Gamle og forrevne ere dens lave Bygninger, og synes at være takte med Mos. Dens tarvelige Udseende oplives ikke af nogen Have; thi dette Navn kan man neppe give en liden Kaalgaard, hvis Tørvediger ere kantede med tynde, forkrympede Hyldebuske, og hvorover en gammel Røn krummer sig forpiosket og bøiet fra sin Ungdom, af de skarpe Vestenvinde. Trindt og vidt omkring er den omgivet af mange lynggroede Bakker, mellem hvilke graagule Moser slynge sig, og løbe næsten alle i hverandre gjennem mangfoldige Bugtninger, snart udvidende sig og ligesom tilbagetrængende de bølgeformige Bakker, snart af disse indknebne til smalle Snevringer. Utjendte, som her vilde finde Vei, skulde snart blive hildede i denne Labyrinth af Moser, ikke uliig dem, der uden nødvendig Forkundskab, indlade sig i det sindrige Spil, som man kalder: „at trække i Dynd." Først hen imod Efteraaret faaer denne mørke, eensformige Egn et mere liveligt Udseende: i Moserne løfter erica tetralix sine blegrøde Blomster, og Bakkerne faae et violet Skjær af den nu først udskydende Lyng. Ikke frydeligere er her den levende Natur: Brokfuglen sidder eenlig paa sin Tue, og gjentager halve Dage sine langtrukne, tungsindige Fløitetoner. Moselærken qviddrer svagt og sørgeligt fra

Porsbusken — Ørkens eneste Træe. En enkelt Urfugl, opjaget af en omluskende Ræv, hvirvler sig et stakket Stykke bort, men falder snart igjen og forsvinder i den tætte Lyng. Om menneskelige Beboere mindes man kun, naar en Hyrdedreng, omringet af nogle vantrevne Faar, fysler paa sin Toskillingsfløite.

Ikke altid vare disse Banker saa øde og nøgne. I gamle Dage vare de tæt bevoxede med Gran og Birk, og Moserne vare Søer, bestrøede med talrige Flokke af alleslags Svømmefugle. Dengang laae, omtrent hvor Revl nu ligger, paa en Odde eller Revl i Søen, en stolt Herreborg. En frodig Abildhave, og foran denne tvende Rader af høie Graner, omgav og aldeles skjulte Borgen til Landsiden; kun naar man drog over den sidste høie Banke, gledes de vide Skorstene hen mellem Granernes Toppe. Til Søesiden mod Sønden stod Borgen frit, og fra den modsatte Bred saae det ud, som om den hævede sig op af Vandet. Dens Bygningsmaade var som alle andre Slottes paa hiin Tid: umalet Egebindingsværk med mørkerøde Muursteens Tavl; trende Stokværk, det ene bygget ud over det andet med fremragende udhugne Bjelkehoveder; mange lange og smalle Vinduer med bitte smaae Ruder og Blysprosser. Paa alle fire Hjørner runde udbygte Taarne med Glughuller, og midt foran Huset et større, hvis Platform rakte op over Skorstenene, og var prydet med otte Steenkæmper. Saadanne Tvende forsvarede med opløf-

tede Træsabler den høie hvælvede Taarndør. Bag ved Borggaarden, mellem denne og Ladegaarden, løb en dyb og bred Grav, tildeels bevoxet med Rør, og over den førte en Vindebroe. Paa hver Side af Broen stode firkantede Steenpiller, og ovenpaa disse saaes liggende Løver. Udenfor Ladegaard og Have var en ligedan Grav med Broe, som Borgens yderste Befæstning.

Mange Aar tilbage i Tiden boede her den velbyrdige og mandhaftige Ridder, Henrik Sandberg, gift med velbyrdige og dydzirede Jomfru, Mette Daae. Deres Ægteskab var velsignet med en eneste Datter, navnlig Else, og at see hende vel forsørget, var Forældrenes høieste Ønske. Mødrene pleie i dette Tilfælde ei allene at ønske, men ogsaa at handle. Fru Mette var ikke mere uvirksom end andre Mødre; men havde indledet saa snilde, saavelsom ærbare Underhandlinger med den tappre og gode Mand, Hr. Mogens Munk til Aunsberg, at Dagen til Dennes Søns, Junker Jenses Trolovelse med Jomfru Else, allerede var bestemt. Allerede var denne kommen, og, paa lidet nær, vel forbi: Det forlovede Par stod foran Præsten, som han, smykkede med vældige Pibekraver; deres Forældre, Slægtninge og Kyndinge, i en Halvcirkel bag ved ham. Junkeren saae stivt og drisstig hen over Præstens Skulder, og Jomfruen bly og beskedent ned til hans Fødder. Han begyndte at tale, hans Stemme var mandig og fuldkommen; uvilkaarlig sammenlignede Jomfruen den med hendes Fæstemands tykke, pluddrende, og, efter de Tiders Mode, læspende Mæle.

Lønligt og hurtigt løftede hun sine Øine op til den Mund, hvorfra disse velklingende Toner udgik, og en anden Sammenligning begyndte mellem den velærværdige Mands ungdommeligt skjønne Ansigt og Junkerens Melkefjæs: over en høi, hvid og glat Pande skilte sig et mørkebrunt Haar, og faldt i naturlige Krøller paa Pibekraven. Sorte Bryn hvælvede sig over brune, fyrige Øine. Mellem den smalle Underlæbe og den kjekt opkastede Overlæbe, blinkede sneehvide Tænders Perlerader, og derunder bevægede sig i Talens Iver, et ziirligt Fipskjæg. Ligesaa hurtigt trak sig Pigens lange Øienhaar ned over det rødmende Ansigts mørkblaae matglimtende Stjerner. Hr. Søren var nødt til at see paa den yndige Fæstemøe; men jo tiere han saae, jo mere forvirret blev han: og dette forøgede igjen hendes Forvirring. Kort at fortælle: just som Præsten havde begyndt en Smule at væve, for at faae Tid til igjen at optage Talens tabte Traad, blegnede Jomfruen og begyndte at rave. „Hun faaer vndt!" raabte han, og derpaa segnede hun virkelig i den tililende Moders Arme. Om denne Besvimelse reiste sig af Angest over Præstens Forlegenhed, eller af Medlidenhed med ham; om den var forstilt for at redde ham, eller frie sig selv fra Forbindelsen med Junkeren, derom vare Meningerne deelte, endskjøndt de maaskee snarere burde være forenede. Hvorom alting er, saa blev der intet af Trolovelsen nu, og, da Jomfru Else aldrig følte sig frisk nok, heller ikke siden. Hermed var Junker Jens slet ikke fornøiet, især da han havde en dunkel Anelse om Aarsagen til denne Bortrykkelse af hans Ønskers Maal.

Nogen Tid efter hændte det sig, at han og Præsten traf sammen i Viborg paa et offentligt Sted, hvor ogsaa andre Adelsmænd og Officerer vare tilstede. Ophidset af Vin og hemmelig Ærgrelse, begyndte Junkeren at stikle paa Præsten og hans Tales synderlige Islæt. Længe firede Denne af med Kulde og temmelig Sagtmodighed; dette gjorde Modstanderen dristigere og grovere. „Hr. Junker! sagde Hiin omsider opbragt: I stoler paa den Kjole, jeg bærer, og som I vel veed hindrer mig i, at lære Eder Skikkelighed." — „I stoler selv paa Eders Kjole! svarte Junkeren: Fordi den giver Eder Lov til at være Poltron!" — „Det er der Raad for! raabte Præsten, idet han trak Kjolen af: der ligger Præsten, og her staaer Manden; har I endnu Lyst, saa kom an, Junker Jens! Er her Ingen af de gode Venner, som vil laane mig sin Kaarde?" En Officeer gav ham sin, og tilbød sig at være Secundant; en Anden traadte over paa Junkerens Side, og alle fire reed ud paa Heden, sønden for Byen. Hr. Søren havde i sine Studenterdage været Karl for sin Kaarde, og flere gange ved tydske Universiteter lært kaade Burscher Mores: han var Junkerens Mand saavel. Denne blev jo længere, jo mere ophidset over Modstanderens Kulde og sikkre Parering. Han gjorde et forgjeves Udfald efter det andet; hans Kaarde gled bestandig ud forbi den færdige Fjende, i hvis Vold han stedse befandt sig, men som ædelmodigen skaante ham. Da forenede han al sin Konst og Kraft i tre hurtigt paa hinanden følgende Dobbelfinter,

hvoraf Udfaldet blev, at han selv rendte sit Bryst i Contrapartens Kaarde. Hans Fald gjorde Ende paa Tvekampen. Saaret forekom Secundanterne saa betænkeligt, at de raadte Præsten, at sætte sig paa sin Hest og flygte. Dette gjorde han: naaede inden en Times Forløb sit Hjem, samlede i en Skynding sine Penge og de nødvendigste Klæder, og kastede sig saa paa en anden ligesaa rask Hest. Bespændt af Frygt, Anger og Uvished, lod han staae ud ad Sønden til. Hans Vei faldt forbi Revl. Solen var ved at gaae ned, og de høie Graner udbredte allerede en Dæmring over Gaard og Have. I Skyggen vandrede langsomt, med nedsænkt Hoved, den skjønne Møe. De foldede Hænder holdt en Kost af spraglede Markblomster, og hvo der saaledes saae hende, maatte lettelig gjætte, at hun tænkte paa en elsket Ven, og end videre: at Rytteren, der travede hende imøde, var denne Ven, thi saasnart hun saae ham, tabte hun Blomsterne af sine Hænder, og bøiede længere ind i Alleen, „Farvel, ædle Jomfru! sagde han, uden at standse Hesten: Forlader, saa skal Eder forlades!" Med den høire Haand trykte han Hatten dybere ned og foer afsted i tordnende Galop. Forundret, forvirret og hartad bedøvet, stirrede hun efter ham, og Mørket faldt paa, før hun kom tilbage til Slottet. Næsten ligesaa hurtig kom det Skrækkens Bud: at Præsten havde ihjelstukket hendes Fæstemand.

At Jomfruen viste en uforstilt Forfærdelse og derefter en ligesaa uforstilt Sorg, var meget na-

furligt; men den rette Grund til disse Sindsbevæ-gelser var en Hemmelighed for Alle, undtagen for den sørgende Pige selv. Da imidlertid Forældrene tænkte, at Sorgen gjaldt Junker Jens, maatte de ei allene billige denne, men ogsaa hendes haardnak-kede Vægring ved at indgaae nogen anden For-bindelse.

Saaledes henrandt et Par Aar, under hvis Forløb Fru Mette forlod det Timelige, just som hun var i Begreb med, andengang at bortgive Dat-terens Haand. Herved beholdt denne sin Frihed; thi Faderen paalagde aldrig noget Menneske Tvang, naar han kun selv uforstyrret maatte fiske og jage. Men desværre bleve begge Dele ham formeente; Krigstrompeten kaldte ham fra landlig Ro og Glæde til Kamp mod Sverrigs Krigere. Han maatte forlade sin kjære Datter som Høistbefalende paa Slottet, efter at han forgjeves havde foreslaaet hende, at begive sig til den gamle Farbroder, Hr. Tyge paa Kjærsholm. Sandt at sige, anede in-gen af dem Krigens ulykkelige Vending: thi al-drig før havde Sandbergernes gamle Herreborg seet en bevæbnet Svensker.

To Maaneder efter Ridderens Afreise, kom hans tvende Tjenere hjemridende med hans Kaarde og Standart, begge vare ombundne med sort Flor og forkyndte den gjæve danske Mands hæderlige Død i uheldig Kamp med Danmarks forende Fjender. Disse vare indtrængte over Landets Grændser, og droge hver Dag nærmere og nær-

mere. Endelig vajede den første fiendtlige Fane over Grathe Hede, og en Rytterhob drog i blinkende Kyrasser ind paa Nevl. Anføreren var en Mand til Aarene af et raat og vildt Udvortes, hvis første Diekast satte Skræk i Alle paa Gaarden, kun ikke i dens jomfruelige Herskerinde. Med rolig Værdighed gik hun Kyrasseren imøde, tilbød ham alt hvad Huset formaaede af Spise- og Drikkevare til ham og hans Folk, og udbad sig en Sauvegarde. „Den skal I faae, min vakkre Flikka! svarte han: naar I saa vil skjenke vel; lad os allerførst besee Viinkjelderen!" Som sagt, saa gjort: han besøgte Viintønderne saa vel, baade den første og alle de andre Dage, at efter en Maaneds Forløb tomte han med sine Ryttéres Hjelp den sidste. Og hermed var ogsaa hans Høflighed og gode Lune forbi. Sauvegarden maatte betales hver Dag med rede Penge. Tillykke varede det ikke længe, inden han forlod Gaarden, med samt sin fugtige Sauvegarde, efter først at have ret alvorlig tiltalt Frøken Elses Kasse. Neppe var han ude, før en Ryt-ter-Eskadron drog ind, anført af en ung, smuk og beleven Adelsmand. Jomfruen gik ham som den Forrige imøde, og fremførte samme Bøn. „Behøves neppe, min deilige Dame! sagde han: jeg seer jo, at Gaarden allerede har en himmelsk Sauvegarde." Hun beklagede rødmende, at Formanden havde gjort reent Bord i Viinkjelderen. „Skader intet, svarte den galante Krigér: istedetfor Viin, beder jeg blot om nogle Draaber Nectar." Af denne Indgang seer man nok, hvorledes den stak-

kels Else Sandberg var faren med ham. Dog holdt hun ham, ved sin kolde Adfærd og alvorlige Modstand, indenfor Sædelighedens Skranker. Maaskee havde den farlige Fjende alligevel tilsidst seiret, dersom han ikke just i rette Tid havde faaet Marschordre. Derefter kom en Polak, som ikke brød sig stort om Viin og Kys, men var en desto større Elsker af det rene Væsen. Han kunde intet dansk, og af tydsk ikkun de tre Ord; Geld, Gold, Silber; men dem anbragte han saa tidt og saa eftertrykkeligt, at Jomfru Else, efter nogle Dages Forløb, saae Bunden paa sit Pengeskrin. Desforuden havde han den Skik, efter hvert Maaltid, at tage Skee, Kniv, Gaffel og Bæger til sig. En Dag indløb den Efterretning, at Brandenborgerne vare i Nærheden, og nu begyndte en ordentlig Plyndring. Hvad der fandtes af Guld, Sølv-og Guldenstykkes Klæder, blev pakket i en jernbunden Kiste, og denne sat paa en Vogn, som skulde kjøre bag efter de bortridende Polakker. Neppe var den kommen op paa Bakken østen for Gaarden og Søen, før Brandenborgerne foer ned ad den vestre Bakke. Bedækningen, som saae, at den snart ville blive indhentet, og Kisten saaledes falde i Fjendernes Hænder, løftede den af Vognen, og rullede den ned ad den steile Skrænt. Klingende væltede den sig om sin egen Axel og lige ud i Søen, som her var meget dyb. Der ligger den endnu den Dag idag, dog ikke længere skjult af Vand, men af Torvejord og Lyng. Jevnligen brænder Lys over den, og

ofte er der gravet efter den, men forgjeves; Ingen kan finde det rette Sted, thi naar man nærmer sig, forsvinder Lyset, som aldrig viser sig uden i en temmelig Afstand.

Modfalden og næsten bedøvet af saamange Udplyndringer og Anfægtelser, traadte Jomfru Else den brandenborgske Officeer imøde med disse Ord: „Kjære Herre! I kommer her til et tomt Huus; Æde og Drikke, Penge og Penges Værd er alt blevet et Bytte for Eders Forgængere. Kun en Rødskilling og nogle Klenodier af mine salige Forældres, haver jeg gjemt, men jeg vil strax vise Eder, hvor det staaer, at I kan gjøre dermed efter Eders Villie." Disse Ord, saavelsom Dens Skjønhed, der fremførte dem, gjorde et saa heftigt Indtryk paa den barske Krigers, at han længe ikke formaaede at svare. „Frygt ikke, ædle Jomfru! sagde han omsider med svag og næsten skjælvende Røst: Jeg kommer jo som Ven," lagde han til med et særdeles ømt, langt Øiekast, der virkede saa forunderligt paa hende, at hun, blegnende og forvirret, pludselig forlod ham. Først efter tre Dages Forløb fik han Tilladelse igjen at see hende, hvilken Tilladelse derefter hver Dag blev fornyet, og udstrakt til hele Dagen. For at springe til Enden af Historien, kan vi berette: at Treugersdagen vare de Mand og Kone, og Sexugersdagen, da Freden nu var sluttet, fulgtes de ad til Tydskland, hvorfra man aldrig siden har hørt et Ord om dem. Nogen Tid efter deres Bortreise

fandtes paa en Vinduesrude i Officerens Værelse ridsede disse Ord: „Søren Madsen Lihme, forhen Præst i Thorning, nu Ritmester i churbrandenborgsk Tjeneste."

(S. S. Blicher.)

Carl den Tolvte og hans qvindelige Page.

I Slutningen af Aaret 1697 bragte Capitainen paa et Skib, som kom fra Øen Rygen, en i Overkjole og Peltshue tæt indhyllet Person til en svensk Kjøbmands Huus i Rotterdam. Hr. Swardenbock modtog af den fremmede Person et Brev, saalydende: „Overbringeren heraf, Madame Charlezal, ønsker at optages som Kostgængerinde hos en brav Familie, og skal hendes Pension ved Udstæderen heraf, punktlig blive udbetalt til Hr. Swardenbocks Korrespondent i Stockholm, hvert Fjerdingaar." Man anviste hende et Værelse, og bragte hendes Kuffert ind. Kort efter kom den Fremmede igjen tilsyne i en stirlig Enkedragt, og forbausede Hr. Swardenbock ved sin Ungdomsynde og fine Anstand. Strax skrev han til en Præst, hvis Døttre vare adspredte ved Giftermaal. Det fromme Par blev meget glad over at see deres huuslige Kreds formeret ved en Gjæst, som lovede dem Morskab og Fordeel. Ufortøvet

ankom de Begge, og Madame Charlezal fulgte med dem hjem. Her forlangte hun kun at leve for sig selv paa sit Værelse, dog besøgte hun Præstefamilien, naar ingen Fremmed var tilstede. Gjerne rettede de Gamle sig efter hendes Ønske, i det faste Haab, at en saa ung og smuk Dame snart vilde blive kjed af Enkestanden, og ligesaa gjerne stille sine Yndigheder til Skue for Verden, som Enhver var nysgjerrig efter at see den Elskværdige, om hvis Fuldkommenheder den gamle Swardenbock talte med Henrykkelse. Men den gaadefulde Fremmede undgik standhaftig at see Nogen, og forlod kun Huset for at bivaane Gudstjenesten, og da gik hun, indhyllet i en lang Kaabe, hvis Hætte skjulte et hvert af hendes Træk. — I Aaret 1709 blev hun rørt af et Slag. Hendes Skjønhed var ødelagt og i flere Maaneder kunde hun ikke røre et Lem; dog var hun kommen sig igjen saavidt, at hun ombyggelig kunde pleie den værdige Præst i hans sidste Sygdom. Ved Slutningen af 1713 var det umiskjendeligt, at den elskværdige Svenske ikke længere kunde leve: en tærende Sygdom undergravede hendes Legeme og svækkede hendes Aand. Opiater allene kunde forskaffe hende Ro, og netop dette Middel forøgede hendes Svaghed. Da hun mærkede, at Døden nærmede sig, sagde hun til sin Veninde, Præstekonen:

„Deres hjertelige Omhu opfordrer mig til den eneste Gjengjeld, som staaer i min Magt, det er Fortællingen af min ulykkelige Historie, for saavidt den er mig selv bekjendt. Hidtil deelte kun to Men-

neſker den med mig: den værdige Præſt gik foran mig til Salighedens Egne, og den Anden er langt, langt borte herfra! Mine Forældre kan jeg ſlet ikke mindes; intet Spor af faderlig Omſorg, af moderlig Ømhed, lever i min Hukommelſe. Frygt og Utilbøielighed for Madame Rouvaneau, betegne mine første Indtryk, og var jeg saa lykkelig at bebage hende, kaldte hun mig sin kjære Niece, paadrog jeg mig derimod hendes Uvillie, som var meget ofte, saa lod hun mig høre, at jeg var en Betlerunge, hendes kjøbte Slavinde ꝛc. Jeg mindes ikke, nogensinde at have tilbragt et Aar paa samme Sted; snart blev jeg klædt som Dreng, snart som Pige, og opdraget til begge Dele. — Jeg ventede just, at vi skulde forlade Stutgard, hvor vi havde tilbragt Vinteren, da min Tante en Aften pyntede mig særdeles til en glimrende Fest, der skulde gives i vort Huus, og sagde til mig, at hun, for mine Ufuldkommenheders Skyld, havde udgivet mig for en Pige paa femten Aar, men at jeg var tyve, og maatte nu være betænkt paa, at forvisse mig et Udkomme. Jeg forsikkrede hende om min Beredvilligbed, naar hun kun vilde lede mig paa rette Vei. Hun smilte, kaldte mig sin lydige Niece, og bød mig troste den smukke Oberst, som forrige Torsdag havde ladet sin Kone begrave. At kunne ægte en Mand af Betydning, bestyre et anseeligt Huus, og blive fri for Slag og Skjældsord, det ere Tillokkelser, som en forladt Pige vanskelig kan modstaae. Derfore taalte jeg Oberstens ækle Smigrerier, indtil jeg gjættede, at han vel havde kaaret

mig til sin Ledsagerinde, dog uden at ville forenes med mig ved lovligt Baand. Frimodig tilstod jeg Madame Rouvaneau, at jeg var bestemt paa, at foretrække Død for Vanære. I et Anfald af Raserie, slog hun mig saa ubarmhjertig, at jeg maatte holde Sengen i mange Dage. Da jeg var bleven frisk, forelagde hun mig følgende Alternativ: enten at føie mig efter Oberstens Ønsker, eller — i Mandsdragt at træde i en stor Herres Tjeneste som Page. Gladelig bestemte jeg mig for det sidste. Paa indirecte Veie reiste vi til Halberstadt, efterat jeg paa den første Station var bleven forvandlet til en rank Yngling. Min Tante udgav sig for en engelsk Kjøbmands Enke, og mig, hendes Neveu, for Søn af en afdød hannoveransk Officeer.

Da jeg kom til Danzig, fortsatte jeg Undervisningen i militaire Øvelser, og fornyede mit Bekjendtskab med det svenske Sprog. Mit tungeste Arbeide var det, med Fasthed og Færdighed at foresige mig selv en Fortælling, som var opfunden af min Tante, og bestemt til at give mine tilkommende Foresatte en Skildring af mit Levnet. I forskjellige Indklædninger maatte jeg saa ofte ramse den op for hende, indtil dette Logngæv sluttelig forekom mig selv som Sandhed. Den halve Omkostning og Umage havde været tilstrækkelig for at bane mig Vei til ærligt Udkomme, men saalunde bortødsledes begge Dele for at stemple mig til Bedragerske. Rhoda d'Elleville blev jeg kaldt som Pige, jeg sagde dette Navn Farvel, og traadte op som Pagen Rudolph Köndauer. Man bragte

mig til Stockholm i et smukt Huus, hvor jeg blev nøie examineret, og derpaa indført i det kongelige Slot. I et Forgemak lodes jeg allene. Strax efter kom en ung Mand og spurgte mig, om jeg var Rudolph Köndauer, og, uden at oppebie mit Svar, om jeg kunde fægte? — „Rudolph Köndauer er mit Navn, og der lever ingen Hannoveraner paa min Alder, svarte jeg: som er ukyndig i Fægtekonsten!" Istedet for at svare, hentede han to Kapierer fra et Skab, og vi vare strax i en heftig Kamp, da adskillige Hofmænd traadte ind, og jeg med Forskrækkelse blev vaer, at min Modstander var den unge Konge. Rask kastede jeg mig for hans Fødder, og bad om Naade for min Uvidenhed. Men gunstig løftede han mig op og sagde: „Du est en brav Gut, som fortjener at vove en Dyst med en Konge!" Fra nu af fægtede vi hver Morgen, og Carl nedlod sig til at sige mig spøgende: jeg maatte tilfægte mig Veien til hans Gunst.

Det var omtrent tre Uger efter min Ankomst til Stockholm, jeg førstegang saae Enkedronningen. Hun talte meget naadig til mig, roste min Opførsel hidtil, og advarede mig: „ikke at lægge det Mindste iveien for noget Ønske, som den unge Konge maatte behage at yttre til mig, thi han kunde slet ikke taale Modsigelse." — Jeg forsikrede underdanigst Hendes Majestæt, at jeg ikke kjendte nogen større Lykke, end at adlyde min kongelige Herre. Ved denne Erklæring, som kom fra mit inderste Hjerte, følte jeg mine Kinder gløde, thi truende op-

stod hos mig en Fare, som jeg frygtede mere end Tabet af mit Liv. Carl havde vundet min inderligste Hengivenhed, men de Følelser, jeg nærte for ham, stemte ikke overeens med Dydens Bud, og det Ædle i hans Væsen bød mig at foragte mig selv — i min Forklædning. En kjærlig Behandling var mig hidtil fremmed, indtil hans ophøiede Person skjenkede mig et fortroligt Venskabs Opmuntring. Ja han syntes endog at foretrække mit Velbefindende for sine Yndlingstilbøieligheder, som f. Ex. han morede sig meest ved heftige Legemsøvelser, men mærkede han mindste Spor af Mathed hos mig, paastod han, at der skulde hviles. I saadanne Mellemrum kaldte han mig sin Hæphestion, forlangte at jeg skulde kalde ham Alexander, og yttrede ei sjelden sin Forundring over mit tilbageholdne Væsen, som jeg da undskyldte med min dybe Ærefrygt for hans Person; men denne troede han at kunne undvære, da han fik nok deraf af Andre, og forlangte kun af mig ubyklet Venskab. I slige Øieblikke kunde jeg blot forsikkre ham, at mit Liv var underordnet min Iver for at tjene ham.

Mit Sovekammer grændsede tæt til Kongens, og Tjenesten fordrede, at vække ham til bestemt Time. En Morgen havde jeg sovet over Tiden; han selv vaagnede mig sagte, og forskrækket foer jeg op. Men paa den venligste Maade forjog han min Skræk, og da han bemærkede, at jeg kun havde lagt min Kjole af, roste han mig, fordi jeg syntes at hærde mig til Krigens Strabadser, og haabede engang at gjøre en Feltmarskalk af mig. Næsten

havde jeg i dette Øieblik kastet mig for hans Fødder og opdaget Bedrageriet, men jeg manglede Mod dertil. Man kan tænke, at jeg blev forsigtigere, og først efter Midnat vovede jeg, fra nu af, at lukke mine Øine; men en vedblivende Angst nedbrød mit Helbred. Carl bemærkede det, og da den kolde Aarstid begyndte, lod han min Seng opslaae i sit eget Sovegemak. Saaledes blev hans Mildhed Grunden til min Ulykke. — Vaagen og i Sjeleangest laae jeg en Nat paa mit Leie, og voldsomt anstrængede jeg mig, for at kunne bringe den frygtelige Tilstaaelse over mine Læber. Jeg vakte Kongen. Strax mærkede han mine vildtstirrende Øiekast, og vilde kalde en Læge, men jeg besvoer ham, først at høre mig, og paa mine Knæe, med nedslagne Øine, fortalte jeg ham min ulykkelige Historie. Med underlig bevæget Stemme bød han mig staae op. „Stakkels Pige! udraabte han: Du er et Redskab for — " men afbrød sig selv og vedblev: „Jeg tilgiver Dig, paa Vilkaar, at Du iagttager den strængeste Taushed. Du gaaer til General Piper, og venter mine Befalinger, uden at fortælle ham det allermindste; min Haand er Dig bekjendt, og jeg skal sende Dig Forholdsregler." Mere død end levende forlod jeg Gemakket.

Om Eftermiddagen erholdt jeg en forseglet Pakke, en Regle og nogle faa Linier, der befalte mig, at gaae saa hemmelig som muligt ombord paa et Skib, og følge med til Rotterdam, hvor jeg skulde melde mig hos Kjøbmand Swardenbock, til hvem der fulgte Brev og Penge. I Pakken var der

Fruentimmerklæder, hvilke jeg først ved min Ankomst dertil skulde føre mig. Punktlig har jeg opfyldt min kongelige Velgjørers Befalinger; men ak, jeg føler kun altfor meget, at jeg ved Skilsmissen fra ham har sagt min Lykke Farvel.

Ved Carls Seire jublede mit Hjerte. Jeg behøver ikke at sige, i hvilken Jammer jeg nedsank ved hans Skjebnes sørgelige Vending. De seer Følgerne deraf, snart bringe de mig nu i Graven, men ham gjælder min sidste Bøn, ham, som ikke vilde benytte sig af min Svaghed. Han forviste fra sin Person det Væsen, som var ham kjærest, for ikke at styrte det i Elendighed, og seirede over sin indskrænkede Magt. — Naar jeg ikke er mere til, vil De finde i min Kuffert de Mandsklæder, som jeg bar i min høimodige kongelige Herres Tjeneste; ogsaa de Linier, han sendte mig ved Afskeden. Læg disse, tillige med Kaarden, som jeg fik af hans Haand, i min Kiste. Jeg har nu intet mere at bestille med Verden, og kun vor algode Skaber tilhøre nu mine Tanker."

To Maaneder efter denne Tilstaaelse var hun død. Begivenheden er sandfærdig, og fortælles som en af de mange Intriguer, Enkedronningen af Sverrig anvendte for at bringe sin Sønnesøn fra Deeltagelse i de offentlige Anliggender.

(F. van Oegel.)

Meli og Lissa.

I Landskabet Juida, ikke langt fra Guineas Kyster, levede den fromme, men fattige Darina. Tre vakkre Sønner: Guberi, Teloe og Meli, af hvilke den yngste, Meli, var hendes og Brødrenes Yndling, pleiede hende med barnlig Omhu. En lille Hytte og en Plet med Mays udgjorde hendes hele ubetydelige Eiendom, men ved sine Sønners Kjærlighed følte den Fromme sig riig og lykkelig. Naar Morgensolens første Straaler forgyldte Bjergenes Toppe, vandrede den ene af Brødrene paa Jagt, medens den anden gik hen at arbeide i Marken, og den tredie blev hjemme hos den svage, hjelpeløse Moder. Aftenens Komme forenede dem igjen: da bragte Jægeren et Par vilde Fugle eller Landmanden nogle Markfrugter, som den hjemmeblevne Broder tillavede for de Trætte. Naar de havde fuldendt det tarvelige Maaltid, traadte enhver af Sønnerne frem for Moderen, for at modtage hendes Velsignelse, førend en qvægende Slummer indsluttede dem i sin venlige Favn.

Den lille Hytte laae ikke langt fra Landets mægtige Hovedstad, hvis Tempel var helliget den store Slange. Ofte pleiede Meli at bringe Gaver til samme, men ikke Andagt allene, ogsaa Kjærlighed, bevingede hans Skridt, naar han gik til Templet. Han havde der seet den unge Lissa, Offerpræstens skjønne Datter, og med uendelig Kjærlighed hængte hans Hjerte ved Pigen, der med den

qvindelige Ømheds hele Elskværdighed kom hans Følelser imøde. Hver Onsdag vandrede han til Templet, og tilbragte den hele lykkelige Dag hos Faruthos elskelige Datter, med Samtaler om hans fromme Moder, om det lykkelige Liv, han nød ved hendes og hans Brødres Side; men især om den salige Stund, der med Faderens Samtykke om føie Tid skulde forene deres trofaste Hjerter.

Endelig var den gandske nær. Melis Brødre havde allerede fuldbragt den til det unge Par opførte Hytte, da Nabofyrsten, Truro Audati, pludselig indfandt sig med en mægtig Hær ved den Flod, der adskilte hans for hans Ærgjerrighed alt for lille Rige, fra Juida. Istedetfor at samle sine Folk til Forsvar, overlod Juidas svage Regent Landets Skjebne til de hellige Slanger, som han i uoverseelig Mængde drev hen til Flodbredden. Forbittret over, at maatte kæmpe med Slanger, istedetfor med Mænd, kastede den rasende Truro sig med sin hele Hær i Floden, svømmede lykkelig over samme, og lod de formeente Guder hugge i Stykker.

Forbauset over dette sørgelige Udfald forlod Juidas Behersker i muligste Hast sin Residents, og flygtede med sine Hoffolk til en langtfra liggende Ø. Som en rivende Strøm overswømmede Seierherrens vilde Hær det erobrede Land, opbrændte Landsbyer og sløifede Stæder, plyndrede Templerne, og skaante hverken Oldingen med de sølvgraa Haar eller den Diende ved Moderens Bryst. Hvo som var undgaaet det almindelige Blodbad, adspredtes hist og her. Saasnart Seierherren trængte frem,

havde de tre Brødre paa deres Skuldre baaret den syge Moder til et eensomt Sted i Skoven. Som en Skytsaand veeg den kjærlige Meli ikke fra den skjælvende Gamles Side, førend Faren var forbi, da ilte han til Sabi, for at udforske sin elskede Piges Skjebne, og at frelse hende eller døe med hende.

Byen var just bleven indtaget kort førend hans Ankomst; Gaderne vare bedækkede med Lig, Strømme af Blod flød ham allevegne imøde fra de plyndrede og ødelagte Huse; det fyrstelige Slot og det stolte Tempel vare forvandlede til rygende Ruiner. Fortvivlet vandrede Meli omkring mellem de blodige Legemer, men forgjeves søgte han at opdage en Skikkelse, der lignede Lisfa's og Faruthos. Fem skrækkelige Dage hengik med denne sørgelige Beskjeftigelse — da vendte han trøstesløs tilbage til Skoven, hvor den bekymrede Moder og de kjærlige Brødre med usigelig Angst allerede længe ventede ham. Mørk og taus sneg han sig omkring, det vilde stirrende Blik udtrykte, hvor grændseløs ulykkelig han følte sig. Forgjeves søgte Moderens venlige Trøst at berolige ham, han hørte den ikke, thi han stod som en Død mellem de Levende. Den første Tanke, der igjen opstod hos ham var: at sulte sig selv ihjel. Men hans Brødre mærkede den fortvivlede Beslutning, og istedetfor ved Bønner og Taarer at forsøge at bringe ham fra samme, erindrede de ham om den elskede Moder, der uden sine Børn aldeles Intet eiede i den hele Verden; og den ældste Broder spurgte ham i en alvorlig

Tone: „Meli! har Du ikke Mod til at leve for hende?“ — „Jo!“ raabte Meli henrykt, og følte den barnlige Kjærligheds hellige Glød paany at opvarme hans Barm; og paany lovede de brave Sønner hinanden, at de med forenede Kræfter vilde dele Omsorgen for deres Moder.

Dybt inde i den tætteste Skov, langt fra Sabis Ruiner, byggede de en lille Hytte; men hverken Bær eller Træfrugter eller den nærende Mays var at finde, kun ved det Bytte, de kunde gjøre paa Jagten, saae de en Mulighed i at kunde opholde hendes og deres Liv. Men da de vare blottede for Bue og Pile, og savnede saamangt et Redskab, som de ikke havde medtaget, saae de snart Hunger og Elendighed at nærme sig i deres hele Frygtelighed. Ogsaa begyndte nu den i disse Egne paa visse Aarets Tider vedvarende Regn: Dalene fyldtes af det nedstrømmende Vand, og Jagten blev dobbelt besværlig. I Hytten laae den syge Moder paa en Bunke tørre Blade; hendes matte Øie stirrede vemodig paa Himlen, nagende Kummer tilsluttede de blege Læber.

Saaledes henrandt en sørgelig Maaned. Da gik Sønnerne atter paa Raad med hinanden, for at finde et Redningsmiddel. Ak! de sinede intet! Paa eengang jublede Teloe: „Hører mig, Brødre! hører, hvilket Forslag, Gud har vakt hos mig: Lader os ile til Kysten, og sælge en af os til den første europæiske Kjøbmand vi møde! De to Andre indkjøbe da Brød og flere Nødvendigheder for vor syge Moder! — I tie? I blegne! — Jeg føler, hvad der maa nage Eders engstede Barm: Smerten over at lade en elsket Mo-

der tilbage; den Skændsel, at vorde de Hvides Slave; men veed I noget andet Middel?" — Meli og Guberi taug, og han vedblev: „Velan da! lader os benytte det eneste Middel, vi har tilbage! Hvem af os, der skal udføre det, vil Guderne ved Lodkastning give os tilkjende! Jeg kaster tre Stene af forskjellig Størrelse i denne Skaal, og den af os, der tager den mindste af dem, være den lykkelig Ulykkelige!" — „Jeg er tilfreds hermed!" svarte Guberi med hævende Stemme. Meli derimod taug og saae til Jorden. Pludseligt hævede han sit vaade Øie mod Himlen, og en høi Rødme farvede de blege Kinder, idet han udbrød: „Mine Brødre! Hvortil denne Lodkastning? Lodden er allerede kastet. Mig har Guderne kaaret til Offer. Alt engang besluttede jeg at døe; I kaldte mig tilbage til Livet for min Moder — nu er Timen kommen, da det er hende mere nyttigt, at jeg opoffrer mit Liv, og med Glæde opoffrer jeg det!"

Forbausede stirrede Brødrene paa ham; forgjeves søgte de at gjendrive den glødende Martyr. „Bringer mig til Strandbredden! raabte han: hvis ikke, gaaer jeg alene derhen." — Omsider bleve de nødte til at give efter for den heftige Yngling, der ilte til den elskede Moder, for end engang at hvile ved hendes Barm, og tilsmile hende det sidste Levvel. Fuld af bange Anelser bævede Moderen i hendes Yndlings Arme: „Meli! sukkede hun: Du trykker mig saa fast — fastere end ellers! hvad er der?" — „Moder, svarte han: jeg trykker Dig, som jeg elsker Dig; intet vil

dere! Tillad nu Teloe og mig at opsøge et Sted, der er sundere og bequemmere for Dig, og om muligt henbringe Dig til en lunere og bedre Hytte!" — og endnu engang favnede han den Elskede, og iilte fra hendes i Teloes Arme.

Tidlig om Morgenen den følgende Dag naaede de Sabi, hvor Krigens blodige Skueplads begyndte at forvandle sig til Fredens stille Bolig. Alt havde Seierherren, for at oplive sin ny Eiendoms Handel, lokket mange Europæere til Juida: Hollændere, Franker og Engellændere opfyldte i broget Blanding Hovedstadens Gader og Torve. Til en af disse nærmede Teloe og Meli sig, og den gyselige Handel begyndte. Kjøbmanden havde just budet tyve Guineer, da pludseligt en Trompet lød, og en fyrstelig Herold fremtraadte med følgende Bekjendtgjørelse: „En dumdristig Neger har i forrige Nat været saa fræk at indsnige sig i Kongens Harem, og i Skumringen lykkedes det den Dristige at undkomme mellem Vagtens Pile. Til den, der bringer ham levende, udbetaler Audati ved Roverens Modtagelse fire hundrede Unzer Guld!"

Meli erfoer med den forbausede Mængde det dristige Foretagende, men et endnu dristigere hævede hans modige Barm; han vinkede hemmeligt ad Broderen, at han skulde afbryde Handelen, og tilhviskede ham, idet han drog ham tilside, og med Voldsomhed trykkede hans Hænder: „Teloe, elskede Broder! bind mig, og før mig som Forbryder for Fyrsten! Hvorfor blegner Du, Teloe? Jeg har nøie overveiet, hvilken Lod jeg gaaer imøde, men disse 400 Unzer Guld, de kunne paa eengang unddrage vor Moder og

Eder al Mangel, og berede Eder lykkelige Dage. Gjerne vil jeg taale de Qvaler, der forestaae mig, de ere dog snart forbi, og Alt bliver godt! Du vender tilbage med den gyldne Skat, og siger Moder, at jeg er truffen af Lynild, eller hvad Du ellers synes bedre, og hver kommende Dag ville Eders Taarer over mig flyde mildere." — „Meli, ædle Broder, Du raser!" afbrød ham Teloe i dødelig Angest, og kastede sig for Melis Fødder, idet han besvor ham, ved Alt hvad der var ham helligt, ved Lissas Kjærlighed, at opgive sit Forsæt. — „Teloe, svarte Meli ham: hvad taler Du om Døde, naar det gjelder Levende? Beed mig ikke mere; min Beslutning er urokkelig fast, og vægrer Du Dig ved at opfylde min Begjering, da, Teloe, overleverer jeg mig selv, og alle Frugterne af min Død ere tabte for vor Moder, tabte — ved Dig! Endnu engang, bind mig, Broder!" — Da greb en Angest, lig den Døendes, Teloes Bryst; skjælvende bandt han Broderens Hænder, og tause vandrede de til Fyrstens Pallads.

De bleve standsede af den yderste Vagt, men Teloe forlangte at føres for Fyrsten. De bleve meldte, og traadte ind for ham. Paa et Skarlagens Klæde laae den mægtige Seierherre, bedækket med Perler og Guld, med Hovedet i en Bolerskes Skjød, omringet af sit Riges Store.

„Verdens Behersker! begyndte Teloe, og bøiede Hovedet til Jorden: Jeg skal — jeg bringer Dig —" Mere formaaede det af Smerte sønderrevne Bryst ikke at fremføre.

„Ophøiede Fyrste! tog den Bundne Ordet: Du seer her den Skyldige for Dig, der i forrige Nat, forblindet af en sørgelig Kjærlighed, stjal sig ind i Din Helligdom. Min Fører, der alt i flere Aar var min Ven, var vidende om hvad jeg gjorde, og havde lovet mig Taushed; men Iver for Din Tjeneste seirede over hans Venskab for mig. Jnat overfaldt han mig, og bandt disse Hænder, som jeg nu grædende bover at fremrække, for at bede, for mig selv om Døden, og for ham om det belovede Guld."

Den forbittrede Fyrstes Flammeblik vinkede paa eengang ad Vagten og Skatmesteren, for at denne skulde tilveie Guldet, og hiin bringe Forbryderen i Fængsel; og da nu Brødrene henførtes til de forskjellige Dørre, den ene for at gaae i Døden, den anden tilbage til sin fromme Moder; da deres venlige Blik tilsmiilte hinanden den sidste veemodige Afskedshilsen: da faldt ogsaa Dørrene til efter dem.

Alt tilberedte man de Piinsler, der skulde straffe en af Kongens Hustruers Ægteskabsbrud; alt oprandt den blodige Dag over Sabi; alt flokkedes det nysgjerrige Folk paa Gaderne som laae i Nærheden af den frygtelige Dommerplads, paa hvilken tvende Grave, ikke langt fra hinanden, vare bestemte for Ynglingen og hans Deeltagerinde i Forbrydelsen; alt omringede en betydelig Samling af Krigere den ryddeliggjorte Plads, og Præsterne ventede, festligen smykkede, de tvende Offere, for at indvie dem til den forsmædeligste Død. Og fra to forskjellige Sider nærme de sig. Stille og rolig traadte Meli først hen til en af Gravene, hvorover en til den gyselige Spid-

ning bestemt Stang dreiede sig, medens en fra Bunden af Graven opstigende Flamme netop steeg saa høit, at dens yderste Spids kunde naae de Ulykkeliges Lemmer, for hvem disse Pinsler beredtes, og saaledes ret langsomt myrde deres Offere.

Alt afklæder han sig, og kaster nu et medlidende Blik hen til hans ulykkelige Selskaberinde — men, hvo formaaer at beskrive den navnløse Smerte, den dødelige Skræk han følte, da han i den blege Skikkelse gjenkjendte *sin elskede Lissa*! Men snart traadte en anden Følelse istedetfor hans Skræk og Veemod: inderlig Forbittrelse og Harme. „Jeg Daare! raabte han under en Strøm af Taarer: medens *jeg* af Sorg over *Dig* kaster mig i Dødens Arme, boler *Du*, Bedragerske, med Tyrannen. Og ikke engang tilfreds med den Forbrydelse, Du har tilladt Dig mod *vor* Kjærlighed, bryder Du ogsaa den Troskab, Du tilsvor Din Fyrste! O, min fromme Moder! for *Dig* alene dør jeg! Du, inderlig Elskede, være min sidste Tanke!"

Den skjælvende Lissa, omringet af alle Haremets Qvinder, der hver havde en Skaal med kogende Vand i Haanden, for at tilstænke Forbrydersken ret langsomme Smerter i henhes sidste Øieblikke; ogsaa den skjælvende Lissa bliver nu den med hende til Døden Indviede vaer, og springer tilbage med et vildt Skrig, besværgende Præsterne ved Alt hvad der er dem helligt, ved Himmellyset og Templets Slanger, ikke at dræbe denne Yngling, idet hun høitideligen forsikkrede, at hun aldrig havde seet *ham* i Palladset, men at han, skyldfri som hun, bødede for en fremmed Driftighed.

Da greb en fælsom Følelse den forbaufede Mængde; Præsterne stode tvivlraadige — og, ængstelige for at fuldføre den skrækkelige Dom, sendte man et Jilbud til Fyrsten. Denne indfandt sig strax, og traadte med en mork Mine for Pigen med disse frygtelige Ord: „Hvorledes, Slavinde! Du, der viste Dig saa kold ved alle mine Kjærtegn; som var dristig nok til at afvise Din Fyrste, da han havde besluttet at ophøie Dig blandt hans første Qvinder! vover Du at nægte Din Medskyldiges Brøde? tænker Du maaskee derved at frelse ham? — Er Denne ikke Forbryderen; velan, saa nævn den sande; og den Uskyldige skal med Hæder og Løn drage herfra!"

„Hiin Dristige, svarede Lissa beskedent: der for at bortføre mig indsneeg sig i Dit Harem, var ikke denne Yngling; jeg skal nævne ham — jeg kan det ikke! Men han, det sværger jeg endnu engang, er uden Brøde. Skjælv, Fyrste, for at udgyde uskyldigt Blod! Gjerne vil jeg døe, naar Du blot vil lade ham fri!"

„Taus stod Fyrsten et Øieblik, og grublede over den fremmede Følelse, der førstegang i hans Liv saa underfuldt afholdt ham fra at udgyde et Par Draaber uskyldigt Menneskeblod. Men da han overbeviede, at Negeren havde fremstillet sig selv, og i Pigens Bønner kun saae hendes Kjærlighed for ham: da vaktes hans Harme med fornyet Styrke, og han tilvinkede Bødlerne, at de skulde fuldføre deres skrækkelige Forretning.

Allerede sloge Flammerne høit iveiret, Qvinderne nærmede sig med det kogbede Vand, og Dødstrommen

begyndte sin Hvirvel — — da en med Stød og Saar bedækket Olding hastigt trængte sig igjennem Hoben, og styrtede for Kongens Fødder.

„Holdt! raabte han: mig var det, der overseeg Serailets Mure, for at frelse — min Datter. Jeg var tilforn Præst ved den Guds Tempel, der dengang dyrkedes her; man bortførte min Datter til Dit Pallads, og det lykkedes mig forrige Nat at omfavne hende; men forgjeves søgte vi at undflye — man bemærkede os, og bedækket med talløse Saar undkom jeg med Møie mellem Vagtens Pile. Modtag Dit Offer! jeg dør med den, for hvem det var mit høieste Ønske — Guderne nægtede mig det — at leve!"

Saasnart Oldingen havde endt sin Tale, befalede Kongen øieblikligen at løse de Bundne, og føre dem frem for ham. Med Venlighed tiltalte han Meli med de Ord: „Siig mig dog, vakkre Yngling, hvad der bevægede Dig til at opoffre saa ungt et Liv?" — Og med høitbankende Bryst, ved Siden af den gjenfundne huldе Mø, fortalte nu Meli om sin fromme Moders Nød og hans Kjærlighed til Lissa, og hvorledes han af Sorg over den Sidste, og for at berede den Første en blidere Stilling i hendes øvrige Dage, havde villet opoffre et Liv, der, naar han ei kunde bidrage til disse ham saa dyrebare Personers Lykke, var uden Betydning for ham.

Med taus Beundring hørte Fyrsten ham; med inderlig Deeltagelse lyttede de Omkringstaaende til hans Tale; ja selv de raae Krigere følte, at deres Øine endnu havde Medfølelsens tause og dog saameget sigende Taarer — men at skildre de salige Følelser,

der hævede Oldingens og hans Datters Barm, hvo er istand dertil?!

Venligt udrakte Kongen sin Haand, og vendte sig, idet han reiste ham op, til de europæiske Kjøbmænd, som det usædvanlige Sørgespil havde hidlokket, med disse Ord: „I, som ved Erfaring og Viisdom og Eders forfinede Sæder veed at vurdere et Menneskes Værdi indtil paa eet eneste Guldstykke, siger I mig, hvor høit anslaae I vel en saadan Yngling?" — Rødmende og med nedslagne Øine tang de Alle; men en modig Engellænder raabte: „Tolv tusinde Guineer!" — „Bravo! udbrød den henrykte Fyrste: den Sum betaler jeg; den være Prisen for Barnets Kjærlighed og Brudens Medgift."

Nu gjenlød en uendelig Jubel fra den larmende Forsamling, og den tro Lissa sank til den Elskedes Bryst. Kongen afskedigede dem meget naadigt, og sendte dem strax den belovede Brudeskat. Endnu samme Dag forenedes Lissa og Meli ved Ægteskabets hellige Baand, og ved den følgendes Frembrud droge de, i Selskab med den gamle Farutho, til Skoven. De naaede den først, da Dagen begyndte at helde, og da den vestlige Himmel rødmede af Aftensolens sidste Straaler, bankede de lykkelige Vandrere paa Darinas lille Dør.

(H. Harries.)

Orlowerne.

(Sluttet.)

Udmattet af ængstelig Bekymring over, hvad Skjebnen den kommende Dag maatte beslutte over Ruslands Keiserinde, havde Catharina endelig ved Midnatstid, i pinlig Uro, lagt sig lidet til Hvile. En let Slummer udgød sin qvægende Ro over den Udmattedes Øie; da slog Slotskirkens Uhr to, og Morgenrødens svage Purpurskær kastede sine første Straaler over Trægrupperne, der malerisk omgive det fortryllende Petershoff, ombugtet af Nevas yndige Bredder. Da blev den hemmelige Dør tilsomt lukket op, og for den i største Skræk Opvaagnendes Leie stod en kæmpestor Gardist i blinkende Vaabenglands, og udraabte forpustet: „Eders Majestæt maa skynde at klæde Eder paa, medens jeg henter en Vogn. Denne Seddel giver nærmere Oplysning."

Og ud styrtede dette skrækbringende Budskab, tog Trappen i eet Spring, og var i et Nu i Baaden og paa den anden Side af Kanalen.

Halv fortumlet sprang Catharina ud af Sengen, og ringede. Iwanowna traadte ind. „Klæd mig hurtigt paa!" sagde hun til den Overraskede, og læste imidlertid Billetten. — „Endnu ei færdige?" foer Alexis atter ind ad Døren, trak begge Fruentimmerne med de Ord: „Vi have intet Øieblik at spilde!" ud af Døren, ned af Bagtrappen, og ned i den lille gyngende Jolle. Med kraftig Arm stødte Alexis den fra Land, at den piilsnar foer over til den anden Side.

Man steeg i Land, fløi aandeløs gjennem Dyrehaven, og standsede ved dens forgyldte Jerngitterport. Her holdt en med otte Heste forspændt Vogn. Catharina og Iwanowna satte sig ind i Vognen, og Alexis med et kraftigt Spring op paa en af Forløberne, og i susende Galop gik det nu med lynsnar Fart hen ad den som et Stuegulv jævnbanede Vei til Hovedstaden.

„Holde Hestene ud, kunne vi være der inden en Time!" raabte Alexis efter nogen Tid ind i Vognen til Keiserinden. Neppe vare disse Ord udtalte, før Hesten styrtede, og to Favne langt fløi Alexis ud paa Hovedet paa den steenhaarde Vei. I samme Øieblik faldt begge Stanghestene. Med Møie reiste Alexis sig op, følte til sin venstre Side, og saae det sladtrykte Kaardefæste.

„Min Gud, hvad vil her blive af!" jamrede Catharina. — „Et Allerhelvedes Puds! skreg Alexis: hvad skal vi nu fange an?" — Da hørtes Raslen af en fra Byen hidflyvende Vogn.

„Heida! Holdt! Kjør os ikke overende! Hvem Satan er I?" brølte Alexis. — „Gud være lovet, jeg træffer Eder her! raabte Gregorius fra den fremmede Vogn: Vil Eders Majestæt ikke sætte Eder ind i denne Vogn, Alt venter efter Eders Ankomst."

Det var den 9de Juli 1762, om Morgenen Kl. 4, at Catharina naaede Hovedstaden, yderst udmattet af Nattevaagen, Mødighed og de Skrækkebilleder, som under den hurtige Kjørsel i frygtelig Uvished foresvævede hendes ophidsede Indbildningskraft. Ved den ismailowske Gardes Caserner gjordes Holdt. Catharina steeg ud, men hendes alt sunkne Mod for-

gik næsten, da kun en Snees halvbevæbnede Gardere lode sig see. Dog snart omringede de to Compagnier hende, som Gregorius Orlow havde underkjøbt, og et skingrende Hurraraab lød høit over alle Casernerne i den stille Morgen. Da samledes efterhaanden Regimentets øvrige Compagnier, og nu kom dets Oberst Cyrillus Ratzumoffsky hidflyvende paa sin lette Tartar, og tordnede med sin Lovestemme: „ret Eder!" Kuns et Øieblik, og som Metalstøtter stode de kæmpestore Krigere i snorlige Rad. Ikke et Ord hørtes, ikke et Lem rørte sig. Kun fra de vildtskjæggede, solbrændte Ansigter fore Lynblik mod den unge skjønne Keiserinde, som, end mere forskjønnet ved den Bleghed, der i dette Øieblik overtrak hendes Ansigt, talede saaledes, med sin hjertevindende Sølverstemme:

„Da jeg med Vished har erfaret, at Keiseren har besluttet, at lade mig og min uskyldige Søn, Eders tilkommende Keiser, dræbe endnu i denne Dag, saa kaster jeg mig derfor i Eders Arme, mine troe og kjære Russere, inderligt bedende Eder, at frelse mig og min Søns Liv; og stedse skulle I udi mig finde en huld og naadig Keiserinde!"

„Nei, frygt Intet, vor Moder! lød det fra de grønne Rader: med vort Liv og Blod ville vi forsvare Dig! vi ville ikke længere erkjende Peter den tredie for Keiser. Vær Du vor Keiserinde! Ja, længe leve vor Keiserinde Catharina!" og nu tordnede Hurraet fra Fløi til Fløi, og besvaredes af Feltmusikens hvirvlende Trommer og skingrende Trompeter.

„Jeg takker Eder, Børn! sagde Catharina mildt og huldsaligt: Saa sværger mig da Eders Troskab

paa Crusifixet," vedblev hun, idet hun saae Gregorius Orlow komme med den halvt om halvt modstræbende Feltpræst.

Nu slog Regimentets Officeercorps en Kreds om Catharina og Feltpræsten. Oberst Ratzumoffsky lagde sin Haand paa Crusifixet, de nærmest værende Stabsofficerer ligesaa, idet de Alle med langsom og høitidelig Røst aflagde Eden. Da Soldaterne ligeledes vare tagne i Eed, gav Catharina Gregorius et Vink, og han bortfjernede sig hurtigt. Da lød pludseligt modoplivende i den stille Morgenstund frygteligskjøn Janitskarmusik, og med kraftigt taktfast Tritt nærmede Garderegimenterne Preobratschinsky og Siemonowsky sig den venstre Fløi af Ismailow. Musiken taug, hurtigt svingede Pelotonerne ind, og nu dannede alle tre Regimenter en uoverskuelig Linie foran Casernerne.

End eengang tordnede Hurraet af alle Regimenterne, og pludseligt saae Catharina sig omgivet af Generalerne Wolkonsky, Watkowskoi og Walskausky, Oberst Ratzumoffsky, Greverne Peter Schuwalow, Stroganoff og Bruce, Premiermajor i Garden Preobratschinsky. Og inden Catharina vidste et Ord, laae Fyrstinde Datschkow i hendes Arme. Da kom Artilleriegeneral Willebois, studsende over det uventede Optrin, og nærmede sig ziirligt bukkende Keiserinden.

„Eders Majestæt har ladet mig kalde, begyndte Generalen, ømfindtlig over at man ikke havde indviet ham i Sammensværgelsen: og jeg seer vel, hvad Eders Hensigt er. Men tillad mig at bemærke, at Eders Majestæt burde have forudseet —"

„Jeg har ikke ladet Eder hidkalde, Hr. General, afbrød ham Catharina med stolt Værdighed: for at spørge Eder om, hvad jeg burde have forudseet, men for at erfare, hvad I vil gjøre."

„Adlyde Eders Majestæt!" svarte Franskmanden galant, idet han kastede sig for Keiserindens Fødder. Mit Hjerte siger mig vel, jeg ikke handler rigtigt, dog skal mit Corps strax være i Vaaben, og Tøihusene aabne til Eders Majestæts Tjeneste."

Medens alt Dette passerede, laae Iwan paa sit Leie, omgjøglet af Morgenslummerens flygtige Taagebilleder; da skingrede Trompeten frygteligt lige udenfor hans Vinduer. Munter sprang han op af Sengen, og lyttede. „Det er Allarm han blæser! sagde Iwan til sig selv: hvad mon det betyder?" og foer i Klæderne. Snart var han paaklædt og væbnet, og styrtede ud. Da kom Lieutenant Golowin ham imøde i strakt Carriere. „Hvorhen Fedor?" raabte Iwan. — „Til Keiseren i Oranienbaum, svarte Denne, forbifliyende: hele Garnisonen er i Vaaben og i fuldt Oprør; Keiserinden i Spidsen for den. Jeg vil derfor bringe Keiseren Underretning derom." — „Saa skynd Dig, Fedor, og Lykke paa Reisen, min Ven!" raabte Iwan efter den Bortfarende, og løb alt hvad han kunde til Stalden, for at komme tilhest.

Keiserens Livregiment holdt opmarscheret paa Allarmpladsen; dets brave Oberst vinkede med Kaarden, og Officeercorpset nærmede sig og omgav Com-

mandeuren, der saaledes opløftede sin Stemme: „Kammerater! I dette Øieblik er et Oprør brudt ud, der truer vor Keisers Krone, ja maaskee hans Liv. Jeg har derfor samlet Regimentet, at høre Eders Mening, Kammerater. Thi jeg haaber ikke, der skulde være nogen Forræder iblandt os. Som Keiserens Livregiment bør vi ogsaa offre ham Liv og Blod, hvorledes saa end Udfaldet maatte blive. Ere I Alle af den Mening, Kammerater?" — „Liv og Blod for Keiseren!" udraabte Iwan. „Liv og Blod for Keiseren!" raabte Officeercorpset efter ham. „Liv og Blod for Keiseren!" lød det i høien Sky fra Geledderne.

Da kom en Adjutant af Garden hidsprængende, og tilraabte Obersten: „Hendes keiserlige Majestæt lader Eder befale, Hr. Oberst, ufortsvet at støde til hende udenfor Gardecasernerne, hvor Garden og hele Garnisonen alt have svoret hende Troskabseeden; og forventer hun, at Hr. Obersten vil gjøre det samme!" Og derpaa jog han afsted, saa Ilden fløi af Stenene. Studsende saae Obersten efter ham, og vedblev derpaa: „Mod saa stor en Overmagt kunne vi Intet udrette. Jeg anseer det derfor raadeligst, at forsøge, om det vel er muligt at føre Regimentet ud af Byen, og overlevere det til Keiseren, saa have vi gjort vor Pligt. Desuden veed jeg, at tæt udenfor Petersborg, paa den Vei vi skulle marschere, camperer Oberst Alexophioff med sine Dragoner; han er sikkerligen Keiseren tro. Kunne begge Regimenter støde sammen, da have vi Intet at frygte."

Oberſten vinkede derpaa atter; Officeercorpſet ſkilte ſig ad, Enhver begav ſig tilbage paa ſin Poſt, og Regimentet ſatte ſig i Marſch i ſkarp Trav.

Regimentets ſidſte Deling ſvingede ind i den brede Gade, hvori Kaſankirkens uhyre Bygning indeſlutter næſten den halve Gade; da lød den anmarſcherende Gardes lyſtige Muſik bagved, og foran ſkingrede Trompeterne fra Alzophioffs Dragonregiments første Eſkadron, der juſt rykkede ind i den anden Ende af Gaden. Beſtyrtſet ſaae nu Oberſten, at han var indſluttet, og at Alzophioff, paa hvem han havde ſtolet, var Forræder. Hurtigt lod han Regimentet ſvinge ind ligefor Kirken.

Omgivet af Hovedmændene for Sammenſværgelſen, i Spidſen for de tre Garderegimenter, efterfulgt af alle de øvrige Garniſonsregimenter, nærmede Catharina ſig nu Livregimentet, hvis ſørgelige Taushed ſtak beſynderligt af mod de øvrige Regimenters Jubel og Hurraraab. Oberſten red hende imøde og ſalutterede.

„Hvorfor kom I ikke efter min Ordre med Eders Regiment derhen, hvor jeg befalede Eder, Hr. Oberſt? ſpurgte Catharina nu, ſtolt af den Overmagt, hun allerede havde faaet: Hvad var Aarſag dertil?" — „Den Troſkabseed, jeg har ſvoret Keiſeren, min Herre!" ſvarede Oberſten med rolig Fatning. — „Jeg forſtaaer Eder, Oberſt! ſvarte Catharina med Keiſerindeværdighed: Jeg behøver Eder ei heller. I er Arreſtant!" — „Som Eders Majeſtæt befaler." ſvarede Oberſten, og ſteeg ned af Heſten, overleverende Catharina ſin Sabel.

„Jeg haaber dog ikke, sagde Catharina ret mildt og huldsaligt, idet hun vendte sig mod Regimentets Front: at de øvrige Herrer Officerer ere af Oberstens Mening?"

Iwan, der just holdt ligeoverfor Keiserinden, og var heftig opbragt over den glade Jubel, hvormed Alle idag saa skændigen søge deres Troskab mod Keiseren, stak Kaarden ind, spændte den los, og slængte den ligefor den forbausede Keiserindes Fødder med disse Ord: „I alle mine Kammeraters Navn giver jeg Eders Majestæt herved Svaret paa Eders Spørgsmaal!" Og med disse Ord steeg han hurtigt ned af Hesten. Med rolig Værdighed, dog med skjult Velbehag, betragtede Catharina den vredeglødende Yngling, der, stolt som Krigsguden, nu stod for hende. Derpaa kaldte hun paa Oberst Ratzumoffsky, og bød: „Obersten der, og hans hele Officeerkorps, lader I strax arrestere. Men denne her, idet hun pegede paa Iwan: lader I bringe til Fæstningen, under stærk Bevogtning, og indestaaer med Eders Liv for hans Tilstedeblivelse."

Obersten kaldte paa Regimentsadjutanten, og derefter nærmede en Gefreider og to Mand sig, toge Iwan imellem sig, og marscherede med ham over Revafloden, ad Fæstningen til, medens de øvrige Officerer alle sadde af, og Officerer af andre Regimenter indtoge deres Plads, for at commandere Karlene, der ved lydelig Knurren gave deres Misfornøielse tilkjende.

Kasankirkens prægtige Hoveddør var aabnet, og Catharina traadte derind, langsomt og høitideligt, omgivet af sit glimrende Følge og efterfulgt af Folkets mylrende Vrimmel. Foran det stærkt blændende forgyldte Hovedalter stod den gamle Erkebisp af Nowgorod, den græske Kirkes Patriark i Rusland, med sit Sølverskjæg, i sin høitidelige Embedsdragt, og to Rader Præster, alle Oldinge paa Gravens Rand, hvis ærværdige Skjæg og dybtfurede Ansigter indgode Alle en hellig Gysen, omgave Alterets forgyldte Jerngitterværk. Catharina nærmede sig rolig og majestætisk. Tre Trin fra Alteret gik Patriarken hende imøde, og satte en med funklende Diamanter besat Guldkrone paa den Knælendes Hoved. En af Præsterne traadte frem, holdende en gylden Ampulle henimod Patriarken. Han dyppede Fingrene i den indviede Olie, beskrev dermed et Kors paa Keiserindens Pande, og udraabte, med langsom, høitidelig og lydelig Stemme: „I den hellige Treenigheds Navn salver jeg hermed Eders Majestæt til Selvherskerinde over alle Russere, under Navn af Catharina den anden, og erklærer hermed Eders Søn Paul Petrowitsch for Ruslands retmæssige Thronarving!"

Nu aflagde Keiserinden den Eed, hvori hun svor, som Selvherskerinde ubrødelig at overholde den græske Religions Reenhed, og bevare hendes Russeres Frihed heel og uantastet.

Med spændt Opmærksomhed hørte den utallige Mængde til, og en ærefrygtsfuld Taushed hvilede over den brogetblandede Vrimmel. Da tonede plud-

seligt herligt og hjerteoploftende, gjennem Kirkens uhyre Hvælvinger, ned fra Orgelet det høitidelige Te deum. Efterat denne Ceremonie, hvis, paa det overtroiske Folk forudberegnede, Virkning ei heller slog feil, var tilende, begav den nye Herskerinde over Verdens første Rige sig til Keiserinde Elisabeths Pallads, hvor hun hele Formiddagen viste sig for det i tusindviis tilstrømmende Folk, medens hendes Tilhængere besatte alle Vagterne, og omgave Palladset med en dobbelt Rad af Tolvpundigere, hvis sorte dødbringende Svælg opfyldte de Omgivende med rædselfuld Gysen. Kun kort nød Catharina den længe savnede Hvile og Vedergvægelse paa Palladset, da saae den straalende Middagssol hende tilhest med dragen Kaarde, i Gardeuniform, med St. Andreasordenens Guldkors under den bølgende Barm, ved Fyrstinde Datschkows Side, i Spidsen for 15,000 Mand, paa Marschen mod den Mand, hun havde at takke for den Krone, hun forsmaaede at dele.

Endnu laae Peter den tredie i forgløs Slummer i sit Gemak paa Oranienbaum, da Lieutenant Golowin, overstænket med Skarn, forpustet og aandeløs fløi ind ad Slotsporten, og styrtede med Hesten for den udtrædende vagthavende holsteenske Officeers Fødder. Hurtigt sprang han op og sagde: „Meld mig i Øieblikket hos Hs. Majestæt; jeg har vigtige Ting at aabenbare ham!“ — „Keiseren er ei endnu opstaaet, gjensvarte Officeren: men jeg vil melde Eder

hos Generaladjutant Ghudowitsch." — Men uden at oppebie Svar sloi Golowin op ad den brede Slotstrappe, og bad den imødekommende Kammerherre med ængstelig Paatrængenhed, at melde ham for Keiseren.

„Min Gud! det gaaer ikke an, svarte Hofmanden forlegen: Hs. Majestæt kom sent ud paa Natten i Seng, og er først i dette Øieblik opstaaet."

I det samme aabnede Keiseren Forgemakkets Dør, og spurgte: hvem der var saa høirøstet? Da trængte Golowin sig uimodstaaelig forbi den modstræbende Kammerherre hen til Keiseren, og meldte:

„Jeg kommer ligefra Petersborg, Eders Majestæt! Alt bebuder et skrækkeligt Oprør, thi Hendes Majestæt Keiserinden —" — „Hvad? Atter den gamle Vise! fnøs Keiseren, og tilraabte den indtrædende Generaladjutant: Lad denne uforskammede Herre ufortøvet arrestere, som vover saa dristig at forstyrre mig i min Morgenro med sin opdigtede Snak." — Hovedrystende adlød Ghudowitsch, og tog den af Vrede skjælvende Yngling ved Haanden, og førte ham udenfor. Her standsede Ghudowitsch, og spurgte ængsteligt: „Er det virkelig sandt, Hr. Lieutenant?" — „Jeg forsikrer Eder ved min Ære, Hr. Generaladjutant! svarede Golowin: at da jeg red fra Petersborg vare Garderne i stor Tumult, Keiserinden i Spidsen for dem, og Prinds Georg af Holsteen arresteret; ligeledes Major Tschaploff og Lieutenant Putschkin, de eneste Troe af alle tre Garderegimenter; og jeg tænker, at alle mine Regimentskammerater i dette Øieblik have samme Skjebne."

„Naa, det fattedes kun endnu, sagde Ghudowitsch, stampende med Foden, saa det rystede i Vinduerne: jeg beklager Eder, Hr. Lieutenant; men jeg kan ikke hjelpe. Dog lover jeg, Eders Arrest skal ikke vare længere, end til Keiserens opfarende Sind er afkølet."

„Nu, sagde Golowin: jeg tænker vel ogsaa, at det ret snart vil blive afkølet!" Og dermed overleverede han Kaarden til Ghudowitsch, der flyede den til den indtrædende vagthavende Officeer med de Ord: „En Arrestant!" Med store Øine betragtede Holsteneren Golowin, vinkede saa med Haanden, og Begge forsvandt.

Paa den brede, jævne, smukt beplantede Vei, der snart berørende Nevas slangeformige Bugter, snart fjernende sig derfra, og gjennem yndige Smaaskove, forbi den russiske Adels prægtige Landsteder, fører til Keiserslottet Petershoff: fremrullede med lystelig Fart den lange Række af riigt forgyldte og smukt malede Kareter og Vogne, der indesluttede Keiseren og hans Hofstat. En munter Samtale og lydelig Latter hørtes over hele Toget, og Alle glædede sig til den nærforestaaende Fest. Kun Ghudowitsch red taus og sørgmodig ved Siden af Keiserens Kareet, hvori Peter og Elisabeth Worontzow sadde i sorgløs Samtale, uden at ane, hvor skrækkeligt og uventet deres Glæde skulde forstyrres. Da kom et Menneske med Lynets Fart, paa den skummende Ganger hidfarende

fra Petershoff. Anende det skrækbringende Budskab, jog Ghudowitsch ham imøde. Et Øieblik talede de sammen, da foer han igjen tilbage, og tilkordnede den keiserlige Kudsk et kraftigt „Holdt!" Med opfarende Heftighed bøiede Peter sig ud af Kareten, og tilsnøs Ghudowitsch: „Er I gal? Hvad skal det betyde?" — Men Ghudowitsch afbrød den Bebreidelsesstrøm, der truede ham, iilsomt med disse Ord: „Hvad jeg længe har anet, hvad Eders Majestæt aldrig har villet troe, er nu indtruffet. Oprøret er nu udbrudt. Keiserinden vil om kort Tid være her, i Spidsen for hele Petersborgs Garnison. Kammerherre Ismailow kommer lige fra Hovedstaden, og har været Øienvidne til Oprøret."

Som truffen af Lynild, sad Peter en Stund ubevægelig, berøvet Sands, Samling og Mæle. Et skrækkeligt Lys gik med eet op for ham, og de Følelser, der i dette Øieblik bemestrede sig ham, var en rædsom Straf for den Ligegyldighed, hvormed han forhen havde foragtet saamange Advarsler. Langsomt vendte hans Besindelse tilbage. Møisommeligt udstammede han den Befaling, saa hurtigt muligt at jage til Petershoff. Her løb han strax til Catharinas Værelser, for at overbevise sig om, at hun virkelig var borte, og tilraabte de Indtrædende: „Hun er borte! Nu er Alting tabt."

Forgjeves søgte Nogle af dem, og især Grevinde Woronzow, at trøste ham med, at det maaskee ikke var saa farligt, som man gjorde det. En urolig Ængstelighed, forenet med pinlig Selvbebreidelse, drev ham uophørligt op og ned igjennem alle Slottets

Værelser, og tilsidst ned i Haven, hvorhen Ghudowitsch og Storkantsler Woronzow fulgte ham; og den Sidste tiltalte ham saaledes: „Hvis Eders Majestæt befaler, vil jeg ufortovet begive mig til Petersborg, for at erfare, hvorledes det egentlig staaer til; og jeg vil gjøre Alt, hvad jeg formaaer, for at bevæge Keiserinden til at lade dette Foretagende fare. Thi er end hele Petersborgs Garnison Forrædere, da udgjøre de kun en liden Deel af den russiske Armee, og desuden har Eders Majestæt 3000 Mand af den holsteenske Garde." — „Ja, afbrød Peter hurtigt den Talende: gaae I kun strax til Petersborg, Hr. Kantsler! Og I, Ghudowitsch, sorg for, at der uopholdelig sendes Ordre til Oranienbaum til mine Holsteenere, at de strax begive dem paa Marschen, med deres Artillerie!"

Da Keiseren atter traadte ind i Slottets Hovedsal, omringede Fruentimmerne ham grædende og hænderyridende. Elisabeth Woronzow omfavnede hans Knæe, og bad ham med Fortvivlelsens Heftighed, ikke at opirre Keiserinden ved unyttig Modstand, der kun vilde gjøre Oprørerne end mere rasende.

Nu traadte den graahaarede Helt, Feltmarskalk Münnich ind, og tiltalte den forsagte Peter saaledes med sin djærve Krigerstemme: „Hvorfor forsager Eders Majestæt? Fat Mod! Om kort Tid vil Eders holsteenske Garde være her; det er troe og brave Krigere. Jeg vil stille mig i Spidsen for dem, og først over mit Liig skal Veien gaae til Eders Majestæt; og da er kun en liden Deel af den Gjeld betalt, jeg er Eders Majestæt skyldig, for min Frelse fra Pelims

Ørken!" — „Ja, vi ville seire eller døe!" udraabte den, det sidste Indtryk stedse følgende Peter, og greb den tro Krigers Haand.

Da indtraadte en Husarofficeer af det smolenske Regiment, og meldte: „Vi have recognosceret indtil en Miil herfra, og stødt paa Keiserindens Fortropper. Saa langt vi kunde sine naaede Kolonnen, hvorfra hørtes idelige Hurraraab og lystig Sang. Artilleriet var foran, og vi kunde tælle over 100 Feltkanoner."

Den forsagte Keiser blegnede, og borte var i et Øieblik det Mod, Münnichs Tale havde indgydet. Forskende betragtede Denne ham med sit Øneblik, og udbrød: „Jeg seer vel, Eders Majestæt ikke har Mod til, at udsætte Eder for en hæderfuld Kamps Udfald. Velan! saa veed jeg et andet Middel. Ved Kronstadt ligger hele Flaaden seilfærdig; Besætningen er stærk og tro, thi nylig er en Adjutant hidkommen fra Generalmajor Liewers, som jeg har sendt derover for at udforske Stemningen. Der er altsaa et sikkert Tilflugtssted.

„Til Kronstadt! til Kronstadt!" hylede Fruentimmerne. — „Til Kronstadt!" raabte ængsteligt de pyntede Smaaherrer. — „Til Kronstadt!" sukkede sagte og fortabt den ulykkelige Keiser; og hurtigt gik det nu til de i den raskstrømmende Neva seilfærdig liggende Galeier.

Blodigrød nedsank ulykkespaaende Ildkuglen bag Ingermanlands skovklædte Høie, kastende sine sidste

Straaler henud over Østersøens speilklare, blikstille Vandflade, der gjennemskares af Galeien, ved hvis Forstavn Ruslands ulykkelige Hersker stod, med veemodigt Blik skuende dette Naturens herlige og majestætiske Skuespil, der af en bange og tung Anelse forekom den i sinn Fortvivlelse Nedsunkne som et Billede paa hans dalende Herskervælde. Under Aareslagets eensformige taktmæssige Pladsken skød Galeierne sig alt nærmere og nærmere henimod Kronstadts Havn. Overteermesteren peeb: og alle som een stjød Aarerne inden Borde, og ned i det vaade kolde Dyb foer det tvegrenede Jernanker, stoppende Galeien med kraftigt Ryk. Da lød det huult, som op fra den morke Grav, gjennem Raaberen fra Land: „Hvem der?" — „Keiseren!" svartes der fra Galeien. — „Vi kjende ingen Keiser her!" raabte flere Stemmer. Da traadte den Forraadte heelt op paa Stevnen, kastede Kappen tilside, viste det blinkende Ordensbaand og de funklende Guldstjerner, og udraabte smerteligt: „Kjende J ikke Eders Keiser mere?" — „Nei, nei! brølte i høien Sky Forrædernes Tusinder, vi erkjende ingen Keiser mere! Leve Keiserinde Catharina den anden!" Og høiere end det i den stille Nat over den rolige Søe henrullende Hurra, tordnede Admiral Talitzer, General Liewers's Overvinder og Garnisonens Forfører, med sin uhyre Sømandsbas: „Lægger J ikke strax fra Land, lader jeg Jer skyde ifænk!"

Den nu aldeles modløse Keiser kastede sine Øine paa Fæstningens Vold, og saae de tændte Lunter, der som Lygtemænd bevægede sig op og ned bag den lange frygtelige Rad dødsprudende 24pundigere. Da

segnede Keiseren om i Ghudwitschs Arme, just som Denne tilraabte ham: „Lad os kun modig sætte fra Bord, Ingen vil vove at skyde paa Eders Majestæt!"

„Kap Touget!" tordnede Capitainen; og ned gjennem dette, fast i Rælingen, foer Skarøxen, ført af Baadsmandens kraftige Arm. Skummende foer Galeien langt ud paa det vide Hav. Udmattede lode Matroserne Aarerne synke. Da kastede Maanen sine Sølvstraaler over Havets Crystalflade.

Tause stode Münnich og Ghudowitsch, og betragtede den skjønne stjernebesaaede Himmelbue, da de Begge bleve kaldte ned til Keiseren i Kahytten. „Hvad raade I mig nu? begyndte Denne næsten grædefærdig: nu da Alle, Alle forlade mig, og mit fordums saa stolte Rige er indesluttet mellem disse usle Planker!"

„Der er nu intet Andet for, svarte Münnich: end at Eders Majestæt maa seile til Reval, hvor det svrige af Flaaden ligger, bestige et af Orlogsskibene, seile til Pommern, og sætte Eder i Spidsen for Armeen, som der er paa Marschen til Danmark. Med den kan Eders Majestæt vel tvinge Oprørerne."

Men ei heller dette Raad kunde den vankelmodige og forsagte Peter følge, og om Morgenen den 16de Juli Kl. 4 løb Galeierne ind i den lille Havn ved Oranienbaum.

Efter tusinde fattede og atter igjen forkastede Planer, indelukkede Keiseren sig i sit Gemak, og forbød Alle og Enhver at forstyrre ham. Taus gik Ghudo-

witsch op og ned i det tomme Forgemak, og næsten Alle forlode den ulykkelige Monark, for at hylde den nye Herskerinde, seende det intet at nytte, længere at stampe imod Braadden.

Da kom Kammerherre Ismailow, der alt for længe siden havde hyldet Catharina; han begjerte at tale ene med Keiseren, og blev indladt. Ei længe varede det, før Peter traadte ud med Kammerherren, og sagde til Ghudowitsch: „Vi ville strax begive os til Petershoff, da Kammerherren der har forsikkret mig en god Modtagelse af Keiserinden." — „For Guds Skyld, Eders Majestæt, gjør ikke dette Skridt! bad Ghudowitsch ængstelig: det vil koste Eders Majestæts Liv!" — „Jeg forsikkrer, tog Ismailow Ordet: det er det eneste, der kan redde Eders Majestæt." — „Naa i Guds Navn da!" sagde Keiseren, overgivende sig til Forræderen. — „Saa tillad mig i det mindste at ledsage Eders Majestæt, at jeg kan dele den sidste Skjebne med Eder, den vorde saa hvordan den vil!" bønfaldt Ghudowitsch, og Keiseren nikkede venligt.

Rask rullede Vognen, hvori Peter sad mellem Elisabeth Woronzow og Ghudowitsch, ud af den indre Slotsgaard; da omringede de brave Holstenere Karreten, og raabte eenstemmig: „Forlad os ikke, Fader! Vi ville jo offre Liv og Blod for Dig! For os an imod Oprørerne, og vi ville slaae til sidste Mand!"

Nu fremtraadte den gamle Münnich, og sagde: „Kan ei heller denne Troskab bevæge Eders Majestæt? Lad mig føre disse brave Folk an, og jeg vil indestaae for et godt Udfald!" — Bedende saae Ghudowitsch

paa Keiseren; men fortabt udraabte Denne: „For mig er ingen Redning mere! Kjør til!"

Langsomt nærmede Karreten sig de forræderske Regimenter, der næsten beklædte den halve Vei fra Oranienbaum til Petershoff, og stode opstilte paa begge Sider af Veien. 3000 donske Cosakker vare de Første, Keiseren stødte paa. Disse Folk, der aldrig havde seet Peter, sloge Øinene ned, skamfulde over deres Brøde. Dette rørte den ulykkelige Peter dybt. Men da han kom til sit eget Regiment, og her saae lutter fremmede Officerer paa Fløiene og foran Eskadronerne, og Taarer paa de brave Krigeres Kinder, da knustes hans Hjerte, og med uimodstaaelig Magt frembrød den længe tilbageholdte Taarestrøm, der dog hurtigt standsedes ved at høre Gardens og de øvrige Regimenters Hurraraab.

Ved Petershoffs brede Marmortrappe holdt Vognen, og den ydmygede Fyrste steeg ud, for end mere at krænkes. Garden Imailows høire Fløi stod her tæt til Trappen. Nogle af Soldaterne omringede ham, rev St. Catharina-Ordenens mørkerøde Baand fra Elisabeth Worontzows Skuldre, og hængte det paa hendes Søster Fyrstinde Datschkow, der ikke værdigede den Dybtkrænkede et Blik. Alt vilde nogle Halvberusede gribe fat paa selve Keiserens Person, da tordnede Ghudowitsch dem med mandig Stemme straffende imøde: „Bort, Forrædere! Skamme I Eder ikke ved at røre Keiserens hellige Person? Er det ikke nok, I skændigen have sveget Eders Troskabseed?" — Skamfulde vege de Frække tilbage. Men en Adjutant nærmede sig strax Ghudowitsch, fratog

ham Kaarden i Keiserindens Navn, og bød en Underofficeer og 4 Mand at føre ham over i Slotsvagten. Nølende stod denne Troskabens Helt, og betragtede veemodigt sin ulykkelige forraadte Herre, derpaa udbrød han med smertegvalt Stemme: „Gid den Almægtige tage Eders Majestæt i sin hellige Varetægt! Men det bæres mig for, som om jeg aldrig mere skal skue Eders Ansigt!" — „Marsch!" commanderede Underofficeren; og Grev Panin nærmede sig, ydmygt bukkende, Keiseren, og førte ham op paa Slottet, hvis Vinduer i det samme rystede af det tusindstemmige Skrig: „Leve Keiserinde Catharina!"

Ved en fornedrende Frasigelsesakt havde Czar Peter den tredie, Hersker over Verdens største Rige, opgivet sin Ret til Herredømmet over Ruslands Throne, og sad nu, bedraget ved de Løfter, hvormed man havde bevæget ham til dette ydmygende Skridt, som Fange i sit lille usle Værelse paa Slottet Robscha, 20 Verster fra den Hovedstad, hvis Indvaaneres Jubel for 6 Dage siden døvede hans Øren ved hans ulykkelige Afreise til Oranienbaum. I pinlig Beængstelse, og omspændt af mørk Dødsanelse, greb den Ulykkelige den Violin, der i hans Herskerdage saa ofte havde adspredt hans Sind, for dennegang at finde Lindring for sit beængstede Hjerte. Alt havde han stemt den, og vilde til at gjøre det første Strøg; da sprang Bassen sønder med en fælsom skurrende Lyd, der fra de øde Vægge i det tomme Fængsel lød tilbage

som en Dødendes Rallen. I det samme blev Døren revet op, og ind traadte, uden at hilse, Alexis Orlow og Lieutenant Teploff, og nærmede sig den Besyrtsede. „Hendes Majestæt, begyndte Alexis med fræk og trodsig Stemme: sender os til Eder, at forkynde, at I efter Eders Ønske imorgen skal blive transporteret ombord paa en Fregat, for derpaa at vorde overført til Holsteen, og bede vi Eder derfor, at I efter god gammel russisk Skik vil drikke os til, at vi maae ønske Eder en lykkelig Overreise!"

Teploff aabnede Døren, og en Tjener traadte ind med en Flaske og tre Glas. Alexis skjenkede langsomt i det første. Imidlertid førte Teploff Peter lidet tilside, som for at tale med ham. Dette benyttede Alexis, for at helde nogle Draaber af en liden Flaske i det ene Glas, og rakte Peter det. Neppe havde han uddrukket, før han sank høitskrigende i den tililende tro Kammertjeners Arme; men med kraftig Arm slyngede Teploff denne ud af det aabne Vindue, og i samme Øieblik segnede Peter under Alexis's vældige Næver ned paa Gulvet. Teploff kaldte ud af Døren, og ind traadte den yngste Fyrste Baratinsky, den tredie Djævel i dette Helvedes Kloverblad. Alexis holdt det i skrækkelig Dødsangest sig vaandende Offer begge Armene, og satte det ene Knæ paa Brystet, medens de to andre Bøddelknegte droge det en Serviet om Halsen. Nu trak de Begge paa eengang til. I uhyre Dødssmerte greb den Pinte om sig, og udrev Fyrst Baratinskys venstre Øie. Da trykkede Alexis til med Knæet, saa Brystbenet knagende sønderknustes; og rallende laae der Dødsofferet for en Qvindes Herskesyge.

Hylende peeb Vinden gjennem det aabne Vindue, og oprev Døren, saa den pibende fløi om paa sit Hængsel. Tudende lød Natuglens varslende Skrig fra det hundredaarige Lindetræ; og liigt den evige Dommers Øie skuede den opstigende Fuldmaane med sit vrede Alvorsansigt ind paa Ridingsdaadens affjælede Offer; og hylende af Forfærdelse fore Morderne ud, saa Haaret reiste sig stivt i Veiret som Børster paa deres syndige Hoveder.

Da slog Klokken tolv om Natten den 14de Juli 1762.

Urolig gik den djærve Iwan op og ned i sit med dobbelte Jernstænger velforsynede Fængsel i Petersborgs Fæstning, og hans elskte Natalias, den trofaste Ghudowitschs og den forraadte Keisers Billeder svævede i Phantasiens Taagedands forbi den Bekymredes Øie. Da gjenlød hule Fodtrin i den lange hvælvede Gang. Raslende fløi den tunge Laas fra Jerndøren, og med Møie dreiede den gamle knarvurne Arrestforvarer den om paa sine rustne Hængsler med disse Ord: „See her er han, Herr Generalfelttøimester! Jeg har ikke hørt et Ord af ham endnu, og ikke seet saa meget af ham, som til en Pægel Brændeviin.“ Med disse Ord gik han sin Vei.

Da indtraadte den ny Generalfelttøimester, Kammerherre, Greve Gregorius Orlow, Ridder af Alexander Newsky-Ordenen, med stolte Skridt til sin fangne Broder, og talede saaledes i overmodig Tone:

„Jeg havde kanskee handlet rigtigere, om jeg reent havde slaaet Haanden af Dig; thi galere og ubesindigere end Du har baaret Dig ad, kan vel neppe tænkes! Imidlertid, man kan dog ikke gandske fornægte Blodets Stemme. Altsaa, jeg har aabenbaret Keiserinden, at Du er min Broder; thi ellers laae Dit Hoved for Dine Fødder for længe siden. Mig kan Du takke derfor. Hører Du, Iwan? Mig, som Du vovede for otte Dage siden at tale saaledes til. Jeg har reddet Dit Liv, Iwan; jeg og ingen Anden. Jeg, der nu er General over Artilleriet, Kammerherre, ophøiet i Grevestanden, og Ridder af Alexander Newsky-Ordenen og —"

„Og dog alligevel en Forræder!" faldt ham Iwan gandske tørt i Ordet.

„Hvad, det vover Du at sige mig? raabte Gregorius rasende: Veed Du, at jeg med eet Ord kan knuse Dig, og at, naar jeg opgiver Dig, er Du redningsløs fortabt? Er det Takken jeg skal have, fordi jeg har tigget Keiserinden Dit Liv af?"

„Jeg tigger ikke mit Liv af Nogen, svarte Iwan stolt: end mindre forlanger jeg, at Andre skal tigge det paa mine Vegne. Jeg har kun gjort min Pligt, idet jeg blev Keiseren tro. Er Du ei fornøiet med at være Forræder, saa fortæl kun Din Catharina, hvad jeg har sagt, og bliv da Brodermorder, om Du kan, saa er Dine Skurkestregers Maal topfuldt. Jeg skal dog vise Dig, at jeg selv er Mand for at frelse mig fra dette ufortjente Fængsel, uden enten at tigge Herr Generalfelttøimesteren, eller Greven, eller Kammer-

herren, eller Alexander Newsky-Ridderen om naadigst Forbøn."

„Naa, ja det ville vi see!" svarte den almægtige Favorit noget forblæffet, tilføiende med konstlet Ædelmodigheds Mine: „Jeg skal dog frelse Dig, Iwan, naar, som jeg er gandske vis paa, Du ei formaaer Noget med Dine store Ord!"

Og dermed stormede Generalfelttøimesteren ud af Døren, der af den ventende Arrestforvarer blev slaaet i, saa det rystede i Hvælvingen.

Ventende sad i Aftenskumringen Keiserinden paa den prægtige Divan i hendes eget Gemak. Hun ringede; en Tjener traadte ind. „Bring Lys! bød Herskerinden: og meld mig naar der kommer en Officeer fra Fæstningen med en Arrestant!" — „De have alt været her noget." svarte Tjeneren. — „Hvorfor har I ikke sagt mig det? spurgte Catharina opfarende: Lad Arrestanten komme ind!" Catharina gik derpaa hen og aabnede den hemmelige Dør, og Gregorius Orlow traadte ud deraf, i samme Øieblik, som Iwan blev ført ind af Tjeneren.

„I er Lieutenant Orlow af Livregimentet?" begyndte Catharina med paatagen Høihed. Taus bukkede Iwan, og blev nu Gregorius vaer. „I har paa den Dag, vedblev Keiserinden: da Garnisonen udvalgte mig til Herskerinde, opført Eder meget usømmeligt og ubesindigt. I har Herr Generalfelttøimesteren der at takke for Eders Liv. Uden hans indstæm-

dige Forbøn havde min Vredes Straffedom knuset Eder. Jeg befaler Eder derfor, i dette Øieblik at takke ham, fordi han som Broder har talt for Eder, da skal Alt være glemt og tilgivet."

Catharina taug, og alt nærmede Gregorius sig stolt, for at vise sin Overmagt over den stakkels Fange, da udraabte Iwan med Heftighed: „Nei, det gjør jeg i Evighed aldrig! Jeg har Intet forbrudt!"

Bestyrtset traadte Gregorius tilbage. Vredt vendte Catharina Iwan Ryggen. „Nu reiser I imorgen til Siberien, Hr. Lieutenant. Troer I ustraffet at kunne trodse Ruslands Keiserinde?" sagde hun med usædvanlig alvorsfuld Høihed.

„Tilgiv, Eders Majestæt!" stammede Gregorius, overrasket over den Tone, han aldrig før havde hørt. — „Nei, det bliver derved!" bød Catharina, og vilde bortfjerne sig.

Da traadte Iwan tæt hen til Keiserinden, og bad i beskeden Tone: „Jeg ønskede gjerne at tale med Eders Majestæt alene!" — Overrasket betragtede Catharina Ynglingen, der stod saa rolig for hende, som om han var sin Benaadelse gandske vis. Taus vinkede hun Gregorius at bortfjerne sig, nølende adlød Denne.

„Nu, jeg gad dog vidst, hvad I kan have at sige mig, som Eders Broder ei maa høre!" begyndte Catharina adspredt. Men Iwan betragtede hende længe forskende, og udbrød saa: „Mindes Eders Majestæt ikke, at have seet mig nogensinde før Revolutionsdagen?" — Da kastede Catharina sine store blaae Øine gjennemborende paa ham. Rolig og kold saae Iwan

paa hende med sit aabne frimodige Ansigt. Forvirret slog Catharina Øinene ned; dog snart fattede hun sig, og gjensvarte med Stolthed: „Havde I ikke andet at sige mig, end at gjøre dette besynderlige Spørgsmaal, da kunde I have sparet Eders Umage. Hvad jeg har afslaaet Eders Broder, tilstaaer jeg aldrig Eder!"

„Det vil komme an paa en Prøve!" svarte Iwan tillidsfuld, og fremtog den Sløife, han i hiin mærkværdige Nat havde faaet paa Vinterpalladset, og overrakte den forbausede Keiserinde den med disse Ord: „Saa være denne da min Talsmand!"

Dybt aandende betragtede Catharina Sløifen, gik tæt hen til Ynglingen, og sagde med heel forandret Stemme, og et Blik, der trængte Iwan lige ind i Sjælen: „Det var altsaa Eder?" Og nu lod hun sine Øine længe og brændende hvile paa den kraftige Yngling, der med gjennemtrængende Blik betragtede hende, uden at forandre en Mine. Da syntes Catharina langsomt at komme til sig selv, og vedblev med smeltende Stemme: „Ja, vel har I en god Talsmand, min vakkre Yngling! Ogsaa har I tro bevaret Eders Taushedsløfte. Alt skal være tilgivet og glemt. Har I Lyst at tjene mig? Jeg ønskede gjerne at beholde Eder her."

„Nei! svarte Iwan bestemt: Tillad mig, Eders Majestæt, at være oprigtig! Det kan jeg ikke. Jeg har været Keiseren hengiven med Liv og Sjæl, og jeg kan ikke med Glæde tjene den, der har berøvet ham Thronen. Vil Eders Majestæt udvise mig en Naade, da giv mig min Afsked, men tillad mig, naar Fædrelandet behøver min Arm, at vove Liv og Blod for det,

hvortil jeg stedse er villig." — „Nu, som I vil! svarte Catharina smsindtlig: Dog, lagde hun strax meget mildt og venligt til: har I ellers Intet? I kan udbede Eder en Naade!"

„Saa skjenk Generaladjutant Ghudowitsch hans Frihed igjen, faldt Iwan hurtig ind: og tilgiv ham, at han har udviist en Troskab, som Eders Majestæt sikkert maa agte, om den end har været Eders Ønsker imod."

„I forlanger Meget, gjentog Catharina, næsten fortrydende sit Løfte: Ingen har lagt mig saamange Hindringer i Veien, som netop denne Ghudowitsch. Dog, I har mit Løfte: han vorde fri, men ei endnu; først naar han ei længer kan være mig farlig." — „Det lønne Gud Eders Majestæt!" udraabte Iwan, trykte et Ildkys paa Catharinas Haand, og styrtede ud. Med bølgende Barm og glødende Kinder saae Catharina efter den Bortilende, knugede den knyttede Høire fast mod det høitbankende Hjerte, drog et ret dybt Suk, og fløi ind i sit Cabinet.

Armomslyngede, Bryst mod Bryst, sadde de Elskende, og glemt var i Gjensynets første salige Øieblikke al Verden rundt om dem.

„Min Iwan! Jeg har Dig igjen! hviskede Natalia smt, og trykkede Ynglingen fast til sit elskovsfulde Hjerte: O, jeg havde alt opgivet Haabet om nogensinde at see Dig og min Broder igjen. Hvor-

ledes mon vel hans Skjebne vil vorde?" sukkede hun fremdeles. — „Trøst Dig, min Elskte! saarte Iwan: Om kort Tid vil han atter være blandt os, hav Taalmodighed til denne Tid; mere kan jeg ikke sige Dig."

„Ikke? bad i smigrende Tone den yndige Mø: Ei heller har Du sagt mig, ved hvad Underværk Du er bleven reddet fra den sønderknusende Straffedom, Catharinas krænkede Stolthed vilde udtale over Dig, for Dit djærve Forhold paa Revolutionens mærkværdige Dag."

„Elskte Pige! udraabte Iwan fyrigt: Jeg har givet Dig mit Hjerte; Du bør da ogsaa eie min Fortrolighed. Men forskaan mig for at besvare dette Spørgsmaal nu. Først naar vi have denne ulykkelige By, der nær var blevet min Æres og Lykkes Grav, paa Ryggen, skal Du erfare Alt. Men nu om noget Andet. Hvorledes har den stakkels Peter det? Har man holdt sit Løfte? Er han maaskee alt i Holsteen?

Smerteligt betragtede Natalia ham, og en Taare, helliget den Forraadtes Minde, blinkede frem af de kulsorte Øine. „Du har Intet hørt? spurgte hun forundret: Ei at den ulykkelige bedragne Keiser er død en skrækkelig og qvalfuld Død, efter det almindelige Rygte, under Din Broder Alexis's Hænder?"

„Hvad? raabte Iwan med afbrudt, skrækkelig Stemme: Keiseren død! — myrdet! — Alexis — Djævel!" tordnede han derpaa med et af Forfærdelse og Afsky fortrukket Ansigt, og styrtede ud.

Alt udgød Aftendæmringen sin blide Ro over Keiserstaden; alt tændtes Lampernes utallige Mængde, der sienblændende oplyste de pragtfulde Boutiker paa Petersborgs store Torv, saa man pludseligt troede sig, som ved et Trylleslag, henflyttet til Frankerstadens Palais royal; da begyndte fra 71 Kirker og Klostere Liigklokkerne tungsindigt og gruopvækkende at lyde trindt over hele Kæmpestaden, og tæt som Sandet ved Havbredden saaes Indbyggernes utallige Mængde at fremvælte sig mod Palladset, i hvis stolte Thronsal den afsjælede Keisers Legeme her udstilledes til offentligt Skue. Med Møie fremtrængte Iwan sig gjennem de troe Holstenere, der grædende omringede Kisten og kysfede deres myrdede Herres Hænder. Men hvor forbausedes han ikke, da han, istedetfor en prægtig Paradeseng, blev den Afdøde vaer, liggende i en simpel sort Kiste, kun omgivet af fire Cheridoner, ifort sin simple preussiske Uniform, uden Ordener eller andre sin ophøiede Stands Kjendetegn. Det sorteblaae Ansigt, de halvt ud af Hovedet trykte Øine, de opsvovnede, forrevne Hænder vidnede om Rædselsdaaden, der voldsomt havde endt hans Vandring herneden.

Taus betragtede Iwan ham. Skræk og Afsky stod tydeligt malet i hans Ansigt. En lydelig Mummelen hørtes fra den tætpakkede Mængde. Milde og veemodige Blik fløi overalt imod de troe Holstenere, medens Afsky og Foragt lynede hen paa de troløse Gardere, der i en vid Kreds omgave Kisten.

Da rørte Nogen sagtelig ved Iwans Skulder. Han vendte sig om; Gregorius greb ham ved Haanden, og drog ham bort med sig, hen til det Pallads,

Keiserinden havde skjenket ham, til Belønning for hans Forræderie.

„Siig mig, begyndte Gregorius med slet dulgt Nysgjerrighed, da de vare ene: siig mig dog, Iwan, ved hvilket Middel Du bevirkede Din Frelse? Aldrig har jeg seet Keiserinden i saa besynderlig en Sindsstemning, som dengang Du var gaaet." — Iwan svarte ikke et Ord; endnu stod Liget i sin hele frygtelige Skikkelse for hans Indbildningskraft. Da traadte Alexis, som havde havt Vagt paa Slottet, hvor Liget fremstilledes, fløitende og syngende ind, som om han kom fra en Dands. En kold Gysen greb Iwans Hjerte, og med Forfærdelsens og Afskyens allerheftigste Tone udraabte han: „Fule, fordømte Morder! Har Du da ingen Samvittighed? Nei, Du er intet Menneske, Du er en Djævel! vedblev han gysende, og derpaa med frygteligt Alvor i langsom sønderknusende Tone: See, saaledes sønderriver jeg ethvert Baand, der som Broder binder mig til Dig, som jeg her frariver Dig den Orden, under hvilken aldrig noget skurkagtigere Hjerte har slaaet!" Med disse Ord rev han St. Andreasordenens ottekantede Stierne fra Alexis's Bryst, og slyngede det mod Væggen, saa Stumperne fløi omkring; og vendende sig mod Gregorius vedblev han med synkende Stemme: „Ei veed jeg, hvad Deel Du har i denne Mørkhedens Gjerning, dog siger mig Dit nedslagne Blik, der dog vidner om, at Du ei endnu er den fuldendte Skurk, at der er skeet uden Dit Vidende. Jeg gaaer nu langt bort fra dette gruelige Sted, der er vorden Broderkjærligheds og Troskabs Grav. Siig Du imidlertid saa høit Du

formaaer, ved Din Catharinas Haand, ja hæv Dig selv ved Siden af hende op paa den Throne, Du har kjøbt hende med Din Roligheds, gid jeg ikke maatte sige med Din Saligheds Tab. Men tænk paa Din Dødsstund, Gregorius! Da vil Peters blodige Skygge truende staae for Dit bristende Øie, og med al Jordens Herlighed vil Du ikke kunne tilkjøbe Dig det, Du nu har mistet: en god Samvittighed."

Iwan taug. Møisomt neddæmpende den Følelse, der ved disse Ord rørte sig i hans Hjerte, saae Gregorius gandske koldt paa Iwan. En lang, skrækkelig Pause. Gjennemborende saae Iwan paa ham, gik tæt hen til ham, og sagde med rædsom, tilintetgjørende Stemme: „Kan disse Ord ei røre Din forhærdede Samvittighed? eller lader Du kun saa? Saa tænk Dig Regnskabens frygtelige Dag! Tænk Dig den forraadte og myrdede Keiser, den skændede Ægtemand, tage Dig, forhærdede Synder, ved den ene Haand, og Morderen der ved den anden, og føre Eder frem for den Throne, hvorfra Keiseren saavelsom Bedleren skal dømmes, og hevnraabende klage: „See her ere de jeg hævede op af Støvet, og til Tak derfor skændede Denne min Ære, og den Anden myrdede mit Liv!"

Paa eengang forsvandt Gregorius's tilkonstlede Fatning. Smerteligt foer han med Haanden over Ansigtet, og raabte med Selvbebreidelsens sønderknusende Tone: „Lad Djævelen først faae Dig fat ved eet Haar, og Du vil for evig vorde hans!" — Rystet greb Iwan hans Haand, dybt bevæget ved at skue Angeren, der i dette Øieblik malede sig i Gregorius's

Ansigt, udraabte han: „Endnu er Angeren Dig e fremmed! O, da er der endnu Redning. Følg kun den Stemme, der i dette Øieblik roer sig i Dit Inderste, og Du vil ei vorde hans!" — Og dermed styrtede han ud. Men bag den bortilende Iwan skrabede Alexis's frække Latter, lig af en Morkets Aand op fra det sorte Dyb, og gysende skyndte han sig afsted i den uveirssvangre Nat, der drev Tordenen at nærmere og nærmere, lig den vrede truende Dommers Stemme, henover Forbrydernes Hoved.

I Alexander Newsky-Klosterets Gravhvælving var det keiserlige Lig nedsat, dog uden nogen prægtig Begravelses Ceremonie: kun baaret af fire Hofbetjenter, kun fulgt af fire Hofcavalerer, og nød nu mellem den, lig ham, dethroniserede Regentinde Anna og hendes lille Datter, den ulykkelige Prinds Iwans Søster, den Ro og Fred, hvorefter Fyrsten, saavelsom Betleren, omsider hjertelig længes.

Da sadde Iwan og Natalia i den lette Reisevogn, der rask rullede hen ad den jævne Landevei, ned mod Ruslands sydlige Grændse.

De Reisende havde naaet det venlige Starodub, en net lille By i Gouvernementet Tschernigow, og lavede dem, efter en kort Hvile, at reise videre, for ret snart at naae det elskede Ukraine. Da traadte Verten i Herberget ind, efterfulgt af tvende omreisende Jøder. „Som jeg siger Jer, begyndte den ene Jøde, idet han henvendte Talen til Verten: det var

med Nod og Neppe vi undgik Tartarerne. Men en stakkels Kjøbmand fra Smolensk faldt i Uhyrernes Hænder, og han fader vel neppe Rusland mere at see." — „Have Tartarerne atter gjort Indfald her i Landet?" spurgte Iwan bekymringsfuld. — „Naar have vi været frie for dette Roverpak, siden den store Peter kudskede de Hunde? foer Verten op: Det er nu omtrent et halvhundrede Aar siden jeg tjente ved det woronetzske Regiment. De fire Compagnier havde da deres Garnison i Tschernigow. Men Satan plagede reent det fordømte Pak dengang. Langs op med Dnieperfloden streifede de gjennem Ukraine, røvede Mennesker og Qvæg. De smukke Smaapiger havde de især et godt Øie til, thi Seraskjeren af Banden betalte dem med klingende Guld, og snart havde han ligesaamange i sit Serail, som fordum Salomon i sit Harem. Da reiste Fyrst Menzikoff engang herigjennem, og fra alle Byerne i dette og de omliggende Gouvernementer kom ydmyge Bønskrifter til ham, om Hjelp mod disse vilde Dyr. Alle Garnisonerne rykkede ud, og nu skulle I have seet en Klapjagt, min Herre! Ikke heller varede det ret længe, før vi havde jaget dem Alle Fanden i Vold. Ja, jeg husker det saa grandgiveligt, vedblev den snakkesomme Gamle: det var just ved Mortensdagstider, og ret et afskyeligt Veir. Regnen øste strømmeviis ned, og Stormen hylede ret fælt gjennem Skoven, og jog det nedfaldne Løv himmelhøit i Veiret. Vore Forposter stode tæt ved Seim-Floden, ved den Vei, der forer fra Softnitza til Kanotop. Ligeoverfor os, paa den anden Side af Floden, sværmede Tartarerne paa deres let-

fodede Klepperter. Da lød et skærende Angestskrig tæt nedenfor os i Huulveien, og strax derpaa faldt to Skud. Vi ilede derhen, og jeg saae et Syn, som jeg aldrig glemmer: En vidunderligskjøn Pige, livagtig som Frøkenen der, laae blødende paa Jorden, ved Siden af to dræbte Tartarer. Men foran Pigen knælede en Yngling, og udstødte hjerteskærende Klager, saa en Steen maatte røres derved.

Herre! vedblev den gamle graahaarede Invalid, og en Taare trillede langsomt ned over de furede Kinder: Jeg har gjort alle min store Keisers Felttoge med. Jeg har fægtet ved Peters Side ved Pultawa, da den svenske Løve blev tæmmet, og Døden i sin gruelige Skikkelse omsvævede os Alle; men aldrig har jeg været saaledes tilmode, som da det unge Menneske stod der hænderyridende med sønderknuust Hjerte foran sin Elsktes Liig. Da foer han op, og med de Ord: „Alexiewne, snart følger jeg Dig!" styrtede han afsted. Men Pigen blev begravet i Kanotop paa St. Benedicts Kirkegaard. — Siden den Tid have de af og til gjort Besøg her i Egnen, men saasnart Militairet rykker ud, ere de som vækblæste, og kun rygende Landsbyer og Slotte, myrdede, saarede og plyndrede Mennesker betegne den Vei, Uhyrerne ere dragne."

Rystet af Vertens Fortælling, med et tungt Suk og et ængsteligt Blik paa Natalia, tog Iwan Ordet: „Hvilken Vei raade I mig da at tage, thi jeg agter mig just til Ukraine?" — Hm! svarte Verten: Ja seer I, unge Herre! I kan drage ad to Veie: over Desnåfloden ved Sosnitza, og Seimfloden ved Kano-

top, og da er J i Ukraine; eller ogsaa ad den vestre Vei over Tchernigow!"

„Den raader jeg Eder just ikke at vælge, tog den ene Jøde Ordet: thi den kom vi just nu, og der var det, vi nær vare blevne overfaldne af Røverne. Kommer J først lykkelig over den smalle skovbegroede Bjergryg mellem Desna- og Seimfloden, da er J uden Fare."

„Det er jo netop Skuepladsen, hvor den Begivenhed passeerte, som J nys fortalte?" spurgte Iwan Verten betænkeligt. — „Ja, sagde denne sukkende: et halvt Aarhundrede er forløbet siden den Tid, men endnu staaer denne gruelige Scene for mit Øie."

Alt var Solen neddalet bag de vosnesenske Skove, og Aftenstjernen blinkede med sit zittrende rødlige Skin paa Østens Himmel, da Iwan, just som Tusmørket lagde sin rugende Skygge over den brede skovomklædte Dal, hvori Desnafloden majestætisk fremskyder sig, befandt sig paa den beskrevne farlige Fjeldryg.

„Har vi endnu langt til Kanotop?" spurgte Iwan med tungt Hjerte og bange Anelse Kudsken. — „Ni Verster." svarede denne, og vedblev at brumme sin eensformige Sang. En Stund hengik saaledes i ængstelig Taushed.

„Du er saa stille, min Pige! udbrød endelig Iwan bekymringsfuld: Er Du ikke vel?" — „Jo, min Iwan! jeg er just nu saa himmelsk vel, svarte Natalia: jeg tænkte just paa mit Fødested, som jeg nu

paa femte Aar ikke har seet, og saa bliver jeg altid saa veemodigt stemt. Ja Du kan troe, min Iwan, vedblev Natalia med Inderlighed: der ligger noget saa ubeskriveligt Sødt i at lade min Indbildningskraft fremtrylle de Mure, der hørte det spæde Barns første Skrig, saae hende som opvoxende Pige, og nu atter skal skue hende i Livets vigtigste og helligste Øieblik: med Myrthekrandsen om Hovedet, og som engang venligen skulle indslutte mig, naar jeg blegnende skal forlade dette Jordelivs Glæder. Og dog, Iwan — tilgiv mig denne besynderlige Indbildning — forekommer det mig, som om jeg aldrig skal skue det Sted, jeg har længtes saameget efter igjen at betræde!" — „Hvor kommer Du paa denne besynderlige Tanke, spurgte Iwan overrasket: vi have jo ikke mere end tre Dages Reise hjem?"

„Tys! afbrød Natalia ham lyttende: hørte Du ikke Noget? Mig forekom det, som om jeg hørte Hestetramp og Raslen i Løvet." — Anende noget Ondt greb Iwan fast om Kaardefæstet. Da hidsprængte i fuld Fart en talrig Skare velbevæbnede Tartarer, og omringede Vognen i et Nu. „Holdt!" tilbrølte Anføreren Kudsken. Forskrækket adlød denne. To af Røverne rede tæt hen til Vognen, og da de bleve Natalia vaer, vinkede de ad Anføreren. Denne nærmede sig, og paa den kostbare Kaftan, det brede, rigtbesatte Belte, den ildrøde guldvirkede Hue, kjendte Iwan en fornem Myrtza. Med de Ord: „Ha, ha! hvilken Fangst!" vilde han gribe fat paa den skjælvende Pige. Da reiste Iwan sig op i Vognen, og trak sit brede skarpslebne Sværd. Med Lynets Fart

nedfoer det paa Tartarens Hoved, saa det slakt ned-sank paa Skuldrene.

Da greb et uhyre Raserie Banden. Frem blinkede Pistolerne. En af de nærmeste trykkede løs, og med det Udraab: „Iwan!" sank Natalia ned for den fortvivlede Ynglings Fødder. I grændseløs rasende Smerte huggede Iwan om sig. I et Øieblik laae tre Tartarer blødende ved Vognen. For sidste Gang sukkede Natalia: „Iwan!" og tilbage til sit Himmelhjem opsvingede sig Engleſjælen. Mordlystne trængte Tartarerne sig om Vognen, at hevne deres Anførers Død. Med Fortvivlelsens sidste Kraft værgede Iwan sig. Død styrtede den fjerde Tartar ned af Hesten. Da traf ham et Hug over Issen; bevidstløs segnede han ned.

Elleve Dage laae Iwan mellem Liv og Død i det venlige lille Gjestgiversted i Kanotop, hvorhen nogle Reisende, der om Morgenen efter hiin rædsomme Begivenhed havde fundet ham, medynksfulde havde bragt ham; og Feberens Ildstrøm rullede glødende gjennem hans Aarer. Paa den tolvte Dags Morgen slog han atter Øinene op, og Ghudowitsch sad grædende ved hans Leie. Med ubeskriveligt rørende Veemod faldt den Syges Øie paa den sønderknuste Ven og Broder. Han vilde tale, men formaaede det ikke. Da stod pludseligt hele hans uhyre Ulykke for ham i al sin skrækkelige Skikkelse. Tilintetgjort sank han tilbage, og begyndte at phantasere.

Nu traadte Lægen ind. „Har den Syge været vaagen?" — „Ja, svarte Ghudowitsch: men Synet af mig, hans myrdede Elskedes Broder, troer jeg har angrebet ham for stærkt; thi han sank strax tilbage igjen i sin forrige Tilstand." — „Saa forbyder jeg Eder at tale med Patienten, eller vise Eder for ham, forend hans Tilstand kan taale det;" sagde Lægen, og tog Forbindingen af Hovedet.

„Hvad Haab giver I mig?" spurgte Ghudowitsch ængsteligt. — „Han maa, saavidt muligt holde sig rolig, og Alt fjernes fra ham, der kan minde ham om hans Tab, sagde Lægen, idet han opmærksomt betragtede det dybe Saar: saa troer jeg nok, jeg tør indestaae for hans Liv."

Efter Forbindingen faldt den Syge i en let Slummer. Lægen bortfjernede sig. Med korslagte Arme betragtede Ghudowitsch den Sovende, og to tunge Taarer nedrullede langsomt over hans skjønne mandige Ansigt.

„Min Ven, min Lidelsesbroder! udbrød han endelig smerteligt: Nu ere vi hinanden lige. Nu har Du følt, hvad det er at miste en elsket Gjenstand. Din Skjebne er skrækkelig, men min Ulykke er navnløs; thi dens Smerte fornyer sig daglig. Sov kun sødt, min Ven! Tidsnok vil Du vaagne til Din Helvedqval!" — Med disse Ord gik han langsomt ud af Værelset.

Med den næsten Helbredede stod Ghudowitsch paa St. Benedicts Kirkegaard ved Natalias friske Grav,

som Byens Ungmøer havde pyntet med liliehvide Roser og azurblaae Kjærminder. Veemodigt saae Ynglingen ned paa den Jordplet, der gjemte hans Liv, hans Alt. De udtomte Taarekilder nægtede Fortvivlelsens Offer den qvægende Trøst, der lindrer selv Jordesønnens uhyreste Qval. I taus Smerte sank han til Vennens Bryst. Endelig udbrød han med en Tone, der rystede Ghudowitsch dybt i hans Sjæls Inderste: „O, hvorfor gik ikke Dødshugget en Tomme dybere, saa laae jeg nu ved Din Side, forklarede Elskede! og behøvede ikke at hensukke mit Liv i qvalfuld Fortvivlelse og længes efter Døden, der som en kjær Ven atter skal forene mig med Dig!" Og nu sank han i rasende Smerte ned paa Gravhøiens sorte Muld. Da hævede Ghudowitsch ham lempeligt op i sine Arme, og sagde blideligt trøstende: „Fat Dig, Iwan, vær Mand! Lad ikke Smerten faae Overhaand med Dig. Dit Tab er uerstatteligt, Din Ulykke skrækkelig; men Du er ei den eneste Ulykkelige." — „Hvo kan sammenligne sin Ulykke med min?" spurgte Iwan, følende sin Skjebne i hele dens rædsomme Fylde. — „Det kan jeg! svarte Ghudowitsch i en Tone, Iwan aldrig før havde hørt: Tiden vil lindre Din Smerte, men min forynges bestandig. Vel vil det aldrig lægte Saar atter bløde; men fælles Ulykke trøster, saa hør da, og dom: Det er nu omtrent syv Aar siden jeg var med min nu myrdede Herre, der dengang kun var Storfyrste, i Moskov. Der saae jeg ved Paaskefesten Elisabeth Wisjensky, en Søsterdatter til Ruslands Patriark, den gamle Erkebisp af Nowgorod. Jeg havde kun seet hende eengang,

men evig uudsletteligt stod hendes Billede indgravet i min Sjæl. O, Iwan! udraabte Ghudowitsch begeistret: Du skulde have seet min Elisabeth, seet den skjønneste Skabning, som nogen Ruslands Mø har baaret. De ravnsorte Lokker ombølgede den sneehvide Hals. Et Øinepar, hvis Ild ei var brændende forterende som den fyrige Sydlænderindes, men hvori laae noget saa ubeskriveligt Blidt, at jeg blev ret veemodigt stemt, da jeg førstegang skuede ind i deres milde Stjerneglands. Paa den lille smukkformede Mund syntes et skjelmsk Smiil at hvile. Tilgiv, min Ven, om jeg bliver for vidtløftig i min Beskrivelse. Det er jo det Billede, der Dag og Nat svæver for mit Øie! — For Storfyrstens Generaladjutant var det en let Sag at faae Adgang i Erkebispens Huus. Nu havde jeg Leilighed til at lære min Elskte nøiere at kjende. Men havde hendes Legemsfortrin indtaget mig, hvor overrasket blev jeg da ikke ved at finde en Dannelse hos hende, som kun faa af Ruslands adelige Døttre besidde. Det kunde hun takke hendes Pleiefader for, hvis Øiesteen hun var. Og nu! — Ja, jeg troer at Alt skulde forene sig for at indtage mig for den huldе Skabning: Du veed, hvor stor en Elsker jeg er af Musik, skjøndt jeg stedse derved sættes i en besynderlig sørgmodig Stemning, der dog er saa sød. Min Elisabeth spillede Harpen med sjelden Færdighed; og Du skulde have hørt hende synge dertil med sin blide smeltende Stemme, der trængte mig dybt ind i Sjælen. Jeg følte, hvor usigelig lykkelig jeg kunde leve med denne Engel, og aabenbarede hende min Kjærlighed. Blø og rødmende nedslog hun Øiet, og tilstod, at jeg

ei var hende ligegyldig. Hvo var nu lykkeligere end jeg! Endnu brænder det første Kys paa mine Læber. Men snart skulde min Salighed skrækkelig forstyrres. Jeg maatte til Petersborg med Storfyrsten. Jeg lovede hende, saasnart muligt at vende tilbage, for formelig at anholde om hendes Haand hos hendes Pleiefader. Med bange Anelse forlod jeg hende. I Moskov havde Storfyrsten med sin sædvanlige Aabenmundethed yttret sit Had til den russiske Geistlighed, tilsiende, at han nok skulde klippe baade deres Punge og deres Skjæg, naar han kom til Regjeringen. Det havde den gamle Erkebisp erfaret. Hvo kunde være Storfyrstens Raadgiver andre end jeg. Han havde opdaget vor Kjærlighedsforstaaelse, og grusomt hevnede han sig paa mig Uskyldige. Da jeg igjen kom til Moskov fandt jeg min Elskte i Klosteret Troiskoi Sergiew. Hendes umenneskelige Pleiefader havde tvunget hende til at tage Sløret. Iwan! har Du hørt det? vedblev Ghudowitsch med rædsom Stemme: Hun var i Kloster — evig tabt for mig; just da jeg havde lært hendes skjønne Hjerte at kjende; just da jeg anede, hvor lykkelig jeg vilde have blevet ved at besidde hende. Evig tabt! O, Gud! Din Skjebne, Iwan, er rædsom, det tilstaaer jeg; men Du har aldrig elsket der, hvor Skjebnens strenge Dom har sat et bundløst Svælg mellem Dit Hjertes meest brændende Ønske og dets Opfyldelse; thi det er skrækkeligt! Det er en Helvedqval, jeg ikke vil ønske min argeste Fjende. Din Elskte er tabt for Dig; ethvert Haab tilintetgjort; men Din Smerte vil omsider fortære sig selv,

og Tiden, der læger alle Saar, ogsaa gyde sin lindrende Balsom i Dit. Men Gjenstanden for min Kjærlighed lever endnu; og, saa daarligt det er, at haabe her, foregjøgler Indbildningskraften mig dog, at det ei er umuligt, engang at besidde denne Engel. Begriber Du nu min Tilstand? Er det Dig nu klart, hvorfor ingen jordisk Glæde formaaer at trænge til dette længselfulde, aldrig tilfredsstillede Hjerte? Du er det eneste Menneske, jeg paa Guds vide Jord har aabenbaret min Sjæleqval. Syv lange Aar ere forløbne; syvgange syv maae endnu hengaae: jeg glemmer hende aldrig. Ærligt har jeg som Mand kæmpet med min Lidenskab; fremdeles skal jeg gjøre det, skjøndt jeg føler, at jeg vil ligge under i denne ulige Kamp."

Med stigende Følelse havde Iwan fulgt hans Tale Ord for Ord, og da han endte, pressede han Ghudowitsch voldsomt til sit Bryst og udraabte: „Ja, min Ven, min Ulykkes Staldbroder! nu er Du mig dobbelt kjær. Du kjender min Smerte, og kan nu føle, hvad jeg lider. Kun den Almægtige veed, naar jeg skal have udstridt, men gid dette snart maa skee; thi for mig er saa ingen Glæde eller Lykke mere i denne Verden."

„Nei, vel er der ikke! gjentog Ghudowitsch: Mit Hjertes Ønske uopfyldeligt, og min Keiser forraadt og myrdet! Kom, Iwan, her er ei godt at være." — Langsomt fulgte Denne ham med sønderknuust Hjerte, og kastede endnu et Blik til den Elskedes Hvilested.

Midt i April 1783 laae den russiske Rigsfyrste Gregorius Orlow, Ridder af det blaa Baand samt alle Ruslands og mange fremmede Ordener, ene og forladt, nær sit skjebnerige Livs Ende, paa Dødsleiet i sit næsten keiserlige Pallads i Moskov. Skærende Samvittighedsnag og bitter Selvbebreidelse gjorde ham Døden skrækkelig, skjønt han længe havde ønsket den. Først nu følte han, hvorliden al jordisk Glands og Høihed er imod en brødefri Pandel, nu, da han saae Dødens Porte aabne for sit stirrende Øie. Da udbrød den Mand, for hvem Europas første Rige engang havde skjælvet med mat og afbrudt Stemme: „Saa skal jeg da vandre heden, ene og forladt! Jeg, der engang har staaet næst Jordens første Throne; og ingen venlig Stemme indgyder mit forsagende Hjerte et trøstefuldt Ord i dets sidste haardeste Prøvestund. Du, min elskte Kone, er gaaet foran til hine Lysets Egne; skal jeg vel gjenfinde Dig der! Alforbarmende Fader! Er Din Naade da uendelig? O, saa lad mig ikke uden Trøst i min sidste Stund!"

Da slog Døren op, og ind traadte med buldrende Skridt Greve Alexis Orlow, General en chef over den russiske Armee, og hans Bryst var overstaaet med ufortjente Ordener. Gysende vendte den syge Broder sig mod Væggen. „Hvad? skreg Alexis: Du vender Dit Aasyn fra mig med alle Tegn paa Afsky! Er det saaledes jeg skal træffe Catharinas almægtige Yndling, for hvem engang Millioner bukkede sig i Støvet? Dø som en Mand, Gregorius, og lig ikke der og slæb som en gammel Kjærling!" — „Vig bort fra

mig, Satan, og lad mig dø i Fred!" udraabte den Døende vaandefuld. — „Ha, ha, ha! lød derpaa Alexis's djævelske Latter til Gjenspar: saaledes bliver Du ikke færdig med mig, Gregorius! Hvem er Forføreren, og hvem den Forførte? Hvem forledte mig til at forraade Keiseren? Det gjorde Du. Hvem forførte mig ved blændende Løfter og Udsigter til en glimrende Lykke, at myrde den Forraadte? Det gjorde Du. Hører Du, Gregorius? Du gjorde det! Det vil jeg raabe saa høit, at det skal lyde ned til Satan selv i hans nederste Helvede, hvem vi saa begge engang skulle tilhøre. Thi derned maae vi, dybt ned i Afgrunden, hvorfra ingen Frelse er. Og kun det trøster mig, at Du ved min Side haabløs skal vaande Dig i qvalfuld Evighed."

„Gud, Du straffer haardt; men Du straffer retfærdigt!" raabte Gregorius, vaandende sig i uhyre Fortvivlelse.

Nu blev Døren lempeligt aabnet, og med sagte Fjed indtraadte Iwan, just som Gregorius udtalte de sidste Ord, og stod nu, som en straffende Hevngud, for den forbausede Alexis, og tiltordnede ham: „Er det Dig ikke nok, Djævel, at Du har myrdet Din Keiser og ved Helvedes Rænker ført Elisabeths uskyldige Datter til Offerbænken? Vil Du ogsaa forbittre Din angrende Broder hans sidste Øieblik, at han skal udaande Livet, mistvivlende om den evige Naade?"

Frækt vilde den Uomvendelige svare, men han formaaede ei at skue i den dydige, retskafne Broders Øine, der lynte ham tilintetgjørende imøde. Overvunden listede han sig ud.

Sagte nærmede Jwan sig Sengen. Den Døende slog Øienene op, og de faldt paa et Aasyn, der med inderlig huldsalig Broderkjærlighed saae ned paa den angerfulde Fortvivlede. „Troe ikke, ulykkelige Broder, begyndte Jwan med blid, trøstende Stemme: at jeg kommer for at gjøre Dig Bebreidelser. Jeg hørte, Du var meget syg, og saa iilte jeg hid, at trøste Dig i Din bittre Afskedsstund, stakkels Fortvildede! thi jeg veed jo, Du har Trøst behov!"

„Tak, ædle, trofaste Broder! svarte den Syge med mat Stemme: O, havde jeg før fulgt Din Røst, hvor rolig kunde jeg da ikke nu møde for min Dommer. Men hvorledes vil jeg der bestaae? O, Jwan, Jwan! ja, Du havde Ret: Intet i Verden kan opveie en god Samvittighed! Hvad nytter nu al min fordums Glands og Høihed? Ja, den Dydige, der døer i Armod og Usselhed, er langt lykkeligere end jeg! Broder! O, hvor Døden er skrækkelig, naar Samvittigheden er besværet af Misgjerninger!"

„Fortvivl ikke, Forsagte! trøstede Jwan med himmelsk Huldsalighed: Ingen oprigtig Angerfuld er endnu gaaet utrøstet bort fra den evige Naades Throne."

„Tak, Jwan, for Din Trøst! Men for mig er ingen Redning!" sagde Gregorius med alt mattere Stemme, og sank tilbage. En Stund laae han saaledes ubevægelig. Store Sveddraaber rullede ned over de indfaldne Kinder. Med eet reiste han sig op i Sengen med forvildede Blikke, og syntes at stirre stivt paa Noget. „Seer Du ham? udraabte han med fortvivlet Stemme: Hu! kulsort i Ansigtet — Stir

ikke saa frygteligt paa mig med Dine udtrykte Øine! — See, hvor han vaander sig under Djævelens Hæn der! — Hør, hvor det raller! — Holdt, Mordere! — Barmhjertige Gud, vær mig naadig!" sukkede han, og aandede sidstegang.

Dybt rystet i sin Sjæls Inderste over dette ræd somme Optrin, kastede Iwan end et Blik paa den Af sjælede, der laae der med skrækkeligt fordreiet Aasyn, et Billede paa den haabløse Fortvivlelse, hvormed han var faret heden. Og med de Ord: „Gud! naar vil Du løse op for mig!" vaklede han ud af Værelset.

Mange Aar vare henrundne; sælsomme Begiven heder, voldsomme politiske Rystelser, blodige Krige, udmærkede Slutningen af det Aarhundrede, der hid til var det mærkværdigste blandt dem, den altfortæ rende Tid nedrullede i Forglemmelsens Nat. Da sad Verdens første Herskerinde, beundret og misundet, elsket og hadet, hædret og foragtet, men af Alle frygtet, urokkelig paa sin med Blod og Anger dyrt kjøbte Throne, i hendes, to Verdensparter omfattende Rige. Forlængst var Ghudowitsch, tro som Tjener og tro som Elsker, vandret heden, og forenet med sin Keiser, han ved sin Troskab ei kunde redde; forenet med den Mø, hvis Besiddelse den uafbedelige Skjebne, und grandskelig i sine Bevæggrunde, her havde nægtet ham. Kun Iwan stod ene tilbage, med sit stedse piinte og blødende, aldrig hufvalte, aldrig lægte Hjerte. Den stedse nagende Hjertekval formaaede ei at knække det Mod, som kun den sande Helt besidder.

Da rystede den blege Halvmaane sig, tørstende efter Christenblod, og en halv Million Osmanner, opirrede ved Catharinas Rænker, fremvæltede sig truende, lig den underjordiske Torden, at ryste hendes Kæmperige i sit Inderste. Til alle Selvherskerindens vidunderlig-forskjellige Folkeslag lod Opbuddet mod Christenhedens Arvefjende. Ogsaa Iwan forlod sit stille Hjem, at hellige Fædrelandet sin Arm, og maaskee ved en ærlig Krigerdød at finde den Ro, han ubønhørt havde sukket efter, siden hans Elskedes Blod farvede hans Bryst.

I Leiren for Otschakow, i den skrækkelige Vinter 1788, der stivnede selv Sydens hidtil ufrosne Vande, sad i sit østerlandsk keiserlig-prægtige Telt Rusláns, og selve Catharinas Behersker, den almægtige Fyrste Gregorius Alexandrowitsch Potemkin, paa den silkebløde Divan, og Teltet duftede af asiatisk Vellugt. Grublende sad han længe med Hovedet støttet paa Armen. Utaalmodig sprang han endelig op, og kaldte paa den Ordonantsofficeer, der stedse stod paa Spring til Despotens Tjeneste.

„Prindsen af Anhalt-Bernburg skal komme!" bød han. Og lidet derefter indtraadte en høi ædeltbygget Mand, med Modets umiskjendelige Præg i det kjækt om sig skuende Romeransigt. „Kjære Prinds! begyndte Potemkin, idet han overrakte den Indtrædende en aaben Skrivelse: Keiserinden byder mig i en befalende Tone, jeg aldrig før har hørt af hende, saasnart muligt at tage denne fordømte Fæstning, for hvilken vi nu have ligget i halvfemte Maaned, og i denne Tid tilsat over 6000 Mand, uden at vi ere komne en

Haandsbred videre. Hvad raader I mig, Prinds?" — „Lad os yove en Storm, durchlauchtigste Fyrste! gjensvarte den djærve Krieger: Vi have kun Valget mellem den skrækkelige Død, som Hungeren og Kulden kunne berede os, eller den hæderfulde Død for Fjendens Kugler; eller ogsaa en tredie!" — „Og det er?" spurgte Potemkin spændt. — „Vor Æres Død, som et feigt Tilbagetog ufeilbarligen vil lønne os med!" svarte Prindsen bittert.

Da flammede den ærgjerrige Despots Aasyn. „Kl. 12 inat Storm! bød han stolt: Tag nu Eders Forholdsregler, Prinds! Paa Menneskeblod kommer det ei an i Potemkins Regning, naar vi kun tage Fæstningen; og gjør vi det, da ingen Pardon! De vantroende Hunde skulle dog føle, hvad det er at trodse Potemkin!"

„Vel, min Fyrste! svarte den kjække Prinds: Eders Durchlauchtighed skal erfare, at jeg ikke holder mit Liv bedre, end en af mine Grenaderers. En kort Søvn tør vel Krigerne nyde, for at styrke dem til Bloddaaden?" — Taus nikkede Fyrsten, og Prindsen bortfjernede sig.

I den lille usle Jordhytte, der neppe kunde beskytte mod den dræbende Kulde, og kummerlig opvarmedes af en liden Dragt Brænde til 25 Rubler, laae Iwan, udmattet af Strabads og forrige Nats Pigvetvagt, sødt slumrende paa sit haarde Leie, uden at ane den gruelige Dag, den næste opgaaende Morgensol skulde beskinne. Da tyktes ham i Drømme, som om hans elskte Natalia svævede ham imøde i himmelsk lysende Gevandt, og vinkede ham med disse Ord:

„Hæderligt har Du udstridt Din tunge Kamp, min Iwan; kom nu, Elskte, og nyd Din Løn!“

Nu hvirvlede alle Leirens Trommer stedsvende i den stille sneeoplyste Vinternat, og oplivende fyldte Trompeternes skingrende Klang den graanende Luft. Op fore Krigerne fra det kolde haarde Leie, iblandt disse: 12000 fra den sidste Jordesøn. I Hui og Hast væbnede Alle sig, og løb hurtig mellem hinanden, hver at søge sin Plads. Snart stod Alt, hvor det skulde staae.

Bombernes Hvislen, der høit oppe i den riimtaagede Vinterluft, over den haardtfrosne Liman, fra 10 Mørsebatterier fløi ind paa det ulykkelige Otschakow; Kanontorden, Flinte- og Pistolskud, Sabelklirren og Kolbeslag, Russernes Hurraraab, Tyrkernes Allaskrig, Commando-Ord, Trommehvirvel, vildtlarmende Janitskarmusik, Jægernes gjennemtrængende Hornsignaler, de Qvæstedes Jammerskrig, de Døendes sagte Stønnen, lød grueligt mellem hverandre over fra Fortet Hassan Pascha, der, just som den 17de December udgik af Midnattens Skjød, stormedes af den djærve Generalmajor August von Pahlen, der, liig Romerhøvdingen i den henfarne Old, selv i Spidsen for sin Brigade, først besteeg Fortets Vold, og med egen Haand nedlagde den der kommanderende Pascha.

Paa samme Tid stode 6 Kolonner Russer, hver paa 4000 Mand, stillede med Front mod Fæstningens

6 forskjellige Sider. Nu blev Alt stille i Fortet Hassan Pascha. I ængstelig Forventning stode Russerne, og alt Skytset taug. Men over fra den ulykkelige By steeg Ildsluen af to Qvarterer knittrende i Veiret, og bragende styrtede hele Gader sammen i Gruus. Da tordnede trende Kanonskud over fra den brave Pahlen, til Tegn paa, at Fortet var erobret. Jublende lød Frydeskriget fra alle Kolonnerne. Den tappre Prinds af Anhalt-Bernburg, der kommanderede den Kolonne, der stod ligefor Breschen, og ved hvilken Iwan førte den første Bataillon, vendte sig mod sine Grenaderer med disse faa, men kraftige Ord: „Erindrer Eder, brave Russere, at det er Eders Skytshelgens, St. Nicolaus, Dag idag, og paa den kunne I ikke tabe. Tage I Staden, maae I plyndre i tre Dage. Og nu fremad mod Christenhedens Fjender!"

„Fremad!" lød det fra de uoverskuelige grønne Rækker. — „Allah!" tordnede det over fra de turbanklædte Hoveder, der mylrede op og ned bag 400 fæltgabende, dødstruende Kartover paa Fæstningens Vold, og raslende sloi, blinkende i Maaneglandsen, de krumme Damascener ud af Skederne.

Opmuntrende tonede nu Feltmusikkens modoplivende Krigermarsch. Muntert lød deriblandt den lystige Jægermarsch. Da svulmede Hjertet høit i Iwans Bryst. Fast knugede han Kaardefæstet i den kraftige Høire, med vældigt Slag trykkede han Grenaderhuen tættere paa Hovedet; og nu tordnede Russernes Stormskridt paa den frosne Jord, hen ad Glaciet; da lynte det fra Helvedsredskaberne, og dø-

nende slyngedes det kolde Jern ned i de Stormendes Geledder, saa i et Øieblik 1500 udslettedes af de Levendes Tal og ligesaamange jamrede sig lemlæstede, blandende det purpurfarvede Blod med den hvide Snee. Rasende stormede Russerne ud paa de frosne Grave, der knagende slog store Revner. Tykt som Sneeflokker fløi Kartetsk- og Geværkuglerne ned i Geledderne. Nu foer den tappre Prinds, og ved hans Side Iwan, op ad den speilglatte Dosering, og stod ved Siden af hinanden paa Brystværnet. „Herop, Russere! herop!" raabte han, og klovede i det samme Hovedet paa en Janitskar, der lagde an paa ham. Flux stode 200 ægte russiske Grenaderer paa Volden, og i et Nu sadde 200 Janitskarer spiddede paa de sylskarpe Bajonetter. Fra alle Kanter mylrede nu de stormende Russere op ad Volden som Myrer.

„Det gaaer bravt!" sagde Prindsen til Iwan, idet Blodet løb ham ned over Ansigtet. Da fremstyrtede, i Spidsen for 4000 Janitskarer, Kjærnen af Besætningen, den kæmpestore Mehemed Pascha, Fæstningens Commandant, hvis kulsorte filtrede Skjæg hang ned til Bæltet, hvori en Dolk og fire Pistoler fremblinkede. „Frem, Janitskarer! brølte Paschaen: Frem mod de Christenhunde, og kaster dem ned igjen!" — Et grueligt Myrderi begyndte nu. Vakkert haandterede den raske Tyrk den vandte Damascener; men uimodstaaelig fremtrængte den klippefaste Russer, kastende Alt overende med den af Tyrkerne saa frygtede Bajonet. Da stødte Iwan paa Mehemed, der kæmpede med Løvemod paa en Dynge af russiske Liig. Ned hvislede Iwans Klinge, og langt bort, væk

imellem de stridende Klynger, sloi Paschaens venstre Arm; men i samme Øieblik sad hans Damascener i Iwans Bryst. Ned segnede Helten, og sukkede: „Natalia!" Han vendte det bristende Øie mod Nord, mod den Elskedes Hvilested, og sukkede atter: „Natalia!" Og bort sloi Helteskjælen, at forenes med den Elskede i Fredens Hjem. Men rasende omringede Grenadererne Paschaen, at hevne deres elskte Bataillonskommandeurs Død, og gjennemborede ham med utallige Bajonetstik.

Vildt og frygteligt buldrede Kampen trindt over hele Staden. Da rystede Jorden, og et uhyre Knald drønede fra Krudttaarnet, der med 1300 Centner Krudt sloi i Luften, saa Russer og Tyrker styrtede blandt hverandre ned paa Jorden. Men rædsomt blandede sig i det samme de nedstyrtende Bygningers Bragen, de Lemlæstedes og Forbrændtes skærende Skrig med Seierherrernes vilde Brøl, de segnede Osmanners Dødsjamren, og de Værgeløses, Oldingers, Qvinders og Børns hvinende Hyl, der ubarmhjertigen myrdedes.

Da vendte Fredens og Menneskehedens Genius grædende sit blide Aasyn bort fra Rædselsscenen.

(H. M. Frisch.)

Nelsons sidste Øieblikke i Slaget ved Trafalgar.

Aarle om Morgenen før Slaget stod var Nelson fuld af Mod, og yttrede, hvilken Glæde han følte ved det Haab, at kunne give Frankrigs og Spaniens Sømagt et dødeligt Stød. Vis paa Seieren erklærede han, han lod sig ikke nøie, inden han havde taget idetmindste tyve Linieskibe. Besynderligt er det, at han mere end eengang havde forudsagt, at den 21de October vilde vorde en Seiersdag, thi det var, som han paastod, for hans Familie den lykkeligste Dag i hele Aaret.

Før Slaget begyndte, indelukkede han sig i sin Kahyt, og opsatte den mærkværdige Bøn, som, fordi den blev opfyldt i sit fuldeste Omfang, har gjort hans Amindelse saa dyrebar for Engellænderne.

„Den store Gud, som jeg tilbeder, — saa lød den — ville forlene mit Fædreland en hæderlig Seier. Ingen uædel Færd besmitte den; Menneskelighed herske efter Seieren paa den brittiske Flaade. Hvad min egen Person angaaer, saa befaler jeg mit Liv i hans Haand, som har givet mig det. Hans Velsignelse krone min Stræben efter at tjene mit Fædreland med trofast Hjerte; Ham overantvoorder jeg mig og den retfærdige Sag, jeg skal forfægte. Amen."

Klokken halv Et stod Admiralen midt paa Dækket, da traf ham en Flintekugle fra et fransk Skibs Mast-

kurv, i den venstre Skulder, gik gjennem Epauletten, forbi Halsbenet, gjennem Brystet, og blev siddende i en af Ryghvirvlerne. Han faldt strax med Ansigtet mod Dækket. Sergeantmajor Secker og to Matroser ilte ham tilhjelp og løftede ham op, Capitain Hardy ilte til, og paa hans Spørgsmaal svarte Admiralen: „De har givet mig min Rest!" — „Gud, det vil jeg dog ikke frygte!" sagde Hiin. — „Jo, svarte den døende Helt: min Rygrad er gjennemskudt."

Medens Helten blev bragt i Skibsrummet, havde han uafladeligt Tjenesten i Hovedet. Han gav endnu adskillige Befalinger, og bedækkede derpaa sit Ansigt med et Klæde, for ikke at vorde kjendt af Skibsfolket. Saarlægen kom. „De kan ikke hjelpe mig, sagde Admiralen: med mig er det ude." — Hiin saae snart, at Rygraden virkelig var gjennemskudt, men fortaug den Saaredes Tilstand, indtil Slaget var afgjort. I Dødskampen forlangte Nelson idelig at tale med Hardy, men det varede længe inden Denne kunde forlade Dækket. Endelig kom han, og Nelson spurgte strax: „Hvorledes staaer det med Slaget?" — „Meget vel, Mylord! svarte Capitainen: Vi have taget femten fjendtlige Linieskibe." — „Godt, sagde Nelson: men jeg tænkte, vi havde faaet tyve." — Fem Minuter efter havde han opgivet sin Aand.

Synet i Naumburgs Kirke.

Det var en smuk, klar Morgen, da jeg nærmede mig Naumburg. Klokkernes alvorlige Klang lød mig imøde fra den majestætiske Domkirkes Kuppel, kaldende Folket inden de hellige Mure. Jeg fulgte Strømmen, og lænede mig mod en af de mægtige Piller, hvorpaa den pragtfulde Helligdom hviler. Opløftende mit Blik, saae jeg et Maleri, der forestillede den hellige Maria med Jesusbarnet paa Skjødet. En usigelig Ynde svævede over Moderens Aasyn, et blidt Smiil spillede om hendes Læber, og med Velbehag dvælede hendes Blik ved det deilige Barn, som laae i hendes Arm. Bag mig hørte jeg en Bevægelse, jeg saae mig om, og troede at see Originalen til hiint Maleri vandre mig forbi. Det var en høi jomfruelig Skikkelse i simpel fort Dragt; en ærværdig Matrone ledsagede hende. Da Gudstjenesten var tilende, og jeg gik tilbage gjennem Korsgangene, saae jeg atter Matronen og Jomfruen, der lode sig vise omkring, for at besee hvad Seeværdigt Kirken eiede. Man førte os ned af adskillige Trin. Trindtomkring os udstrakte sig en viid Hvælving, mægtige Piller understøttede den, og rædsomt gjenlød vore Fjed og vor Stemme. — „Hid begave sig betrængte Christne, hørte jeg: her opløftede sig deres Hjerter; her opstege deres fromme Bønner til den almægtige Naade; her forkyndtes den himmelske Sandhed af Præstelæber.“ — Jeg saae mig om; et Tempel syntes bygget over det andet, et Bedested under det andet. — „Her hen-

sukkede en ulykkelig Nonne, indmuret, den korte Rest af sit Liv! hørte jeg videre: Her er den Steen, hvorpaa Synderinden har siddet." — Vi ginge videre. Man viste en Steen, som Englene skulde have hidbaaret fra Jerusalem til et Alter for de Forfulgte. Vi standsede omsider ved Randen af en Grav, hvori stod en Kiste af uhyre Størrelse. Pludseligen blegnede den skjønne Jomfru, og vaklede som om hun skulde nedstyrte i Graven. Rask greb jeg hende og bar hende ud. Matronen spurgte hende, da hendes Bevidsthed var vendt tilbage, hvad der havde feilet hende. Hun svarte, neppe hørligt: „Da jeg saae ned i Graven, var det, som om Kistelaaget gik op, jeg skuede min egen Skikkelse, indhyllet i et Liigklæde, paa mit Hoved en Krands af Rosmariner, og i Haanden en Cypresgreen." — Hendes Stemme blev svagere, hendes Øie mattere. Matronen bad mig følge hende til Vognen, som ventede hende ved Kirkeporten. Jeg gjorde det, og de kjørte bort, uden at jeg havde hørt deres Navn.

Ottendedagen efter førte min Vei mig tilbage igjen til Naumburg. Da jeg nærmer mig Kirkegaarden, seer jeg en stor Menneskeskare foran mig, en Liigvogn kjører langsomt frem, bag denne den Vogn, til hvilken jeg have ført hine Fremmede. Sørgetoget standser, en Kiste tages ud af Vognen og nedsættes ved Bredden af en Grav. „O, endnu eengang vil jeg see hende! raaber en hulkende Qvindestemme: endnu eengang vil jeg see min Maria!" Laaget tages af. Da seer jeg hiin yndige Pige, der i Kirken havde fængslet min Opmærksomhed, hvilende i Dødens Favn, gandske

saadan, som hun havde seet sig selv. Moderen gik hurtig bort, Kisten blev lukket, og i den kolde Jord sank den for faa Dage siden blomstrende Skjønhed. Jeg gik bort, vandrede over Kirkegaarden, og støttede mig ret sorgmodig ved et Gravmonument. Nattens Skygger lagde sig snart over Egnen, seglformet stod Maanen paa Himlen, og kastede et svagt Skin paa Graven. Da indtraadte en Mand paa Kirkegaarden, og nærmede sig den nye Gravhøi. Jeg nærmede mig ham; han stirrede paa mig, og sagde med en dæmpet Stemme: „Er Du maaskee En, der blandt Gravene opsøger det Kjæreste han eiede paa Jorden?" Taus trykkede jeg hans Haand. — „Jeg bringer det sidste Offer, vedblev han smerteligt: og forlader derpaa denne Egn. Jeg iler de Betrængte tilhjelp, og søger Døden i Grækenland!" — Han plantede en Rose paa Graven, trykte min Haand, og forsvandt.

Et Aar efter læste jeg i en Berlineravis, at hiin Mand, med hvem jeg ved en Engels Grav havde sluttet et inderligt Venskab, havde fundet den Død, han saa længselfuld søgte. Hans Død var anmeldt med disse Ord: „Tyrkeklingen har afmeiet to af de fagreste Blomster i Frihedskæmpernes Krands: von Ovalen, en Dansker af en ædel Byrd og et endnu ædlere Mod, og Bielefeld, en Preusser, der havde fægtet i mange hede Kampe med en Fortvivlendes stille Resignation. Begge fandt deres Død i Fægtningen ved Zeittun i Thessalien. Deres Vaabenbrødre siges at ville sætte dem et Minde paa den Plet, der har drukket deres Helteblod." (H. Zschokke.)

En fangen Tyrkindes mærkværdige Drøm.

Den franske Oberst Voutier, der i to Aar har deeltaget i Grækernes Kamp, har nys udgivet en Beretning om denne mindeværdige Tidspunkt af sit Liv, og fortæller deri følgende besynderlige Drøm:

„Den 5te October 1821 blev Hovedstaden paa Morea, Tripolitza, indtagen med Storm. Mine Soldater bragte mig en ung Tyrkinde. Smuk var hun, og hendes Skræk gjorde hende endnu smukkere. Jeg modtog hende, og for at indgyde hende Mod, lod jeg hende bringe i et afsides Værelse, hvor man skulde behandle hende med den Agtelse, der skyldtes hendes Kjøn og hendes Stilling. Denne Behandling havde hun ikke ventet. Med Taarer bevidnede hun mig sin Erkjendtlighed. Snart elskede hun mig som sin Ven, og skjenkede mig sin fulde Tillid. En Dag kom hun til mig med nedbøiet Hoved og rødgrædte Øine. Paa mit Spørgsmaal: hvad hun feilede, svarte hun: „Ak, jeg maa vel græde; de have myrdet min Moder!" — „Hvo har sagt Dig det?" — „Hun selv!" — „Naar?" — „Inat. Jeg har seet hende, hun talte med mig og sagde: Min Datter, see de Nidinger, de have ombragt mig! Hun viste mig sin Hals, der var gjennemskaaren; i Siden havde hun nok en Vunde. Grav mig en Grav! tilføiede hun. Hvormed skal jeg grave den, kjære Moder? Med Dine Nægle, mit Barn!"

For at berolige den ulykkelige Pige, lod jeg forske efter Moderen. Man bragte mig den Efterretning,

at man havde fundet en død Kone, der var saaret i Halsen og i Siden. Jeg spurgte Datteren, hvorpaa man kunde kjende hendes Moder. „Hun har Been-klæder af samme Tøi som jeg.“ — Jeg begav mig til Stedet, hvor Liget laae. Jeg skar et Stykke af Been-klæderne, viste Pigen det, og spurgte: Er det af Din Moders Klæder? — „Ja, min Moder! de have fundet Dig, men død! Ikke sandt! Ak, jeg Ulyk-kelige!“

Jeg kan ikke sige, hvormeget det kostede mig, at stille hende tilfreds. Det glæder mig at see den arme Piges Fremtid sikkret. En agtværdig Familie i Pelo-ponnes har antaget hende i Barns Sted.

Pudseerligt Tidsfordriv for et kronet Hoved.

Henrik III., Konge af Frankrige, vidste intet kjærere Arbeide, end at frisere sit og sin Gemalindes Haar, samt stryge og pibe sine og hendes Halskraver. Disse behagelige Arbeider stjale ham paa hans Kronings-saavelsom paa hans Bryllupsdag saamegen Tid, at han kom saa silde i Kirke, at der intet Tedeum blev sjunget. — Paa Baller bar han altid Qvindedragt; han var klædt som Amazone, og bar blottet Bryst. Da Sully Aaret 1586 havde en Audients hos ham,

havde han en Toqve paa Hovedet, en Krave over Skuldrene, og om Halsen et bredt Baand, hvorved der hang en Kurv fuld af Hundehvalpe. Sine Hofdamer befalede han, at de skulde bære Mandsklæder. De maatte adlyde, og bivaanede alle store Fester i mandlig Dragt af tofarvet Damask. Denne Konge var iøvrigt den Første, som indførte den Skik, at sørge for Afdøde med sorte Klæder.

Kongen og Studenten.

I Aaret 1750 mødte Frederik den Store i Haven ved Sanssouci et ungt Menneske af fremmed Udseende, gik ham imøde og spurgte: „Hvo er Han?" — „Eders Majestæt, jeg er Candidat Hedhessi, en Ungarer, af reformeert Religion, har studeret Theologie i Frankfurt an der Oder, og er i Begreb med at vende tilbage til mit Fædreland, men har forinden endnu villet see Berlin, Potsdam og Sanssouci."

Kongen. Nu, det er smukt! Har han ogsaa betragtet Alt ret nøie?

Candidaten besvarte dette Spørgsmaal med Ja, og dette foranledigede Kongen til, at indlade sig i en vidtløftig Samtale med ham. Den unge Mands raske og forstandige Svar behagede Monarken saa vel, at han omsider sagde til ham: „Veed Han hvad, bliv

Han i mine Lande, jeg vil sørge for Ham. Hører Han?"

Hedhessi. Jeg vilde prise mig lykkelig, hvis jeg torde blive i Eders Majestæts Stater, men mine Familieforhold nøde mig til at vende tilbage til mit Fædreland. Gud veed, hvor gjerne jeg blev her.

Kongen. Det er jo ret slemt, at Han maa hjem. Maa Han da absolut hjem?

Hedhessi. Ja, Eders Majestæt, jeg maa; jeg har Formue og faste Eiendomme.

Kongen. Det er fatalt. Hør, ubbed sig en Naade af mig.

Hedhessi. Eders Majestæt, jeg kan ikke — jeg veed virkeligen ikke —

Kongen. Kan jeg da slet ikke tjene ham i noget?

Hedhessi. Jo, en Naade kunde E. M. vise mig. Jeg har kjøbt mig adskillige theologiske og philosophiske Bøger, de ere forbudne i Wien og sikkert ville vorde mig fratagne. Jesuiterne revidere Bøgerne med megen Strenghed. Vil nu Eders Majestæt have den Naade for mig —

Kongen. Tag Han kun sine Bøger med i Guds Navn, og kjøb dem Han endnu mener at kunne bruge, hvad enten de ere forbudne eller ikke. Hører Han! Og naar de i Wien ville tage Bøgerne fra Ham, saa sig Han kun, at jeg har foræret Ham dem. Det ville de Herrer Patres vel ikke ændse stort, men det siger Intet. Lad dem kun tage Bøgerne, men saa forføie Han sig strax til min Gesandt og melde sig hos ham. Fortæl ham den hele Historie, og hvad jeg har sagt Ham. Derpaa begive Han sig til den fornemste

Gjestgivergaard, og lade sig traktere vel, om end Hans Fortæring skulde løbe op til en Dukat hver Dag; og der bliver han saalænge til man sender Ham Bøgerne igjen i Huset, det vil jeg nok sørge for; hører Han? Saaledes skal han bære sig ad! Bøgerne skal de sende Ham, det er jeg Ham-Mand for, Han kan forlade sig paa mit Ord."

Derpaa tog han sin Portefeuille op af Lommen, og skrev med Blyant paa et Blad:

Bon pour rester à Vienne à mes dépenses

Frédéric.

„Der har Han mit Navn, sagde Kongen: viis det for min Gesandt, og dermed er det godt. Han faaer sine Bøger igjen; men lev ret flot i Wien, det siger jeg Ham." — „Men, Eders Majestæt —" „Intet Men her. Forlad sig paa mig, Han skal faae det bedste Kald i Ungarn. Reis nu i Guds Navn, og skriv mig til engang."

Hedhessi reiste, og hvad han havde frygtet, indtraf rigtigt. I Wien bleve hans allerede paa Grændsen forseglede Bøger konfiskerede af Bogcensurkommissionen. Hedhessi sagde, hvad Kongen havde befalet ham, at nemlig Denne havde forœret ham dem. Kommissionen svarede herpaa: „Hvad bryde vi os i Wien om Kongen af Preussen!" — Hedhessi gik altsaa til den preussiske Gesandt, fortalte ham sin Samtale med Monarken, og viste ham Sedlen, som Denne havde givet ham. Kongen havde imidlertid alt tilskrevet Gesandten, og paalagt ham, hvad han havde at gjøre. Han lod Hedhessi vise til den bedste Gjestgivergaard, og lod Verten sige, at den unge Mands

Fortæring betaltes af det preussiske Gesandtskab. Gesandten indberettede derpaa Sagen til Kongen, og Denne tilskrev strax Gouverneuren i Breslau og Statsminister von Münchow sammesteds, at en Kommission, bestaaende af en Stabsofficeer og en Krigsraad foruden subalterne Officianter, skulde forfoie sig til Jesuiterkollegiet i Breslau, strax forsegle Bibliotheket, og stille to Mand Vagt udenfor. Fremdeles skulde Seglet hver Morgen undersøges af en subalterne Officeer og en Kammerkalculator; enhver af dem skulde dagligen have en Rigsdaler Diætpenge, Vagten skulde have to Daler daglig, og disse, saavelsom tredive Daler i Forseglingsomkostninger, skulde Jesuiterkollegiet betale.

Jesuiterne forfærdedes ikke lidet, da denne kongelige Anordning kundgjortes dem, og deres kostbare Bibliothek blev forseglet. De kunde ikke begribe, hvorved de havde paadraget sig Kongens Unaade, thi Denne havde hidtil stedse bevidnet dem sin Tilfredshed. Hverken Gouverneuren eller Ministeren kunde give det bestyrtede Kollegium mindste Oplysning, thi om Foranledningen til denne Forholdsregel havde de udstedte Kabinetsordrer ikke indeholdt et Ord. Jesuiterne besluttede altsaa, at sende en Deputation til Potsdam. To Patres, som Kongen vel kunde lide, og under sit Ophold i Schlesien tidt havde underholdt sig med, bleve valgte dertil. De reiste til Potsdam, og søgte Audients hos Monarken. Men fire Uger maatte de vente, inden den bevilgedes dem. Da dette langt om længe skete, talte Kongen med dem om gandske ligegyldige Ting, og da de endeligen vovede underdanigst

at spørge, hvad der havde bevæget Kongen til at lade deres Bibliothek forsegle, svarte Frederik gandske kort: „„Aha, Eders Bibliothek? Gandske rigtig, det har jeg ladet forsegle. Foranledningen hertil kunne I erfare hos min Gesandt i Wien. Adieu, Messieurs! Jeg lader mig anbefale Eders Herrer Confrateres, de Herrer Bogrevisionscommisfarier i Wien. Mod Eder har jeg Intet. Adieu!"

Med denne Besked maatte de Deputerede gaae. Saameget mærkede de vel, at der i Berlin intet var for dem at gjøre. De reiste altsaa tilbage til Breslau. Efterat de her havde tolket deres Reises mislykkede Udfald, besluttede Rector og Professorer at sende to andre Deputerede til Wien. Da disse her gjorde den preussiske Gesandt deres Opvartning, og fortalte ham hvad der var foregaaet i Breslau, og hvad Kongen havde svaret deres Deputerede, sagde han: „Ja, mine Herrer, Sagens Sammenhæng veed jeg selv ikke, men her er et ungt Menneske, som deres herværende Confrateres, der høre til Bogrevisionskommissionen, have frataget en Kasse Bøger." Nu oprandt et Lys for de Deputerede, de ilte til deres Kolleger, og inden en Times Forløb havde Hedhessi alle sine Bøger igjen; men dermed var Sagen endnu ikke afgjort. Jesuiterne maatte betale hans Fortæring med 96 Dukater. Forsynede med Gesandtens Attester vendte Jesuiterne tilbage til Breslau, og herfra til Potsdam. Dennegang fik de strax Audients. De overrakte Kongen Gesandtens Vidnesbyrd, og strax blev der til Gouverneuren i Breslau udfærdiget en Kabinetsordre, at Seglet skulde tages af Universitetsbiblioteket.

Forsynede med disse frydelige Depescher, ilte de til Breslau. Seglet blev aftaget, men Klosteret havde imidlertid betalt 134 Rigsdaler i Diæter. Til Pater Rector sendte Kongen en egenhændig Skrivelse, hvori han forsikkrede Kollegiet om sin Naade, men tilfoiede disse Ord: „Eders Herrer Confrateres i Wien og det derværende Konsistorium ville I advare, at de ikke hevne sig paa Candidaten Hedhessi. Jeg skal nok faae at vide, hvorledes det gaaer ham. Og hvis han ikke faaer det bedste reformeerte Kald i Ungarn, eller hvis han og hans Troesforvandte overhovedet kujoneres og chikaneres, saa skal I og Jeres Kloster betale Gildet. Derefter have I Eder at rette."

Det varede ikke længe inden Hedhessi erholdt et af de bedste geistlige Embeder i Ungarn.

Brudstykke af en mærkværdig Dom om Napoleon.

(Af en berømt Statsmands Papirer.)

„Hvorledes skal jeg skildre Dem Udtrykket af Napoleons Ansigt? sagde hans Maler Appiani til mig: Alle de mod Cæsar Sammensvornes Characteertræk findes deri. Mere end en Brutus er teguet idem, og hvad han har overlagt, synes kun han at kunne fuldbyrde."

Med megen Opmærksomhed har jeg betragtet ham ved Armeen. Han elsker Soldaten, uden at smigre ham. Han fører ham til Seier, men ikke til Ran. Han har klædt ham, fødet ham, men aldrig i sine Proklamationer givet sig Navn af Fader.

Hans Sæders Strenghed var, under hans Ophold i Italien, saa overordentlig, at man vilde have anseet ham for aldeles ufølsom, hvis man ikke havde mærket, hvor høit han elskede sin Gemalinde. Man meente endogsaa, han var skinsyg.

Da han havde overtaget Kommandoen, syntes han at have lukket Øren og Hjerte endogsaa for Venskabs Stemme. Hans hele Sjæl var Ild.

Hans tilbageholdne Høflighed og hans Aands store Overvægt, have bragt Suplikanter, Intriganter og Smigrere ud af al Fatning. Denne bevingende Magt, denne tiltrækkende og frastødende Kraft var nødvendig for at holde den af et Chaos nys fremgangne Verden inden dens anviste Baner.

Fra hans Generaler til ham er den samme Afstand, som fra Soldaten til Generalen. Aldrig har jeg seet ham give dem et Tegn paa Modløshed. De Generaler, som, endogsaa blot uvilkaarligen, havde gjort sig skyldige deri, bleve strax sendte til Reservearmeen. Og man var vis paa, at de vilde slaae som Løver, naar hans Stemme atter kaldte dem til Kamp.

Et af hans Talenter var det, at sætte Enhver paa den Plads, hvortil han hørte. Før han blev General, havde han en egen Maade at udforske Menneskenes Tænkemaade paa: han tiltalte dem rask og heftigt ved første Møde. „Ved den Maade hvorpaa de svarer,

sagde han: bemærker jeg, hvorvidt deres Horizont strækker sig. Berør Metallet med en Handske, og det vil ingen Tone give fra sig, men slaae med en Hammer derpaa, saa vil det lyde."

Jeg har modtaget en Ordre af hans egen Mund, den var sammentrængt i een eneste Phrase. Hans Øine vare stivt fæstede paa mig. Da han mærkede, at jeg havde forstaaet ham, gik han rask over til et andet Arbeid. Tapperheden behandlede han med Agtelse. Et erkjendtligt Ord var dens Løn.

Han var den samme i Kugleregnen som i Kabinettet. De, som befandt sig ved hans Side i den blodigste Masakre, have forsikret mig, at han aldrig skiftede en Mine.

Hans Sprog er hans Characteers Physiognomie. „Jeg havde, sagde han til en General, som i Hast havde beriget sig, men ikke gjort sin Skyldighed i Kampen: Jeg havde vel anseet Dem for en Bedrager, men aldrig for en Kujon!"

De Proklamationer, han selv forfattede, have en stor, ukorrect, levende, heftig Stiil. Ørnen, Skovstrømmene, Appeninerne, Tordenen, bruger han hyppigst i sine Sammenligninger. Hans Yndlingsbog var: Ossian.

Samtale i Charader.

Baron von Croustillac spiste med nogle gode Venner i en Restauration. Temmelig drukne stode de endelig en op fra Bordet, og ilte i Skuespilhuset. Idet de traadte ind, viste en af hans Venner ham en Dame, og spurgte, hvorledes hun behagede ham. „O, svarte han: jeg kjender hende ret vel; jeg har havt mangen behagelig Sammenkomst med hende."

Ulykkeligviis havde hendes Mand hørt disse Ord. Neppe var han ude af Skuespilhuset, før han overøste den arme Kone med Skjeldsord og Trudsler. Hun forlangte, at Manden skulde følge hende til Baronen. Da de traadte ind i hans Værelse, sov han allerede. Konen vakte ham, og nu begyndte følgende Samtale:

Konen. Da min Mand holder over det Første og Andet, og De, Herr Baron, aldeles ikke er mig det Sidste, men jeg derimod er det Hele i høi Grad, kommer jeg til Dem med oprørt Sind, og spørger: Kjender De mig?

Baronen (med lallende Tunge). Da De tiltaler mig i det Hele, kunde jeg sige det Første til Dem, og lægge „Hun" til, men jeg er alt for galant til, at jeg ikke skulde tiltale Dem med det Sidste, og derfor siger jeg: De — De — hvorfor skulde De ikke være mig bekjendt?

Konen. Af Elskovs Gift har jeg aldrig været det Første og Andet, men da min Kjærlighed til

min Mand ligner det Tredie, naar Samme er gloende, maa de tillade mig, at erklære Dem, Herr Baron, enten for en fræk Bagvasker, eller for det Hele.

Manden. Deri er jeg enig med Vedkommende. Thi jeg har selv hørt Dem yttre en meget lav Mistanke mod den Egenskab hos min Kone, som bliver sig selv lig, hvad enten den betragtes forfra eller bagfra, og har derfor ikke villet undlade, skjøndt det Første er begyndt, og De allerede har det Andet og Tredie over Ørerne, at hidgaae med hende, for høitideligen at erklære, at jeg paa ingen Maade vil være det Hele.

Baronen. Hm! De har hørt det, og jeg har sagt det — nu, saa maa det vel være sandt. — Det gjør mig ondt, Madam, at De har det Første mod Dem; at jeg er det Andet, smerter mig endnu mere, men at De, min Herre, vil have den Umage at være det Hele, det morer mig særdeles.

Konen. Jeg har en reen Samvittighed, og veed ikke, at jeg nogensinde har stillet mig til det Første og Andet for Dem eller Deres Lige. De tænker maaskee, den hele Sag er det Tredie, men det forsikrer jeg Dem, at jeg ikke gaaer ud af det Fjerde og Femte, før De erklærer, at vi aldrig have seet hinanden uden i det Hele.

Baronen. Der spørger De mig om alt for Meget, Madam. Alt, hvad jeg kan sige Dem, er, at jeg aldrig lyver! Har jeg altsaa sagt det, saa

maa det vel være sandt — jeg forstaaer mig ikke dem paa. God Nat, kjære Par. Gaae hjem, gjør det Andet i det Første, og lad mig see, der kommer noget Ordentligt ud af det Hele.

Her vendte han sig mod Væggen, og sov ind igjen.

(Opløsningen følger i næste Hefte.)

Fresco-Anecdoter.

Ved Fremstillingen af Grillparzers Ahnfrue spurgte en Bogbindersvend sin Nabo paa Galleriet, om Stykket var skrevet i Vers eller i Prosa? — „Gud maa vide det; jeg har saadan rasende Snue, svarte den Spurgte: at jeg ikke er istand til at gjøre Forskjel paa, om de tale i Vers eller i Prosa."

„Velkommen tilbage, Peter! tilraabte Tolderen sin Nabo, der vendte hjem fra Krigen: Og Din Broder Christoffer, Grenaderen, hvor er han bleven af?" — „Ak Gud! sukkede Peter: En af os ligger begraven ved Quatrebas, jeg troer det er Christoffer."

En kjøbte sig et Spanskrør. Næste Dag befalede han sin Tjener, at skære et Stykke af den øverste Ende. Tjeneren gjorde det; men nu passede Knappen ikke mere. Da Herren yttrede sin Misfornøielse derover, sagde Tjeneren: „Hvorfor befalede Herren mig ogsaa at skære af Stokken foroven og ikke forneden?" — „Æsel! svarte Herren: forneden var den mig ikke for lang, men for oven!"

De Franske stode for Wien. Man frygtede ved hvert Øieblik et Bombardement. En dav Huuseier lukkede om Aftenen Klokken ti sit Huus med al Omhyggelighed, og begav sig til Hvile. Om Natten fandt det frygtede Bombardement virkeligen Sted, men han hørte intet deraf, og da han næste Morgen aabnede sin Gadedør, sagde han inderlig tilfreds til sig selv: „Gud være lovet, saa have vi da igjen havt en rolig Nat!"

Et eenfoldigt Menneske traadte ind i en Lottokollection, og forlangte en Seddel. „Paa hvilke Nummere vil De sætte?" spurgte Kollecteuren. „Paa No. 17!" — „Og saa?" — „Nok engang paa No. 17." — Kollecteuren studsede. „Ja, ja, skriv De kun, sagde Spilleren: trækkes det Nummer togange, saa vinder jeg jo en Ambe!"

Thomas hentede en Aften silde sin Herre fra Klubben, og paa Hjemveien forefaldt følgende Samtale mellem dem:

Thomas (gaaende langt bagefter Herren). Herre! jeg tør ikke gaae saa langt bagefter!

Herren. Saa gaae foran!

Thomas (er gaaet foran, og raaaber om nogle Minuter): Herre! jeg tør ikke gaae saa langt foran!

Herren. Nu, hvor vil Du da gaae?

Thomas. Herre! jeg vilde helst gaae i Midten.

En Handskemager lod avertere: „Hos mig bekommes Handsker for Herrer af Bukkeskind."

(J. F. Castelli.)

Epilog
i Anledning af en Tragoedies Opførelse.

„Ei blot til Lyst!" saa sige vi, naar lystig Skjemt
Gjør Hjertet til en mild og aandrig Glæde stemt;
Naar skjelmsk Thalia bag sin gamle Maske leer,
Og ind til Daarerne med Satyrsvaben seer.
Indklædt i Spøg saamangen Sandhed her man fatter,
Man undervises og man lærer under Latter;
Indklædt i vittig Skjemt saamangen Alvorslære
Til Hjertet finder Vei, og Frugter monne bære;
Saaledes glider Sandheds bittre Pille ned,
Forsødet ved Poetens kloge Lystighed;
Man lytter villig til den muntre Lærers Røst,
Og tænker smilende: „saamænd! ei blot til Lyst!"
„Ei blot til Lyst" med større Føie maae vi sige
Naar Melpomene med sin Dolk vi see fremstige;
Naar under dybe Suk, med Taarer paa sin Kind
I Hjertets Labyrinther hun os leder ind;
Naar Lidenskabers høie — vilde Vovespil
Hun i et sanddrue Speil os foreholde vil;
Naar Lasters skumle Hær til Kamp mod Dyd sig leirer
Vi see den tabe dog tilsidst — selv om den seirer;
Naar Dyden straaler i sin himmelske Gestalt,
Vi see den seire dog tilsidst — selv om den faldt.
Vort Hjerte verelviis af Frygt og Haab bevæges,
Af Kummer saares det — ved Frvd det atter læges;
Nu klemmes det af Sorg — nu svulmer det af Harm,
Nu Had, nu Kjerlighed opluer i vor Barm,
Indtil bag Dækket flux den Hele Scene svinder.
Lidt efter lidt man da sig summer og besinder,
Da lægger sig den Storm, som vores Sind oprørte;
Dog er det, som vi end en sagte Suusen hørte;
Vi mærke af en Efterklang udi vort Bryst:
Det var — endskjøndt kun Digt — dog ikke blot til Lyst!

(S. S. Blicher.)

Lystleiren.

Det var Nat. Klokken slog Et. Portneren i Staden Rom, et af Berlins fornemste Herbergeersteder, havde just tillaaset Porten; Kjelderspendene og Opvartningspigerne listede sig, mødige og søvnige, til deres Senge; da hørtes et Posthorn. „Frisk op! tilraabte Verten det søvndrukne Tyende: Frisk op! Der kommer vel endnu en Fremmed?" — „Alle Værelserne ere jo besatte!" tog Tasseldækkeren Ordet. — „Den gamle franske Kjøbmand paa Nummer 10 er et artigt Menneske, svarte Verten: kommer der flere Damer, overlader han dem sikkert sit Værelse, og tager tiltakke med min Bagstue her!" — Vognen holdt udenfor; Porten oplodes strax, en lukket Wienerchaise rullede ind i Gaarden. Kjelderspendeu aabnede den, et qvindeligt Væsen, indhyllet i en Reisekaabe, treen ud. En fiin rund Straahat skjulte hendes Ansigt. Hende fulgte en anden Dame. Verten, som imidlertid havde underhandlet med den franske Kjøbmand, og overtalt ham til at flytte ned, kom dem imøde, og lyste dem op paa Nummer 10. Med flygtigt Blik saae de Fremmede sig om, og udraabte derpaa i misfornøiet Tone: „Her altsaa?" — „Jeg har, tog Verten Ordet: troet, at det nærværende Øieblik kunde undskylde den simple Leilighed; Lystleiren, de mange Fremmede — der skal Plads til!" Damen smilte, og traadte til Vinduet. Verten ønskede de Fremmede en rolig Nat, og

spurgte derpaa, om ikke de naadige Damer ønskede imorgen at see den store Parade ved Kreutzberg. — „Hvad mener Du, Josephine?" spurgte den Ældre. — „Du skulde dog idetmindste hvile Dig de første Timer! lød Svaret: Du er saa angreben, kjære Tante!" — „Men hvad skulle vi da her?" svarte Hiin. Og vendende sig til Verten, vedblev hun: „Lad kun Vognen kjøre frem, naar Tid er!" — „Klokken Syv." svarte han, og gik.

„To Damer, siger De? spurgte en ung Udlænding Portneren næste Middag: To Damer vare det, der kom saa sildig i Nat?" — „Tre Damer, svarte Hiin: hvis De vil lade en lille gammel Francaise gjelde derfor!" Den Fremmede spurgte videre: „Smukke?" — „Kan just ikke sige det? svarte Portneren: Har heller ikke seet derefter. For en Time siden, kom Begge tilbage, efter et forgjeves Forsøg paa at bivaane Paraden. Nu ere de igjen paa Nummer 10." — „Nummer 10? afbrød ham den unge Officeer: Der boede jo Franskmanden, er han reist?" — „Kun omqvarteret! forsikkrede Hiin: Han er ogsaa nylig kommen tilbage fra Kreutzberg." — Samme Øieblik gik Franskmanden forbi. Ynglingen, paa hvis Accent man strax gjenkjendte Engellænderen, traadte ham i Veien, beklagede den urolige Nat han havde havt, og undlod ikke at rose hans Høflighed mod gandske ubekjendte Personer. Kjøbmanden, der her var bekjendt under Navnet: Hr.

Dûrand, sagde smilende: „Har jeg bragt noget Of-fer, da var det til Ære for et Kjøn, der er lige-saa vant til at modtage, som berettiget til at for-dre dem." — „Ubeleiligt er det dog altid, svarte Engellænderen: at skifte Logis, naar man er i sin bedste Ro. Derfor kunde De idetmindste fordre, at see den Magt, De blindthen har underkastet Dem." — „Jeg foretrækker, at tilbede de Usynlige!" svarte Dûrand smilende. — „Veed De hvad, tog den unge Mand Ordet, med halv listig, halv forlegen Mine: De skulde give mig det Hverv, at indkræve Damer-nes Tak!" — Dûrand trak ham tilside, og sagde gandske sagte: „Kan jeg gjøre Dem en Tjeneste, hvis jeg skaffer Dem Adgang til Damerne? Interesserer det Dem, saa sig mig det under fire Øine. Jeg tjener gjerne Ungdommen, men Qvindernes Rygte maa man skaane." — „De gaaer ud? spurgte En-gellænderen, for at give Samtalen en anden Ven-ding: Har De Forretninger i Staden, eller vil De besee denne nøiere?" — „O jeg kjender den meget nøie! svarte Kjøbmanden, idet et besynderligt blan-det Træk af Glæde og qvalt Uvillie spillede om hans fine Læber: jeg gaaer blot ud, lagde han til, fat-tende sig med Magt: fordi jeg, ærligt tilstaaet, neppe kan staae opret i det Buur, man har anviist mig til Bolig." — „Gud! raabte den unge Mand, som om en gandske nærliggende Tanke pludseligt oprandt i hans Sjel: Hvorfor vil De ikke dele Bolig med mig? Jeg har to smukke Værelser, og bruger dog kun det ene." Kjøbmanden vilde undvige, men Yng-

lingen slap ham ikke. Halv med, halv mod sin Villie maatte han følge med op paa en smuk Salon, hvorfra man havde en klar Udsigt til den livfulde Gade. Neppe vare de komne ind, før et skraldende Trompetstød lød fra Slottet. Den Gamle foer op, som truffen af et electrisk Slag. Med en forunderlig Hast og Iver aabnede han Vinduet, stak Hovedet ud, og betragtede skarpt og nøie de Troppeafdelinger, som marscherede forbi gjennem Staden ud til Leiren. Det var alle Kavalleriregimenter i fuld Krigersmykke, ledsagede af en begeistrende Musik. Kjørende, Ridende og Gaaende, Alle standsede, og saae efter Toget. Et regnbuefarvet Flammehav af Paraplyer, Shawler, Fjædre, Baand og Blomster bølgede op og ned. Dürand sagde ikke et Ord til alt dette. Da nu den sidste Mand forsvandt for hans Øine, Musiken taug, og Gaderne bleve tomme, lukkede han Vinduet, gik med korslagte Arme et Par Gange op og ned i Stuen, tog derpaa Hat og Stok, hilste mere høfligt end mildt, og gik med de Ord: „Jeg kommer snart tilbage!"

Først om Aftenen, meente Engellænderen, i Infanteriets Leir at have gjenfundet sin gamle Ven. Men her bevægede sig saa stor en Menneskevrimmel, at han snart igjen tabte ham af Syne. Georg, det var Engellænderens Navn, havde ladet sig drive ud af Porten med de Skuebegjerliges Strøm. Nu udbredte sig for hans Øie en Eng paa venstre Side

af den Bro, hvorpaa han stod. De sneehvide, i kredsformet Omfang udlebende Telte, skinnede paa den grønne Vang, brogede Flag vajede paa Knappen af de smaae Lærredshuse, og den synkende Sol gjød sit Aftenguld over det hele Skuespil. Snart var Dagsstjernen gandske forsvunden af Himlen, Maanen nedsendte kun et svagt Skin, og nu luede Leirildens Flammer iveiret, fra alle Punkter af den lange Telterad hvirvlede Trommer, de Forbikjørendes Vogne sattes i Bevægelse, den hele brogede Sværm af Fodgængere styrtede nærmere til, Musikchorene forsamlede sig, Dagens sidste Hilsen forkyndtes med Tappenstreg. Imidlertid havde unge Officerer samlet sig om deres Borde udenfor Teltene, Punschen dampede i store Boller, der klinkedes lystigt, og mangt et „Leve Skjønhed og Ungdom!" raktes de forbikjørende Damer. De modige Soldater laae og sadde paa Græsbænke rundt om de dampende Kaagegruber. Georg var kommen til et af de største Telte, Tonen af en Lire, som akkompagnerede en gammel Invalids melankolske Sang, dannede en sælsom Kontrast mod de klare Hoboer og Klarinetter, Pauker og Janitskarbækkener, som lode fra Generalsteltene. En rank, brunn Pige, der bar et hvidt Tørklæde, liigt et Nonneslør, over det kulsorte Hår, slog paa Triangel dertil. Den Gamle havde vendt Ansigtet mod Himlen, som om han i Stjernerne læste Ordene til sin Sang. Men snart bemærkede Georg, at han var blind. Georg blev saa sælsom tilmode, at Taarerne traadte ham i Øinene. Da sagde en ung Soldat til Pigen: „Kan Du og:

saa den Gamles Hexekonster? Eller har hun allene Djævelen i sig? Hvor er hun da i Aften? Jeg har søgt hende længe; hun skylder mig endnu en Erklæring fra igaar." — „Taler Han om Moer, svarte den Lille: saa gaae ind i Teltet, der sidder hun hos Hazardspillerne." — „Godt, godt! svarte Soldaten: Hun skal sige mig, om Terningerne ville falde lykkeligere idag." — Med disse Ord sprang han ind i Teltet. Nysgjerrig fulgte Georg ham. Det snevre Rum var propfyldt. Soldater og Borgere overlode sig her til deres ved Druesaften opvakte Lune, uden at gjøre for mange Omstændigheder med Tunge og Øren. Alt vilde Georg ud igjen, da han i Baggrunden af Teltet fik Øie paa Dürand, som støttede sig ved et Bord, hvorved der sad en gammel Kone hyllet i en bruun Kaabe, og talte de faa Skillinger, hun havde taget ind, ved en Stump Lys, som hun af Mangel paa Lysestage, havde stukket i en stor Gulerod. Uden længe at betænke sig, trængte Georg sig frem til Franskmanden. „Ah, see der! raabte Denne, idet en let Skamrødme overfløi hans Ansigt: Vil De ogsaa see, hvorledes det gaaer til i Verden? Maaskee vil De lade Dem spaae af hende her! Jeg har bivaanet nogle af hendes Experimenter, og har endogsaa ladet hende stille min Nativitet." — „De?" spurgte Georg studsende. — „Ja, vedblev Hiin: og hvad mener De vel, hun spaaede mig? Lykke naturligviis, thi min blanke Daler skinnede hende i Øinene. Men Lykke ved Fruentimmer, og det her, her i Berlin!" — „Ak, min Gud! sagde Georg: maaskee endogsaa ved En af de To hjemme i Hotellet!

Nu vil De dog vel ikke længere vægre Dem ved, at aflægge dem et Besøg?" — „Nei, nei! svarte Dürand muntert: Nu vil jeg smedde mens Jernet er varmt! „Han tog Georg under Armen, og gjorde, idet han loe af sig selv, en rask Bevægelse, hvorved han stødte mod den Gamles Tællebret, saa endeel af hendes Penge rullede ned. „I er dog ligesaa rask paa det nu, som for sytten Aar siden! skjændte den Gamle, idet hun bukkede sig efter Pengene: men Bladet har vendt sig, mumlede hun: Hæder og Lykke ere ligesaa ubestandige, som Menneskenes Børn! Nu kan I staae ved en Side, og lude med Hovedet, naar det sorte og hvide Banner vajer og Ørnen svinger i Luften." — „Ti, gamle Taabe! sagde Hr. Dürand, synlig rystet: sig ikke mere, end Du kan forsvare!" — „Ja, ja, sagde hun leende: Aar vandre hen over Menneskene, Luft og Hav give dem en anden Farve; men hvad der har været, har dog været, og aldrig vil I fornægte Eders Hjerte, naar jeg nævner Eder Regnbuens tre Farver!" — „Hex!" raabte Franskmanden, idet han skjød hende tilside og gik hende forbi. — „Glem ikke Sidedøren paa den katholske Kirke! raabte Qvinden efter ham: Endnu idag skal jeg sende Eder En, som kan vække Eders dødende Hukommelse!" — „Kom, kom! hviskede Dürand til Georg: Hun snakker i Taaget!" Hans skjælvende Stemme, hans usikkre Gang røbede imidlertid, at han fandt mere Betydning i hendes Tale, end han vilde anses for at have fundet deri.

Paa deres Vei traf de Invaliden, hvilende paa en liden Høi. Begge fæstede deeltagende deres Blik

paa Oldingen. „Hvor er Eders Datter?" spurgte Georg. — „Datter! Datter! gjentog Invaliden dybt og sagte: Hun sover forlængst i Jorden. Da de Franske i Aaret VI rykkede ind i Landet, døde Moderen af Angst og Skræk i Barselseng med hende, og den slakkels Orm fulgte hende kort efter. Da jeg kom hjem fra Preussen, fandt jeg Reden tom. Ja det er Menneskeskjebne!" lagde han til, og reiste sig for at gaae. — „Tsv Gamle! sagde Begge: Vi følge Eder. I maa fortælle os noget om Eders Tjenestetid og om de Feltslag, I have bivaanet." — Oldingens Ansigt oplivedes, og med bævende Læber fortalte han, hvorlunde han havde tjent tvende Konger, førstegang var bleven saaret ved Bitsch i Aaret 1792, og siden skudt invalid ved Eylau. Men det er Intet, lagde han til: Min Fader har gjort alle Feltslag med under Frederik den Store, og er først død i Vinter i sit 86de Aar, efter at han havde seet Landet under Trældommens Aag og under Seierens Banner. Levede han, hans Hjerte vilde banke af Glæde, naar han var Vidne til al den Jubel her, thi en gammel Krigers Blod ophører ikke at springe muntert i Aarerne, naar Bøsserne knalde." — „Ja, ja! sagde Durand: hvert Hjerte har sin Helt, og det er ikke anderledes, end som om vi selv bleve udødelige, idet vi trofast bevare Mindet om en udødelig Heros!"

Den Gamle hørte Intet, og svarte nu paa Georgs gjentagne Spørgsmaal om den brune Pige og hendes Moder, at han kun tilfældigviis havde mødt dem her i Leiren, og gjerne antaget deres Forslag, at spille udenfor Marketenderteltet, og dele Fortjenesten med dem.

Idag, fortalte han videre, var hans lille Skindpung bleven anseeligen fyldt, især ved en Dames Hoimodighed, der længe havde hørt paa ham, og tilsidst gandske sørgmodig sagt, hendes Fader havde ogsaa været Soldat, men var forlængst død paa Ærens Mark. „Hun har, sluttede den Gamle: bestilt mig til sig imorgen tidlig, og det er mig kjært, især fordi jeg derved faaer Leilighed til at give hende et Klenodie tilbage, som hun har givet mig blandt Pengene, og sikkert ængsteligen savner.“ Han opsøgte i Pungen en Guldring og viste Vennerne den. Dürand tog den af hans Haand, dreiede den imellem Fingrene, besaae den nøie, og udraabte derpaa i høieste Overraskelses Tone: „Hvad, Gamle! Hvad snakker I om den Ring! Den har den brune Hex givet Dig!“ — „Givet? gjentog den Gamle, som ikke havde hørt ret: Nei, af en Feiltagelse har den kjære Dame ladet den falde i min Pung! Imorgen bringer jeg hende den igjen.“ — „Hvem bringer Du den igjen? raabte Kjøbmanden heftigt: De Døde tage Intet tilbage, som de engang have udkastet af deres mørke Bolig!“ — „Deres Bolig? afbrød ham Invaliden, der atter havde hørt feil: Ja, den veed jeg gandske nøie, den er i Stad Rom paa No. 10.“ — „Der?“ raabte Georg, medens Dürand tøs lod Ringen falde i Oldingens magre Haand, og saae stift og speidende paa ham, som om han ikke troede sine Sandser.

De vare imidlertid komne til Byens Port. Invaliden bøiede om ad en Sidegade. Vennerne fulgte ham. Han steg ned i en Kjelder. Mekanisk, uden at sige et Ord, fulgte Dürand ham ned

i den dunkle Hvælving. Da nu Georg, deels overrasket, deels uvis, blev staaende udenfor, saae Kjøbmanden sig tilbage, hilste flygtigt, og syntes ved sin Mines piinlige Udtryk at ville sige, hvor gjerne han ønskede, at være allene her. Et Øieblik saae Georg efter ham, og vandrede derpaa hjem.

„Ah, see der! tilraabte en munter preussisk Husarofficeer, der med raske Skridt gik op og ned udenfor Staden Rom, den eensomme Vandrer: En halv Time har jeg ventet paa Dem! Hvorfor var De ikke paa Komedien?" — „Gud! Ja, Komedien! sagde Engellænderen, ligesom betænkende sig: den har jeg glemt over Leiren derude." — „Siig mig, vedblev Officeren: Kjender De de Damer, som boe med Dem under eet Tag her?" — Studsende saae Georg paa ham, og svarte forstemt: „Nei, hvem bryder sig nu om Damer!" — „Nu? gjentog Hiin: Hvorfor mindre nu end ellers? Paa min Ære, jeg har aldrig tænkt saameget paa det smukke Kjøn, som netop i disse Dage. Det er jo netop den lystigste Tid paa hele Aaret, ligesom gjort til at stifte uventede Bekjendtskaber. Saaledes havde jeg, vedblev han fortrolig, idet han tog Georg under Armen, og gik opad Trappen med ham til hans Værelse: saaledes havde jeg idag, da jeg gik ud af Skuespilhuset, den Lykke, at gjøre Deres Naboerske en væsentlig Tjeneste, idet deres Vogn, paakjørt af en anden, gik itu, og de løb Fare at komme un-

der Hestene. Jeg skaffede dem i en anden Vogn, og da jeg spurgte, hvorhen den skulde kjøre dem, fik jeg Gade og Husnummer at vide." — „Damerne har jeg vel altsaa at takke for Deres Besøg?" spurgte Georg smilende. — „Oprigtig, ja! svarte Officeren: jeg haabede af Dem at erfare mere om de Ubekjendte, af hvilke den Ene har gjort et uudsletteligt Indtryk paa mig." — Skjødesløst skjulende sin Nysgjerrighed, tog Georg Ordet: „Er hun saa smuk?" — Officeren udgjød sig i en Strøm af Lovtaler. I sin Adspredelse havde man glemt at lukke Døren, den stod halvaaben. Pludseligen stod den gamle Franskmand for Ungersvendene. Georg studsede, da han bemærkede, hvilke forsyrrede Spor den korte Mellemtid havde præget i hans Ansigt. Bleg, sammenkrympet, med et krampagtigt Smiil, sagde han sagte i en bedende Tone: „Lad mig allene nogle Øieblikke!" Georg gav Officeren et Vink, og Begge gik.

Da Georg, silde paa Aftenen, vendte tilbage, bemærkede han, at en maskeret Qvinde sagte sneg sig til hans Dør, bankede paa, og smuttede ind. Han standsede. Øieblikket efter hoppede en liden sort Figur rask forbi ham, jeg forsvandt i en Nische paa Corridoren. Han traadte, styrtet i et Chaos af Formodninger, ind i sit Værelse. Men hvo beskriver hans Forundring, da han fandt dette tomt, og ikke opdagede mindste Spor af Dürand's Sager! Han søgte i alle Kroge, men fandt Intet. Klokken slog Tolv, i Gaderne blev det stille, Georg kaldte sine Folk, men Ingen vidste at sige ham, hvo der saa

silde var gaaet ind og ud. Han kastede sig paa sin Seng og sov nogle Timer. Han vækkedes ved Lyden af et Posthorn, med et Spring var han ved Vinduet. En Vogn kjørte tæt forbi, et ungdommeligt Qvindehoved, oplyst af Lygteskinnet, bøiede sig ud. „Det er hende!" raabte Georg med en Følelse, som om noget ret Dyrebart var bleven ham berøvet.

Næste Dag bekræftede alle Nattens Formodninger. De Ubekjendte vare afreiste, Durand var borte. „Veed De, spurgte Verten Georg: hvo den formeente franske Kjøbmand var? En meget betydelig fransk General, en Buonapartist, En af de Gamle, hvis Valgsprog det er og bliver indtil deres salige Ende: ingen Helt i Verden uden Napoleon! Han har seet Tingene an her, af hvad Grund, kan man ikke vide. Slige Mennesker kan man aldrig troe. At han saa pludseligen er forsvunden, at Damerne paa No. 10 saa hurtigt ere afreiste — en Sammenhæng har det bestemt. Dette Brev er bleven leveret en af mine Folk til Dem."

Udskriften var fremmed, nysgjerrig aabnede Georg Brevet, og læste følgende:

„Fordøm mig ikke uhørt. Det tusindtungede Rygte vil vel allerede have sagt Dem, min unge Ven, en Deel af Sandheden, men den fulde Sandhed skal De høre af mig. I en lang Række af Aar har jeg tjent under Napoleon, jeg har været

Vidne til hans Storbedrift, jeg har fægtet ved hans Side, udøst Blod og selv blødet under hans Banner, ei har jeg forladt den dalende Ørn, jeg fulgte ham til hans Klippegrave, og deelte hans Forviisning, som jeg havde deelt hans Seiershæder. Hans Blik hviilte paa mig, da det brast, hans Haand trykte min, da den alt begyndte at stivnes i Dødskrampen; med sønderrevet Hjerte kom jeg til Europa. Jeg har intet Liv, siden han er død. Min Anskuelse kan ei omskiftes med en Tid, jeg ei tilhører mere. Min Herre i Jorden — mit Fædreland under fremmed Svøbe — den glorværdige Fortid henblegnet i uudslettelig Skjændsel — — hvad kunde jeg gjøre andet, end lade mig drive af Stormen som et visent Blad. Mine Følelser ved Synet af denne Stad, disse Hære, den nye Glands — unge Mand, Beundring, Uvillie, Smerte, Avind om De vil, forgiftede min Sjel. Snart var ogsaa det overvunden. Fuldkommen Ligegyldighed syntes mig den eneste Stemning, som sømmer sig Manden i denne svigfulde Verden. Jeg troede, at have væbnet mig derimod. Da falder en Ring i mine Hænder, med Indskrift: „Evig." Min Sjel bævede. To skjønne Læber havde engang lært mig at udtale og føle det. Her, her i denne Stad gav mig den tilbedte Qvinde sin Haand. Den lille runde Kirke hist paa den store Plads, hørte mine Eeder. Jeg har ikke brudt dem. Men vel ikke heller, i den skiebnesvangre Tid, holdt dem, som jeg burde. Herminie var tydsk født, men fremmed her som jeg. Hun forsvandt, da hun havde tabt mig af Syne paa Verdens Skueplads. Kort efter døde hun. Hendes Datter opdroges af en Veninde. Ringen ledte mig sikkert. I Nummer 10 slog mit eneste Barns

Hjerte. Hiin brune Qvinde var engang indviet i min Hemmelighed. Alt er nu afsløret. Jeg er paa Veien til Hamborg, for derfra at gaae til Amerika. Mit kjære Barn ledsager mig. Farvel!"

(Caroline de la Motte Fouqué.)

Hertuginden af Amalfi.

Alfons Piccolomini, anden Hertug af Amalfi, døde et Aar efter sin Bryllupsdag, og efterlod sin Gemalinde svanger. Da Tiden kom, fødte hun en Søn, der ogsaa blev kaldt Alfons, og var den tredie Hertug af Amalfi. Enkehertuginden, som endnu var meget ung, opdrog sin Søn og regjerede sit Land med udmærket Viisdom.

Paa samme Tid levede Anton af Bologna, en neapolitansk Adelsmand, ligesaa øvet i Vaaben, som i Sang og Strengeleeg. Som Hofmarskalk var han traadt i Hertugindens Tjeneste. Denne, der, som sagt, var meget ung og tillige meget smuk, vilde ikke gifte sig igjen, at ikke hendes Søn skulde komme under fremmed Herredomme, men tænkte paa, at udkaare sig en værdig Elsker, og med ham at nyde sin Ungdom. Hun saae mange, saavel blandt sine Undersaatter, som blandt Fremmede, der udmærkede sig ved Skjønhed og ædle Sæder, men

Ingen fandt hun dog, der taalte at sammenlignes med Anton. Hun forelskede sig i ham, og hendes Lidenskab blev saa heftig, at hun meente, ei at kunne leve uden at see ham og at kunne være hos ham. Og for, saalidet muligt, at overtræde Guds Bud, og bevare sit Liv mod al Dadel, besluttede hun, uden at røbe sine Tanker for Nogen, at vorde Bologna's Hustru og nyde hans Kjærlighed i dybeste Løndom, indtil hun saae sig tvungen til at opdage sit Ægteskab. Da hun havde fattet denne Beslutning, lod hun en Dag Bologna kalde til sig, og tiltalte ham med disse Ord: „Talte jeg ikke med Dig, Anton, vilde jeg tage meget i Betænkning at sige, hvad jeg har at aabenbare Dig, men mit Kjendskab til Dig giver mig den faste Mening, at Du vil stemme overeens med mig, naar Du har hørt hvad jeg nu vil sige. Jeg er, som Du veed, bleven tidlig Enke, og har hidtil ført en Vandel, som end ikke den strængeste Dommer vil kunne finde nogen Plet paa, desligeſt har jeg ført Regjeringen saaledes, at min Søn, naar han selv tiltræder den, vil finde Alt i bedre Stand, end den salige Hertug efterlod det, thi jeg har betalt over 15,000 Dukater Gjeld, og vort Huus skylder nu Ingen noget. Skjøndt jeg nu havde foresat mig, for stedse at blive i Enkestand, kommer det mig dog fore, at jeg bør forandre mit Forsæt og føre et andet Liv. Jeg har derfor besluttet, at vælge mig en Gemal, og mit Valg er falden paa Dig. Men for at undgaae Folks Omtale, og for ikke at paadrage mig mine Brødres Fjendskab, ønsker jeg at holde Sagen skjult

indtil den uden Fare kan aabenbares. Lad nu høre, hvad Du siger dertil?"

Man kan vel gjette sig til Antons Svar. De bleve strax enige, og foranstaltede deres Sammenkomster saa lønligt som muligt. Hertuginden havde en tro Kammerfrue, hun var det eneste Vidne til hendes Formæling med Bologna. Deres Ægteskab blev holdt dulgt i mange Aar, skjøndt de næsten hver Nat vare samlede. Hertuginden fødte en Søn, uden at nogen ved Hoffet bemærkede det. Bologna lod Drengen opdrage i dybeste Hemmelighed og kaldte ham Frederik. Længere hen blev Hertuginden atter svanger og fødte en deilig Datter. Men denne gang var det ikke lykkes hende, at holde Alting skjult. Alt hviskede man derom ved Hove, og Rygtet bragte Sagen til begge hendes Brødre, Kardinalen af Arragonien og Markgreven af Terace. Da disse hørte, at deres Søster havde født, men ikke vidste hvo Faderen var, besluttede de, at aftvætte denne Skjændsel, og udsendte Speidere mod Hertuginden.

En Dag, da Bologna var ene med Hertuginden, sagde han til hende: „I kjender den Mistanke, Eders Brødre have fattet, og jeg troer mig ikke sikker for dem. Jeg har derfor besluttet at reise til Ancona, hvor jeg vil forblive indtil denne Mistanke er kommen Eders Brødre af Hovedet. Tiden vil raade og hjelpe os fremdeles." Anton reiste og tog begge Børnene med. Hertuginden, som, tredjegang svanger, var bleven tilbage, kunde ikke leve uden ham, og blev saa tungsindig, at man frygtede for hendes

Forstand. Og idet hun overveiede sin Skjebne, og skjalv for sine Brødres Hevn, besluttede hun, hellere at reise til sin Gemal og leve med ham som simpel Adelsfrue, end at være Hertuginde uden ham. Hun underrettede Anton om Alt, udspredte derpaa det Rygte, at hun, ifølge et Løfte, vilde gaae til Guds Moder i Loretto. Da hun havde bragt Alt i Orden, og overantvordet sin Søn, der var bestemt til Hertug, i gode Hænder, begav hun sig paa Veien med anstændigt Følge og adskillige Pakvogne. Hun kom til Loretto, offrede rige Gaver til den hellige Kirke, og sagde derpaa til sit Følge: „Vi ere kun femten Mile fra Ancona; da jeg hører, at det er en smuk By, kunde jeg vel have Lyst til at reise did.“

Bologna, som var underrettet om Alt, kom hende, ledsaget af mange Adelsmænd, imøde udenfor Byen. Da Hertugindens Folk saae ham, udraabte de glade: „Fru Hertuginde, der er Hr. Anton af Bologna!“ Han steeg af, kyssede Hertugindens Hænder, og indbød hende tilligemed Følget i sit Huus, som han havde ladet indrette paa det prægtigste. Da de her havde spiist, lod Hertuginden alle Sine kalde til sig, og holdt følgende Tale: „Det er Tid, I ædle Herrer, og I, mine andre Tjenere, at jeg kundgjør for hele Verden, hvad der hidtil kun har været Gud bekjendt. Saa vider da, at jeg, allerede for nogle Aar siden, hemmeligen har ægtet nærværende Herre, Anton af Bologna. Han er min retmæssige Gemal, og da jeg tilhører ham, vil jeg ogsaa blive hos ham. Mig skylde I ingen Lydig-

hed mere; Hertugen, min Søn, er fra nu af Eders Herre. Reiser tilbage til ham. Jeg vil Ingen beholde her, uden min Kammerfrue, men har Nogen af mine Tjenere Lyst til at blive hos mig, da vil eg ikke formene ham det."

Med største Forundring havde hendes Folk hørt denne Tale. Da de saae, at det maatte saa være, og Bologna havde viist dem den Søn og Datter, Hertuginden havde født, besluttede Alle at vende tilbage til Amalfi, undtagen Kammerfruen og to Rideknegte. De øvrige forlode Bolognas Huus, og begave sig til Herberget, thi af Frygt for Kardinalen og Markgreven, vovede Ingen at blive hos ham; meget mere aftalte de med hinanden, at En af dem næste Morgen skulde reise til Kardinalen, hos hvem ogsaa den anden Broder var, og underrette dem om Alt. Men Hertuginden blev hos sin Gemal, levede hos ham i Gammen og Glæde, og fødte ham nok en Søn, som de kaldte Alfons.

De forbittrede Brødre udvirkede, at Bologna med sin Gemalinde blev forviist fra Ancona, men da han fandt et Tilflugtssted i Siena, fik de ham ogsaa forviist derfra. De begave sig derfor igjen paa Veien, og vare tilsinds at indskibe sig til Venedig. De vare ikke langt fra Forli, da de bemærkede en Hob Ryttere, som forfulgte dem. De hastede for at naae en Landsby. Bologna sad paa en god Hest, hans Søn Frederik, ligesaa. Moderen og de andre Børn bleve baarne i Portechaiser. Han havde let kunnet redde sig, men Kjærligheden holdt ham tilbage. Hun, som fuldt og fast troede, at

man kun ønskede hans Død, bad ham fly. Med Taarer tog han Afsked fra hende, og gav Hesten Sporerne. Den unge Frederik, som saae sin Fader flygte, galopperede efter ham, og saaledes frelstes Bologna og hans Søn, samt fire Tjenere. Da de Forfølgende ei kunde indhente ham, omringede de Hertuginden og hendes Følge. Anføreren sagde til hende: „Fru Hertuginde, Eders Herrer Brødre have befalet os, igjen at føre Eder til Eders Rige. Vær derfor ved godt Mod, og frygt ikke." Disse svigfulde Ord beroligede Hertuginden, og med godt Mod fortsatte hun Reisen, ledsaget af Rytterne, indtil de naaede Amalfi, hvor hun blev baaret ind i Borgen, og med begge Børnene og Kammerfruen kastet i det stærkeste Klippetaarn. Her bleve alle Fire aflivede og begravne i al Lønlomt.

Anton naaede med sin Søn og fire Tjenere Mailand. Brødrene havde imidlertid udvirket, at hans Godser bleve sequestrerede. Men han tænkte kun paa, at forsone dem. Han vilde paa ingen Maade troe, at hans Viv og begge de smaae Børn vare dræbte, og han selv ikke var fikket i Mailand, hvorvel det flere gange blev ham sagt, at Snigmordere vare leiede til hans Drab. — En Morgen, Aar 1512, da han gik til Messen i Kirken San Francesko, blev han, ikke langt fra denne, anfaldt af fire fuldstændigen bevæbnede Svende, og ynkeligen myrdet.

(F. von der Hagen.)

Den lange Michael.

Det var i Aaret 1507, da der i den keiserlige fri Rigsstad Nürnberg skulde holdes et saakaldet „Skjæggeløb.“ De unge Patrizier havde af Slagterne og Knivsmeddene tilkjøbt sig Forlov dertil. Fra Alderstid havde Keiseren givet begge disse Laug udelukkende Bevilling til et særeget Fastelavnsmummeri, som de, da derved bares Masker med lange Skjæg, havde kaldet: Skjæggeløbet. Der gjortes store Forberedelser til denne Fest, thi paa samme Tid laae just i Rigsstaden en Hob rige wallonisk Handelsmænd, som ved deres artige Maneer og pyntelige Væsen havde vidst at erhverve sig Qvindernes og Raadets Gunst. Dem vilde nu de unge Patrizier sikke ud ved denne Leilighed. Alt færdedes i livlig Munterhed, men blandt de Glade fandtes To, som snege sig omkring med nedslagent Blik og sorgmodig Mine: Stephen Paumgärtner, en adelig Yngling, og Cyprianus Hörnlein, en dygtig Knivsmedsvend. Hiin udmærkede sig ved en smuk Dannelse og fine Sæder, og var derfor yndet saavel af Unge som af Gamle. Han havde paa Høiskolen i Paris erhvervet sig mangehaande lærde Kundskaber, gjennemreist hele Tydskland og det underfulde Italia, og ved sin Hjemkomst fundet sine Forældre døde. En Stund havde han levet eensom i sin Fødeby, og hans Hjerte begyndte at længes efter en Elskerinde. Ved Fromessen i St. Sebalduskirken saae han den ærbare Raadsherre An-

dreas Tuchers eneste Datter, og betoges strax af en heftig Kjærlighed til den deilige Pige. Men da der mellem hans afdøde Fader og den gamle Tucher stedse havde herskет et uforsonligt Familiehad, var hans Kjærlighed næsten uden Haab. Den ovennævnte Cyprianus's Moder havde været Stephens's Amme, og begge Ungersvende vare Melkebrødre. Hun var nu Enke, og underviste, som en konstforstandig Kone, unge Piger i Guld- og Silkebroderie. Hos hende gik ogsaa den huldsalige Cæcilia Tucher, som man dengang slet og ret kaldte det, i Lære. Hvor høiligen overraskedes ikke Paumgärtner, da han en Dag besøgte sin fordums Amme, og fandt sit Livs klare Sol i hendes Stue. Ingen Dag gik forbi, at han jo bevidnede den gode Kone sin Taknemlighed for den Kjærlighed hun havde viist ham i hans Barndom. Men altid traf det sig, at han kom med denne Bevidnelse, naar Cæcilia var hos hende. Da den Gamle ofte havde noget ude at bestille, havde han god Leilighed til at aabenbare sit Hjertes Tanker for den Elskede, og snart vare Begge enige i, at elske hinanden over Alt i Verden. Det blev aftalt, at Stephen ved første Leilighed skulde bede Faderen om hendes Haand. Stephen svævede i en Himmel af Salighed; med forekommende Venlighed nærmede han sig den ædle Melchior Tucher, Cæcilias Broder, men blev af den unge Handelsherre behandlet med paafaldende Kulde. Nu hændtes det just, at de ovenmeldte rige wallonniske Kjøbmænd kom til Nürnberg og indkvarterede sig i Herberger og Borgerhuse. Den For-

nemste iblandt dem, René Virelai, bragte gode Anbefalinger med til den ærbare Andreas Tucher, der modtog ham med særdeles Gjæstevenskab i sit eget Huus, og bevertede ham fortreffeligt, i det Haab, at have god Fordeel af ham. Han var en Mand paa nogle og fyrgetyve, stærkt bygget, bruun af Ansigtsfarve, og ansaaes for uhyre riig. En truende Sky formørkede Stephens's Kjærlighedshimmel; Cæcilia udeblev pludseligen, og den unge Patrizier hørte længe intet fra hende. Omsider kom en Aften en liden Dreng til ham med en Hilsen og et Brev fra hende, men Brevet indeholdt kun disse Ord: „Tal med min Fader, det er den høieste Tid." Næste Morgen stod Junkeren i den Gamles Vexelbod. Han fandt hos ham Walloneren René Virelai, der i skjødesløs Behagelighed strakte sig paa en Kanapee, og ikke agtede det Umagen værd, at hilse den Indtrædende. Denne ytrede det Ønske, i en høistvigtig Sag at tale med Hr. Tucher under fire Øine, men gnaven svarte den Gamle: „I denne agtbare Herres Paahør kan I sige mig Alt, hvad I har paa Hjertet, Hr. Junker, saameget mere, som jeg for et Øieblik siden har udkaaret ham til min Svigerson." — Det fortnede for Beilerens Øine; han holdt Tørklædet for Ansigtet som om han havde Næseblod, og tumlede bedøvet ud af Huset. Dette skete faa Dage før den omtalte Fest, ved hvilken Stephen skulde være En af Høvedsmændene.

Cyprianus sad hjemme i det stille Kammer og ønskede de walloniske Gjæster med deres talrige Tros af anmasende Tjenere, paa det bekjendte Bloksbjerg. Ikke blot havde han erhvervet sig stor Dygtighed i sit

konstrige Haandværk, men var ogsaa, trods sin Ungdom, optaget blandt Mestersangerne i Nürnberg. Han elskede Hedewig, hans Mesters Datter, men hun satte den lille Stumpnæse saa høit, og saae saa skjelmsk ud af de sorte Øine, at den gode Svend endnu ikke havde bragt det vidt i sin Kjærlighed. Melchior Tucher havde seet hende, og hun havde fundet Behag for hans Øine. Han ønskede, at udkaste sit Garn efter hende, og da hans Moder var død, raadte han Faderen, han skulde tage den høviske Smededatter i Huset, at Cæcilia ikke skulde være uden al qvindelig Omgang. Faderen billigede dette Forslag, og saa Dage efter var Hedewig under eet Tag med Melchior, der dog lod som han ikke bemærkede hende. Cyprian henfaldt til dyb Tungsindighed, og gik omkring som en Drømmende, dog varede det ikke længe inden hans Sorg blev lindret. Hans Moder fortalte ham nemlig en Dag, at den ærbare Jomfru Cæcilia Tucher skulde i Lære hos hende, og at Hedewig hvergang skulde følge med, men altid sysselsætte sig med lavere og lettere Haandarbeide i Sideværelset. Det var Musik i Svendens Øren; ingen Aften randt hen, uden at han saae den elskede Hedewig, og foredrog hende sine Mestersange i alle Melodier. Han fik ogsaa mangt et venligt Ord til Løn, engang endogsaa et Kys. Medens dette foregik i Sideværelset, beilede Stephen Paumgärtner, som ovenmeldt, til Den, hans Hjerte havde kjær. Men med de walloniske Kjøbmænds Komme, blev alt dette anderledes. Cyprian saae ikke Hedewig mere; han maatte endogsaa høre, hvorlunde hun skulde have trolovet sig med Bettino, en Italie-

ner, Virelais første Tjener. Ja, han maatte endogsaa lide den Smerte, da han engang gik forbi Tuchers Huus, at see Hedewig staae og sjase med Bettino i det aabne Vindue, men saasnart hun saae ham nede paa Gaden, slog hun Vinduet i med stor Heftighed. Nu var det ude med Freden i hans Sjel, han opsagde sin Tjeneste, og indqvarteerte sig i hiint lille Kammer, hvor han havde faaet det bevidste Kys af den Troløse, og digtede idel Sorgeviser. En Dag indtreen hans Melkebroders Tjener til ham. „Hvi sidder I her og rimer! raabte han: Skjæggeløbet er forhaanden, veed I, og der vil det nok mere komme an paa Næver end paa Riim. Wallonerne have foresat sig, at holde et Skjæggeløb paa samme Dag som vi, hvilket er gandske utilbørligt og imod Keiserens Villie, og derfor ville de unge Herrer Patrizier ikke heller taale det, men, om det skal gjelde, fordrive Magt med Magt. Min Herre har et godt Øie til René Virelai, og I kan heller aldrig faae bedre Leilighed til at hevne Jer, end naar I ved Festen vil spille Djævelens Rolle, hvorom min Junker herved lader Eder bede." Tans havde Epprianus hørt paa Tjenerens Tale, nu sprang han pludseligt op og raabte jublende: „Ja, jeg vil agere Djævel. En Djævel vil jeg være; I skulle have Eders Glæde af mig!"

Den festlige Dag kom, aarle vare Unge og Gamle paa Benene; Stephen Baumgärtner lod fuld

af stum Mismod sine Tjenere iføre sig den rigtbroderede Høvedsmandsdragt, der herligt klædte den ædle Ynglings ranke, dog kraftige Skikkelse. Derpaa begav han sig til sit Gjæsteværelse, hvor han ventede de øvrige Patrizier.

Saasnart Cyprianus havde opladt sine Nine, tilraabte han sin Moder, der alt var oppe: „Kom Mutter, og gjør mig til Satan!" Den ærbare Matrone korsede sig ved denne bespottelige Tale, dog indsmede hun ham strax i sortfarvet Skind, smærtede hans Ansigt med Soed, satte en Hue med tvende Horn paa hans Hoved, og gav ham en Ovnfork i Haanden. Saaledes udrustet skred han gjennem de endnu stille Gader, til sin fornemme Melkebroders Huus.

Wallonerne vare imidlertid ikke heller ledige. Allerede Aftenen iforveien havde de i al Løndom forføiet sig udenfor Byen, og her truffet de nødvendige Forberedelser. For at komme Patrizierne i Forkjøbet havde de rustet sig om Natten, og holdt, under Folkets uhyre Tilløb, sit pragtfulde Indtog før hine endnu vare forsamlede. De rede op paa Herretorvet, og opstillede sig ikke langt fra Raadhuset. I Togets Spidse reed, paa en herlig ægte arabisk Skimmel, den rige Handelsherre Virelai. Hans Hest var behængt med kostbare guldbævede Dækkener, dens Man og Hale vare konstigen gjennemflettede med ægte Perler. Selv forestillede han den osmanniske Sultan, bar en prægtig tyrkisk Klædning af Guldstof, en Turban, besat med Ædelstene, og ved Siden en krum Sabel, hvis Balg var af gediegent

Guld. Hos ham reed hans Livtjener Bettino, som Storvezier. Derpaa fulgte en Hob andre Tjenere, klædte som tyrkiske Hof- og Statsbetjente. De øvrige walloniske Handelsherrer forestillede Bassaen af Tunis, Keiseren af Marokko, o. s. v. Kun faa af dem bare Masker, hvilke de, da de af Naturen havde en brunn Farve, ret vel kunde undvære. Midt i Toget førtes adskillige Heste, der bare kostbare Klenodier af Guld, Perler og Ædelstene, som, paa Sultanens Befaling, af Storvezieren bleve budne det ædle Raad, og uden Vægring modtagne. Nu skulde Lystighederne ret gaae an, meente Wallonerne; men det gik anderledes end de tænkte.

Den paa Herretorvet forsamlede Mængde hørte pludseligen det ægte Tog nærme sig med skingrende Musik, i al sin gamle Værdigheds Glands; Alle iilte Toget imøde. Foran rede begge Høvedsmændene, Junker Stephen Paumgärtner og Hr. Michael Pfintzing paa smukke brune Gangere. Efter dem fulgte enkelte Skarer, ledsagede af konstfærdige Spillemænd, klædte i Rødt og Hvidt. For og efter Toget løb nogle formummede Narre, som med deres Brixe joge Folket afveien, og kastede Rødder blandt Drengene; Andre bare Kurve med Æg, som vare fyldte med Rosenvand, og af de unge Herrer bleve kastede efter Fruentimmerne. Dette udbredte da en ret behagelig Vellugt paa hele Veien. Til Slutning kom nu det saakaldte Helved, trukken af fire ravnsorte Heste; paa samme sad Knivsmedesvenden Cyprianus i al sin forfærdelige Herlighed, men inden i det var et konstigt Fyrværkerie, der, ved Ly-

stighedens Ende skulde afbrændes og forstyrre hele det sataniske Spøgerie. Dog gik Alt heel anderledes, end man tænkte, som vi nu ville faae at høre.

Helvedet havde endnu en Omgivning af tolv harniskklædte Ryttere, thi man var betænkt paa, at anstille en Fægteleeg. Men disse væbnede Mænd fulgte udentvivl Toget, for at man, hvis det skulde komme til en Dyst med Wallonerne, kunde byde disse Spidsen. De Øvrige bare nemlig, efter gammel Skik, istedetfor Vaaben, kun en Haandfuld Egelov, hvori Ildsværmere vare gjemte.

Da nu Toget havde opstillt sig i en smuk Retning paa den tomme Side af Herretorvet, raadsloge begge Høvedsmændene med hinanden, hvad der, med Hensyn paa de frække Wallonere, var at gjøre. Hr. Michael Pfintzing meente i opbrusende Hede, man skulde uden videre Omstændigheder bortjage de pengestolte Kræmmere med Magt; Paumgärtner derimod var af mildere Tanker, og paa hans Forslag blev en Fanebærer sendt til Wallonerne med det Spørgsmaal: „Hvo der havde tilladt dem paa saadan Maade og paa denne Dag at foranstalte sligt et Optog?" Da Virelai hørte dette Spørgsmaal, funklede hans Øine i Vredesild, og han tilraabte Fanebæreren med heftig Røst: „Pak Dig tilbage til Dine Narre, og formeld dem, at vi intet Regnskab skylde dem for vor Færd!" Aldrig saasnart hørte man dette grove Svar, før man besluttede, at sætte den anmassende Skares Mod paa Prøve. De væbnede Ryttere travede frem. Høvedsmændene stillede sig i deres Spidse, og i et Øieblik var Alt

rustet til Angreb, medens Modstanderne endnu syntes tvivlraadige, om de skulde blotte deres Klinger eller ikke. Men da foregik et Optrin, der pludseligen gav Sagen en heel uventet Skikkelse.

Da de væbnede Ryttere travede frem, vilde de modige Gangere, som trak det saakaldte Helved, ikke blive tilbage, men flyi, uden at agte deres Førreres og Cyprians Tilraab, efter de Foranilende. Snart naaede de dem, stormede dem forbi, og fore med samt Helved og Djævel midt ind iblandt de forfærdede Wallonere. Her begav det sig nu, tæt ved den rige Handelsherre Virelai, at Fyrværkeriet tændtes med stort Brag. Til sin Lykke sprang Cyprianus ned, skjar Skaglerne over, og nu galloppererede de vilde Heste hver sin Vei. Men blandt Wallonerne udbredte denne Begivenhed en usigelig Forvirring. De Fleste faldt af deres Heste, og flyede saagodt de kunde. Kun René Virelai blev længe siddende paa den skummende Araber, og havde trukket sin Sabel, for modigen at tage mod Fjenden; da steilede pludseligen det ædle Dyr, og kastede ham ned paa Stenbroen, hvor den omsprudende Ild antændte og fortærede hans majestætiske Skjæg. Men Italieneren Bettino, som var bleven hos sin Herre, drog sin Klinge, og hug rasende ind paa Cyprianus, som, efter hans Mening, var Mester for alt dette. Dog forsvarede den Angrebne sig saare kjækt med sin Ovnfork, og lod denne med saadan Magt falde ned paa Storvezierens Hoved, at han tumlende styrtede til Jorden. Samme Øieblik hidilede de af Raadet udsendte Raadstuetjenere, og grebe Cyprianus, der

roligen lod sig føre i Fængsel. Det blev paalagt Alle, at forføie sig Hver til Sit, og dermed var Festen standset.

I den mørke Raadstuekjelder havde nu den arme Cyprianus vansmægtet i fulde sex Uger. Man behandlede ham som en Drabsmand; Ingen maatte besøge ham, og Vand og Brød var hans daglige Næring. — En Dag aabnedes pludseligen hans Fængselsdør paa usædvanlig Tid; en Straale af Haab faldt i Fangens Sjel, men den indtrædende Bysvend betog ham strax enhver trøstelig Udsigt, idet han sagde: „Nu skal I op for den piinlige Ret!" Djævledragten, som Cyprianus hidtil havde baaret, blev ombyttet med en ordentlig Klædning, og med tunge Skridt traen han ud af Arresten. Fire væbnede Mænd omringede ham, fulgte ham gjennem hvælvede Gange under Jorden, og standsede omsider ved en Jerndør, hvorpaa En af de Bevæbnede giorde tre drønende Slag. Strax oplodes den, de traadte ind i en vid Hal, der var oplyst af mange antændte Fakler. Midt deri stod et langt, med sort Klæde bedækket Bord, og trindt derom sadde tolv, ligeledes sortklædte Mænd, Alle smykkede med Sværd og gyldne Brystkjæder. Men ved Enden af Bordet gjenkjendte Cyprianus Hr. Andreas Tucher, der sad paa en ophøiet Stol, og til Udmærkelse bar et Guldkors paa sit Bryst. Alle skreve ivrigt. Cyprianus havde Tid nok til at gjøre sig bekjendt med det

gruelige Opholdssted, trindtomkring saae han alle-haande Marterredskaber, Jernrister, Jernstøvler og deslige, især dvælede hans Opmærksomhed ved et ubekjendt Noget, som stod midt iblandt de opstillede Torturinstrumenter, og var tilhyllet med et sort Klæde. Tydeligen saae han, at Gulvet deromkring var fuldt af Blodpletter. Et stærkt Slag, som Hr. Tucher gjorde paa Bordet med en Hammer, forstyrrede Fangen i hans mørke Betragtninger. Visidderne nedlagde deres Penne, foldede Hænderne og saae stille og ærbare hen for sig. Da vendte Hr. Tucher sig til Cyprianus, og bød ham fortælle, hvorlunde Alt var tilgaaet ved hiin Tumult. Da han havde gjort dette i al Sandhed, spurgte Hr. Tucher med barsk Stemme: om det ikke var ham bekjendt, hvad Udaad en Bande af Ridinger paa hiin Dag havde havt ifinde? Cyprianus forsikkrede høit og dyrt: derom vidste han Intet. Da sagde Formanden for den piinlige Ret i Vredestone: „Du er en forstokket Synder. Ret vel er det os bekjendt, at man under Folkeoploebet vilde plyndret Stadens Kasse, og vi kunne ikke andet troe, end at Du er i Ledtog med Tyvene. Vi give Dig tre Dage Betænkningstid. Kun en aabenhjertig Tilstaaelse kan formilde Din Straf. Lader ham see, hvad Død der venter ham, naar han fremturer i sin Forstokkelse. Paa hans Vink førte de Bevæbnede den bestyrtede Svend til hiint ubekjendte Noget, og afslørede det i et Nu for hans Øine. Cyprianus foer uvilkaarligt sammen, thi for ham stod i al sin Græsselighed den berømte Jernjomfrue, og det kom ham fore, som

om hun udstrakte sine blodige Sværdarme, for at kryste ham mod sit dolkspidsede Bryst. Hans Besindelse forlod ham, og han kom ikke til sig selv før han atter befandt sig i sit eensomme Fængsel. Da udbrød han i høie Klager: „Har jeg da, saa raabte han: Har jeg da altid holdt mig i sømmelig Afstand fra enhver Qvinde, den troløse Hedewig undtagen, for nu at falde i Hænderne paa den allerafskyeligste af alle Jomfruer! O, du haarde Skjebne, der saa grusomt forfølger mig uskyldige Ungersvend! Vil da ingen hjelperig Engel komme, at udfrie mig af dette Fængsel, og beskytte mig mod hendes blodtørstige Favntag?" Neppe havde han udtalt disse Ord, før han hørte en sælsom Larm, og gjennem en Krog i Fængselet brød et klart Skin, der siedse tiltog. Gjennem en Aabning i Muren traadte to skinnende Skikkelser, og en hviskende Stemme sagde til Fangen: „Følg os, Du er fri!" Denne foer op, og udraabte i Glædens Tummel: „Himlen har hørt min Bøn, han sender sine Engle for at frelse mig!" Derpaa førte begge Englene ham gjennem Aabningen i Muren ud af Fængslet.

Den underjordiske Gang, som den Befriede betraadte med begge sine Redningsmænd, var saa trang, at de maatte skride frem En og En. De havde vel vandret en Time under Jorden i allehaande Retninger, da gik Veien pludseligen steilt iveiret, en kjølig Natluft aandede dem imøde, og om faa Øieblikke

stode de under den stjernetindrende Himmel. Det varede ikke længe inden de befandt sig paa en bred Landevei, da sagde en bekjendt Stemme til Cyprianus: „Nu, min kjære Broder, har Du intet mere at befrygte af Jernjomfruen; dette er Veien til Augsburg. Tag denne Pung med Guld, og begiv Dig over denne berømte Stad til Venedig i Landet Italia, hvor Du om faa Maaneder vil finde mig. Farvel, Cyprianus!" Med stor Glæde havde Denne gjenkjendt sin Melkebroder, Junker Stephen Paumgärtner, og vilde nu lægge den for Dagen i lydelig Jubel, men hindredes deri af sin anden Ledsager. Denne, en ærværdig Olding, smykket med en gylden keiserlig Raadeskjæde, overrakte Cyprianus en Pergamentrulle, der skulde være ham et Anbefalingsbrev til Hr. Georg Fugger i Augsburg. Inden Cyprianus kunde takke, havde hans Ledsagere forladt ham, men han skred rask fremad, og kom, uden synderligt Eventyr, til det pragtfulde Augsburg. Hans Forundring og Nysgjerrighed lokkede ham af en Gade i en anden, saa han først silde paa Aftenen kom til Fuggers Huus. Men her naaede hans Forundring sin høieste Spidse. Utallige Kjerter oplyste alle Gangene i den vidtløftige Bygning; hvorhen Øiet saae, mødte de Guld og kostbare Marmelstene; høie Søiler bare det hvælvede, med Skilderier smykkede Loft over den store Indgang; svale Vandspring udsendte deres Straaler af Sidevæggene, og Gulvet, hvorover Knivsmedesvenden skred med bankende Hjerte, var belagt med silkevirkede Tepper. Endnu stod Cyprianus hensunken i Forundring, da aabnedes

pludseligen en af de talrige, ind i Huset førende Dører, og ud treen en Mand paa omtrent halvtredsindstyve Aar, smuk og alvorlig, men simpel klædt. Cyprianus antog ham for en af Hr. Fuggers Skrivere, og spurgte ham, hvor han kunde træffe den ærbare Herre i Huset. Derpaa gav Manden i den simple Dragt sig selv tilkjende som Eieren af disse Herligheder, hvorover Hiin studsede paany, thi han meente ikke andet, end at Handelsherren selv, maatte være klædt i det pure Guld. Efterat Hr. Fugger havde læst hvad Pergamentet indeholdt, hidkaldte han en Tjener, og bød, at den fremmede Gjæst skulde henvises til et eget Værelse, og pleies vel med Spise og Drikke saalænge han lystede at blive i Augsburg. Dette lystedes Cyprianus over al Maade ved at høre, thi han tænkte ved sig selv: I saadant Huus maa der være gandske fortræffelig Levemaade, men da han nu betraadte det for ham bestemte Værelse, maatte han atter undre sig høiligen, thi i Sammenligning med dette prægtige Gemak, var hans forrige Mesters Storstue kun at betragte som et Pulterkammer. Kort efter blev han kaldt ned at spise tilaften ved det saakaldte Huusbord. Ved dette havde Kammerpigerne, Skriverkarlene og andre Huusbetjente deres Plads. Knivsmedesvenden maatte sætte sig mellem to smukke Piger, der betjente ham paa det venligste og artigste. Da han yttrede sin Forundring over den Pragt og Overflødighed, som herskede ved dette Bord, meente En af hans Naboersker: det havde Intet at sige; men imorgen skulde han see, hvorledes det gik til ved Herrebordet, hvor-

ved en fornem Fremmed just skulde spise. En af Jomfruerne hentede sin Luth, og sang en smuk italiensk Vise dertil. Flux vaagnede Konstnerens Stolthed i Cyprianus, han tilkjendegav sig som Mesterſanger, pegede paa de Hæderstegn han som Saadan havde vundet, og da man nu bestormede ham fra alle Sider, udførte han i konstige Toner en Sang, hvorfor han høstede stor Berømmelse. Næsten drukken af den ærefulde Udmærkelse og af den søde Viin, begav han sig omsider til sit Værelse, hvor den gruelige Jernjomfru og den ædle Fru Fuggers venlige Kammerpiger afløste hinanden i hans Drømme.

Da Cyprianus næste Morgen lyst vandrede i den pragtfulde Have, kom Hr. Fugger ham imøde og sagde: „Jeg hører, kjære Svend, at Du er Mester i den ædle Syngekonst.“ Rødmende svarte han: „Min Konst er kun ringe, ædle Herre, men til Eders Tjeneste, naar I befaler.“ Derpaa talte Hr. Fugger videre: „Du kunde vise mig en Tjeneste, naar Du til Middag vilde foredrage en af Dine Sange ved mit Bord, en anseelig Gjæst spiser just hos mig.“ Cyprianus sagde ret gladelig ja til den hæderlige Indbydelse, og neppe var han igjen paa sit Værelse, før en Tjener bragte ham en statelig Klædning, som Husherren bad ham bære ved Festen idag. Han iførte sig strax den himmelblaa sølvbroderede Dragt, hængte de Kjæder, han havde vundet ved Væddesangene i Nürnberg, om sin Hals, og de Skuepenge, hvormed hans Qvad vare blevne kronede, paa sit Bryst. Det varede ikke længe, inden Trompeterne kaldte til Herrebordet. Fru Fuggers Kammerpiger

traadte ind til ham og sagde: „Følger strax ned i Herresalen, hvor vi bag Skrankerne ville see paa Gjæstebudet indtil Du kaldes frem at synge.“ De gik. Gildet var alt i fuld Gang, og Tilskuere af alle Stænder havde indfundet sig i Mængde. Her frembød sig i videste Omfang al den Pragt, der betegnede slige Fortidens Fester. Paa Bordene stode tredive store Skibe af Sølv og Guld, ladede med allehaande Stege; hvert Skib havde fire Baade, hvori der var Grønt til Stegene; mellem Skibene vare Postejerne opstillte, enhver under en stor Port af konstigt Sølvarbeide. Da Cyprianus nokſom havde betragtet Taffelets Pragt, fæstede han sit Blik paa Gjæsterne, men hvilken Skræk betog ham: Tæt hos Hr. Georg Fugger sad — den rige walloniske Handelsherre, René Virelai. I sin store Forlegenhed trøstede han sig med den Tanke, at Walloneren kun havde seet ham i Djævlemasken, og altsaa umuligen kunde kjende ham. Men pludseligen blev al hans Trøst til Vand, thi ligeoverfor ham stod, udenfor Skrankerne paa hiin Side, den italienske Tjener Bettino, og saae over til ham med gnistrende, hevnfnysende Blikke. Cyprianus overveiede, om det ikke her var bedst, strax at sætte Staven videre, men blev i disse Betragtninger forstyrret af sin Naboerske, der gjorde ham opmærksom paa noget Nyt: En stor Postei, som stod midt paa Bordet, skiltes pludseligen ad, og ud sprang, med en liden Luth i Haanden, en pyntet Dværg, der hoppede ret net omkring imellem Skibene og Baadene, omsider knælede for En af de smukkeste Frøkener, og sang en welsk Arie

til hendes Deilighedes Priis. — Ind bares nu de mægtige Kager, der deels forestillede Semiramis's hængende Haver i Babylon, deels de mærkværdigste Bygninger i det gamle Rom; midt paa Bordet reiste sig det ildsprudende Bjerg Vesuvius, paa hvis Top en Lue brændte, saare lystelig at see. Det varede nu ikke længe, inden Hr. Fuggers Livtjener førte Mesterfangeren Cyprianus til en foran Taffelet opreist Forhøining. Ikke uden Hjertebanken besteg han denne; Alles Øine vogtede paa ham; René Virelai saae mørk hen til ham, som plaget af en ond Erindring; fra Bettinos Øine traf ham Lyn paa Lyn, men han istemte, opmuntret ved Hr. Fuggers venlige Mine, en Sang til den ædle Stad Augsburgs Priis. I Begyndelsen skjalv vel hans Stemme lidet, men snart hævede den sig i al sin ungdommelige Kraft og Fylde, saa den gav en liflig Gjenlyd i den høithvalte Sal, og da han til Slutning viste, hvorlunde al Augsburgs Herlighed dog maatte bøie sig for dens Fruers og Jomfruers Deilighed, lønnedes Sangeren med et lydeligt Bifald fra alle Kanter. Beskeden traadte Cyprianus bag Skranken. Her modtoges han af begge sine Veninder, der førte ham ned til Huusbordet, hvor Selskabet fra i Aftes lidt efter lidt forsamledes. Først silde bemærkede han, at ogsaa Bettino var deriblandt; han havde alt drukket saa mangen Skaal i italienske Vine, at hans Sjel troede sig ophøiet over al Fare, og han næsten ikke ændsede sin nærværende Fjende. Men da Denne, formedelst sin mørke Taushed, blev fixeret af en Kammerpige, og, med et haanligt Blik paa Mesterfangeren, gav til

Svar: Han havde i Rigsstaden Nürnberg efterladt sin unge Viv, og Skilsmissen fra hende fordærvede ham al selskabelig Glæde — Da borede en vild Smerte sin Braad i Cyprians Bryst, thi det var ham klart, at denne Viv ingen anden kunde være end Hedewig. Kort efter stod Italieneren op fra Bordet og gik ud. Ogsaa En af Kammerpigerne blev kort efter kaldt ind til sin ædle Frue. Fra Cyprianus var al Lyst og Glæde vegen, han iilte ud, for at glemme sin Smerte. Faa Skridt fra Spisestuen mødte ham den tilbagevendende Kammerpige, der, til hans store Bestyrtelse tiltalte ham med disse Ord: „Fly, fly strax herfra, Ungersvend! Skrækkelige Ting høre vi om Dig, Du er jo en Morder! I piinligt Fængsel har Du siddet, og er undveget paa en ubegribelig Maade. Hr. Fugger vil ikke kunne beskjerme Dig, følg mit Raad, og fly!" Dermed gik hun. Da blev Cyprianus underlig tilmode. Han begyndte at gruble, men en lydelig Samtale i et tilstødende Værelse, fængslede hele hans Opmærksomhed. Han gjenkjendte den walloniske Handelsherres og hans Tjeners Stemmer. Den Sidste talte med heftig Tone: „Jeg siger Eder, han og ingen Anden er den plumpe Nürnberger Djævel, som dengang næsten havde sønderslaget min Hjerneskal. Men derfor skal ogsaa min Dolk iaften vise ham Veien til det virkelige Helved." I en Hast var Cyprianus enig med sig selv, han styrtede ned ad Trappen, ud af Huset, og gjennemlob adskillige Gader. Det skumrede stærkt; da han omsider stod stille, og overlagde, hvor han skulde tilbringe Natten, for at drage videre næste Morgen. Da raabte pludseligen

en Qvindestemme ud af et Vindue: „Kom op, min Bedste! Her finder Du, hvad Du søger.“ Han meente at høre en Røst fra Himlen, og fulgte uden Betænkning den venlige Indbydelse. Han studsede ikke lidet, da han traadte ind i det smukke Kammer, og fandt en artig, ham gandske ubekjendt Pige. Uden Omstændigheder bød hun ham velkommen, forsikkrede, hun havde seet ham før, og gav sig tilkjende som en Harpespillerinde ved Navn Godofreda Pickel, der boede her med sin Broder, en keiserlig Fægtemester. — Jo mere han saae den muntre Pige i de venlige Øine, desto større Liighed fandt han imellem hende og den troløse Hedewig. Han fortalte, hvorlunde han søgte et Natteherberge, og tænkte at forlade Augsburg, naar Dagen gryede; da meente den godvillige Pige: hendes Broder kom snart hjem og ville sikkert hellere end gjerne huse saa artig en Gjæst.“ Herover var Cyprianus sjeleglad, og priste i sit Hjerte de gode Augsburgeres Gjæstfrihed. Men, hvormeget end Godofreda i sit Udvortes lignede Nürnbergerinden Hedewig, syntes hun dog ingenlunde at have hendes haarde og knipske Sind, thi inden en halv Time var forløben, havde Cyprianus til sin store Henrykkelse, faaet en Tilstaaelse om hendes Kjærlighed og over tyve Kys, som Pant derpaa. Da gik Døren op, og Broderen treen ind i fuld Rustning. Det syntes ikke at undre ham, at finde en Fremmed hos hans Søster, venskabeligen trykkede han Gjæstens Haand, og sagde til Godofreda: „Min Due, lav os en Lædskedrik!“ Søsteren gik strax ind i et Sideværelse, og Fægtemesteren fulgte hende, for, som han sagde, at afføre sig

den svære Rustning. Men Knivsmedesvenden var salig i sin Sjel og meente: Nu kunde Bettino længe nok hvæsse sin Dolk, ham naaede den ikke. Da den yndige Pige kom tilbage med sin Broder, bragte hun i en stor Skaal en heed dampende Drik, men neppe havde Cyprianus tømt en Pokal deraf, før han følte en brændende Ild rulle i sine Aarer; alle Gjenstande dandsede rundt for hans Øine, han talte Ord uden Mening, skjød i at græde som et Barn, og fortalte gandske oprigtig alle sit Livs Begivenheder saavel i Nürnberg som i Augsburg, omsider lukkedes hans Øine, og han sank om paa et Leie ved Godofreda's Side.

Da han om Morgenen vaagnede, stod Godofreda's Broder for ham, og sagde: „Du maa flye i dette Øieblik, Speidere have søgt efter Dig, og Dit Liv er ikke sikkert her!" Forfærdet sprang Cyprianus op, men Hiin vedblev: „Med megen Møie er det lykkes mig, at vildlede Dine Forfølgere; dog er intet Øieblik at spilde, tøv ikke!" Cyprianus fulgte Raadet, var i Hast udenfor Byens Port, og skred rask frem paa Landeveien til Venedig. Først mod Natten standsede han i et ved Veien liggende Herberg. Da han her om Morgenen vilde betale sit Natteleie og greb efter sin Pengepung, var den ingensteds at finde. Neppe fandt han i sin Lomme saamange Smaapenge, som Verten fordrede. Bedrøvet vandrede han videre, og klagede: „O jeg Stakkel! Hvorledes skal jeg, uden Penge, komme til den fjerne Stad Venedig? Sikkert har Harpespillerinden og hendes Skjelm af Broder, plyndret mig. Nei, det havde dog Hedewig aldrig gjort!"

„Hvorledes, Ungersvend! saa talte pludselig en Stemme ved Siden af ham: Du vil fortvivle over saa ringe et Tab! Gak med mig, og staae mig blot nogle Dage bi ved det store Arbeide, jeg har fore, saa skulle alle Jordens Rigdomme snart ligge for Dine Fødder, og det største Kongerige ikke være Dig for dyrt." — Studsende opløftede Cyprianus sine Øine, og saae en lille, tor Mand, med blege indfaldne Kinder, en skarp fremstaaende Ørnenæse og gnistrende kulsorte Øine. Paa hans Hoved sad en sort spids Barret, med en gnul Fjær; hans Klædning var sort fra øverst til nederst; en kort loppet Kappe af samme Farve, hang over hans Skuldre; i sit Belte bar han et stort Blækhorn, samt Pen og Pergament. Ydmyg tog Cyprianus Ordet og svarte: „O, min lærde Herre, hvorledes skulde jeg i min Vankundighed kunne tjene Eder ved et saa høivigtigt Arbeide? Gjerne vil jeg iøvrigt tjene Eder med mine ringe Kræfter, i det Haab, at I ikke vil nægte mig en Tærepenge til min videre Reise." Men Hiin gjenmælede: „Følg mig kun trøstig, og Keisere og Konger ville snart misunde Dig Din Rigdom. Jeg hedder Adalbertus, og er kun en Discipel endnu, men min Mester, til hvem jeg fører Dig, kan byde over Elementaraanderne, samt over Stjernernes Løb, og naar al Viisdomsfrugt om faa Dage vorder moden, naar den grønne Drage formæler sig med den gyldne Løve, da er Enhver, som har lagt Haand paa det store Værk, vis paa al jordisk Viisdom og Rigdom." Endskjøndt dette var det første Ord, som Knivsmedesvenden Cyprianus hørte om en saa mærkværdig Formæling, saa besluttede han dog

kort og godt, at følge med den Ubekjendte. Nogle Dage havde de vandret sammen, da stege de opad en trang Klippesti, der ledte dem forbi gabende Afgrunde. „Om faa Timer, sagde Adalbertus: ville vi nu være hos min store Mester, den vise Padalone." Det var Nat, da de naaede deres Vandrings Maal: den vise Padalones Hytte. Adalbertus førte Cyprianus ind i et lidet Kammer og sagde: „Udhviil her af Reisens Møie, først imorgen faaer Du Mesteren at see; jeg gaaer til ham, at understøtte ham ved Frembringelsen af den Steen, i hvis Glands Viisdom, Rigdom og langt Liv aabenbarer sig." Med disse Ord bortfjernede han sig gjennem en lav Bagdør, og steg, som Cyprianus bemærkede ved et lidet Vindue, ned i en tæt ved Hytten værende Hvælving, af hvis aabne Dør frembrød Ildskin blandet med Røg. Han hørte ogsaa Adalbertus tale med sin Mester, men i et Sprog, som var ham ubekjendt. Næste Morgen lod Hiin Cyprianus vide, at han for det første ikke havde andet at gjøre, end at hidskaffe det fornødne Brænde fra Skoven, samt Næringsmidler fra næste By. Villig fulgte han dette Bud, skjøndt han ikke kunde begribe, hvorledes han ved dette Arbeid kunde komme til Rigdom og Viisdom. Den vise Padalone, en høi, mørk Skikkelse, værdigede ham neppe et Øiekast. — Den første Dag behøvede Cyprianus kun at hente Brænde, thi Levnetsmidler havde han endnu, og mod Aften viistes han igjen til sit Leie. Men Adalbertus blev sendt til en nærliggende Høi, for at iagttage Stjernernes Stilling. Søvnlos væltede Cyprianus sig paa sit Leie; det var som om en sort Anelse svævede over

ham, og jog Søvnen fra hans Hvilested. Mod Midnat hørte han faste Mandstrin skride igjennem Skoven til Hytten, og paa de klirrende Vaaben mærkede han, at den Kommende var bevæbnet; Cyprianus sprang til Vinduet og saae ud i den klare Maaneskinsnat: da gik, fuldkommen kjendelig, Walloneren René Virelai tæt forbi ham, og steg, som om han her var ret vel bekjendt, strax ned i Hvælvingen til den laborerende Padalone; ham fulgte Adalbertus i flygtig Hast, dog ubemærket af ham, lig et luftigt Syngelse, stille og forsigtig. Ogsaa han forsvandt i Gangen til Hvælvingen. Med hoitbankende Hjerte aabnede Cyprianus den lille Bagdør, og befandt sig nu, overskygget af en Kæmpegran, tæt ved Randen af det underjordiske Rum. Her saae han Padalone, som stillede en Phiol af sælsom Skikkelse ved Ilden; Walloneren stod tæt hos ham, og syntes med Utaalmodighed at vente paa Slutningen af denne Operation; men Adalbertus havde luskende skjult sig bag en Stabel Brænde. Cyprianus kunde høre og forstaae hvert Ord af deres Samtale. „Nu, gamle Hexemester! sagde René: vil Du snart høre mig, og fortjene hundrede Guldgylden?" — „Endnu har den kongelige Lilie ikke aabnet sig! svarte Padalone: endnu spirer ikke det gediegne Guld frem af dens Kalk; foredrag derfor Din jordiske Begjering, jeg hører!" — Den Anden sagde: „Giv mig af Din stærkeste og skreste Gift; en Person er mig iveien, han maa bort i al Lendom!" — „Tal sagtere, svarte Padalone: vel er min Discipel langt borte, og kommer ikke saa snart tilbage, men oppe i Hytten sover min nye Tje-

ner, og han kunde vaagne. Hvi forlanger Du Gift, passer Dolken ikke mere for Din bloddryppende Haand?" — „Hvad tænker Du om mig? sagde Virelai: sikkert træffer mit Stød det kaarne Offers Hjerte, men her er Forsigtighed nødvendig." Derpaa treen Mesteren hen til en Fordybning i Muren, hvori stod en Rad fastbundne Phioler. „Vil Du, talte han videre, og pegede paa en af dem: vil Du have denne Gift, som jeg kalder den ædende Glent, og som i langsom Oval fører til Marterdøden? Den er opfunden af en Neapolitanerinde, og dræber hvad Dag og Time man ønsker. Eller — her greb Padalone en anden Phiol: eller denne? Det er den stødende Falk, som i samme Øieblik, en Draabe deraf berører Læben, nedsender Døden i den Trufnes Bryst. Ingen uden jeg kjender denne frygtelige Gifts Tilberedelse; med mig dør denne Hemmelighed." — „Nu, saa giv mig af den stødende Falk! faldt Walloneren Mesteren i Talen: Jeg vil ikke pine den Gamle længe; i Grunden har han ikke fortjent det af mig. Saa kan de kalde hans Død et Slagflod eller hvad de vil." — „Sværg mig først, sagde Padalone: at det ikke gjelder nogen Kirkens Tjener!" — „Det sværger jeg ved alle Djævle! sagde René hastig: Du maa gjerne vide, hvem det gjelder. Jeg ægter om føie Tid en gammel, gjerrig Patriziers Datter i Nürnberg; han og hans Søn maa snart afveien, at jeg gandske kan faae Arven og Pigen i min Vold. Den artige Rigsstadsms kan da forsøge, hvorledes man lever i Ørken som en Zigeunerkapitains Frue. Vil hun ikke gjøre godt, saa kan hun følge Fader og Broder." Og,

idet han optalte Pengene for den modtagne Gift, vedblev han: „Men hvorledes kan Du med al Din Klogskab være saa uforsigtig, at indvie to Andre i Dine Guldmagerhemmeligheder? Naar nu det store Værk er fuldbragt, vil Du da dele Frugten af Din Viisdom og Møie med Hine, som kun have gjort, hvad ethvert Lastdyr kan fuldbringe?" — „Troe ikke det, svarte Padalone haanligt: naar jeg staaer ved Maalet, da træffer den stødende Falk saavel Discipelen som Tjeneren, og hiin Klippekløft opsluger deres Liig." — Uvilkaarligen foer Cyprianus sammen, saa det Indre af Hvælvingen for et Øieblik unddrog sig hans Blikke; da hørte han pludseligen et høit Skrig dernede, han saae atter did: Adalbertus var sprungen frem af sit Skjul og havde stødt Padalone en lang Dolk i Brystet, men styrtede strax, truffen af et mægtigt Sværdslag af Virelais Haand, med kløvet Hoved til Jorden. Ligesom dreven af en indvortes høiere Magt, slog Cyprianus Hvælvingens Jerndør i, skjød den svære Skodde for, og styrtede i vild Hast nedad Klippestien; længe kunde han høre den Indelukkedes Banken, men han agtede ikke derpaa. Han fortsatte sit Løb uafbrudt, og kom, da Morgenen dæmrede, til en ved Landeveien liggende Landsby.

Udmattet sank Cyprianus ned paa Steenbænken udenfor et Huus, som han paa Skildtet kjendte at være Byens Herberg, og faldt snart i en dyb, bedøvende Slummer. En vild Larm vakte ham. Han

vaagnede, og saae sig omgiven af en Hob støiende Bønder, som, bevæbnede med Høeforke og Knipler, raadsloge med hverandre, om de uden videre skulde hænge Cyprianus eller først høre hans Forsvar. Da de Fleste stemte for en hastig Execution, havde det udentvivl været ude med ham, hvis ikke Præsten paa Stedet havde udfriet ham af de Mordlystnes Hænder og ført ham hjem i sit Huus, hvor han gav sig tilkjende, dog uden at omtale sit sidste Eventyr.

Her maa vi fortælle, hvorlunde det paa hiin Tid vel kunde være hundrede Aar siden, store Horder af Zigeunere, Mænd, Qvinder og Børn, paa Æsler og Muulæsler, vare dragne ind i det tydske Rige, fra Kongeriget Ungarn. Deres første Anfører hed: den lange Michael, og da Capitainsposten var arvelig, og hans Søn og Sønnesøn havde samme Kæmpestørrelse som han, havde disse beholdt samme Navn. Hvor fattige de end syntes, eiede de dog store Skatte af Guld og Sølv, og havde kjøbt sig et Fribrev af Keiser Sigismund. Men da de røvede og myrdede, hvor de kom frem, agtede man nu ikke det Fribrev mere. Hele Sogne droge bevæbnede ud imod dem; fremfor Alle stræbte man at fange deres Høvedsmand, den lange Michael, om hvis List og Grusomhed man fortalte de overordentligste Ting. Nu havde Bønderne i den By, hvortil Cyprianus var kommen, erfaret, at en Afdeling af hiin Zigeunerhorde havde leiret sig i den nære Skov, og man vilde endogsaa vide, at den lange Michael anførte den i egen Person. Derfor vare de traadte under Vaaben, og deres Sjeleførger havde lovet, selv at føre dem i Kam-

pen. Saasnart nu Cyprianus havde vedergvæget sig med Spise og Drikke, maatte han omgjorde sig med et Sværd, og tilligemed Pateren stige tilhest, for i Spidsen af den modige Bondehær, at drage mod Fjenderne. I Begyndelsen gik det muntert fremad; men jo nærmere Bønderne kom den dunkle Skov, desstostillere blev det i Gelederne; Enkelte bleve endogsaa tilbage, og listede sig hjem. Da lød pludseligen et vildt Skrig fra Skoven. En talrig Skare, med Spyd og Sværde vel bevæbnede Zigeunere, styrtede ud af Krattet mod de bestyrtede Bønder. Vel kaldte Pateren modigt til Angreb, ogsaa Cyprianus drog med de bedste Forsætter sit Sværd til Kampen; men Bønderne vilde med Magt tilbage, og Zigeunerne forfulgte dem med vilden Jubel. Knivsmedesvendens Hest stormede, overladt til sig selv af den ukyndige Rytter, midt igjennem Fjenderne, og jog fremad i ustandselig Galop, indtil den omsider, ved et mægtigt Sidespring, kastede Rytteren af, og fortsatte sit Løb. Cyprianus var falden i en dyb, men til Lykke tør Grav ved Landeveien, hans Besindelse havde forladt ham, og han vaagnede ikke af sin Afmagt, for de gyldne Stjerner vare oprundne paa Himmelen i deres evige Pragt. Nærved Stedet, hvor han laae, hørte han to Mænd tale med hinanden, og gjenkjendte i dem, til sin store Forfærdelse, Bettino og René Virelai, eller rettere den lange Michael. „For Satan! sagde René til Bettino: det var en Lykke, at det faldt Dig ind, at opsøge mig hos Padalone. Uden Din Hjelp havde jeg maattet ende mit Liv i hans Hule, paa en grædselig Maade. Vidste jeg blot, hvo der havde

spillet mig det Puds." — „Ikke mig har Du at takke for Din Redning, svarte Bettino: denne Tak tilkommer Din Medbeiler Paumgärtner fra Nürnberg. Han og hans Ven, Maleren Albrecht Dürer, reise, som jeg har udspeidet, i Morgen op gjennem Skoven ad Italia til. Det maatte jeg dog melde Dig; thi et godt Bytte vanker der udentvivl, og hevne kunde vi os ovenikjøbet for den Tort, han gjorde os ved Mummeriet i Rigsstaden." — „Den høieste Eeg skal vorde hans Galge! sagde Høvedsmanden tænderskjærende: og derpaa iler jeg selv til Nürnberg, for at bringe mine Sager i Orden, og føre Duun til min Rede." — „Mordio! raabte Bettino pludseligen: seer Du Ildskinnet paa Himlen hist? Vore Knøse nøies ikke med den blotte Seier: Landsbyen staaer i lys Lue!"

Da Cyprianus kunde formode, at begge hans Dødsfjender vare langt nok borte, sprang han op og løb af alle Kræfter henad Landeveien til den modsatte Side. Han var ikke kommen langt, da han fandt den Hest, der nys havde kastet ham af, gaae gandske rolig fremad Veien. Uden lang Betænkning greb han den i Bidselet, svang sig op, og lod den trave afsted. Efter nogle Timers Forløb reed han ind i en Flække, udenfor hvis Herberg nogle, som det syntes, ansеete Reisende just stege af. Ogsaa han gav Staldkarien sin Hest og fulgte de Andre ind i den almindelige Gjæstestue. Men hvo beskriver hans Glæde, da han her fandt sig hilset af en bekjendt Røst, og i de nys ankomne Ryttere fandt sin kjære Melkebroder, Junker Stephen Paumgärtner, og Hr. Albrecht Dürer, den konstfærdige Maler. Den unge Patrizier havde paa sin Reise til Ve-

nedig, hvor han havde sat Cyprianus Stevne, mødt sin Hjertensven Albrecht Dürer, som just vilde vende tilbage til sin Fædrenestad Nürnberg, med mange indsamlede Konstsager. Da nu Paumgärtner i sin Elskovssmerte havde foresat sig, at blive fjernt fra sit Hjem, indtil den trøstrige Tid havde lindret hans Grømmelse, men han tillige gjerne vilde nyde sin Vens Selskab nogle Dage endnu, besluttede han sig til, at følge Albrecht Dürer tilbage til München, og derfra reise videre til Italia.

Da Cyprianus fortalte begge Vennerne, hvad der var mødt ham, bleve de grebne af en Forundring, der gik over til Forfærdelse og Afsky, saasnart de hørte, hvilke Farer Hr. Andreas Tucher, hans huldsalige Datter, hans Søn og de selv havde været udsatte for. — Junker Paumgärtner vilde strax næste Morgen opfordre Flekkens Beboere til med ham at drage ud mod den lange Michael; men Hr. Albrecht Dürer, den kloge verdenserfarne Mand, tog Ordet og sagde: „Hør mit Raad. Ridder Curt Wildungen fra Thüringen er, med en anseelig Bedækning af Rytterssvende reist fra Venedig, for over Nürnberg at vende tilbage til sit Hjem. Lader os oppebie hans Ankomst, og i Ledtog med hans dygtige Svende gaae paa Jagt efter Røverne." Dette snilde Raad billigedes aldeles, og man besluttede at udhvile indtil de Ventede kom.

Det var ved Aftenstid, da Mester Dürer fortroligt samtalende med Paumgärtner, sad i Gjæstestuen, der kun sparsomt oplystes af en fra Loftet nedhængende Lampe: da aabnedes pludseligen Døren, og

ind traadte to Bisekræmmere, hver med en svær Kasse paa Ryggen og en laadden Hue dybt nedtrykt i Øinene. Efter at de havde skilt sig ved deres Byrde, forlangte de af Verten en Kande Viin, og hvidskede sagte med hinanden, hvorhos de som det lod, ikke bekymrede sig synderligt om Nogen. Ogsaa Hr. Paumgärtner fortsatte sin Samtale med Mester Albrecht uden at ændse dem, men de øvrige ved Spillebordet siddende Gjæster bemærkede dem slet ikke. Cyprianus, der igjen havde faaet nogle Guldgylden af sin Melkebroder, tænkte strax: her vilde han kjøbe en smuk Foræring til Hedewig, der, som Hiin til hans store Glæde havde fortalt, ingenlunde var gift med Bettino, men endnu var hos Cæcilia, i Hr. Tuchers Huus. Da han nu nærmede sig Kræmmerne, og spurgte, om de havde saadanne Ting at sælge som han ønskede, svarte den Ene, i hvis barske Stemme Cyprianus strax gjenkjendte Walloneren: „Slige Vare have vi ikke!" — Her, hvor Knivsmedesvenden ikke behøvede at frygte for Overmagten, vaagnede strax hans naturlige Mod. Med stærken Haand greb han Kræmmeren i Struben og raabte: „Hei, hei! Her har jeg den lange Michael!" Rask drog den anden Kræmmer en Dolk, for at nedstøde Cyprianus, men i samme Øieblik greb ham Mester Albrechts kraftige Arm og kastede ham til Jorden; Paumgärtner hjalp sin Melkebroder i at betvinge Hovedsmanden, der ogsaa havde trukket en Stilet, og inden de overraskede Borgere kom til, laae begge de foregivne Kræmmere af

væbnede paa Gulvet. Rettens Tjenere bleve hidkaldte for at lægge begge Fangerne i Lænker, og føre dem i Fængsel. Rasende skjar den lange Michael Tænder, og kastede et frygteligt Blik paa Paumgärtner; men Italieneren fulgte ham stille, med nedslagne Øine. Alle Tilstedeværende roste høit Knivsmedesvendens Mandhaftighed, og eensstemmigen tilkjendtes ham en betydelig Priis, som var sat paa den lange Michaels Hoved.

Forhøret begyndte. I Begyndelsen nægtede Fangerne Alt, og paastode, de vare virkelige Bissekræmmere, men da Dommeren lod dem konfrontere med nogle forhen fangne Zigeunere, og disse strax gjenkjendte dem, faldt Bettino paa Knæe, bad om Naade, og fortalte alle Høvedsmandens Misgjerninger. Dengang gjorde man ikke mange Omstændigheder med en overbeviist Misdæder, og saaledes blev da, strax efter Forhøret, den lange Michael hængt i Byens høieste Galge, men Bettino dømtes til Fængsel paa Livstid. Om Aftenen kom Ridder Wildungen, og med ham fortsatte Vennerne deres Reise til Nürnberg.

Her vidste man ingenlunde, hvorledes man skulde forklare sig Hr. Stephen Paumgärtners hastige Tilbagekomst fra sin Reise til Landet Italia; ogsaa undredes man storligen ved at gjensee Knivsmedesvenden, om hvis Død man troede sig overbeviist. Men da Rygtet pludseligen fortalte: Hr Andreas Tucher havde, paa Mester Albrecht Dürers Andrag, lovet Hr. Stephen Paumgärtner sin Datter Cæcilia til Hustru, trods hendes tidligere Forlovelse med den

rige wallonisse Handelsherre René Virelai: da naaede Folks Forundring sin høieste Spidse, og Ingen vilde ret troe det. Ikke destomindre kunde hele Nürnberg næste Søndag see, hvorlunde benævnte Par høitideligen blev viet i St. Sebalduskirken. Samme Dag stod ogsaa den nuværende Knivsmedmester Cyprianus Hörnleins Bryllup med Hedewig. Men hvorledes det kom sig, at Hr. Melchior Tucher, den ærbare Raadsherres Søn, havde betænkt Bruden med saa riigt et Udstyr, og faa Maaneder efter stod Fadder i Smedens Huus, har hverken de gode Nürnbergere eller Historieskriveren nogensinde ret kunnet begribe.

(Dr. G. Döring.)

Pesten i Noja.

Ved Neapels østlige Kyst ligger Staden Noja paa smilende Høie. To smaae Mile derfra ligger en anden Stad, det venlige Rutligliano. Begge Byer underholdt en levende Samfærsel med hinanden. Podesta i den første var Giulio Massara, i den sidste Ludovicco Monticelli, Begge formuende Mænd, anseete blandt Borgerne, og lykkelige i deres Huus. Massara havde en Datter: Costanza, et raphaelsk Madonnabilled; Monticelli en Søn:

Lorenzo, den stateligste Ungersvend i hele Egnen. Lorenzo's Navn var frygtet af Banditerne i Bjergene; paa sit Skib besøgte han fjerne Kyster. Hans Kind glødede, saa ofte han i de stille Vinteraftener fortalte sine Jevnaldrende om Abællinos og Barbarossas Bedrifter, om Søens Farer, om Stormene og Klipperne, og om de blodige Kampe med Piraterne. Men Ingen hang med saadan Opmærksomhed ved hans Mund som Costanza, ingen af Pigerne beholdt hans Ord bedre end hun. Fædrene mærkede Parrets stigende Kjærlighed, og da Lorenzo en Dag, da de just vare samlede, traadte til dem, med den rødmende Pige ved sin Haand, sigende: „Min Fader, og I, Massara, der stedse har handlet mod mig som en Fader, jeg elsker Costanza og hun elsker mig igjen. Er Eders Børns Lykke Eder dyrebar, saa velsigner den Pagt vi have sluttet for Gud, og som ingen Magt paa Jorden skal opløse." Jublende sluttede Fædrene deres Børn i Favn, og velsignede deres Kjærlighed. — Dagen, der var bestemt til deres Bryllup, nærmede sig; alt gjortes Forberedelser til Festen, da nødtes Massara til, i et vigtigt Anliggende at bortsende Lorenzo til Hovedstaden. Med tungt Hjerte steg han tilvogns. Med Taarer saae Costanza efter ham; Dagen efter rullede han ind i Neapel.

Her bragte han i en Hast sin Faders Anliggende i Orden, og vilde reise hjem som imorgen. I flere Postdage havde Lorenzo forgjeves spurgt om Breve fra Roja, men altid havde man svart ham: der var ingen. Stedse ubegribeligere blev ham denne Taus-

hed. Med bankende Hjerte ilte han atter idag til Postkontoiret. „Endnu ingen Breve fra Roja?" spørger han en gnaven Skriver, som ofte tilforn havde afviist ham. Mørk saae den Spurgte paa ham. „Har I Noget i denne By, som I har kjært, sagde han: saa slaae Jer kun til Ro. Fra Roja skal I ingen Breve vente mere, Pesten er udbrudt der!" — Nedtordnet stod Lorenzo. „Pesten?" raabte han endelig med qvalt Stemme. — „Ja, Pesten! svarte Hiin: de fordømte Snighandlere have hidbragt den fra Levanten, og med den Død og Fordærvelse over det hele Land." — Og saaledes forholdt det sig virkeligen *). Med ustandselig Magt raste Pesten inden Stadens Porte; Gubber og Børn, kraftige Mænd og blomstrende Qvinder henvisnede for dens Aande. Modløshed og Fortvivlelse greb Borgerne og deres Øvrighed; Troens Trøst forstummede ved de Døendes Leie; Lovens Røst forhaanedes af Fortvivlelsens Raseri. Saaledes saae det ud i Roja, den nys saa blomstrende By. Det hørte Lorenzo. Faa Øieblikke, og hans Beslutning var fattet. Han forlod Neapel i samme Time. Mørk og sørgmodig var han kommen til den beryg-

*) I October 1815 viste sig de første Spor af Pesten, først i Novbr., da allerede mange af Indvaanerne vare bortrevne, indsaae Lægerne, at den frygtelige Sygdom var Pest. Sjettedelen af hele Stadens Befolkning døde. En Balle levantisk Læder, der var bleven indsmuglet af Snighandlere, havde bragt Pesten did.

tede Dal ved Ponte Borino, da tordnede pludseligen et Holdt! ham imøde, med spændte Bøsser sprang Banditer til Vognen og faldt Hesten i Tøilen. „Vover ikke at berøre mig! tilraabte Lorenzo de Truende: jeg er fra Noja, og Pesten er i mine Aarer!" Røverne traadte tilbage. Hans forstyrrede Træk, hans Kinders og Pines Feberglød stadfæstede hans Ord. Banditerne vare tvivlraadige. „Tilbage! raabte En af dem, der tilforn havde seet ham i Noja: Kommer ham ikke nær; det er virkeligen Lorenzo Monticelli, Podestaens tilkommende Svigerson." Blegnende sprang Røverne tilside. Snart var Lorenzo dem af Syne. Han naaede Bari; udenfor en Vens Huus standsede han, thi hans Hest var faldefærdig. „Giv mig en Hest, Rinaldo! tilraabte han den Studsende: jeg maa til Noja endnu idag." — „Drømmer Du, Ulykkelige! tilraabte ham Hiin: Noja er spærret, en tredobbelt Kordon indslutter samme, og Ingen tør vove at overskride den. Enhver som forsøger derpaa, straffes med Døden." Rinaldo fortalte nu, hvorledes hele Gader i Noja vare uddøede, hvorledes man havde nedbrændt alle Husene og dræbt alle Dyr, at de ikke skulde udbringe Sygen videre, og at dog Intet havde kunnet standse dens Ødelæggelser. „Ja, sagde han: saavidt er det kommen, at man endogsaa seer sig nødt til at aabne Provindsens Fængsler og at sende alle de Forbrydere, der vare dømte til Døden eller Galeierne paa Livstid, til Noja, for at gjøre Tjeneste i Hospitalerne, og begrave de Døde. Imorgen skulle de afgaae til deres frygtelige Bestemmelse." — En Tanke

gjennemlynede Lorenzo's Sjel. Han skrev til sin Fader: „Lev vel, jeg gaaer til Roja, at leve eller dø med Costanza, som jeg har lovet hende. Intet holder mig tilbage. Bed for Eders Børn."

Neppe dæmrede Morgenen før han gik ud og skjulte sig tæt ved Porten, som fører til Roja. En Matroskofte skjulte hans Klæder, hans Hænder bare Lænker. Ubemærket sluttede han sig til Forbryder-toget. Med hvilken Kamp i sin Sjel gjensaae han de velbekjendte Mure, hvilket Hav af Frygt og Haab bruste i hans Bryst! Den første Troppekjæde var man forbi, og man havde naaet den anden. En Officeer treen foran Toget. Misdædernes Navne oplæstes. „Hvem er I? spurgte han, da Raden kom til Lorenzo: Eders Navn staaer ikke paa Listen." Lorenzo taug. „Hvem er den Mand?" spurgte han endnu engang, idet han vendte sig til Eskortens Anfører. Forlegen trak Denne paa Skuldrene og tilstod: han vidste det ikke. „I føre ham tilbage til Bari! sagde Hiin: thi han hører ikke blandt de Dømtes Tal." — Lorenzo styrtede for hans Fødder. „For den barmhjertige Guds Skyld! raabte han: nægt mig ikke, at komme ind i Staden." — „Min Eed byder mig nægte Eder det! tog Officeren Ordet, idet han betragtede ham skarpt: I er ingen Forbryder! Skuffer ikke mit Øie mig, har jeg seet Eder før; Eders Stemmes Tone fremkalder i min Erindring et Navn, jeg med Taknemlighed bevarer i mit Hjerte." — „Ja! raabte Lorenzo: Jeg er Lorenzo Monticelli; De er Rambaldo Diaz, hiin Officeer, som det lykkedes mig at frelse af blodtørstige For-

følgeres Hænder. Jeg er ingen Forbryder; frivillig gaaer jeg til Roja, og mit Livs Lykke afhænger kun af Deres Samtykke." — „Vel, sagde Hiin efter kort Betænkning: tov nogle Øieblikke, at jeg kan tage de fornødne Forholdsregler." Han overgav nu Lorenzo til Vagtens Opsigt, og forlod ham. Da han kom tilbage, maatte Lorenzo fortælle ham Alt. Med stigende Beundring hørte Diaz hans Ord. Forgjeves vare de Foreſtillinger og Advarsler, han stillede mod hans Bønner. „Velan, sagde Diaz omsider: imorgen gaaer, paa samme Tid som hine Forbrydere, en Afdeling Gensd'armer til Staden, for med Borgerne at sikkre den mod en Bande Umennesker, der ikke blues ved, i den almindelige Elendighed, at ponse paa Ran og Mord. I kan slutte Eder til de Krigere, som dette Ulykkens Lod træffer."

Det var Aften. Natlig Mørke hyllede Staden i store Skygger. Ingen Lyd rørte sig i dens Skjød. Klokkernes Mund, der før hilste Vandreren, var forstummet. Dødsrædsler havde leiret sig om de øde Huse. Lorenzo gruede: Om nu Costanza var blandt de Døde? Denne Tanke greb ham med iisnende Forfærdelse. Langsomt og høitideligt kom et Tog maskerede, i vide Kapper indhyllede Mænd, de Indvandrende imøde. Synet af dem var gruopvækkende, som deres Syssel. De vare Sundhedskollegiets Tjenere. Nu gik det fremad giennem de velbekjendte Gader. De vare tomme. Fastillukkede vare Husenes Dørre. Forsvunden var det muntre Liv i Haandværkernes Boder, intet nysgjerrigt Hoved høiede sig frem, for at see de Indtragende.

Hist og her sneg sig med tilsomt Skridt og ængstligt Blik en formummet Skikkelse langs med Murene. De kom forbi en Kirke, eensom stod Præsten ved Alteret, i de fjerneste Vraaer hulkede enkelte Bedende, trykkende deres Ansigt i Støvet. Endeligen naaede Toget Hovedvagten. Forbryderne bleve ført til Hospitalerne.

Anføreren anviste de Nysankomne hver sin Post. „I, sagde han til Lorenzo: holder Vagt ved Podestaens Huus." — „Er Massara Podesta endnu?" spurgte Lorenzo en hosstaaende Borger, med bankende Hjerte. — „Michele Porta er Podesta! svarte Denne: Massara er forlængst bleven et Offer for sit Embed og sin Iver for Staden." — „Og hvorledes gaaer det hans Barn? spurgte Lorenzo, bleg, som et Spøgelse: Lever Costanza endnu?" — „Det Qvarteer, hvori Massaras Huus ligger, er spærret, thi der raser Pesten værst. Bestemt veed man intet, dog gik Rygtet: Costanza havde ikke villet forlade sin døende Fader, og ligger nu selv Døden nær." — Alt løb rundt for Lorenzo's Øine; endeligen fattede han sig og spurgte: „Hvo har Vagt nærmest ved Contrado del mercato?" — „Paolo Salviati!" lød Svaret. — Lorenzo bad ham bytte Post med sig, og dertil var han mere end villig. Hiin blev bortført til Gaden, Indgangen var tilmuret, i Muren var anbragt en fasttillukket Dør. Lorenzo vidste, at man fra Gadens Begyndelse havde Udsigt til Torvet, og kunde øine Massaras Huus. Saasnart de Øvrige havde bortfjernet sig, tog han Bajonetten af sit Gevær, stødte den ind i Dørposten og svang sig

iveiret, indtil han over Muren fik Udsigt til Torvet. En vid Grav syntes at aabne sig paa hiin Side; ingen Livslyd afbrød den øde Taushed. Tomme, vidt fra hinanden staaende Vaaninger, gabede over til ham, lig Levninger af en for Aarhundreder siden forsvunden Slægt, og fra deres Tag vajede Tilintetgjørelsens Fane. Ogsaa fra det Huus vajede den, hvori Costanza maaskee stred med Døden i dette Øieblik. Nu lød Fodtrin i den dybe Stilhed. En bedaget Præst skred langsomt om Hjørnet, med det Allerhelligste i sin Haand, og listede sig ind i Massaras Huus. Rasende Fortvivlelse greb Lorenzo, og lagde Kæmpekraft i hans Arm. Med al sin Magt foer han mod Døren, uden at agte en hidilende Patrouilles Tilraab, Laasen veeg, Døren styrtede, Lorenzo brød ind. I dette Øieblik naaede Vagten ham, et Kolbeslag strakte ham til Jorden, og man førte ham i Arrest. Øverigheden forsamledes, at dømme den strænge Lovs Overtræder. Lorenzo blev fremkaldt. Neppe stod han for det forsamlede Raad, før man gjenkjendte ham. Alle studsede ved hans Fortælling og, da den var tilende, fæstede alle Dommerne deres Blik paa den Første i Forsamlingen, Sundhedskollegiets Forstander. Denne taug nogle Øieblikke, som for at skjule sin indvortes Bevægelse. Derpaa sagde han: „Lorenzo, I skal see Costanza, naar I kunde finde nogen Beroligelse for Eders Smerte, i at sige hende det sidste Farvel; jeg skal selv følge Eder til hende. Men for Alting maa I mærke Eder, at I kun tør følge os med den Forsigtighed, vi selv maa iagttage, at den sagteste Be-

rørelse bringer Eder Døden, og at ethvert Forsøg paa at gjøre Eder kjendelig for den Døende, ved at træde hende nærmere end vi tillade, styrter Jer i Fordærvelsen."

Lorenzo blev nu, liig Kollegiets øvrige Tjenere, indhyllet i en vid, i Vox og Olie dyppet Kappe, en Maske skjulte hans Ansigt, og en Landse bevæbnede hans Haand. Saaledes tiltraadte de Veien til Massaras Huus. Dørene stode aabne, Værelserne vare tomme, kun i det sidste hørte man nogen Bevægelse. De traadte ind. Ved en Døendes Seng sad den Præst, Lorenzo nys havde seet. Costanza laae med lukkede Øine, med Dødens Sveed paa den blege Pande, og et krampagtigt Smiil spillede paa hendes Læber. Lorenzo vilde frem, med Møie holdt man ham tilbage. Costanza's Slummer blev urolig, hendes Bryst bevægede sig heftigt, pludseligen reiste hun sig op, ængsteligen gik hendes Øine omkring i Stuen. „Lorenzo! raabte hun med bristende Stemme: Lorenzo, hvor er Du?" — Bort stødte Lorenzo Tjenerne, kastede Kappen og Masken, raabte: „O, min Costanza! o, min elskede Brud!" styrtede ned ved hendes Seng, greb hendes kolde nedhængende Haand, pressede den mod sine brændende Læber, mod sit flyvende Bryst, og raabte derimellem: „Min Brud! min elskede Costanza!" Men den Døende var tilbagesjunken, hun laae atter uden Bevægelse, hendes Øie var lukket, ingen Aande var der i hendes Bryst, ingen Liv i hendes Pulse; Lorenzo slap hendes Haand, og med et Forfærdelsesskrig foer han op, og tumlede bevidstløs i Tjener-

nes Arme. I de Pestsyges Hospital vendte hans Besindelse tilbage, men han var smittet, og Sygdommen begyndte at yttre sig hos ham i frygtelig Styrke. Han smilte, da Lægen lod ham ane den Lod, som forestod ham. Glad hviskede han: „Costanza! Snart sees vi igjen!"

Vaaren havde atter smykket Jorden, Træer og Buske blomstrede i tusindfold Pragt, de forjagede Sangere vendte tilbage til deres gamle Boliger, og et nyt Liv bevægede sig frisk og muntert, thi Pestens sorte Vinge suste ikke mere over den ængstede Stad: Morderengelen var vegen fra dens Mure, og de forknyttede Borgere aandede atter friere. Voldene nedbrødes, og Portene aabnedes. Der forestod en Fest, som skulde gjenforene de Karske og de Helbredte, og nedrive de sidste Skranker, som adskilte dem fra deres Hjem og fra Nabobyerne. Hver Familie skulde feire Gjenfødelsens Fest, Ungersvenden favne sin Mø, Manden sin Viv, Moderen sine længe savnede Børn. Klokkerne, der saa længe havde tiet, lode atter deres Stemme høre fra alle Taarne. Med Maigrene vare alle Huse smykkede, brogede Tepper hang ud af Vinduerne, og sindrige Indskrifter priste den afvendte Fares Lykke. I høitidelig Procession valfartede Alle til den ærværdige Kirke, hvis Haller gjenlød af tusindstemmig Lovsang.

Lorenzo var blandt de Helbredtes Tal, men han frydedes ikke ved sit gjenvundne Liv. Han knælede

for et afsides Alter, hvor Costanza ofte havde bedet ved hans Side i lykkeligere Dage. Mørk sank han ned mod Jorden, og kunde ikke blande sin Røst med de Jublendes, thi i hans Sjel var der kun een Tanke: Costanza, og paa hans Læber var kun eet Suk: Costanza! Pludseligen bares det ham fore, som om En hviskede hans Navn. Han lyttede; en Stemme sukkede virkeligen: „Lorenzo!" Han saae op — nei, det var intet Blændværk! Costanza tilhørte atter ham og Livet, hun knælede hos ham, men meget bleg og hartad uden Bevægelse. Han kunde ikke tvinge sig, han maatte udtale hendes Navn i høien Jubel, en brændende Rødme overfløi Pigens Ansigt, hun oplostede de matte Øine, saae ham, svimlede, og sank til hans Bryst. Hvælvingerne gjenlødе af Lovsange, men i de Elskendes Hjerter feiredes den skjønneste Fest, og Kjærligheden viede de det Liv, som Kjærligheden havde frelst.

(Weingarten.)

Henrik den Fjerdes Dodsanelse.

Besynderlig var den Anelse, der lod Henrik den Fjerde, ikke blot forudsee sin Død ved Morderhaand, men ogsaa formode, hvor og hvorledes hans Heltelib skulde endes. Og dog var denne Monark fri

for al Overtro, og fæstede aldrig Liid til Astrologernes Drømme. Endogsaa de, som vare ham af Hjertet hengivne, bortviste han, naar de vilde advare ham mod truende Farer. Mig selv gik det saaledes. Da jeg den første Mai (den 10de samme Maaned blev Kongen myrdet) med Hertugen af Guise stod paa en Balkon tæt ved Dronningens Værelse, og med Bedrøvelse yttrede, hvorlunde jeg ansaae det som en ulykkelig Forbetydning, at det om Morgenen midt i Slotsgaarden plantede Maitræe, uden udvortes Anledning, var falden mod Kongens Værelse, traadte Denne, der ubemærkt havde hørt vor Samtale, frem og sagde til mig: „Jeg takker Dig, Bassompierre, for den Deel Du tager i min Skjebne, men plag Dig ikke med unyttige Sorger, og fæst ingen Tro til daarlige Forbetydninger. I tredive Aar har man nu spaaet mig Døden, og Stjernetyderne have endogsaa gjort mig opmærksom paa visse Dage, som skulle være mig farlige, men uden Fare ere de henrundne. Man tænker vel: det slaaer dog ind engang, og saa vil Enhver efter min Død ansees for et klogt og høitbegavet Hoved." — Og dog svævede denne store fordomsfri Monark i den bestandige Frygt, at en melankolsk Tosse skulde dræbe ham i Vognen. Ofte har jeg — naar jeg havde den Ære at kjøre med ham — hørt ham sige, at intet Sted egnede sig mere til et Angreb paa hans Person, end saadan Vogn, hvori man ligesom sad indpakket, og hverken kunde forsvare sig selv eller faae nogen Hjelp af sine Folk. Han yttrede fremdeles, at Morderen jo let kunde blande sig imellem Gardisterne for at an-

gribe ham, og at han derfor, hvergang han kjørte gjennem Byen, tog en Stok med sig i Vognen, hvormed han kunde afparere det første Anfald, thi kun dette var farligt for ham, da hans Folk jo strax vilde ile ham til Hjelp. Han tilføiede, at han kun behøvede at vogte sig for en eller anden melankolsk Mars Angreb, eftersom et fornuftigt Menneske, der var istand til at overlægge det uhyre i Handlingen og dets Følger, aldrig vilde beslutte sig dertil. — Og denne store og gode Konge kunde, trods al Forsigtighed, ikke gjøre sin Anelse tilskamme! Midt i sin Hovedstad, omgiven af sine Venner og Tjenere, blev han, til Frankrigs og hele Christenhedens Ulykke, ynkeligen myrdet i sin Vogn, af en melankolsk Tosse, som han havde anet.

(Basſompierre.)

En mærkværdig Drøm om Luther.

Churfyrsten af Sachsen, Friedrich den Vise, Luthers Fyrste og Beskytter, havde tregange efter hinanden, Natten til den 31te October 1517, som var den Dag, Luther gjorde det første offentlige Skridt til Reformationen, følgende mærkværdige Drøm, hvilken han selv fortæller med disse Ord:

„Da jeg iaftes gik tilsengs, temmelig mat og mødig, indsov jeg snart med Aftenbønnen paa min Tunge, og

blundede sødt i halvtredie Time. Da jeg vaagnede, og var temmelig munter, laae jeg og havde allehaande Tanker, indtil Klokken slog Tolv. Blandt Andet tænkte jeg, hvorledes jeg med samt mit Hofsinde, alle kjære Helgene til Ære, vilde faste og feire næste Dag*), bad derhos ogsaa for de kjære Sjele i Skjærsilden, og anraabte den gode Gud, Han ville lede mig, mit Raad og mit Land i ret Sandhed til Salighed, og efter sin Almagt lægge Tomme paa alle onde Nidinger, som gjøre os vort Regimente suurt. Efter Midnat sover jeg ind igjen under disse Betænkninger. Da drømmer jeg, at den almægtige Gud sender en Munk til mig. Samme Munk havde et smukt, ærbart Ansigt, og var St. Povels, den kjære Apostels, naturlige Søn. Desligesi havde han, paa Guds Befaling, alle de gode Helgene til Følgesvende; de skulde give ham et Skudsmaal og Vidnesbyrd, at han ikke foer med Svig eller Tant, men virkeligen var en Guds Gesandt. Hvorpaa Gud lod mig befale, jeg skulde tillade Munken, at skrive Noget paa mit Slotskapel i Wittenberg **), det skulde ikke fortryde mig. Jeg lod ham sige ved Kantsleren: „Eftersom Gud befaler mig det, og han (Munken) har saadant mægtigt Vidnesbyrd, vil jeg ikke formene ham, at skrive, hvad

---

*) Som just var Allerhelgensdag.

**) Dette skete gandske uventet Dagen efter ved Munken Martin Luther. Det var nemlig de 95 Theses eller Sætninger, som Luther offentligen opslog paa Slotskapellets Dør i Wittenberg.

Gud vil have skrevet ved ham.“ Derpaa begyndte Munken at skrive, og malede saa gevaltige Bogstaver, at jeg kunde kjende dem gandske grandgiveligen her i Schweidnitz (fire Mile fra Wittenberg, hvor Churfyrsten dengang opholdt sig). Han førte derhos saa lang en Pen, at den med sin øverste Ende naaede lige til Rom, og stak en Løve, som laae sammesteds, i Øret med saadan Magt, at den gik ud igjennem det andet Øre. Ja, Fjedren strakte sig til den pavelige Helligheds tredobbelte Krone, og stødte saa stærkt derimod, at den begyndte at vakle, og falde af Pavens Hoved. Som den nu vil til at falde, bæres det mig fore, at jeg og J, min Hr. Broder, stode ikke langt derfra; jeg udrakte min Haand, og vilde hjelpe at holde den. Men som jeg griber hurtigt til, vaagner jeg med opløftet Arm. Jeg var gandske forfærdet, og desuden vred paa Munken, at han ikke førte sin Pen varligere. Men da jeg ret besindede mig, var det en Drøm. Det varede ikke længe, inden mine Øine faldt til paany, og jeg sov fast som før. Nu kom Drømmen igjen; thi jeg havde atter med Munken at gjøre, og saae til, hvorlunde han skrev og skrev immerfort, og med den anden Ende af Pennen stak paa Løven og Paven, hvorover Løven brølede saa grædseligt, at hele Staden Rom og alle det hellige Riges Stænder løbe til, for at erfare, hvad der var paafærde. Hans pavelige Helligheds forlangte af Stænderne, man skulde dog lægge Bidsel paa den Munk, og i Besynderlighed underrette mig om hans Formastelse, fordi han opholdt sig i mit Land. Der-

over vaagnede jeg andengang og undrede mig over, at Drømmen var kommen igjen; dog lod jeg det ikke anfægte mig, men bad Gud, Han vilde bevare hans paavelige Hellighed fra alt Ondt, og indsov derpaa tredie Gang. Da kom det mig for, som om jeg atter havde med Munken at gjøre. Vi gjorde os megen Flid for at knække hans Pen, men jo større Flid vi gjorde os, desmere strittede og sprudede den, som om den kunde have været af Jern. Den knittrede saa stærkt, at det gjorde ondt i mine Øren og gik mig gjennem Hjertet; omsider bleve vi trætte og fortrædelige, og lode det Arbeid fare. Den Ene skjulte sig efter den Anden, thi vi frygtede, den Munk kunde mere end sit Fadervor. Ikke destomindre lod jeg ham dog sporge, hvor i Verden han var kommen til den Pen, og hvorledes det gik til, at den var saa stiv og seig. — Han lod mig sige: den var af en gammel, hundredaarig bøhmisk Gaas *); En af hans Skolemestere havde foræret ham den, og bedet, at han, eftersom det var en meget god Pen, vilde beholde den til hans Amindelse, og bruge den flittigt. Men at den varede saalænge, og var saa stiv, det kom deraf, at man ikke kunde berøve den Aanden, heller ikke, som man kan gjøre ved andre Penne-

*) Johannes Huß menes her. Hundrede Aar tilforn havde han ført den samme Pen mod Paven — men det kostede ham hans Liv, som han maatte lade paa Baalet derfor. Ordet „Huß" betyder i det bøhmiske Sprog „en Gaas."

poser, trække Sjelen ud af den, hvorover han selv storligen undredes. Kort efter hørtes et Skrig, at der her i Wittenberg voxede utallige andre Pennefjer ud af den lange Munkepen, og at det var en Lyst at betragte, hvilken Rift der var derom blandt de Lærde. Som jeg nu i Drømme havde besluttet, jo før jo hellere at tale med Munken i egen Person, vaagnede jeg trediegang. Det begyndte alt at dages. Jeg undredes høiligen over denne Drøm, eftertænkte den nøie, og indprentede den i min Hukommelse Stykke for Stykke, samt optegnede den. Jeg er gandske af den Mening, at det maa have noget Stort at betyde med den Munk og hans lange Pen, og er tilsinds, at aabenbare min Skriftefader Alt."

Bryllupsskikke i en russisk Landsby.

Russen ønsker intet hellere, end at bortgifte sine Sønner meget tidligt, thi jo flere Familiefædre der boe i et Huus, desto lykkeligere er det. Skal Sønnen giftes, maa han først og fremmest spørge sin Herre om Tilladelse. Er det unge Menneske endnu for liden og spæd, saa man maa befrygte, at Herren afslaaer hans Begjering, saa omvikler Faderen Drengens Fødder med mange Klæder, trækker ham i de største Støvler han har, sætter en stor viid Kabus paa hans Ho-

ved, giver ham tykke Skindhandsker paa, og søger saaledes at give ham ret et mandigt Udseende. Har han nu faaet Tilladelse til at gifte sig, saa meddeler han Faderen sit Valg. Dagen, hvorpaa han skal heile til Pigen, bestemmes. Om Morgenen lægger Faderen i en af hans Støvler en Haandfuld Korn, og befaler derpaa Sønnen, at bringe ham Støvlerne, en af Gangen. Griber han først den, hvori Kornet er, saa betyder det Lykke, og han gaaer ufortøvet paa Frierie, har han grebet den tomme Støvle, saa tilintetgjør dette ulykkelige Tilfælde det hele Forehavende. Saasnart Pigen hører, hvad der foreslaaer, samler hun sine Veninder om sig og skjuler sig iblandt dem. Hendes Elsker maa udsøge hende, og de Andre gjøre ham det saa vanskeligt som de formaae. Har han endeligen grebet hende, saa forærer hun ham et Bomuldstørklæde, han hende ti til tyve Kopeker. Et lidet Gilde, en Suppe, Suurkaal med Kjød, samt Brændevin forherliger Dagen. Alle Tilstædeværende lade derpaa spænde for deres smaae Vogne, og kjøre om i Byen, forkyndende med høi Jubel, at der snart bliver et Bryllup der og der. Brylluppet holdes ofte et Par Dage efter Trolovelsen. Pigens Udstyr bestaaer i en Dyne og en Pude, nogle Faar, Svin og, naar det kommer høit, en Koe. Sengesteder bruger man ikke, thi en stor bred Bænk, som findes i hver Bondestue, tjener til almindeligt Sovested, mangengang kryber ogsaa hele Familien ind i Ovnen, og naar de vaagnende om Morgenen stige ud igjen, maa de ikke sjelden erfare, at det de havde paa, er halv opbrændt. Parret kommer i Kirke; en Præst giver hver af de

Trolovede et lidet brændende Lys, og de kysse ham paa den Haand, hvormed han rækker dem det. En anden udbreder et Klæde foran Brudeparret; de træde derpaa. En tredie sammenbinder Begges høire Hænder med et andet Klæde. Brudeførerne tage nu Lysene fra Parret og holde dem høit over dets Hoveder. Vielseringene ligge paa Evangeliebogen, Der holdes Bønner over Ringene; alt Folket korser sig og kysser Jorden. Derpaa rækker Præsten de Forbundne Ringene. De kysse ham atter paa Haanden. En Dreng bringer derpaa Kroner af Pap, overtrukne med Guldpapiir. Prydet med dem drager Brudeparret tregange igjennem Kirken i store Kredse — et Billed paa Vandringen gjennem Livet. Nu knæler Parret for det Alter, som bærer Kors og Evangelium, kysser disse deres Troes Helligdomme med rørende Inderlighed, og lover gjensidig Troskab til Døden. Man bringer derpaa klart Vand i en Sølvskaal. Parret uddrikker den — et Billed paa de Lidelser og Glæder, Skjebnen vil tilmaale dem. Bruden aflægger ikke sit Slør paa Bryllupsdagen: først Dagen efter gjemmer hun det som en Helligdom, og det kommer ikke paa igjen, før Dødens Engel løser det Baand, der enten har frydet eller trykket hende. Da bedækkes hendes Ansigt dermed, for den lange, lange Slummer.

Tvekampen paa Moen.

Det var en smuk Efteraarsaften, da Lothar med sin Reisefælle Edvard steg i Baaden, der bragte Passagererne til det paa Rheden liggende Dampskib Caledonia. Dette, som kun gaaer om Sommeren, gjorde sin sidste Reise fra Kjøbenhavn til Kiel, og Vennerne kom netop til rette Tid, for at faae deres Længsel efter at betræde Tydsklands Grund, tilfredsstillet. Nys vare de fra det fjerne Curland komne til Danmarks Hovedstad, og forlode denne strax igjen, for at deeltage i deres mod Frankrig kæmpende Landsmænds Hæder.

Staaende paa Dækket, saae de tilbage mod den forsvindende Hovedstad, som, beskinnet af den fremstigende Maane, stedse svagere, stedse ukjendeligere henflød i Nat og Mulm, og omsider sammensmeltede med Kystens Skygge i Hav og Luft. „Det er sælsomt! afbrød Edvard den dybe Taushed: naar jeg betragter disse Bølger, denne fjerne Strand, og denne skjønne, maaneklare Nat, saa mindes jeg grant en lignende i mit Fædreland, som gik forud min eneste Søsters Tab. Det var ogsaa i Nattens forræderske Stilhed, vort Hjem blev overfaldt af frække Korsarer, hvis Anfører medtog den arme Clara, som Byttets Krone. At han, efter Din Forsikkring, var en Franskmand, giver mig halvt om halvt det Haab, at gjenfinde hende.“ — „Forgjeves! sukkede Lothar: saae jeg ikke selv, at Korsarens Skib undergik samme Nat i Bølgerne, som en vindfelig Storm oprørte?

Lydeligen hørte vi de Redningsløses Raab om Hjelp, og fandt næste Morgen Skibsvraget kastet iland, med nogle Liig, som vi ikke kjendte. Det er kun altfor vist, at Clara saavelsom hendes Bortfører, er død." — „Kun dunkelt mindes jeg den hele Begivenhed! sagde Edvard: Du veed, jeg var nogle Dage tilforn, med en Hob unge Adelsmænd, dragen bort fra Landstedet, hvorpaa Du var bleven tilbage hos min Moder og Søster. Jeg skulde stode til det Korps, som stod i vor Nærhed, for at holde Fjenden fra Grændserne. Vi naaede Skoven, det var en klar Maanskinsnat som denne. Pludseligen rykke vore Forposter langsom tilbage, for at gjøre os opmærksomme paa en Larm, der lyder gjennem Skoven, liig Hestetrav; snart saae vi en Hob Ryttere komme imod os, en høi Mand med skinnende Hjelm og Pantser, rider tæt hen til os, og spørger paa Fransk: om vi ere Venner eller Fjender. Vi give os tilkjende, og det viser sig, at vi have en afskjaaren Skare af et fransk Regiment for os. Rask ordnes Rækkerne, vi ride mod hinanden, og ere just i Begreb med at falde an, da der af Fjenderne gjøres os følgende Forslag: Kampen skulde føres mellem enkelte udvalgte Krigere, i Tvekamp, Mand mod Mand. Vi toge derimod, og snart begyndte en vild forunderlig Strid. Hiin fjendtlige Anfører, som kæmpehøi ragede frem over alle de Andre, viste sig dødbringende, hvor han slog, og behøvede blot at løfte sin Arm, for at slaae til Jorden. Mange af mine Venner, der havde givet sig i Kast med ham, vare blevne et Bytte for hans Styrke. Haanligt udfordrer han os, og myrder i vore Rækker. Jeg kan ikke twinge mig, jeg

trænger mig frem til ham, han løfter Sværdet imod mig; jeg, raskere end han, jager mit imod hans Bryst, Blodet fremstrømmer deraf, men Øieblikket efter synker jeg bevidstløs, truffen af hans Hug, til Jorden, hvor jeg først vaagner, da Kampen forlængst er forbi, og endt med begge Partiers Afmarsch. Jeg følte kun en let Smerte i Hovedet; Hugget havde ikke gjennemtrængt min Hjelm, men kun bedøvet mig. Jeg vendte tilbage til Eder, og traf Eder Alle i hiin forgelige Forvirring."

Det var imidlertid bleven silde, og vore Venner besluttede, at tilbringe Natten i Kahytten. Neppe vare de dernede, før Skibet kastedes paa den ene Side, men uformodentligen blev vaer, at det pludseligen stod stille, som om det var løbet paa fast Grund. Den indtrædende Capitain meldte, med noget forlegen Mine, at Passagererne maatte finde sig i, med Baaden at vorde sat i Land og tilbringe Natten der, fordi Skibet var løbet for nær ind paa Møens Kyst, dog uden videre Fare og Ubehageligbed, end at de maatte tøve, indtil det Uveir, som havde reist sig, var forbi, og Skibet igjen gjort flot.

Vennerne stege først i Baaden, og lode sig tillige med de andre mandlige Passagerer bringe iland, hvor de intet Huusly fandt, men kun Beskyttelse mod Regnen i den tætte Skov. I en anden Baad bragte man nogle Damer, der dog vare saa tæt indhyllede i Kaaber og Hatte, at man hverken kunde see deres Ansigt eller Figur. Mod Morgenen hørte Regnen op, Vinden lagde sig, og Solen blinkede herligt gjennem Træernes Løv, men Skibet var ikke klart til at seile

endnu. Lothar og Edvard vandrede frem i Skoven, der blev jo længere jo tættere. Lothar kastede sig ned paa en aaben Græsplet, lukkede sine Øine, og lyttede til Træernes Hvisken og Fuglenes Sang. Edvard var imidlertid gaaet videre, uden at agte paa den tilbageblivende Lothar. Denne vaagnede ikke længe efter, idet han tydeligen hørte Sværde klirre og qvindelige Stemmer derimellem. Han sprang op og banede sig Vei gjennem Buskene. Men hvor stødte han, da han nu paa en Fodsti saae to af Angst og Skræk synligen grebne Qvinder, som En i en Kappe tæt indhyllet Mand drog afsted til Flugt, og da han i En af dem, hvis Slør i Løbet fløi tilbage, halvt om halvt gjenkjendte hiin ranede, i Havets Bølger begravne Clara, af hvis Mund han troede at høre et sagte Raab, der lignede hans Navn! Som en Drøm svandt det hele Syn forbi ham. Lothar trak sin Kaarde og vilde overhugge de Grene, som skilte ham fra Fodstien, for at ile efter, da hørte han En, gandske sagte udtale hans Navn. Han gik efter Lyden, og fandt endelig paa en aaben Plet Edvard liggende mod et Træ; han holdt den dragne Kaarde i sin Høire, af hans blottede Bryst fremqvældede en Strøm af Blod. Forfærdet bøiede Lothar sig over ham, der med døende Stemme hviskede: „Jeg føler min nære Død, hævn mig paa den Fremmede! Det er——." Mælet forlod ham; afmægtig sank han i Lothars Arme, der forbandt Vunden saagodt han kunde, og redte ham et blødt Leie. I sin skrækkelige Angst vidste han ikke, hvad han videre skulde begynde; endelig huskede han, at han paa Stibet havde seet et Menne-

ske, der havde udgivet sig for en Chirurg. Han skjøi tilbage til Stranden, men da han ingen banet Vei fandt igjennem Skoven, varede det længe inden han kom did, og hvilken Skræk greb ham ikke, da han ikke her fandt noget Menneske mere, men allerede saae Skibet glide henad de fjerne Bølger med gunstig Vind. Forgjeves var hans Raaben og Vinken; han saae intet andet Skib, ingen Baad, intet Menneske, intet Huus i Nærheden. Fuld af fortvivlende Smerte vendte han tilbage til sin Ven; han fandt ham i samme Stilling, hvori han havde forladt ham, og meente han var indsovet, men da han bøiede sig over ham og greb hans Haand, mærkede han, at han var død. Længe stod han, stiv og stum, for Liget, derpaa slog han Kappen om sig, og skred igjennem Skoven. Efter lang Flakken og Søgen fandt han endelig et Huus; han tog dets Beboere med sig, lod Edvard bringe hjem til dem, sørgede for hans Jordefærd, og fandt langt om længe en Skipper, som tog ham med til Holsteen, hvor han strax spurgte om de med Dampskibet ankomne Personer. Man sagde ham, Skibet havde blandt Andre medbragt en Mand med to Frøentimmer, der havde taget den og den Vei. Han formodede strax, det maatte være hiin Fremmede, og forfulgte hans Spor. De førte ham til Nederrhin, men ved den af Armeerne dragne Grændse forsvandt det, og det fjendtlige Land kunde han ikke betræde. Mismodig begav han sig til hiint Korps, hvorunder han havde villet tage Tjeneste. Fordeelagtigen blev han ansat, forrettede med Kulde sin farlige Tjeneste, saae Fjenden hver Dag, og sloges med ham; snart

gik der Ry af hans Navn. Han gjorde ingen Forbring paa Tak eller Udmærkelse, han havde ingen Venner, flyede alt Selskab, men flakkede meest om paa eensomme Leirpladse, paa Forposter. Hine Edvards sidste Ord lød altid for ham; han havde kjendt den Fremmede, men hvo var det? Lothar troede engang, det var Clara's Rover, men hvorledes kunde Edvard kjende ham, da han først var kommen efter hiint Overfald, og Lothar selv ikke erindrede, hvorledes han saae ud. Eller var det hiin Anfører, som havde fægtet med ham i Skoven — hans Tanker tabte sig i Gisninger.

Imidlertid gik Hærene over Rhin, om Foraaret holdt de deres Indtog i Hovedstaden. Lothar kom til Paris, og forskede i Stilhed, men uden Nytte, da han hverken kjendte den Fremmedes Navn eller ham selv. Freden var sluttet. De franske Officerer vendte i talrige Hobe tilbage til Paris, og det var naturligt, at de betragtede de Fremmede med skelende Øine. Meget ofte kom det ved enkelte Leiligheder til Fjendtligheder, til Tvekamp, hvor strængt end disse vare forbudne. De allierede Armeers Officerer havde visse Samlingspladser, hvor de næsten dagligen mødtes; her indfandt sig de bedste Fægtere til allehaande ridderlige Øvelser. Snart indfandt sig ogsaa franske Officerer, der, som tilfældigviis, deeltoge deri, og ofte med saadant Held, at deres Modstandere bleve til Spot for de omstaaende Tilskuere. Snart kom det blandt enkelte til Ordstrid og Udfordringer, men ogsaa her beholdt de Franske triumpherende overhaand, og undlod nu ikke at komme hyppigere og i større Tal.

Lothar tilbød aldrig en Klinge, dog afslog han heller ingen, som blev ham buden, og kunde man end ikke sige, at han havde overvundet nogen af disse store Fægtemestere, saa kunde man dog med Vished paastaae, at heller ingen af dem var ham overlegen. Stundom kom til dette Sted en Mand, som, strax udmærket af de øvrige, yttrede sin Glæde over disse Øvelser, men endnu aldrig havde forlangt at deeltage deri; heller ikke havde nogen af de Tilstedeværende endnu indbuden ham dertil. Man nævnede ham for Lothar som Chevalier de Saint M..., der i den sidste Krig havde vundet saamange Laurbær, og ved alle Europa's Hoffer var berømt for sin Vaabenkonst, hvori Ingen endnu havde overgaaet ham.

Lothar var nysgjerrig efter at see denne navnkundige Mand fægte engang, og havde en vis Frygt for, selv at gjøre det i hans Nærværelse. Engang, da han allerede havde fægtet en Time med en meget konstfærdig Modstander, og omsider ophørte, idet Hiin traadte mat tilbage, saae han Ridderen staae hos tilligemed en Mængde andre Tilskuere. Hiin traadte hen til Lothar. „De er en dygtig Fægtemester, sagde han til ham: og jeg kan ikke undertrykke det Ønske, at maale mig med Dem.“ Lothar blev overrasket, og da han alt var temmelig træt, nølte han et Øieblik med Svaret. „Jeg føler mig desværre for mat!“ sagde Lothar, idet han saae omkring, og bemærkede, hvorledes hans Landsmænds Ansigter pludselig formørknedes. Da besindede han sig rask, og vedblev: „Jeg føler mig destoværre for mat til at torde love mig noget godt Udfald, men jeg skal forsvare mig, forsøg

De, om De kan bibringe mig et Stød." — Denne Vending syntes Ridderen ligesaalidet som de Andre at have ventet. Hiin faldt, efter vanlig Skik, ud imod sin Modstanders Bryst. Lothar mærkede snart, at han maatte samle al sin Styrke og Koldblodighed, hvis han ikke vilde vorde et let Maal for alle hans med beundringsværdig Sikkerhed førte Stød. Ridderen syntes dog noget forlegen, da han havde gjort tre Udfald uden synderlig Fordeel. En stor Kreds stod trindtom dem. „Sidstegang!" raabte Lothar, der neppe kunde holde Armene iveiret, og Ridderen bøiede sig mod ham. Begge søgte hinanden, og undveeg hinanden igjen, Lothar mere forsvarende sig, Ridderen mere anfaldende; endeligen førte den Sidste et uhyre Stød mod Lothars Bryst, saa Denne tumlede tilbage, idet hans Rappier sprang sønder mod Ridderens og foer Denne i Brystlæderet. Ridderen traadte tilbage, sagde Lothar en Compliment, og Denne bortfjernede sig kort efter, ledsaget af sine Venners Bifald, dog ikke uden at medtage udmærket Agtelse for Ridderen.

Om Dennes Karacteer fortalte man ham besynderlige Ting. Hans paa de sælsomste Begivenheder rige Liv, var kun Faa bekjendt, dog havde han i alle de sidste Krige spilt en stor Rolle, skjondt man ofte havde seet ham bortfjernet fra Armeen i det meest afgjørende Øieblik. Almeenbekjendt var hans Ærgjerrighed og Iversyge i Fægtekonsten, der ikke allene søgte at overvinde, men ogsaa at døde. Mannævnte Lothar mange berømte Navne, som Ridderen skulde have fældet i Tvekamp, og Andre, som hemmeligen

skulde være forsvundne, efter at have havt meget nøie Omgang med ham. Paafaldende var dette Lothar, fordi Ridderen begyndte at trænge sig til ham, og søgte hans Omgang. For at undgaae ham, forlod Lothar ofte Paris og gjorde Smaareiser i Omegnen. Engang, da han alt havde været fra Hovedstaden i adskillige Dage, og, siddende paa sin modige Hest i dybe Tanker, ikke bemærkede, at Solen alt var dalet, og at han befandt sig i en ham aldeles ubekjendt Egn, opvaagnede han pludseligen og gav Hesten Sporerne, for endnu før Nat at naae en By eller et Huus. — Da vækker en i hurtigt Trav ham forbirullende Vogn hans Opmærksomhed; to Damer sad deri. „Lothar!" tilraabte ham en velbekjendt Stemme, han saae hen, han troede at skue Clara's Ansigt, han sporede Hesten endnu mere, for at følge Vognen, der alt forsvandt i en Skov; næsten havde han naaet den, da han saae en af Damerne bøie sig ud deraf, ængstelig tilvinkende ham med det hvide Tørklæde, at blive tilbage. Han standsede, grublede, fulgte langtfra, det blev mørkt, Vognen var ikke mere at see. Efter lang Omflakken saae han gandske uventet den uhyre Stad ligge tæt foran sig. Han reed hjem, og fandt her en Ordre fra sin Chef, at forføie sig til sit afmarscherende Regiment.

Næste Morgen aarle kreen Ridderen ind til ham, bevidnende ham sin Smerte over den hastige Bortreise, og bad ham ret indstændigt, forinden at ville deeltage i en Fest, hvortil han vilde forsamle sine Venner paa et af sine nærliggende Godser. Lothar havde mange

Betænkeligheder, men Ridderen slap ham ikke, før han havde lovet, at ville følge med.

Imidlertid pakkede Lothar ind, og sagde Farvel til sine Venner. Hans Tjener gik forud med hans Hest til en paa Marschruten beliggende By. Efter Middag hentede Ridderen ham i sin Vogn, og Begge kjørte ud af Stadens Barrierer. Det var allerede mørk Nat, da Vognen endnu stedse rullede frem, og Lothar, seende ud af Vinduet, Intet sinede uden tætte Træer og en Huulvei. Han yttrede den Frygt, man havde kjørt vildt. „Jeg har endnu ikke sagt Dem, tog Ridderen Ordet: at min Borg ligger i en øde, men romantisk Egn, og vi maa endnu passere et Par Bjerge, før vi komme did." — Ved Midnatstid naaede man langt om længe en Borg; en gammel Tjener aabnede med Møie den rustne Laas. Over en med Græs bevoxet Gaard gik de til en stor Hal, hvori det ret saae tomt og øde ud; intet Menneske lod sig see. Ridderen undskyldte sig dermed, at hans Tjenere og Gjæster først vilde komme imorgen, og sagde Godnat til Lothar, der fulgte Tjeneren, som førte ham til et Sidestøi ind i et lidet Kammer, bragte ham nogle Forfriskninger, og derpaa forlod ham.

Grundende gik Lothar op og ned ad Gulvet, han saae ud i Gaarden, men kunde intet sine, han hørte intet Menneskes Stemme, hørte ingen Hest røre sig i Stalden, heller ikke var der noget Lys at see i den hele Borg. Pludselig blev der banket sagte paa Væggen ved Siden af ham. Han lyttede, det blev gjentaget, han besvarede det; en qvindelig Stemme spurgte: hvo der var; Han kaldte sig en Fremmed,

der som Gjæst var draget ind til Ridderen, uden at nævne sit Navn. Man raadte ham herpaa at fly, fordi han ikke var sikker paa dette Sted. Han vilde have nøiere Forklaring, men Stemmen taug, og var ikke at bevæge til noget Svar. Fuld af Urolighed lagde han sig i Vinduet. Tanken om Flugt syntes ham beskæmmende; det var desuden umuligt, thi udenfor gabede græsselige Kløfter, og banet Vei var neppe at finde. Han drak lidt Viin, kastede sig paa Leiet, og sov ind. Da han vaagnede, bemærkede han, at det allerede var høit paa Dagen, og maatte lee af sin Frygt, da han fandt alt i Kamret uden mindste Forandring. Tjeneren bragte ham Frokost og sagde: Ridderen vilde opvarte ham, saasnart han havde klædt sig paa. Det varede heller ikke længe inden Ridderen traadte ind, og tilbød, at vise ham omkring i Slottet. Lothar var villig, og skjøndt Ridderens fordreiede Mine var ham paafaldende, qvalte han dog enhver Mistanke, og gik ubevæbnet med. Ridderen førte ham igjennem en Række af Sale, paa begge Fløiene af Slottet, der var bygget paa Klippespidser. Midt i Bygningen aabnede han en stor Jerndør, treen med Lothar ind i en vid Hal, lukkede hurtigt efter sig og stak Nøglen i Lommen. Lothar skjødede. Hallen var beklædt med sort Fløiel; ved Væggene trindtomkring stode mange Beenrade opstilte ved Siden af hinanden; Sabler, Kaarder, Pistoler, hang overalt; paa Gulvet kunde man see store Blodpletter. „Det vilde være taabeligt, længere at fordølge Dem vor Reises Øiemed! sagde Ridderen med alvorlig Stemme: De seer, De er

i min Magt, og Flugt er umulig. Saa hør mig da rolig: De husker udentvivl hiin Vaabenleeg, vi anstillede med hinanden i mange Officerers Overværelse; De nød den tvetydige Ære, ikke at være overvunden af mig. De har sandsynligen ogsaa bemærket, at jeg senere hen gjerne havde prøvet en ny Dyst med Dem, men De undveeg mig stedse. Jeg er ikke vant til, at taale Nogen ved Siden af mig, der skulde kunne maale sig med mig i Vaabenkonst, men over Alt, for at rydde enhver Rival afveien. Her seer De alle de Forvovne, der have meent, at være mine Ligemænd, vel endogsaa mine Overmænd. De have bødet med Livet derfor; ogsaa dem havde jeg ført hid paa lignende Maade. Jeg gjør Dem følgende Forslag: Om to Timer fægter De med mig paa Liv og Død, eller De giver Dem i evigt Fangenskab paa dette Slot, hvor De ellers Intet skal savne, uden Omgang med Verden og Deres Venner. Alle Deres Forgængere have forkastet denne sidste Betingelse; maaskee Livet er Dem kjærere end Friheden? De kan vælge." — Efter at have sagt dette, sank Ridderen pludseligen ned igjennem en Falddør.

Forunderlig bevæget gik Lothar op og ned i Salen; snart havde han valgt. Han nærmede sig Skeletterne og betragtede dem. Paa en Plade i Væggen stod deres Dødsdag og Maade, samt deres Navn. De vare Elleve i Tallet. Han fandt bekjendte Navne deriblandt. Ved den sidste stod paa Pladen: „Edvard, Friherre af W...., falden paa

en Øe i Østersøen." Lothar aandede dybt, da han havde læst disse Ord, og skrev i opluende Vrede paa den tolvte Tavle: „Chevalier de Saint M..., tugtet med Klingen af Lothar v. B..." Derpaa gik han med faste Trin op og ned i Salen, og ventede med Utaalmodighed paa Ridderens Komme.

Da de to Timer vare forløbne, kom han gjennem en Tapetdør, med to blanke Kaarder i Haanden. „Hvad har De besluttet?" spurgte han Lothar. — Stum pegede Denne paa den tolvte Tavle. Ridderen læste, og en hurtig Rødme overfløi ham. Han rakte Lothar den ene Kaarde og stillede sig lige overfor ham. Med muntert Mod svang Lothar Klingen og parerede kjækt og behændigt hans Udfald, der stedse bleve hidsigere. Længe strede de forgjeves. „Endnu engang!" sagde Lothar. Ridderen førte et mægtigt Stød imod hans Bryst, men Lothars Klinge opfangede det, og foer Modstanderen gjennem Brystet, saa han døende styrtede til Jorden. Samme Øieblik steg den gamle Tjener op igjennem Falddøren, forfærdedes, da han istedetfor sin Herre, fandt den Fremmede i Live, og faldt Denne tilfode. Strax spurgte Lothar, om der fandtes Damer i Borgen, og da Tjeneren bekræftede det, lod han sig føre til dem. Hvo beskriver hans Henrykkelse, da han her gjenfandt Clara, med en af hendes Piger, næsten fortæret af Tungsindighed og Sorg. Han kunde neppe overbevise sig om hendes Tilværelse; ei heller hun vidste, om hun torde troe sine Øine, og hendes Frygt forsvandt først, da han for-

talte hende, hvorledes Alt var tilgaaet. Han førte Clara til Paris, tog sin Afsked, reiste til sit Hjem, og gjenfandt som hendes Husbond den Lykke, som næsten var forsvunden af hans Liv.

(Th. Hell.)

Skjebnens Dom.

En sand Begivenhed.

Under de Franskes mindeværdige Felttog i Rusland bivouaquerede et russisk Troppekorps ved Dniepers Bredder, ikke langt fra Smolensk. En stormende Septemberaften samledes adskillige Husarofficerer i deres Oberstlieutenants Telt, indhyllede sig i deres Kapper, leirede sig om en klartblussende Ild, og samtalte om Allehaande. Naturligviis spillede Enhvers overstandne Elskovseventyr den interessanteste Rolle i Samtalen. Vexelviis førte saaledes hver Enkelt Ordet. Endelig traf Raden ogsaa Hr. v. M., der begyndte som følger:

„To Aar før det sidste Felttogs Begyndelse fængslede Fyrstinde Sophie S. i Petersborg alle Hjerter, hendes Skjønhed satte alle Lorgnetter i Bevægelse. Boulevarden vrimlede af de første Elegants, af glimrende Militairuniformer, naar hun spadserede

der; Beneficeforestillingerne i Theatret vare kun gunstige, naar hun besøgte dem; paa Ballerne maatte man trænge sig igjennem for at see hende, og at dandse med hende, var nu slet ikke at tænke paa. Nysgjerrighed bevægede mig til at søge hendes Bekjendtskab, Egenkjærligheden drev mig til at vække hendes Opmærksomhed; hendes Ynde, hendes Elskværdighed, hendes dannede Forstand, fortryllede mig aldeles. Jeg elskede, og ikke uden Haab. Lykken kronede mine Følelser, ingen Hindringer syntes at true dem, endogsaa hendes Forældre kom mig imøde med Venskab. Hos mig boede dengang min fortroligste Ven, den afskedigede Major Wladow, en Mand af ædle Grundsætninger, men kold, prøvende Karacteer. „Du er en Daare! sagde han ofte: at Du vil vælge Dig en Brud af en glimrende Circel. Fyrstindens Fader er rigere paa Gjeld og Luner, end paa Penge. Du mener, at kunne opdrage hende efter Din egen Plan, da hun først er sytten Aar, thi Du paastaaer, at Intet er Kjærligheden umuligt. Men hvo siger, at hun elsker Dig? Du troer at læse Beviserne derpaa i hendes hyppige Suk, i hendes smægtende Blikke, men disse bedrage tidt, og hine komme maaskee af det trange Snørliv." — Jeg loe ad ham, udforskede imidlertid Sophies Tilbøielighed, fandt hver Dag nye Fortrin hos hende, og min Lidenskab voxte med hver Time. Min Beslutning var fattet.

Aftenen før den Dag jeg vilde anholde om hendes Haand, var jeg paa et Bal med hende, glad som et Barn, drukken af Kjærlighed og Haab. En

Capitain, som dengang gjaldt for Hovedstadens første Modekavalier, ærgrede sig over, Sophie ikke havde dandset med ham, og tillod sig i mit Paahør nogle meget ubeskedne Yttringer om hende. Jeg var Fyr og Flamme, og sagde: Enten skulde han paa Knæe bede min Dame om Forladelse, eller skydes med mig imorgen Kl. ti. Han valgte det sidste. Vi skjødes paa fem Skridt, Loddet gav ham det første Skud, han traf, og jeg sank til Jorden. Kuglen var gaaet tæt ved Lungerne igjennem Brystet, man befrygtede Koldbrand, dog blev jeg ved duelige Saarlægers Hjelp helbredet om sex Uger. Jeg reed ud til Fyrsten paa hans Landgods. Mit Hjerte slog et nyt Liv imøde, og drømte om mit glade Gjensyn med Sophie, om hendes Forvirring, om mit Bryllup. Jeg kommer did, iler op ad Trappen ind i Forsalen. — Fyrstindens høie Latter lyder mig imøde fra Gjæstværelset. Jeg tilstaaer, det gjorde mig ondt, jeg standsede lidet; det kom mig fore som man nævnte mit Navn, som om man talte om Don Quixotte. Jeg træder ind, en ung Officeer læner sig mod Ryggen af Sophies Stol og hvisker hende fortroligt i Øret. Mit uventede Komme forurolligede slet ikke Fyrstinden. Med kold Deeltagelse spurgte hun: hvorledes jeg befandt mig, behandlede mig som en gammel Bekjendt, men gav sin Nabo Fortrinet paa en iøinefaldende Maade, uden at ville forstaae mine Blikke, mine Hentydninger paa den fremfarne Tid. Ubegribelig var mig hendes Adfærd, hvori jeg saae den fuldkomneste Ligegyldighed, blandet med Haan. Stolthed bragte mit Blod i Kaag, Skinsyge sønder-

rev mit Hjerte. Jeg var ude af mig selv, beed mig i Læberne, og styrtede ud.

Da jeg kom hjem, kom Wladow mig imøde med et Indbydelseskort til Fyrstindens Bryllup med min Rival, der isvrigt var den samme, med hvem jeg, for at værne om hendes Ære, havde duelleret. Hevn og Raserie grebe mig som Furier, jeg svor at styde ham, thi jeg havde reserveret mig mit Skud. Den Troløse skulde ikke triumphere med ham. Jeg vilde gjøre hende de bittreste Bebreidelser — jeg vilde — kort, jeg raste, og tilbragte Natten i en frygtelig Tilstand. Om Morgenen blev jeg kaldt til Krigsministeren. „Keiseren har befalet mig, tiltalte mig Denne: at udvælge en paalidelig Officeer, som skal overbringe General Kutusow vigtige Depescher. Mit Valg er falden paa Dem. Her har De Depescherne og Reisepenge. En hastig og lykkelig Reise, Hr. Konreer!" Udenfor Døren stod min Vogn, mekanisk steg jeg deri, og fløi afsted med den.

Først paa den tredie Station vaagnede jeg af min Bedøvelse; Wladow sad ved min Side. Det var ham, som, for at redde min bedre Tilværelse, havde formaaet Krigsministeren til at afsende mig som Konreer. Jeg naaede min Bestemmelse, afgav mine Depescher til Generalen, og blev af Denne i smigrende Udtryk anmodet om at blive i Armeen. Saaledes henrandt et Aar. Freden med Tyrkerne sluttedes, og ad den korteste Vei trængte Armeen frem mod Napoleon. Kummer og Klima havde imidlertid svækket min Sundhed, jeg bad, og fik en

Maaneds Orlov for at reise til Kaukasus, hvis Kilder, som jeg meente, skulde styrke mit Legeme.

Dagen efter min Ankomst til Georgiewsk besøgte jeg med Badelægen adskillige Gjæster. „De vil, sagde han til mig, da vi nærmede os et lille Huus: her see en ung Dame, som lider af Tæring, og er bleven Offeret for et Konvenientsgiftermaal. Forældrene havde fra hendes Barndom af skildret hende et fornemt Livs Herligheder, krænket Egenkjærlighed drev hende i en Dögenichts Garn, og, skuffet af sit Hjertes sieblikkelige Lune, kastede hun sig i hans Arme. Moderen, som troede at finde store Rigdomme hos Brudgommen, fandt intet uden Praleri, uhyre Gjeld og en usædelig Vandel. Han havde gjort Regning paa en stor Medgift, og da han fandt sig skuffet, viste han sig i sin hele Afskyelighed. Han piinte sin Kone med de bittreste Bebreidelser, nedbrød hendes Sundhed ved et udsvævende Liv, og da der intet mere var at spille bort, forlod han hende hemmeligen. Nu er hun her med sin Fader, for at døe under Kaukasus's milde Himmel." Vi traadte ind i et Huus, den Syge var — Sophie! Jeg gjenkjendte hende paa første Blik, skjøndt hun rødsomt havde forandret sig. Da hun saae mig, sank hun afmægtig om paa en Stol. Jeg troede at hade hende, men i dette Moment, i denne Stilling — ved Gravens Rand ophører alt Had. Jeg styrtede til hende, mine Taarer og Kys bedækkede hendes Hænder. Hun kom til sig selv. „Ædle Mand! udraabte hun: Saaledes lønner Du mig! Victor, Du forbander mig ikke, Du tilgiver mig,

nu dør jeg rolig." Dybt rystet forlod jeg hende. Lig en opblussende Lampe vedvarede hendes Liv et Par Dage endnu. Hun bar sine Lidelser med en Engels Taalmodighed, og døde stille, kun anklagende sig selv. Meget, o uendelig meget kan Mennesket overvinde, men ingen Qval i Verden kan sammenlignes med den Smerte, at see sin Elskede døe. Allerede den blotte Tanke derom er frygtelig . . . Sophie døde i mine Arme! — — "

(v. Bestuschew.)

Den store Leir ved Zeithain.

Det saakaldte store Kampement ved Zeithain i Omegnen af Mühlberg, 1730, kostede den pragtelskende August, Konge af Polen og Churfyrste af Sachsen, i fire Ugerstid, over en Million. Til de kolossale Fester, der dengang dagligen afløste hinanden, hørte ogsaa et aabent Taffel for 30,000 Gjæster. I to uhyre Linier for Leirfronten var der dækket for hele Armeen; for hvert Regiment hang paa Pæle stegte Oxefjerdinger, og paa andre Pæle Huderne af de slagtede Øxne, samt deres Hoveder. Deserten dannede en Kage, der var 14 Alen lang, og, under Overlandbygmesterens Direction, maatte forskjæres af en Tømmermand, med en Kniv som var 3 Alen lang. Hver Soldat fik en ny

Trætallerken, med indbrændte, paa Leirtiden hentydende Zirater og Indskrifter. Alle disse 30,000 Tallerkener maatte de krigerske Gjæster, da Taffelet var forbi, anførte af en Officeer, kaste i Elben, paa givet Tempo. Dette afgav for nogle Minuter et gandske besynderligt Syn, thi hele Strømmen var besaaet med svømmende Tallerkener. Men yderst originalt var det Indfald, paa denne Maade, at bringe Budskab om det store Kampement ved Zeithain til alle Elbstrøder, ja vel endog til Jordens fjerneste Egne.

(K. Müchler.)

Sommerfuglen.

En Paramythe.

Engang mødte to Kaalorme hinanden paa deres Vandringer. Mat og tung krøb den Ene frem og sagde til den yngre Søster: „Du, som endnu, liig en Dronning, bærer Dit Hoved høit i ungdommeligt Overmod, og i lystige Spring bevæger Dig fra Blad til Blad, lær af mig, hvor sage Lykken svinder, og hvor forgængeligt Alting er. See, min Kraft er aldeles udtømt, og jeg føler, at jeg maa dø! Begræd mig, Du lykkelige Søster, at jeg for evigt maa forlade denne deilige Kaalhave, og vorde Støv. Hvor gjerne blev jeg ikke her, hvor der saa rigeligen er sørget for mig, og frydede mig

med Dig ved mit Liv, men mit Ønske er forgieves, mit Legem sammenkrympes meer og meer, og laver sig til Døden. Snart vil min Bevidsthed forsvinde, og jeg vil ikke kunne kjende Dig mere. Sørg da ved min Grav, og forlad mig ikke i min Død." Saa klagede Ormen, thi Dødens Hemmelighed er mørk og frygtelig for det indskrænkede Blik, fordi man ikke kjender de høie Kræfter, som engang skulle udvikles deraf. Men den bedrøvede Søster dvælede ved den Dødendes Side og trøstede hende, indtil hun sank hen i Døden. Med trofast Kjærlighed bevarede hun den Kiste, Naturen havde dannet for Liget, og forlod ikke denne Plet, men opholdt sig deromkring og vaagede derover Nat og Dag.

Men da nu adskillige Dage vare hengangne, og hun engang, efter en mørk og stormfuld Nat kom til den Elskedes Grav — see, da var den brusten sønder, og over den sad et sælsomt fremmed Væsen med sneehvide Vinger. „Hvo er Du? spurgte den Stødende: Hvo er Du, som forstyrrer min Søsters Grav, hvor har Du henbaaret hendes Støv?" — „Gud har samlet det, og helsjelet det paany! jublede Hiin: Betragter jeg Dig, Du arme, fordum med mig saa nøie forbundne Væsen, saa rinde Fortidens Drømme mig levende ihu. Døden var mig bitter, thi jeg havde ingen Anelse om den Tilstand, hvorved jeg nu frydes. Men Dødsengelen blev mig en Frelsens Engel. Endnu har jeg ingen Ord for det, der gjør mig saa salig. Jeg er tilmode, som hele Verden var min, som om jeg paa det inderligste torde forene mig med Blomsternes Duft og med Ætherens Bølger."

Saa talte Sommerfuglen, og udfoldede i saligt Haab, for førstegang sine Vingers glindsende Pragt. I let Flugt steeg den tilveirs, og deelte Luften med de vidt udspredte Vinger. Men Ormen vendte sit blændede Øie mod Jorden, hun formaaede ikke at fatte det søde Undervœrk. Men da Dødsengelen ogsaa traen til hende, da fremsteg det huldе Billede endnu engang ret levende for hendes Sandser, og hun sørgede ikke, men beredte sig i stille Haab til den hemmelighedsfulde Søvn.

(Agnes Franz.)

Morgenrøden.

Aftenen dæmrede paa den blaalige Østersø, kun enkelte Lysstriber skinnede endnu paa den graa Horizont, sagte Vinde bevœgede Bølgerne, og i Lundene ved Kysten vaagnede Nattergalenes Sang.

I den herlige Havbugt ved Kiel, den venligste Stad i det yndige Holsteen, stod i Bøgealleen, som gaaer hen mod Stranden, hensjunken i morke Drømme, Adalbert, Eier af anseelige Godser, der sikrede ham en aarlig Indtœgt af 50,000 Rigsdaler, smuk, talentfuld, verdenserfaren, Konernes Yndling, Pigernes Ideal, Lykkens Skjødebarn, i sit syv og

tyvende Aar, aldeles uafhængig og — aldeles leed og keed af Livet!

Ned fra det smukke Landsted paa Hsien lod Musik, et glimrende Bal blev givet her; greben af Tungsindighed iilte Adalbert ud af Dandsesalen i den frie Luft, og sukkede: „Ak, Livets Forbandelse er moden!"

Holsteen er et lykkeligt Land, Naturen har rystet sit Overflødighedshorn over dets Marker; en yppig Vegetation, rige Hjorder, klare Søer, stolte Borge, Rosen- og Jasminbuske, en Rolighedens og Fredens Aand, som svæver over disse Egne, forenet med Anelse om det Evige og Længsel efter det Uendelige, henflytter os i en Trylleverden. Dets Indbyggere ere lykkelige, en mild Regjering lader dem frydes ved deres Liv. Man finder her i simple Landmænds Huse Selskabssale, Lysekroner og deslige. Landadelsmændenes Slotte ere byggede i den groteske nyere Styl. Herremændenes Gjæstevenskab er udmærket. Da de leve paa en meget høi Fod, saa gjør ingen Gjæst mindste Forstyrrelse i den huuslige Orden. Talrige Tjenere staae rede, at flyve hvorhen deres Herskab vinker dem; rigtudsmykkede Sale og bløde Dunsenge modtage Gjæsterne. Holstenerен lever paa sit Gods som en selvstændig Fyrste; han behøver intet til sin Lykke, uden Evne til roligen at nyde den.

Men denne havde Adalbert ikke. Rige Forældres eneste Barn, blev han opdragen med megen Omhu, hans Barndom henrandt i Glæde, hans Ungdom i Stræben efter Talenter, som gjelde i Selska-

ber. Man kjendte ham som en fortræffelig Dandser og Rytter, som smagfuld Guitarspiller og Sanger; han var ei ukyndig i Sprog og Litteratur. Hans Overflade var dannet, og hans Forældre ansaae hans Opdragelse fuldendt. Kun feilede det endnu, at han skulde reise; i tre Aar besøgte han Schweiz, Italien, Frankrig og Engelland. Allerede ofte martrede en frygtelig Tomhed hans Sind paa disse Reiser; hans Videbegjerlighed var ikke vakt, hans Sands for Naturskjønheder ikke aabnet. Det Ønske, at være Dagens Gud, og planløst nyde alle jordiske Glæder, vare de Lygtemænd, som bestemte hans Bane. Tidligt havde han mistet sin Moder, og da han nu kom tilbage, fandt han og sin Faders friske Gravhøi. Han tog Godserne i Besiddelse, Undersaatterne hyldede ham, og Alle som kjendte ham, ærede den rige Mand. Han var for klog til, i denne Ære at finde sand Hengivenhed for sin Person; meget mere havde der i hans Sjel udviklet sig en Menneskeforagt, som henviste Begreberne: Venskab, Kjærlighed, Dyd, i Drømmenes Rige. Med rædsom Tyngde hvilte Livet paa Adalberts Sjel. Han spillede i Doberan saa høit som det var muligt, ikke af Lidenskab, kun for at bevæge sit Indres døde Hav til lette Bølgeslag. Men forgjeves, Lykken veeg ikke fra ham. Kjærlighed kjendte han ikke, han foragtede hele det qvindelige Kjøn, og havde besluttet hos sig selv, aldrig at gifte sig, med mindre der frembød sig et fordeelagtigt Parti, der lod ham finde en Bevægegrund, idetmindste i Egennytte.

O, Du yndige Holstenerinde, Blandine! Hvide Rose, fuld af Kjærlighed, Dyd og Følelse! Hvor kold og død staaer ikke ved Din Side Han, Du optog i Dit Hjertes Helligdom! Men ogsaa over hans Nat vil en Morgenrøde oprinde.

Blandine levede ikke langt fra Adalberts Slot hos en Frænke, der udmærkede ham meget. Hun var en fader- og moderløs Pige, opdragen i Sorg og Smerte, og bar Livet som en Byrde, Religionen ikke tillod hende at kaste. Ingen Verdensglæde berørte hendes, i en mild Melankolie hvilende Hjerte. Saa ofte hun kunde, flyede hun til sit eensomme Værelse, for her at leve for Videnskab og Konst.

Hendes Slægtning, Aurora, elskede hende ikke. Da nu Adalbert førstegang betraadte Huset, gjorde hans Skjønhed et levende Indtryk paa Hiin, som var fængslet til en gammel Mand, hun aldrig havde elsket. Hans Ligegyldighed forvandlede hendes Følelse til den heftigste Lidenskab, hvilken hun rolig hengav sig uden at dele den. Blandine saae ham i hans ridderlige Skjønhed: hans ædle Anstand udviklede sig gandske ved en landlig Fest, Aurora gav til hans Ære. Desto-værre opdagede hun ogsaa, at en liden Bondedreng vinkede ham tilside. Nysgjerrig fulgte hun efter. Hun saae, hvorledes en ved hans Gavmildhed reddet Bonde-familie overøste ham med Velsignelser: den smukke Mand er ogsaa ædel og god, sagde hendes beslukne Hjerte. Hun elskede, og hendes Kjærlighed var saa-meget helligere, som hun bemærkede Auroras Liden-skab; hendes uskyldige Sjel ansaae Adalberts kolde Hengivelse for inderlig Gjenkjærlighed, var for besk-

den til at sammenligne sig med Aurora, og troede sig overhovedet bestemt til at see paa Andres Lykke. Adalbert bemærkede vel Blandine, ogsaa opsteg der, frygtsom og inderlig, en Følelse, lig Kjærlighed, i hans Sjel, men hans onde Dæmon hviskede: Blandine ville gjerne gifte sig med den rige Godseier, alle Piger ville gjerne giftes. Og atter vendte han tilbage til Aurora, der idetmindste i denne Henseende syntes uegennyttig. Blandine søgte Eensomheden meer end nogensinde, spillede paa Harpe, sang og malede. Aurora var afvexlende salig og ulykkelig, alt efterson Adalbert viste sig lunken eller kold. Mildt nærmede hun sig igjen Blandine, thi hun behøvede en Fortrolig. En Aften, da Adalbert ventedes, søgte hun at bringe Talen paa Kjærlighed. „Hvad tænker Du Dig derunder?" spurgte Blandine frygtsom. Aurora svarte med brændende Ord, der gjøde Skamrødmens Purpur over Blandines Liliekind. „Og Du?" spurgte Aurora. — „Jeg! svarte Hiin: Jeg tænker mig Kjærligheden lykkelig uden jordisk Besiddelse, men ikke uden Gjenkjærlighed; hvo der kan fryde sig ved den, hører til de Salige, men uden den, er al Jordens Lykke Intet." Voldsomt frembrød hendes Taarer idet hun sagde det. „Hvad er det? raabte Aurora med en Furies Hede: Du elsker ham, Du? Utaknemmelige Slange! Derfor var han altsaa saa lunken mod mig; bort fra mine Øine, af mit Huus for evigt!" Blandine flyede paa sit Værelse: Aurora lukkede sig inde. Imidlertid var Adalbert kommen; da han fandt Auroras Dør lukket, betraadte han for førstegang Blandines Kammer, for at spørge om

Hiin. Hvilket Syn for ham! Der stod Blandine i henrivende Forvirring, med glødende Kinder og vaade Øine, og kunde i sin Bestyrtelse ikke svare ham. Aftenrøden forklarede hende med et magisk Skin — hun var meget smuk! Adalbert bad hende berolige sig, og sige ham, hvad hende fattedes. Han gik omkring i Kammeret, drog rask Sløret fra Staffeliet, og saae — sit eget livagtige Billed! „Blandine! raabte han dybt greben, idet han knælede for hende: Blandine, elsker Du mig?" Kun Taarer vare hendes Svar; han trykkede hendes Haand til sit Hjerte, og det første Kys paa hendes rene Læber; „Slip mig, Adalbert!" bad hun forvirret og bange. Da vaagnede jordisk Vellyst og djævelsk Foragts Dæmoner atter i hans Bryst. Qvindedyd er en Drøm! hviskede de; stormende omslyngede han Pigen. Bleg som Marmor foer Blandine op. „Forlad mig!" bød hun. Han gik bestyrtet.

Næste Morgen fandt man intet Spor i Huset til Blandine. Ved Søen, som stød tæt forbi, fandt man en Lommebog med hendes Navn. Adalbert var dybt rystet, Aurora ogsaa. For at adsprede sig, kjørte Begge til et Bal i Kiel. Men hvad de søgte, fandt de ikke. Blandines Skikkelse svævede uophørligt for ham; Aurora blev syg paa Ballet og maatte lade sig bringe hjem. Adalbert ilte ud i den frie Luft, og tilbragte den korte Nat ved Stranden i Smerte og Tungsindighed.

Paa Horizonten fremsteg en Straale af Østersøen; Nattergalene tav; en mild og stille Susen kom over Havet. Adalbert tegnede i sin Skriver-

tavle: „Morgen, for sidstegang gak hen, at lyse for Millioner smilende Øine, for mig skal Du ikke skinne mere. Jeg bortkaster dig, Liv uden Lys! Morgenrøde, jeg udstrækker mine Arme efter dig — o rind op for mig!" Han kastede sin Skrivertavle paa Jorden; ved Stranden laae en Baad, han løste den, og roede ud paa den aabne Sø.

En frisk Vind blæste fra Østen, Aaren sank af den trætte Haand, høiere steg Havet, endnu et Vindstød, og Baaden maatte synke. Da lød en Engels Røst: „Adalbert! o Gud!" Han saae op. For fulde Seil svævede et Skib forbi; paa Dækket stod Blandine, udstrækkende sine Arme efter ham. Skibet udsatte en Baad, og inden faa Øieblikke var han paa det store til Petersborg bestemte Koffardieskib, hvor han hørte, at Blandine alt for nogen Tid siden havde modtaget en Plads som Lærerinde i denne Hovedstad.

Paa Bolgerne sluttedes Kjærlighedens Pagt. Adalbert førte Blandine tilbage til Holsteen. Saa tidt havde han ønsket sig nogen Sorg; Sorgen kommer ogsaa ubuden. Krigen hærjede hans Godser, Ilden lagde hans Slot i Aske; men munter greb han sin Hustrues Haand, og førte hende ned i Haven til en Marmorstøtte, hvorpaa han havde ladet de Ord indgrave: „Og tog jeg Morgenrødens Vinger paa, og fløi jeg til det yderste Hav: Din Haand skulde dog føre mig der, og Din Høire skulde holde mig."

(Elisa von Hohenhausen.)

Stjerneskud.

En Borgerson, som havde studeret Theologie, kom tilbage til sin Fødeby. Hans Forældre og Slægtninge trængte hart ind paa ham: han maatte dog lade sit Lys skinne for sine Bymænd, og betræde Prædikestolen engang. I lang Tid skuppede han sig derfra, men maattte dog omsider give efter, da man indstændigen bad, han vilde dog tale et Par Ord ved Graven, hvori en afdød Slægtning, en Skræderme-ster, skulde nedsænkes. Candidaten begyndte altsaa at studere til denne Liigprædiken, og gjennemsaae til den Ende en Mængde trykte Parentationer, for at finde noget, som kunde passe i hans Kram. I Besynderlighed dvælede han med Velbehag ved en Sørgetale over Frederik den Eneste, som begyndte med disse Ord: „Ogsaa Konger maa døe!" Denne valgte han til Mønster, og til alle Tilhøreres store Forundring vare disse de første Ord af den Liigtale, han havde udarbeidet i sit Ansigts Sved: „Ogsaa Skrædere maa døe!"

Nylig prøvede man en af ** Sogn anskaffet Sprøite i Godseierens Nærværelse. Man var saa henrykt over dens overordentlige Virkning, at en Bonde traadte hen til Herren og sagde: „Husbond, det er dog en rar Sprøite, naar der nu bare snart vilde blive Ildløs!"

Brevdue.

(Juni 1824.)

Siig, hvi banker du, o Hjerte,
Saa urolig mod din Skranke?
Er det Glæde du mon sanke,
Eller er det ogsaa Smerte?
Ak! hvi maa din Taare træde
Blodig frem af dyben Bryst?
Føler du ei himmelsk Lyst,
Eller Smerte meer end Glæde?

Ingen fatter dine Sukke,
Naar du hos de Andre stander;
I et Tankeskib de lander
Der, hvor Roser Grotten lukke.
Der, hvor sødt de Nattergale
Fløite under Skovens Hang,
Flyver hen din Sørgesang
Til de dybe, grønne Dale.

Ingen veed hvorpaa du tænker,
Naar du lider i din Glæde,
Naar du midt i Larmens Sæde
Dig til stille Fred hensænker.
Er du i de dunkle Skove,
Fuld af Uro, dog du slaaer,
Lønlig Tanken da hengaaer
Fjernt henover Land og Vove.

Over Beltets sølvblaa Bølge
Stirrer længselsfuld mit Øie,
Over Skov og Dal og Høie
Maa det lønlig Ønsket følge.
Ak, men kun i Tanken inde
Stander fromt for Sjelens Blik
Hun, som længst mit Hjerte fik,
Selv jeg kan ei hende finde.

Der, hvor rank de Taarne stire
Op mod høien Sky sig reiser,
Og de gyldne Fløie kneiser
Knarkende paa ranke Spire;
Der, hvor tidt de gamle Minder
Bly og barnlig til mig kom,
I Erindrings Helligdom
Jeg min Fryd, min Smerte finder.

Inde der i lille Kammer
Blomstrer huld i Fredens Skygge,
(Søde Fryd! o søde Lykke!)
Jomfruroſen paa sin Stamme.
Huldе Længsel! kanst du ikke
Som en Due reen og hvid
Roſen-Oliebladet hid
Mig paa lette Vinger skikke?

Kanst du ei, o huldе Længsel!
Did som lille Fugl dig svinge,
Bruge mere snar din Vinge,
End en Ørn i Skyens Trængsel —

Hurtig skulde du da stige
Hen til hendes Jomfruhjem,
Bringe mine Sukke frem,
Og min Fryd, min Smerte sige.

Og hvis hun da vilde bære
Dig paa sine Hænder hvide,
Skulde du ved hendes Side
Stedse tro og kjærligt være.
Inden Hjertets faste Gitter
Pleied hun dig tro i Aand,
Rakte dig sin Jomfruhaand,
Rørte tidt for dig sin Zither.

Huldе, søde Længselssmerte,
Dig jeg elsker fremfor Alle,
Dig med Graad jeg vilde kalde,
Hvis du drog udaf mit Hjerte;
Thi imens saa dybt du saarer,
Dog du bringer Haabets Trøst,
Bringer salig Fryd og Lyst,
Glæde gjennem Suk og Taarer.

Bank da rolig kun, o Hjerte!
Aldrig skal du hende glemme!
„Din hun er!" Kan du fornemme
Ordet, og end føle Smerte?
Flyv du hurtig til min Pige,
Flyv afsted, du lille Brev!
Hun vil læse hvad jeg skrev,
Føle, hvad jeg ei kan sige.

(Alexis.)

Prindsesse Wilhelmines Confirmation.

(Den 16de Mai 1824.)

Velkommen hid, Aurora — huldе Møe
Fra Østens Glands i Morgenrødens Klæder!
Dig hilser Herthas Lund og Codans Søe
Idag med dobbelt Jubellyd og Glæder.
Kom, Dagens Dronning! i din gyldne Karm
Og tryk et Himmelkys paa Herthas Kinder,
Og kast dit Purpurslør om Bølgens Barm,
Som sagtelig paa Morgenvinden rinder.

See hist, hvor Poppellundens grønne Sal
Den stolte Kongeborg i Læ omfatter,
Der venter Frelseren i Templets Hal
Paa Wilhelmine, Danas Kongedatter —
I Purpurglandsen Fredens Palmeblad
Fra Templets Tinde over Thronen vinker,
Uskyldighedens Engel smiler glad
Fra Taaren, som i hendes Øie blinker.

O Du! som Skjebnens skjulte Lod har lagt
I Livets travle Hjul! O store Himmel,
Som Vidne er til Støvets fromme Pagt
Med Dig og med Din hele Skabningsvrimmel!

I Fredriks Palmeskygger andagtsfuld
Vi knæle for Din Throne ned og bede,
Du Wilhelmine over Livets Muld
Paa Roser stedse under Palmer lede!

Da skal vi hilse Morgenrødens Guld
Med dobbelt Fryd, saa ofte Dagen kommer,
Og Mindeblomsten smile dobbelt huld
Paa Danadatters Fjed i Vaar og Sommer,
Og Harpens Toner skal i Herthas Lund,
Om Vinde vifte, end om Storme hvine,
Lovsjunge Dig i Vaarens Morgenstund
For elskte Kongedatter Wilhelmine.

(Grønholtz.)

Konge og Folk.

(Efter Fr. Kind.)

Høit over Stjerneverdens Straaler
Svæver den Vægt,
Som Tak og Klage fra beherskket Slægt
Opfanger flux i sine Kobberskaaler;

Høit over Solenes Skjær
Stander Guds Throne, Hans Dom er nær,
Hvert Folk Han, efter dets Færd,
Glæder og Plager tilmaaler!

Held den Fyrste, Held det Rige,
Som Samdrægtigheden lige
Mildt og stærkt omslynget har!
Fyrstens Blik paa Folket hviler,
Ikke blot naar Lykken smiler,
Men naar Skjebnen vorder svar!
Folket seer, naar Tiden gjærer,
Roligt paa den Scepterbærer,
Som dets Fader altid var!
Held den Fyrste, Held det Rige,
Som Samdrægtigheden lige
Mildt og stærkt omslynget har!

See I hiin Genius
Fra Verdensvrimlen
Svæve mod Himlen?
Hans Fod er omtaaget. Et skinnende Blus
Gjennem Skyen bryder,
Over hans Ansigt sit Lys udgyder.
Han bærer frem
Til det evige Hjem,
Til Herrens Throne,
Daniens Krone,
Smykket med rene Perlers Glands,

Og med den en Egekrands.
Herligt luer i ubesmittet Pragt
Hiint Tegn paa Magt;
Yndigt lyser fra Firmamentet ned
Hiint Tegn paa Borgertrofasthed.
Skytsaanden knæler og beder
Med himmelvendt Blik:
„Serten Sole kom og gik,
„Siden Fredrik om Dannemark freder —
„Herre, Dig lover hver Sjel!
„Serten Sole kom og gik,
„Siden Dannemarks Sønner, i Medgang og Fare,
„Den elskede Fader paa Hænderne bare —
„Herre, Dig lover hver Sjel!
„Du Drot og Folk fremdeles bevare!"

(A. F. Elmquist.)

Nationalsang for Jyderne, ved Kongens Besøg i Landet.

Vaaren er kommen med Blomst og med Green,
Himlen er reen,
Heden staaer fuld af sit rødmende Lyng.
Frisk i Skoven og Nattergal, syng!

Hvi glædes Naturen? hvi bygger den stort
Sin Kreport?
For Dannemarks Fredrik, som drager omkring
Paa Kongething.

Jyderne glædes. Vor venlige Drot!
Langt fra Dit Slot,
Langt fra Din Throne vi boe i Dit Land,
Gjæste kun sjelden den sjællandske Strand;
Naar Karlen med Bøsse, med Fjær i sin Hat
Har os forladt,
Og kommer tilbage med øvede Sværd
Fra Vaabenfærd:

Rundt da ved Arnen ham Kredsen omsnoer,
Hører hans Ord,
Hører om Kongen, hans Børn og hans Viv,
Ønsker dem Lykken og Sundhed og Liv.
Nu selv Du er kommen! Du reed under Hø.
Nu Viv og Møe,
Nu Qvinde med Olding staaer Frederik næst;
Du er vor Gjæst.

Hver Dit Mandskab og hører Dit Folk,
Sandheds Tolk.
Hædrer med Bifald den ærlige Svend
Fredrik den Sjette, Retfærdigheds Ven!

O, mindes vil Fyden i Fremtidens Aar,
Naar Lærken slaaer,
Den Sommer, da Limfjord og Skodborgaa
Dit Billed saae!

(Oehlenschläger.)

Da Kongen kom til Aarhuus.

Hurra! Kong Fredrik drager ind
I Aarhuus By!
Nu hilser høit, med Blus paa Kind,
Fra Hyttens Dør, fra Borgens Tind,
Den milde Drot, som drager ind
I Cimbrers By!
Fly, blege Mismod, i dit Skjul,
Stig, glade Jubel, som en Fugl,
Mod Sky!

Ned af sin Throne stiger Han
Til Dalens Søn:
For Ham sig bøier hele Dan,
Han bøier sig mod Codans Strand,
Med Egekronen kommer Han
Til Slettens Søn.
See, frem nu bryder, stærk og klar,
Den Lue, Hjertet længe bar
Iløn.

En bedre Drot ei Solen saae,
End Frederik;
Som Stjernen staaer paa Himlens Blaae:
Skal flammende i Hjertet staae
Det Navn, vort Haab vi bygge paa:
„Kong Frederik!"
Har, Land, en Søn du i dit Skjød,
Som froe for Ham i blegen Død
Ei gik?

Vær da ved bølgombandste Val
Velkommen, Du!
Dig hilser Lunden, grøn og sval,
Dig hilser Bølge, Høi og Dal!
Snart hist i Kongeborgen skal
Gjenthrone Du.
En Røst gaaer over Codan da:
„Kom, Drot, Dit gamle Cimbria
Ihu!"

(A. F. Elmquist.)

Opløsning af Charadesamtalen i det forrige Hefte:

Vrekjær. Gaade. Drukkenbolt. Dyd. Nathue. Skinsyg. Skuespilhuset. Favntag.